

సహస్రాధిక ఉచిత తెలుగు
ఇ - గ్రంథములకు
వీక్షించండి...

WWW. MOHAN
PUBLICATIONS.COM

=====

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య,
మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకు

మోహన్ పబ్లికేషన్స్,

కోటగుమ్మం,
అజంతాహోటల్ ఎదుట,
రాజమండ్రి - 533 101.
తూర్పుగోదావరిజిల్లా
ఆంధ్రప్రదేశ్ - ఇండియా.

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

1

MOHANPUBLICATIONS.COM

మోహన్ పబ్లికేషన్స్, కోటగుమ్మం,రాజమండ్రి -1.

ప్రఖ్యాతి గాంచిన నవగ్రహారాధన, హనుమదారాధన, శ్రీ శివ ఆరాధన,
శ్రీసాయిఆరాధన, శ్రీగణేశారాధన, శ్రీఆదిత్యారాధన గ్రంథముల
రచయిత మరో అద్భుత సృష్టి

శ్రీ వల్లీ దేవసేనా సమేత సుబ్రహ్మణ్యారాధన

AN FIRST BOOK ON SUBRAHMANYA TEMPLES

వ్యాఖ్యాత, శతాధిక గ్రంథ సంకలనకర్త :
శ్రీ సాయిభక్తార్చగణ్యులు, ఓం శ్రీసాయిరామ్ శరణ్
గురుదేవులు శ్రీ ఆదిపూడి మోహనరావు మహారాజ్
(ఓం శ్రీ సాయిరామ్ చైతన్య కేంద్ర వ్యవస్థాపకులు) గారి కుమారులు
డా॥ ఆదిపూడి వేంకట శివసాయిరామ్ B.Sc., L.L.B.,
(లేఖిఖా చైతన్య)
గుంటూరు - 7.

ప్రకాశకులు :

☎ 246 2565

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

అజంతా హోటల్ ఎదురుగా,
కోటగుమ్మం, రాజమండ్రి -1.

కాపీరైట్

2005

వెల : 54-00

శ్రీ వల్లీ దేవసేనా సమేత
సుబ్రహ్మణ్యారాధన

సంపాదకులు, వ్యాఖ్యాత, శతాధిక గ్రంథ సంకలనకర్త :

డా॥ ఆదిపూడి వేంకట శివసాయిరామ్ B.Sc., L.L.B.,

(లేఖిఖా చైతన్య)

కొరిటపాడు, గాంధీబొమ్మ బజారు, గుంటూరు - 7.

ఫోన్ : (0868) 2353321, సెల్ : 9440262421

© సర్వహక్కులు ప్రకాశకులవి :

ముద్రణ :

కోలా ఆఫ్సెట్

కుమ్మరశెట్టివారి వీధి, రాజమండ్రి.

ముఖచిత్రం :

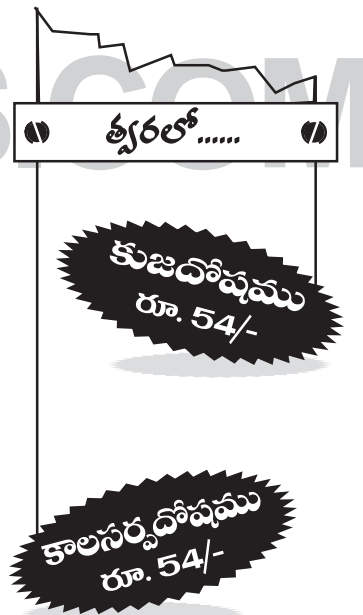
మహేశ్వర ఆఫ్సెట్

బెస్తావీధి, రాజమండ్రి.

ప్రకాశకులు :

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

కోటగుమ్మం, రాజమండ్రి - 533 101.

ఈ గ్రంథమునకు సహకరించిన రచయితలు

కీ॥శే॥ పోతిరెడ్డి సూర్యనారాయణగారి రచన

- (దివ్యజ్యోతి గ్రంథమునుండి)

శ్రీ విద్యారణ్యస్వామిగారి రచన

- (కుమారస్వామి విశిష్టత)

హరిః ఓమ్, ఆరాధన, ఋషిపీఠం, భవిష్యవాణి

భక్తి, పుణ్యక్షేత్రాలు, దైవమ్

- ఆధ్యాత్మిక మాసపత్రికలు

క్షేత్రభారతం

-(కుక్కేసుబ్రహ్మణ్యస్వామి)

ఇంకా అనేక ఆధ్యాత్మిక గ్రంథములు మరియు మాసపత్రికలు

వీరందరికి పేరు పేరునా కృతజ్ఞతలు. వీరిని,
వీరి కుటుంబ సభ్యులను కార్తికేయుడు సంరక్షించుగాక !

అంకితం

ఓం ప్రాం విరూపాక్షాయ రుద్రాయ

శరవణ భవాయ నమః

మోసినేని పుణ్యక్షేత్రంలో కొలువైయున్న

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి వారికి ఈ గ్రంథమును అంకితమిస్తా...

డా॥ ఆదిపూడి వేంకట శివసాయిరామ్

EVERY ONE HAS A REASON TO READ

FROM UN REAL TO REALITY

FROM DARKNESS TO LIGHT

FROM DEATH TO IMMORATLITY

భక్తి కెరటం - ఆధ్యాత్మిక సాగరం

-దైవకటాక్షం-ముక్తితీరం

ఆదిపూడి వారి పుస్తకాలు

చదవండి !

చదివించండి !!

కృతజ్ఞతాభివందనములు

4

నా జననీ జనకులు గురుదేవులు

శ్రీ ఆదిపూడి మోహనరావు మహారాజ్, శ్రీమతి దుర్గాంబ గార్లకు

1. నాలో ఆధ్యాత్మిక సంపదను పెంపొందిస్తున్న నా ఇష్టదైవమైన సమర్థ సద్గురు సాయి నాథ్ మహారాజ్ కు
2. అనుక్షణం నా వెంట నడుస్తు, నన్ను నా రచనలను ప్రోత్సహిస్తున్న ప్రాణ స్నేహితులకు, సన్నిహితులకు, సహచరులకు
3. ఇంతకు ముందు పుస్తకములు శ్రీ సాయి ఆరాధన, దాసుగుణకృత సాయచరిత్ర ఒకరోజు పారాయణ శ్రీసాయి సచ్చరిత్ర, శ్రీగురు చరిత్ర శ్రీసాయి సత్యవ్రతం గ్రంథములకు విజయం చేకూర్చిన పాఠకులకు
4. నవగ్రహారాధన, గణేశారాధన, హనుమదారాధన, శ్రీ సాయి ఆరాధన, శ్రీ శివ ఆరాధన, శ్రీ ఆదిత్యారాధన, నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు, నవరత్నములు గ్రంథములకు అత్యంత విజయాన్ని చేకూర్చిన పాఠకులకు కృతజ్ఞతాభివందనములతో...
5. ఈ గ్రంథ రచనకు సహకరించిన విద్యారణ్యస్వామివారికి మానవత్రుకలు ఋషిపీఠం, హరిఃఓమ్, భవిష్యవాణి, ఆరాధన వారికి కృతజ్ఞతలు.

డా॥ ఆదిపూడి వేంకట శివసాయిరామ్

ఈ గ్రంథంపై ౪౫ అక్షరాల లిఖితానుబంధం కాదు ద్వారా వ్రాసిన సంకల్పం.

డా॥ ఆదిపూడి వేంకట శివసాయిరామ్

4-7-84, కొరిటెపాడు, 9వ వీధి, గాంధీబొమ్మ బజారు, గుంటూరు. ఫోన్: (0863) 2353321

**గురు పుత్రులు డా॥ ఆదిపూడి సాయిరామ్ గారి
మోహన్ పబ్లికేషన్స్ ప్రచురణలు**

1. శ్రీ శివ నిత్యపూజ	6/-
2. శ్రీ శివ స్తోత్రమాల	6/-
3. శ్రీ రుద్ర నమకమ్ - చమకమ్	6/-
4. ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలు	6/-
5. కాలభైరవ నిత్యపూజ	6/-
6. వీరభద్ర నిత్యపూజ	6/-
7. సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	6/-
8. కుమారస్వామి స్తోత్రమాల	6/-
9. శ్రీ విఘ్నేశ్వర నిత్యపూజ	6/-
10. శ్రీ గణపతి స్తోత్రమాల	6/-
11. శివదీక్ష	6/-
12. శ్రీ స్వామి అయ్యప్ప దీక్ష	6/-
13. శ్రీ స్వామి అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	6/-
14. ఆరుచాలీసా (శివ చాలీసా)	6/-
15. ప్రతి శనివారం శనీశ్వర పూజ	6/-
16. శ్రీ గణేశారాధన	54/-
17. శ్రీ గణేశోపాసన	54/-
18. నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	54/-
19. శ్రీ శివ ఆరాధన	54/-
20. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యారాధన	54/-
21. పంచ అధర్వణ శీర్షములు (శివ అధర్వణములో)	6/-

మోహన్ వారి

శ్రీ శివ ఆరాధన (అపూర్వ గ్రంథము)

తప్పక చదవండి

డా॥ ఆదిపూడి శివసాయిరామ్ వారి రచన
అనేక విశేషాంశములతో వెలువడినది.

పై : 54/-

శ్రీమతి / శ్రీ-----

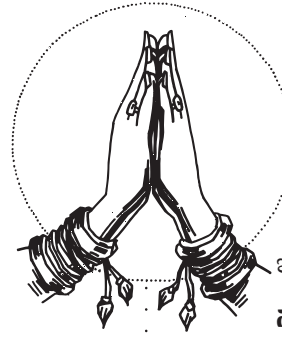
గారికి-----

సందర్భముగా

“సుబ్రహ్మణ్యారాధన” అను పుస్తక రత్నమును బహూకరించడ
మైనది.

సంతకం.

(మీ మీ అప్తమిత్రునికి / బంధువునకు మీ కానుకగా
ఈ పుస్తకమును ఇవ్వదలిస్తే ఈ పేజీని ఉపయోగించండి.)

We are the creators but not followers

MOHAN + ADIPUDI

మా అక్షరం మీ ఆధ్యాత్మికం

ఇది వరకు మేము ప్రచురించిన
సవగ్రహారాధన, నిత్యజీవితములో రుద్రాక్షలు,
సవరత్నాలు, హనుమదారాధన, శ్రీ శివ ఆరాధన,
శ్రీ గణేశారాధన, శ్రీ ఆదిత్యారాధన, శనిగ్రహారాధన
అత్యద్భుతముగా ప్రశంసలు అందుకున్నవి.
అందుచే

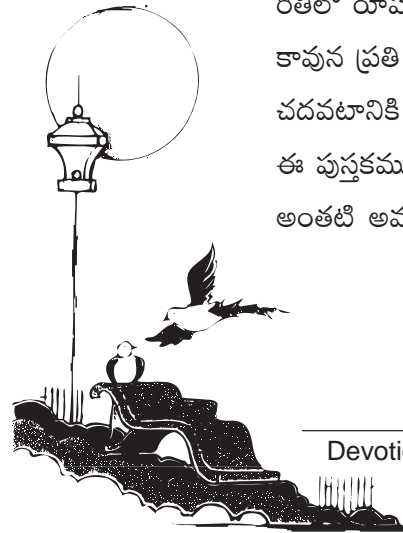
డా॥ ఆదిపూడి వేంకట శివసాయిరామ్ గారితో
సుబ్రహ్మణ్యారాధన
అనే పుస్తక రాజమును వ్రాయించినాము.

ఈ గ్రంథమును సాయిరామ్ గారు
మురుగన్ గురించి... అందరూ
చాలా సులభముగా అర్థము చేసుకునే
రీతిలో రూపకల్పన చేసినారు.
కావున ప్రతి ఒక్కరు ఇది చదవదగినది.
చదవటానికి ఇచ్చినచో మళ్ళీ
ఈ పుస్తకము తిరిగి మీ వద్దకు రాదు
అంతటి అమూల్య గ్రంథరాజము..

ప్రకాశకులు...

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

Devotional Publishing house which publish
the only creative books

డా॥ ఆదిపూడి వేంకట శివసాయిరామ్ గారి రచనలు

1. గణేశారాధన (దీప్తిగణపతి, కాణిపాకగణపతి ఫోటోలు ఉచితం)	54-00
2. నవగ్రహారాధన	54-00
3. నిత్యజీవితములోరుద్రాక్ష (షణ్ముఖీరుద్రాక్ష ఉచితం)	54-00
4. శ్రీదేవీ లీలామృతము	54-00
5. జాతకచక్రం వేయడం ఎలా?	18-00
6. శ్రీ లనఘాదేవి వ్రతం	11-00
7. శ్రీ సాయీసచ్చరిత్ర (బైండ్)	29-00
8. శ్రీ గురు చరిత్ర (బైండ్)	29-00
9. శ్రీ సాయీనాథ సోత్తమంజరి	16-00
10. అఖిలదేవత సోత్తమంజరి	36-00
11. లలితా విష్ణు సహస్రనామసోత్తామ	16-00
12. భక్తుల ప్రశ్నలకు - బాబా జవాబులు	18-00
13. అక్షర క్రమంలో శ్రీ సాయీసూక్తులు	18-00
14. మనసులోని ప్రశ్నకు శ్రీసాయీబాబా జవాబులు	18-00
15. శ్రీ సత్యదత్త వ్రతము	10-00
16. ఓం శ్రీసాయీరామ్ కోటి	10-00
17. రామకాలములో శ్రీదుర్గాపూజ	6-00
18. కాత్యాయనీ వ్రతము (కుజదోషనివారణకు)	8-00
19. శ్రీ వైభవలక్ష్మీ వ్రతము	8-00
20. శ్రీ సాయీ సత్యవ్రతం	10-00
21. శ్రీ లక్ష్మీకుబేర వ్రతము (యంత్రం ఫోటో ఉచితం)	9-00
22. కుజదోషము (పరిహారము)	6-00
23. కాలసర్వదోషము (పరిహారము)	6-00
24. మీ అప్పులు తీరాలా? (పరిహార మార్గములు)	6-00
25. శ్రీసాయీనాథ చాలీసా	6-00
26. యజుర్వేదీయ పంచసూక్తములు (స్వర సహితంగా)	6-00
27. గాయత్రీ సంధ్యావందనమ్ (యుజుర్వేదం)	6-00
28. ఆరుచాలీసాలు(శివ,దుర్గ,సాయీ,హనుమాన్,నవగ్రహ,శని)	6-00
29. బాలల బాబా శ్రీసాయీచరితము	6-00
30. ప్రతిరోజు అష్టోత్తర శతనామావళిపూజ (11దేవతలకు)	4-00
31. ప్రతిరోజు నవగ్రహ నిత్యపూజ	6-00
32. ప్రతి ఆదివారం శ్రీ సూర్యనారాయణ నిత్యపూజ	6-00
33. ప్రతి ఆది/బుధవారం శ్రీరామనిత్యపూజ (రామదేవునిశత్రుతో)	6-00
34. ప్రతి సోమవారం శ్రీ శివనిత్యపూజ	6-00
35. రుద్రనమకమ్ చమకమ్ (స్వరసహితంగా)	6-00
36. ప్రతి మంగళవారం శ్రీ ఆంజనేయ నిత్యపూజ	6-00
37. ప్రతి మంగళవారం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	6-00
38. ప్రతి బుధవారం శ్రీ విష్ణు నిత్యపూజ - విష్ణు సహస్రంతో	6-00
39. మన్యు సూక్త మంత్ర పారాయణము	6-00
40. ప్రతి గురువారం శ్రీ సాయీనిత్యపూజ	6-00
41. ప్రతి గురువారం శ్రీ రాఘవేంద్ర నిత్యపూజ	6-00
42. ప్రతి శుక్రవారం లక్ష్మీ-గౌరీ నిత్యపూజ	6-00
43. ప్రతి శుక్రవారం శ్రీదుర్గాదేవి నిత్యపూజ	6-00
44. ప్రతి విద్యార్థి విద్యార్థినికీ శ్రీసరస్వతీ నిత్యపూజ	6-00
45. ప్రతి శనివారం శ్రీ వేంకటేశ్వర నిత్యపూజ	6-00
46. ప్రతి శనివారం శ్రీశనైశ్వర నిత్యపూజ	6-00
47. సంక్షిప్త శ్రీ సాయీనాథ సోత్తమంజరి	6-00
48. శ్రీ తులసీ నిత్యపూజ నిత్యజీవితములో తులసీ ఉపయోగాలు	6-00
49. గోమాత నిత్యపూజ - కృష్ణ నిత్య పూజతో	6-00
50. శ్రీస్వామి అయ్యప్ప దీక్ష (నిత్యపూజ)	6-00
51. శ్రీ స్వామి అయ్యప్ప భక్తిగీతాలు (పాటలు)	6-00
52. సకలదేవతా గాయత్రీ మంత్రములు (108)	6-00
53. శ్రీచక్రపూజ విధానము	6-00
54. శ్రీ సాయీ స్థవన మంజరి	6-00

ముందుమాట

గురుపుత్రులు శ్రీ ఆదిపూడి వెంకట శివసాయిరామ్ గారు మా గురుదేవులు ఆదిపూడి మోహనరావుగారి తనయులు. ఓం సాయీరాం ఆధ్యాత్మిక చైతన్య కేంద్ర ట్రస్ట్ ద్వారా బాబాసేవచేయు చున్నాము. శబరిమలై దర్శనార్థం వెళ్ళుచూ గురుపుత్రులతో కలసి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యక్షేత్రాలు దర్శించుట జరిగినది. ఫకని క్షేత్రము తప్పక చూడదగినది. శ్రీ సాయీరాంగారితో కలసి సోమవారం రాహు కాలము దర్శించి స్వామి కృపకు పాత్రులు కాగలిగాము. ఫకని క్షేత్రము కొండపైకి చేరుటకు మూడు మార్గములు ఉన్నాయి. 1. వింక్ ద్వారా 2. మెట్లద్వారా 3. రోప్ వే ద్వారా చేరవచ్చును. నా దృష్టిలో జన్మ ఎత్తిన ప్రతి ఒక్కరు ఫకణి క్షేత్రము తప్పక దర్శించాలి. అలానే స్వామిమలై కూడ ఒక అద్భుత క్షేత్రము. గుట్టపైన సుబ్రహ్మణ్యస్వామి క్రింద దేవాలయములో సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని దర్శించాలి. తిరుత్తణి కూడ దర్శించదగిన క్షేత్రము. తక్కిన 3 క్షేత్రములు కూడ శ్రీ సాయీరాంగారితో తప్పక దర్శించాలి అన్న దృఢ సంకల్పములో ఉన్నాను. రాహు మహర్దశ జరుగు చున్నవారు ఆరు పడవీడు దర్శించాలి. వారు ఎన్నోమార్లు చెప్పి దర్శన భాగ్యము కల్పించి నారు. సుబ్రహ్మణ్య ఆరాధన పుస్తకము అందరిని అలరించా లని ఆశిస్తున్నాను. నాకు తెలిసినంతవరకు ఇలాంటి పుస్తకము వెలువడలేదు. సుబ్రహ్మణ్యస్వామి, కుమారస్వామి అనుగ్రహము అందరకూ కలగాలని ఆశిస్తూ.....

వూరా వెంకట శేషగిరిరావు
గుంటూరు

విషయసూచిక

7

1. సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	17
2. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాష్టోత్తర శతనామావళి:	24
3. వల్లీదేవసేన ధ్యానమ్	28
4. సుబ్రహ్మణ్య కరావలంబ స్తోత్రమ్	28
5. సుబ్రహ్మణ్య భుజంగ స్తోత్రమ్	29
6. సుబ్రహ్మణ్య కవచమ్	31
7. సుబ్రహ్మణ్య మాలాస్తోత్రమ్	33
8. సుబ్రహ్మణ్య స్తోత్రమ్	33
9. సుబ్రహ్మణ్య పట్కమ్	34
10. సుబ్రహ్మణ్య పోడశనామస్తోత్రమ్	34
11. సుబ్రహ్మణ్య పంచరత్న స్తోత్రమ్	35
12. కుమారస్తుతి:	36
13. శ్రీ వల్మీకీష్టోత్తర శతనామావళి:	37
14. శ్రీ దేవసేనా అష్టోత్తరము	39
15. సుబ్రహ్మణ్యక్షరమాలికా స్తోత్రమ్	41
16. కార్తికేయ స్తోత్రం	42
17. షణ్ముకాష్టకమ్	43
18. సుబ్రహ్మణ్య హరోహం	44
19. శ్రీ షణ్ముఖ దండకం	45
20. షడక్షరాష్టోత్తర శతనామావళి:	46
21. షడక్షరాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్	48
22. సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామావళి:	50
23. సుబ్రహ్మణ్య కవచమ్	65
24. సుబ్రహ్మణ్య అష్టోత్తరశతనామస్తోత్రమ్	67
25. సుబ్రహ్మణ్య భుజంగస్తోత్రమ్	68

26. సుబ్రహ్మణ్య ధ్యానమ్	73
27. సుబ్రహ్మణ్య గాయత్రి	73
28. సుబ్రహ్మణ్య శ్లోకములు	73
29. షణ్ముఖ పట్నస్తోత్రం	73
30. సుబ్రహ్మణ్యగద్య హరోహర	74
31. స్వప్నలహరి	77
31. స్వనవేద పాదస్తవ:	80
32. వట్రివేల్ మురుగనక్కు హోరంహర	87
33. సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామస్తోత్రము	89

కుజదోష - కాలసర్ప దోషము

1. కుజగ్రహజన్మరహస్యము	99
2. కుజదోషము - ముఖ్య విషయములు	100
3. కుజదోషము - పరిహారము	103
4. కుజదోషము - ప్రత్యేకపరిహారము	104
5. సుబ్రహ్మణ్య ఉపాసనా మార్గములు	105
6. నాగదోష నివారణకు మార్గములు	106
7. కాలసర్పదోషము	107
8. వివిధ రకాల కాలసర్పదోషములు	108
9. కాలసర్పయోగ ప్రభావము	109
10. కాలసర్పయోగ కాలప్రమాణము	110
11. కాలసర్పయోగ నివారణ	111
12. కాలసర్పయోగ నివారణమంత్రము	111

కుమారస్వామి విశిష్టత

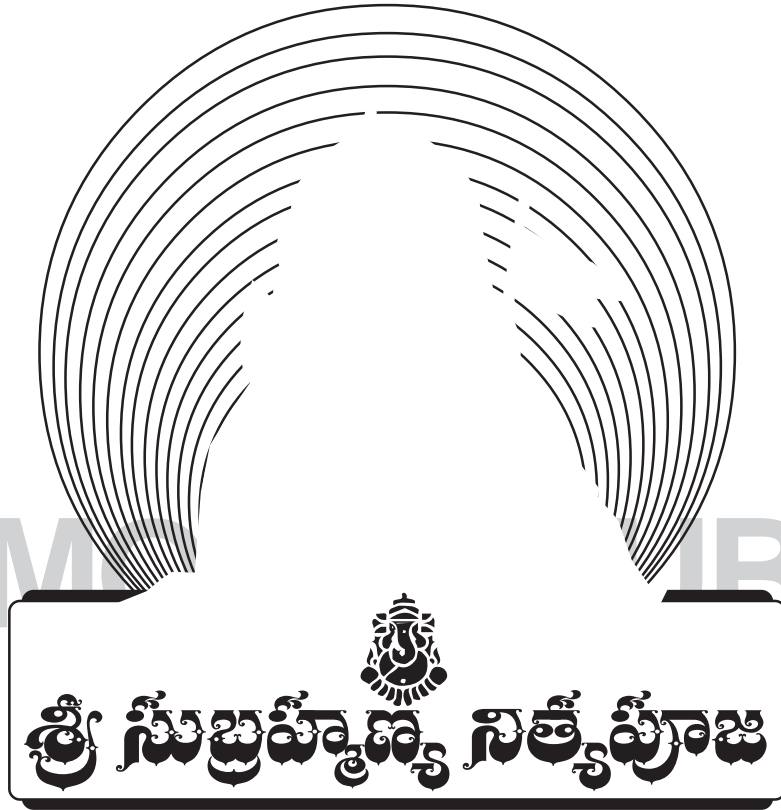
1. శ్రీ కుమార జననము	112
2. తల్లితండ్రులను చేరుట	117

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

3. తారకాసురవధ	119
4. రెండవరోజు యుద్ధము	121
5. వల్లీ కళ్యాణము	122
6. కుమార తత్త్వము	125
7. అగ్నిరాయబార తత్త్వము	125
8. కుమారుని శక్తిబాణము	127
9. కుమారస్వామి	131
10. సుబ్రహ్మణ్యస్వామి వైభవము	133
11. షష్ఠి దేవత దేవసేన	136
12. సుబ్రహ్మణ్య షష్ఠి	140
13. కుమార షష్ఠి	144
14. సుబ్రహ్మణ్యషష్ఠి ప్రాశస్త్యము	148
సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు	
1. ఆంధ్రాలోని సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు	151
2. ఆంధ్రాలోని నాగేశ్వరస్వామి క్షేత్రం	153
3. తమిళనాడులోని సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు	153
4. తమిళనాడులోని ముఖ్య సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు	155
5. ఆరు పడవీడు (ఆరుసుబ్రహ్మణ్యక్షేత్రాలు)	156
6. కర్ణాటకలోని సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు	157
7. కేరళలోని సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు	157
8. బీహారులోని సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు	158
9. విదేశములలోని సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు	158
10. ఇతర రాష్ట్రాలలోని సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు	158
11. ఎస్. కొత్తూరు	158
12. చేపూరుపాలెం	159
13. పందలపాక	160

8

14. మోపిదేవి	160
15. మల్లాం	171
16. విజయవాడ సుబ్రహ్మణ్య	175
17. బిక్కవోలు	178
18. కుమారధారతీర్థం	179
19. పంపనూరు	179
తమిళనాడు సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రములు	
1. ఆరుపడువీడు	182
1. తిరుప్పరకుండ్రం	184
2. పళని	185
3. తిరుచందూర్	187
4. స్వామిమలై	189
5. ఫర్ఖముదిరసోలై	190
6. తిరుత్తణి	191
2. ఆరు సుబ్రహ్మణ్య స్వామిదేవాలయాలు	193
1. తిరుచందూర్	193
2. స్వామిమలై	194
3. పళని	195
4. తిరుప్పరకుండ్రం	195
5. తిరుత్తణి	196
6. పాలముదిరసోలై	196
3. తిరుత్తణి	197
4. తిరుచందూరు	212
5. పళని	214
6. కుక్కెసుబ్రహ్మణ్య	220
7. సుబ్రహ్మణ్య ఉపాసన మంత్రము	222

గణపతి ధ్యానం

(శ్రీ గణపతికి నమస్కరించి దీపారాధనముచేసి, దానిని గంధ పుష్పాక్షతలతో నలంకరించవలయును)

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం-శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ - సర్వవిఘ్నోప శాంతయే ॥
(కుడిచేతియందు నీళ్ళు తీసుకొని ఈ క్రింది శ్లోకముతో మంత్రించి)

శ్లో॥ అపసర్పంతు యే భూతాః - భూతాయే భూమిసంస్థితా ।
యేభూతాః విఘ్నకర్తారస్తే నశ్యంతు శివాజ్ఞయా ॥

(అని చెప్పి కూర్చుండుచోట, పూజచేయు స్థలమును ప్రోక్షించవలెను.
తరువాత దానిపై పీటనుగాని, మరియుదియైనను పరచి కూర్చుండవలెను.)

అహోన లాంఛనము

శ్లో॥ ఆగమార్థంతు దేవానాం - గమనార్థంతు రక్షసామ్ ।
కురు ఘంటారవంతత్ర - దేవతాహ్వాన లాంఛనమ్॥
(అనుచు గంట మ్రోగించవలెను. తరువాత ఆచమనం చేయవలెను.)

ఆచమనము

1. ఓం కేశవాయ నమః (తీర్థము పుచ్చుకొనవలయును)
2. ఓం నారాయణాయ నమః (తీర్థము పుచ్చుకొనవలయును)
3. ఓం మాధవాయ నమః (తీర్థము పుచ్చుకొనవలయును)
4. ఓం గోవిందాయ నమః (ఎడమ అరచేతి ప్రక్షాళనము)
5. ఓం విష్ణవే నమః (కుడి అరచేతి ప్రక్షాళనము)
6. ఓం మధుసూదనాయ నమః
(బొటనవ్రేలితో ఎడమ నుండి కుడికి పై పెదవి తడుపుట)
7. ఓం త్రివిక్రమాయ నమః
(బొటనవ్రేలితో ఎడమ నుండి కుడికి క్రింద పెదవి తడుపుట)
8. ఓం వామనాయ నమః (శిరమున జలము చల్లుకొనవలెను)
9. ఓం శ్రీధరాయ నమః (శిరమున జలము చల్లుకొనవలెను)
10. ఓం హృషీకేశాయ నమః (ఎడమఅరచేతిపై జలము ప్రోక్షించవలెను)
11. ఓం పద్మనాభాయ నమః (రెండుపాదములపై జలము ప్రోక్షించవలెను)
12. ఓం దామోదరాయ నమః (శిరముపై జలము ప్రోక్షించవలెను)
13. ఓం సంకర్షణాయ నమః (పదివ్రేళ్ళుమదచి మొదళ్ళతో గడ్డంతాకవలెను)
14. ఓం వాసుదేవాయ నమః (ఎడమ ముక్కును)
15. ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః (కుడి ముక్కును)
16. ఓం అనిరుద్ధాయ నమః (ఎడమ కన్నును)
17. ఓం పురుషోత్తమాయ నమః (కుడి కన్నును)
18. ఓం అధోక్షజాయ నమః (ఎడమ చెవిని)
19. ఓం నారసింహాయ నమః (కుడిచెవిని బొటన, ఉంగరపువ్రేళ్ళతోతాకవలెను)
20. ఓం అచ్యుతాయ నమః (నాభిని బొటన, చిటికెన వ్రేళ్ళతో తాకవలెను)
21. ఓం జనార్ధనాయ నమః (అరచేతిని హృదయానికి ఆనించవలెను)
22. ఓం ఉపేంద్రాయ నమః (కరాగ్రముతో శిరమును తాకవలెను)
23. ఓం హరయే నమః (ఎడమ భుజమును తాకవలెను)
24. ఓం శ్రీకృష్ణాయ నమః (కుడి భుజమును తాకవలెను)

భూతోచ్ఛాటనము

శ్లో॥ ఉత్తిష్ఠంతు భూత పిశాచాః - ఏతే భూమి భారకాః।
ఏతేషా మవిరోధేన - బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥

(అని అక్షతలు వెనుకకు చల్లుకొనవలెను. తరువాత కుడిచేతితో ముక్కును పట్టుకొని ప్రాణాయామము చేయవలయును. ఈ క్రింది మంత్రమును ముమ్మారు పఠించిన ప్రాణాయామము చేసినట్లగును.)

ప్రాణాయామము

ఓం భూః - ఓం భువః ఓం సువః, ఓం మహాః, ఓం జనః, ఓం తపః ఓం సత్యం ఓంతత్వ వితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి - ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ఓమాపోజ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో ॥

(ఇట్లు ప్రాణాయామము చేసిన తరువాత సంకల్పము చెప్పుకొనవలెను.)

సంకల్పము

మమోపాత్త దురితక్షయ ద్వారా - శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం - శుభే శోభనే ముహూర్తే - శ్రీ మహావిష్ణురాజ్ఞయా - ప్రవర్తమానస్య - ఆద్యబ్రహ్మణః - ద్వితీయపరార్థే - శ్వేత వరాహకల్పే - వైవస్వత - మన్వంతరే కలియుగే-ప్రథమపాదే-జంబూద్వీపే - భరతవర్షే - భరతఖండే-మేరోర్ధక్షిణ దిగ్భాగే- ఆంధ్రప్రదేశే-శోభనగృహే-సమస్తదేవతా బ్రాహ్మణ చరణ సన్నిధౌ-అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన (ప్రస్తుతం జరుగుచున్న సంవత్సరం, ఋతువు, నెల, పక్షము, తిథి, వారము క్రమముగా చేర్చి చెప్పవలయును).... సంవత్సరే....అయనే....ఋతౌ... మాసే....పక్షే...తిథౌ...వాసరే శుభనక్షత్రే-శుభయోగ-శుభకరణ-ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ శ్రీమాన్...గోత్రః...నామధేమః। శ్రీమతః...గోత్రస్య.... నామధేయస్య ధర్మపత్నీ సమేతస్య అస్మాకం సహకుటుంబానాం । క్షేమ స్థైర్య ధైర్య విజయ అభయాయురారోగ్యైశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం-ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం। శ్రీ వల్లీ దేవసేన సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామిదేవతా ముద్ధిశ్య శ్రీ వల్లీ దేవసేన సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామి ప్రీత్యర్థం-సంభవద్భిః। ద్రవ్యై సంభవద్భిః పరార్థైః సంభవతా నియమేన యావచ్చక్తి ధ్యానా వాహనాది పోడశోపచార పూజాం కరిష్యే (ఉదకమును తాకవలెను)

అదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం గణపతి పూజాం కరిష్యే॥

గణపతి పూజ

(గణపతి చెంత అరటిపండుగాని, బెల్లముగానియుంచి నమస్కరించుచు)

విఘ్నేశ్వరాయ విద్మహే వక్రతుండాయ ధీమహి ।

తన్నో ప్రసన్నః ప్రచోదయాత్ ॥

లం - పృథ్వీ తత్త్వాత్మనే - గంధం సమర్పయామి ।

హుం - ఆకాశ తత్త్వాత్మనే - పుష్పం సమర్పయామి ।

యం - వాయు తత్త్వాత్మనే - ధూప మాఘ్రాపయామి ।

రం - తేజస్తత్త్వాత్మనే - దీపం దర్శయామి ।

వం - అమృత తత్త్వాత్మనే - నైవేద్యం సమర్పయామి ।

సం - సర్వతత్త్వాత్మనే - సర్వోపచార పూజాం సమర్పయామి ।

గణేశాయ విద్మహే । గణపతి ధీమహి! తన్నో ప్రసన్నః ప్రచోదయాత్॥

శ్లో॥ వక్రతుండ మహాకాయ - సూర్యకోటి సమప్రభ ।

అవిఘ్నం కురుమేదేవ - సర్వకార్యేషు సర్వదా ।

గణాధిపతి సుప్రీత సుప్రసన్నో వరదో భవతు ।

మమ ఇష్ట కామార్థ ఫలసిద్ధిరస్తు । తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే ॥

(ఉదకము వదలవలయును. సంకల్ప ఆచమనాదులకు వాడిన పాత్రను ఉదకమును కలశారాధనమునకు వినియోగించరాదు. స్వామికి కుడివైపున కలశముంచి దానికి కుంకుమ గంధాక్షతలు మూడుచోట్ల బొట్టుంచి కలశమందు పుష్పముంచ ఈ క్రింది శ్లోకములను చెప్పవలెను.)

కలశారాధనము

శ్లో॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః - కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః।

మూలే తతస్థితో బ్రహ్మ - మధ్యే మాతృగణా స్మృతాః ॥

శ్లో॥ క్షుక్షౌతు సాగరా స్సర్వే - సప్తద్వీపా వసుంధరా ।

ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద - స్సామవేదో హ్యథర్వణః॥

అంగైశ్చ సహితా స్సర్వే - కలశాంబు సమాశ్రితాః॥

(కలశమును నీటితో నింపి దాని యందు తులసిదళమునుగాని, పుష్పమును గాని, తమలపాకునుగాని యుంచి కలశముపై చేతిని ఉంచి ఈ క్రింది శ్లోకములను చెప్పవలెను.)

శ్లో॥ గంగేచ యమునేచైవ - గోదావరి సరస్వతీ ।

సర్మదే సింధుకావేరి - జలేఽస్మిన్ సన్నిధింకురు ॥

శ్లో॥ కావేరి తుంగభద్రా చ - కృష్ణవేణీ చ గౌతమీ ।

భాగీరథీ చ విఖ్యాతాః - పంచగంగాః ప్రకీర్తితా ॥

(కలశోదకమును స్వామివారి మీదను పూజాద్రవ్యములు మీదను, తనపైనను చల్లవలెను.)

ప్రాణ ప్రతిష్ఠ

(ఉదకమును చల్లుచూ ఈ క్రింది మంత్రమును ముమ్మారు చెప్పవలెను.)

ఓం ప్రాణస్య శివః ప్రాణేశ స్వాహా॥

శ్రీ వల్లీ దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ

ధ్యానం

శక్తిహస్తం విరూపాక్షం షడాననం దారుణం ।

రిషోఘ్నం భావయే కుక్కుట ధ్వజమ్ ।

షడాననం కుంకుమ రక్తవర్ణం మమామతిందివ్య మయూరవాహనమ్ ।

రుద్రస్యసూనుం సురసైన్యనాథం గుహం సదా హం శరణంప్రపద్యే॥

కుమారేశసూరో గుహస్కంధ సేనాపతే శక్తిపాణే మయూరాధిరూఢ ।

పులిందాత్మజాకాంత భక్తార్తి హారిన్ ప్రభోతారకారే సదా రక్షమాం త్వమ్॥

ఓం వల్లీదేవసేనా సమేత సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామినే నమః ధ్యాయామి.

ఆవాహనం

ఆవాహయామి దేవేశ సిద్ధాగంధర్వ సేవిత ।

తారకాసుర సంహారిన్ రక్షోబల విమర్దన ॥

ఓం వల్లీదేవసేనా సమేత సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామినే నమః ఆవాహయామి.

ఉమాసుతశ్శక్తిధరః కౌమార క్రౌంచదారణ ।

ఇదం సింహాసనం దివ్యం గృహ్యతాం శంకరాత్మజ॥

ఓం వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః నవరత్న ఖచిత
సింహాసనం సమర్పయామి.

పాద్యం

గంగాజల సమాయుక్తం సుగంధం గంధసంయుతమ్ ।

పాద్యంచ ప్రతిగృహ్యతు పార్వతీ ప్రియనందన ॥

ఓం శ్రీ వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః పాదయోః
పాద్యం సమర్పయామి.

అర్ఘ్యం

స్కంధో గుహష్ణణ్ముఖశ్చ ఫాలనేత్రసుతః ప్రభుః॥

అర్ఘ్యం దాస్యామితే దేవ శిఖివాహో ద్విషద్భుజః॥

ఓం శ్రీ వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః హస్తయోః
అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

ఆచమనీయం

దేవసేనాపతిః ప్రాజ్ఞః కృపాకుర్భక్త వత్సలః ।

గంగాసుతశ్శరోద్భూతః ఆచమనం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

ఓం శ్రీ వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః ముఖే
ఆచమనీయం సమర్పయామి.

పంచామృతస్నానం

పయోదధి సమాయుక్తం ఘృత శర్కరయా యుతమ్ ।

పంచామృత స్నానమిదం గృహణ సురపూజిత ॥

ఓం వల్లీ దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః పంచామృత
స్నానం సమర్పయామి.

శుద్ధోదక స్నానం

నదీనాం దేవ సర్వాసాం అనీతం నిర్మలోదకమ్ ।

స్నాపయామి మహాసేన తథా శాంతిం కురుష్వమే॥

ఓం వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః శుద్ధోదక స్నానం
సమర్పయామి.

వస్త్రం

మహాసేనః కార్తికేయః మహాశక్తిధరో గుహః॥

వస్త్రం సూక్ష్మం గృహాణత్వం సర్వదేవ నమస్కృతః॥

ఓం వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః వస్త్రయుగ్మం
సమర్పయామి.

యజ్ఞోపవీతం

నానారత్న స్వర్ణయుతం త్రివృతం బ్రహ్మసూత్రకమ్ ।

ఉపవీతం మయాదత్తం సంగృహాణ సురేశ్వర ॥

ఓం వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః యజ్ఞోపవీతం
సమర్పయామి.

చందనం

శ్రీ గంధాగరు కర్పూర కస్తూరీ కుంకుమాన్వితమ్ ।

విలేసనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం ప్రతి గృహ్యతామ్ ॥

ఓం శ్రీ వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః దివ్యశ్రీ చందనం
ధారయామి.

అక్షతలు

శాలీయాంశ్చంద్రవార్ణాభాన్ హరిద్రా మిశ్రితాం స్తథా ।

అక్షతాంస్తవ దాస్యేహహం సురవందిత ॥

ఓం శ్రీ వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః చందనం ధారయామి.

ఆభరణం

భూషణాని విచిత్రాణి హేమరత్న మయానిచ ।

గృహాణ భువనాధార భుక్తిముక్తి ఫలప్రద ॥

ఓం వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః ఆభరణాని సమర్పయామి.

పుష్పం

సుగంధీని సుపుష్పాణి కేతకీ చంపకాని చ ।

మయాహృతాని పూజార్థం కృపయా ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

ఓం శ్రీ వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః పుష్పైః పూజాయామి.

అథాంగపూజ

ఓం జ్ఞానశక్తాత్మకాయ నమః	పాదౌ పూజయామి
ఓం స్కంధయే నమః	గుల్ఫౌ పూజయామి
ఓం అగ్నిగర్భాయ నమః	జానునీ పూజయామి
ఓం బాహులేయాయ నమః	జంఘే పూజయామి
ఓం గాంగేయ నమః	ఊరూ పూజయామి
ఓం శరణోద్భవాయ నమః	కటిం పూజయామి
ఓం కార్తికేయాయ నమః	ఉదరం పూజయామి
ఓం కుమారాయ నమః	నాభిం పూజయామి
ఓం షణ్ముఖాయ నమః	హృదయం పూజయామి
ఓం తారకారి నమః	కంఠం పూజయామి
ఓం సేనానీ నమః	వక్త్రం పూజయామి
ఓం గుహాయా నమః	నేత్రం పూజయామి
ఓం బ్రహ్మచారిణే నమః	కలౌ పూజయామి
ఓం శివతేజాయ నమః	లలాటం పూజయామి
ఓం క్రౌంచా ధారీ నమః	శిరః పూజయామి
ఓం శిఖివాహనాయ నమః	సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం స్కంధాయ నమః	ఓం సర్వస్వామినే నమః
ఓం గుహాయ నమః	ఓం సనాతనాయ నమః
ఓం షణ్ముఖాయ నమః	ఓం అనంత శక్తయే నమః
ఓం ఫాలనేత్రసుతాయ నమః	ఓం అక్ష్యోభ్యాయ నమః
ఓం ప్రభవే నమః	ఓం పార్వతీప్రియనందనాయ నమః
ఓం పింగళాయ నమః	ఓం గంగాసుతాయ నమః
ఓం కృత్తికాసూనవే నమః	ఓం శరోద్భూతాయ నమః
ఓం శిఖివాహాయ నమః	ఓం ఆహూతాయ నమః
ఓం ద్విషడ్భుజాయ నమః	ఓం పావకాత్మజాయ నమః 40
ఓం ద్విషణ్ణేత్రాయ నమః 10	ఓం ప్రజ్యంభాయ నమః
ఓం శక్తిధరాయ నమః	ఓం ఉజ్జ్వంభాయ నమః
ఓం పిశితాశ ప్రభంజనాయ నమః	ఓం కమలాసన సంస్తుతాయ నమః
ఓం తారకాసుర సంహారిణే నమః	ఓం ఏకవర్ణాయ నమః
ఓం రక్షోబల విమర్దనాయ నమః	ఓం ద్వివర్ణాయ నమః
ఓం మత్తాయ నమః	ఓం త్రివర్ణాయ నమః
ఓం ప్రమత్తాయ నమః	ఓం సుమనోహరాయ నమః
ఓం ఉన్మత్తాయ నమః	ఓం చతుర్వర్ణాయ నమః
ఓం సురసైన్య సురక్షకాయ నమః	ఓం పంచవర్ణాయ నమః 50
ఓం దేవసేనాపతయే నమః	ఓం ప్రజాపతయే నమః
ఓం ప్రాజ్ఞాయ నమః 20	ఓం అహర్పతయే నమః
ఓం కృపాళవే నమః	ఓం అగ్ని గర్భాయ నమః
ఓం భక్తవత్సలాయ నమః	ఓం శమీగర్భాయ నమః
ఓం ఉమాసుతాయ నమః	ఓం విశ్వరేతసే నమః
ఓం కుమారాయ నమః	ఓం సురారీఘ్నే నమః
ఓం క్రౌంచదారణాయ నమః	ఓం హరిధ్వర్ణాయ నమః
ఓం సేనాన్యే నమః	ఓం శుభకర్ణాయ నమః
ఓం అగ్ని జన్మనే నమః	ఓం వటవే నమః
ఓం విశాఖాయ నమః	ఓం వటువేషభృతే నమః 60
ఓం శంకరాత్మజాయ నమః	ఓం పూష్ణే నమః
ఓం శివసూనవే నమః 30	ఓం గభస్తయే నమః
ఓం గణస్వామినే నమః	ఓం గహనాయ నమః

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 25 ...

13

... 26 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

ఓం చంద్రవర్ణాయ నమః
ఓం కళాధరాయ నమః
ఓం మాయాధరాయ నమః
ఓం కైవలాయ్యాయ నమః
ఓం శంకరాత్మనే నమః
ఓం విశ్వయోనయే నమః 70
ఓం అమేయాత్మనే నమః
ఓం తేజోనిధయే నమః
ఓం అనామయాయ నమః
ఓం పరమేశ్వినే నమః
ఓం పరబ్రహ్మణే నమః
ఓం వేదగర్భాయ నమః
ఓం విరాట్పుత్రాయ నమః
ఓం పుళిందకన్యాభర్త్రే నమః
ఓం మహాసారస్వతావృతాయనమః
ఓం ఆశ్రితాఖిలదాత్రే నమః 80
ఓం చోరఘ్నాయ నమః
ఓం రోగనాశనాయ నమః
ఓం అనంత మూర్తయే నమః
ఓం ఆనందాయ నమః
ఓం శిఖండీకృతకేతనాయ నమః
ఓం డంభాయ నమః

ఓం పరమడంభాయ నమః
ఓం మహాదంభాయ నమః
ఓం వృషాకపయే నమః
ఓం కారణోష్ఠా దేహాయ నమః 90
ఓం కారణాతీత విగ్రహాయ నమః
ఓం అనీశ్వరాయ నమః
ఓం అమృతాయ నమః
ఓం ప్రాణాయామ పరాయణాయ నమః
ఓం విరుద్ధ హంత్రి నమః
ఓం వీరఘ్నాయ నమః
ఓం రక్తశ్యామగళాయ నమః
ఓం సుబ్రహ్మణ్యాయ నమః
ఓం గుహాయ నమః
ఓం ప్రీతాయ నమః 100
ఓం బ్రహ్మణ్యాయ నమః
ఓం బ్రాహ్మణప్రియాయ నమః
ఓం వంశవృద్ధికరాయ నమః
ఓం వేదవేద్యాయ నమః
ఓం అక్షయ ఫలప్రదాయ నమః
ఓం సమస్తలోక సద్గురువే నమః
ఓం అసురానీకమర్ధనాయ నమః
ఓం వల్లీ సమేత దేవసేనాయ నమః 108

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వస్వామినే నమః నానావిధ పరిమళ పత్ర పుష్పాక్షతాన్
సమర్పయామి.

ధూపం

దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధంచ మనోహరమ్ ।

ధూపం గృహాన దేవేశ సర్వదేవ నమస్కృత ॥

ఓం శ్రీవల్లీ దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః ధూప
మాప్రూపయామి.

దీపం

అజ్ఞాన నావనం దేవ జ్ఞానసిద్ధిప్రభో భవ ।

సకర్పూరాజ్య దీపం చ గృహాణ సురసేవిత ॥

ఓం శ్రీవల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః సాక్షాత్ దీపం
దర్శయామి ధూపదీప అనంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి.

నైవేద్యం

భక్త్యైర్భోజ్యై స్సచోప్యైశ్చ పరమాన్నం స శర్కరమ్ ।

నైవేద్యం గృహ్యతాం దేవీ శంభుపుత్ర నమోఽస్తుతే ॥

ఓం శ్రీవల్లీదేవ సేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః నైవేద్యం
నివేదయామి.

ఓం భూర్భువస్సువః । తత్సవితుర్వరేణ్యం ।

భర్గోదేవస్య ధీమహి । ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥

సత్యం త్వరేన పరిషించామి! అమృతమస్తు, అమృతోపస్తరణమసి స్వాహా,

ఓం ప్రాణాయ స్వాహా! ఓం అపానాయస్వాహా! ఓం వాయునాయ స్వాహా ।

ఓం ఉదానాయస్వాహా! ఓం సమానాయస్వాహా॥

మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి, అమృతాపిధానమపి, ఉత్తరాపోశనం
సమర్పయామి, హస్తా ప్రక్షాళయామి, పాదౌప్రక్షాళయామి, ముఖే ఆచమనీయం
సమర్పయామి.

తాంబూలం

తాంబూలంచసకర్పూరం నాగవల్లీ దళైర్యుతమ్ ।

పూగీఫల సమాయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

ఓం శ్రీవల్లీ దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః తాంబూలం
సమర్పయామి.

నీరాజనం

కర్పూర వర్తి సంయుక్తం దీప్యమాన మనోహరమ్ ।

ఇదం గృహాణ దేవేశ మంగళం కురు సర్వదా ॥

ఓం శ్రీ వల్లీ దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః మంగళ
నీరాజనం సందర్శయామి.

మంత్రపుష్పం

మంత్రపుష్పం ప్రదాస్యామి గృహాణ వరదో భవ ।

పరమేశ్వర పుత్రస్త్వం సుప్రీతోభవ సర్వదా ॥

భుజంగేశాయ విద్యహే ఉరగేశాయ ధీమహి తన్నో నాగః ప్రచోదయాత్ ।

కార్తికేయాయ విద్యహే వల్లీనాథాయ ధీమహి తన్నో నాగః ప్రచోదయాత్ ॥

ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే ।

మహాసేనాయ ధీమహి తన్నోః షణ్ముఖి ప్రచోదయాత్ ॥

ఓం శ్రీవల్లీ దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః మంత్రపుష్పాణి సమర్పయామి.

ప్రదక్షిణ నమస్కారం

ప్రదక్షిణం కరిష్యామి సర్వదేవ నమస్కృత ।

ప్రసాదం కురుమేదేవ సర్వపాపహరోభవ ॥

ఓం శ్రీ వల్లీ దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

పునః పూజా

ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామినే నమః ఛత్ర ఆచ్ఛాదయామి

ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామినే నమః చామరం వీజయామి

ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామినే నమః నృత్యం దర్శయామి

ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామినే నమః గీతం శ్రావయామి

ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామినే నమః అశ్వాన్ ఆరోహయామి

ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామినే నమః గజాన్ ఆరోహయామి

ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామినే నమః ఆందోళికాం ఆరోహయామి

ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామినే నమః సమస్త రాజోపచార, దేవోపచార, భక్తోపచార, శక్తోపచార పూజాస్సమర్పయామి.

క్షమా ప్రార్థన

యస్యస్మృత్యాచ నామోక్త్యా తపః పూజాక్రియాదిషు ।

న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యోవందే తమఞ్చ్యుతమ్ ॥

మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం సురేశ్వర ।

యత్పూజితం మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

అర్చన

అనయా ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజయాచ భగవాన్ సర్వాత్మక ।

ఓం సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి సుప్రీత స్సుప్రసన్నోవరదో భవతు॥

ఏతత్ ఫలం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యార్చనమస్తు

ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః

వల్లీ దేవసేన ధ్యానమ్

శ్యామాం పంకజధారణీం మణిలసత్పాటంక కర్ణోజ్జ్వలాం ।

దక్షే లంబకరాం కిరీటమకుటాం తుంగ స్తనోర్మంచుకాం ॥

అన్యోన్యక్షణ సంయుతాం శరవణోద్భూతస్య పార్శ్వేస్థితాం ।

గుంజామాల్యధరాం ప్రవాళవసనాంవల్లీశ్వరిం భావయే ॥

పీతాముత్పల ధారిణీం శచిసుతాం పీతాంబరాలకృతాం ।

వామే లంబకరాం మహేంద్ర తనయాం మందారమాలాధరాం ॥

దేవైరర్చిత పాదపద్మయుగళాం స్కందస్య వామేస్థితాం ।

సేనాం దివ్యవిభూషితాం త్రినయనాం దేవీం త్రిభంగింభజే ॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య కరావలంబ స్తోత్రమ్

(శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాష్టకమ్)

హే స్వామినాథ కరుణాకర దీనబంధో । శ్రీ పార్వతీశ ముఖపంకజపద్మబంధో ।
శ్రీశాది దేవ గణపూజిత పాదపద్మ । వల్లీసనాథ మమ దేహి కరావలంబమ్ ॥ 1

దేవాది దేవసు (సు)త దేవ గణాధినాథ । దేవేంద్ర వంద్య మృదు పంకజ మంజుపాద ।
దేవర్షి నారద మునీంద్ర సుగీతకీర్తే । వల్లీసనాథ మమ దేహి కరావలంబమ్ ॥ 2

నిత్యాన్నదాన నిరతాఖిలరోగహారిన్ । తస్మాత్ప్రదాన పరిపూరిత భక్తకామ ।
శ్రుత్యాగమ ప్రణవవాచ్య నిజస్వరూప । వల్లీసనాథ మమ దేహి కరావలంబమ్ ॥ 3

క్రౌంచా సురేంద్ర పరి ఖండన శక్తిశూలపాశాది శస్త్ర పరిమండిత దివ్యపాణే ।
శ్రీకుండలీశ ధృతతుండ శిఖీర్ద్రవాహ । వల్లీసనాథ మమ దేహి కరావలంబమ్ ॥ 4

దేవాదిదేవ రథమండల మధ్యవేద్యదేవేంద్ర పీఠనగరం దృఢ చాపహస్తమ్ ।
శూరం నిహత్య సురకోటి భిరీడ్యమాన । వల్లీసనాథ మమ దేహి కరావలంబమ్ ॥ 5

హారాది రత్న మణియుక్త కిరీటహార । కేయూర కుండల లసత్పవచాభిరామ ।
హే వీరతారక జయామర బృందవంద్యవల్లీసనాథ మమ దేహి కరావలంబమ్ ॥ 6

పంచాక్షరాది మనుమన్రిత గాఢతోయైఃపంచామృతైఃప్రముదితేన్ద్ర ముఖైర్మునీంద్రైః
పట్టాభిషిక్త హరియుక్త పరాసనాథ । వల్లీసనాథ మమ దేహి కరావలంబమ్ ॥ 7

శ్రీకార్తికేయ కరుణామృత పూర్ణదృష్ట్యాకామాదిరోగ కలుషీకృత దుష్టచిత్తమ్ ।
భక్త్యాతుమా మవ కళాధర కాంతికాన్త్యా వల్లీసనాథ మమ దేహి కరావలంబమ్ ॥ 8

ఫలశ్రుతి

సుబ్రహ్మణ్యకరావలంబమ్ పుణ్యం యే పఠన్తి ద్విజోత్తమాః |
తే సర్వే ముక్తి మాయాన్తి సుబ్రహ్మణ్య ప్రసాదతః |
సుబ్రహ్మణ్య కరావలంబమ్ మిదం ప్రాతరుత్థాయ యఃపఠేత్ |
కోటి జన్మ కృతం పాపం తత్క్షణాదేవ నశ్యతి ||

9

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య భుజంగ స్తోత్రమ్

భజేహం కుమారం భవానీ కుమారంగలోల్లాసిహారం నమ త్నద్విహారం |
రిపు స్తోమ పారం నృసింహవతారం | సదా నిర్వికారం గుహం నిర్విచారమ్ || 1
నమామీశపుత్రం జపాశోణగాత్రం | సురారాతి శత్రుం రవీంద్రగ్ని నేత్రం |
మహా బర్హిష్పుత్రం శివాస్యాబ్జ మిత్రం | ప్రభాస్య తృళిత్రం పురాణం పవిత్రమ్ || 2
అనేకార్కకోటి ప్రభావజ్వలం తం | మనోహరి మాణిక్య భూషోజ్జ్వలం తం |
శ్రితానా మభీష్టం నిశాంతం నితాంతంభజే షణ్ముఖం తం శరచ్చంద్ర కాంతమ్ || 3
కృపా వారి కల్లో భాస్వత్కటాక్షం | విరాజ న్మనోహరి శోణాంబు జాక్షం |
ప్రయోగ ప్రదాన ప్రవాహైక దక్షంభజే కాంతి కాంతం పరస్తోమ రక్షమ్ || 4
సుకస్తూరి సింధూరం భాస్వల్లలాటం | దయాపూర్ణచిత్తం మహాదేవ పుత్రం |
రవీందూర్లసద్రతన్మ రాజత్కిరీటం | భజే క్రీడితాకాశ గంగాదికూటమ్ || 5
సుకుంద ప్రసూనావళీ శోభితాంగం | శరత్పూర్ణ చంద్రప్రభా కాంతి కాంతం |
శిరీష ప్రసూనాభిరామం భవంతంభజే దేవసేనాపతిం వల్లభం తమ్ || 6
సులావణ్య సత్సూర్యకోటి ప్రతీకం | ప్రభుం తారకారిం ద్విషడ్భాహుమీశమ్ |
నిజాంక ప్రభాదివ్య మానావదీశం | భజే పార్వతీ ప్రాణ పుత్రం సుకేశమ్ || 7
అజం సర్వలోకప్రియం లోకనాథం | గుహంశూర పద్మాది దంభోళి ధారమ్ |
సుచారుం సునాసాపుటం సచ్చరిత్రం | భజే కార్తికేయం సదా బాహులేయమ్ || 8
శరారణ్య సంభూతమింద్రాది వంద్యం | ద్విషడ్భాహు సంఖ్యాయుధశ్రేణిరమ్యమ్ |
మరుత్సారధిం కుక్కుటేశం సుకేశుం | భజేయోగి హృత్పద్మమధ్యాదివాసమ్ || 9
విరించీంద్ర వల్లీశ దేవేశ ముఖ్యం | ప్రశస్తామర స్తోమ సంస్తాయమాన |
దిశత్వం దయాళో శ్రియం నిశ్చలాం మే | వినాత్వాంగతిః కా ప్రభో మే ప్రసీద || 10
పదాంభోజ సేవా సమాయాత బృందారకశ్రేణి కోటిర భాస్వ ల్లలాటమ్ |
కళత్రోల్ల సత్సార్వభృయుగ్మం వరేణ్యం | భజేదేవ మాద్యంత హీన ప్రభావమ్ || 11

భవాంభోది మధ్యే తరంగే పతంతంప్రభో మాం సదాపూర్న దృష్ట్వా సమీక్ష్య |
భవద్భక్తివావోద్ధరత్వం దయాళో | సుగత్యంతరం నాస్తి దేవ ప్రసీద || 12
గళే రత్నభుషం తనౌ మంజువేషంకరే జ్ఞానశక్తిం దరస్మైర మాస్యే |
కటిన్యస్తపాణిం శిఖిన్థం కుమారం | భజేహం గుహాదన్యదైవం న మన్యే || 13
దయాహీన చిత్తం పరద్రోహ వృత్తిం (పాత్రం) | సదా పాపశీలం గురో ర్భక్తిహీనమ్ |
అనన్యావలంబం భవన్నేత్ర పాత్రం | కృపాశీల మాం భోపవిత్రం కురు త్వమ్ || 14
మహేసేన గాంగేయ వల్లీసహాయ | ప్రభో తారకారే షడాస్యామరేశ |
సదా పాయస్నా ప్రియస్తవం గుహేతిస్మరిష్యామి భక్త్యాకదాహంవిభో త్వామ్ || 15
ప్రతాపస్య బాహో నమ ద్విరబాహో | ప్రభోకార్తికేయేష్ట కామప్రదేతి |
యదా యే పఠంతే భవంతం తదేవం | ప్రసన్నం సుతోషం బహుశ్రీందదాసి || 16
అపారాతి దారిద్ర్య వారాశి మధ్యేభ్రమంతం జనగ్రాహపూర్ణేనితాంతమ్ |
మహాసేన మాముద్ధర త్వం కటాక్షావలోకేన కించిత్రప్రసీద ప్రసీద || 17
స్థిరాం దేహిం భక్తిం భవత్పాదపద్మే | శ్రియం నిశ్చలాం దేహి మహ్యం కుమార |
గుహం చంద్రతారం సువంశాభి వృద్ధింకురు త్వం ప్రభో మే మనః కల్పసాల || 18
నమస్తే నమస్తే మహాశక్తి పాణే | నమస్తే నమస్యే లస ద్విజపాణే |
నమస్తే నమస్తే కటి న్యస్త పాణే | నమస్తే నమస్తే సదా భీష్టపాణే || 19
నమస్తే నమస్తే మహాశక్తి ధారిన్ | నమస్తే సురాణాం మహాసౌఖ్యదాయన్ |
నమస్తే సదా కుక్కుటేశోగ్ని కేతా | స్సమస్తాపరాధం విభో మే క్షమస్య || 20
కుమారాత్పరం కర్మయోగం న జానే | కుమారాత్పరం కర్మశీలం న జానే |
య ఏకో మునీనాం హృదబ్జాధివాస | శ్శివాంకం సుమారుహ్య సత్పీఠకల్పమ్ || 21
విరించాయ మంత్రోపదేశం చకార | ప్రమోదేన సోయం తనోతు శ్రియం మే |
య మాహుఃపరం వేద శూరేషు ముఖ్యం | సదా యస్య శక్త్యా జగద్భీత భీతమ్ || 22
యా మాశ్రిత్యదేవాః స్థిరం స్వర్గపాలా | స్సదోంకార రూపం చిదానంద మీదే |
గుహస్తోత్ర మేతత్ కృతం తారకారేః | భుజంగ ప్రయాతేన హృద్యేన కాంతమ్ || 28

ఫలశ్రుతి

జనా యే పఠంతే మహాభక్తి యుక్తాః | ప్రమోదేన సాయం ప్రభాతే విశేషః |
న జన్మరయోగే యదా తే రుదంతో | మనోవాంఛితాన్ సర్వకామాన్ లభంతే ||

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య కవచమ్

అన్యశ్రీ సుబ్రహ్మణ్య కవచ స్తోత్ర మహామంత్రస్య బ్రహ్మ ఋషిః, అనుష్టుప్చందః
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యోదేవతా, మమ సర్వాభీష్ట సిద్ధ్యర్థే సుబ్రహ్మణ్య ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే శ్రీ
సుబ్రహ్మణ్యకవచ స్తోత్ర జపే వినియోగః॥

కరన్యాసః

సాం - అంగుష్ఠాభ్యాం నమః, సీం - తర్జనీభ్యాం నమః
సూం - మధ్యమాభ్యాం నమః, సైం - అనామికాభ్యాం నమః
సౌం - కనిష్ఠికాభ్యాం నమః, సః కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః

అంగన్యాసః

సాం - హృదయాయ నమః, సీం - శిరసే స్వాహా
సూం - శిఖాయై వషట్, సైం - కవచాయ హుం,
సౌం - నేత్రత్రయాయ వాషట్, సః - అస్త్రాయ ఫట్
లోకత్రయేణ దిగ్బంధః ॥

(గమనిక : స్తోత్రము పూర్తయ్యాక కర, అంగన్యాసములు చేశాక లోకత్రయేణ
దిగ్విమోకః అని చెప్పాలి)

ధ్యానం

ఓంద్విషడ్ముజం షణ్ముఖమంబికాసుతం । కుమారమాదిత్య సమాన తేజసం ।
వందే మయూరాసన మగ్ని సంభవం । సేనాన్య వంద్యాహ మభీష్ట సిద్ధయే ॥
కనక కుండ మండిత షణ్ముఖం । వనజి రాజి విరాజిత లోచనం ।
నిశిత శస్త్ర శరాసన ధారిణం । శరవణోద్భవ మీశసుతం భజే ॥
సింధూరారుణ కాంతి మిందువదనం కేయూరహారాధిభిః ।
దివ్యైరారణైర్విభూషితతనుం స్వర్గస్థు సౌఖ్యప్రదం ।
అంబోఽభయశక్తి కుక్కుటధరం రక్తాంగ రాగోజ్వలం ।
సుబ్రహ్మణ్య ముపాస్మహే ప్రణమతాం భీతి ప్రణాశోద్యతమ్ ॥
సుబ్రహ్మణ్యోపురః పాతు సేనానీ పాతు పృష్ఠతః ।
గుహోమేదక్షిణాఃపాతు వహ్ని భూపాతు వామతః॥
శిరఃపాతు మహాసేనః స్కంధోరక్షే లలాటకం ।
నేత్రేతు ద్వాదశార్క స్వాత్ శ్రేత్రే రక్ష తె విశ్వభూః॥

ముఖంమే షణ్ముఖఃపాతు నాసికాం శంకరాత్మజః ।
ఓష్ఠో వల్లిపతిః పాతు జిహ్వంపాతు షడక్షరః॥
దేవసేనాపతిర్దంతాన చుబుకం బహుళాసుతః ।
కంఠం తారకజిత్వాతు బాహూన్ ద్వాదశబాహుమాన్॥
హస్తాశక్తిధరః పాతు వక్షఃపాతు శిరోద్భవః ।
హృదయం బ్రహ్మభూపాతు కుక్షిం పాత్స్వంబికాసుతః॥
ఊరూపాతు గజారూఢో జానునీపాతు విశ్వతః ।
నాభింశంభుసుతః పాతు కటిం పాతు హరాత్మజః॥
విశాఖపాతు జంఘే పాదౌ చ శిఖివాహనః ।
సర్వాంశ్యాంగాని భూతేశః సప్తధాతూం చ పావకః॥
సంధ్యాకాలే నిశీధిన్యాం దుస్తలే సలిలేపి చ ।
దుర్గమే చ మహారణ్యే రాజద్వారే మహాభయే ॥
చోరా ద్యసాధ్య సంభేదే జ్వరాది వ్యాధిపీడనే ।
దుష్టగ్రహాది భీతౌ చ దుర్నిమిత్తాది పీడనే ॥
అస్త్రశస్త్ర నిపాతే చ పాతుమాం క్రౌంచధారణః ।

ఫలశ్రుతి

సుబ్రహ్మణ్యస్య కవచం యోవా పఠతి మానవః ।
తస్య తాపత్రయం నాస్తి సత్యం వదామ్యహమ్ ।
తస్య తాపత్రయం నాస్తి సత్యం వదామ్యహమ్ ।
ధర్మార్థి లభేతే ధర్మం కామ్యార్థి కామితం లభేత్ ॥
పుత్రార్థే లభేతే పుత్రం అర్థార్థి హ్యర్థమాప్నుయాత్ ।
యత్ర యత్ర జపేన్నిత్యం తత్రతత్ర స్థితో భవేత్ ॥
పూజా ప్రతిష్ఠాకాలే వా జపకాలే పఠేత్థితమ్ ।
సర్వాభీష్టప్రదం తస్యై నృహాపాతక నాశనం ॥
యః పఠేచ్ఛుణుయాద్భక్త్యా నిత్యం దేవస్య సన్నిధౌ ।
సుబ్రహ్మణ్య ప్రసాదేన అవమృత్యు వినాశనమ్ ॥
ఆయురారోగ్య మైశ్వర్యం పుత్రపౌత్ర ప్రవర్ధనమ్ ।
ఇహలోకే సుఖీభోగే పరే మోక్ష మవాప్నుయాత్ ॥

ఇతి కుమారతంత్రే కౌశిక ప్రోక్తే మహాసంహితాయాం
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య కవచం నామ మష్టమచతుర్వార పటలం సమాప్తః

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య మాలా స్తోత్రమ్ (మాలామంత్రం)

ఓం నమోభగవతే సుబ్రహ్మణ్యాయ మహాబలపరాక్రమాయ, క్రౌంచ గిరిమద్దనాయ, అనేకాసుర ప్రాణాపహారాయ, ఇంద్రాణీ మాంగల్య రక్షకాయ, త్రయత్రింశత్కృతీదేవతావందితాయ, మహాప్రళయ కాలాగ్ని రుద్రపుత్రాయ, దుష్టనిగ్రహ శిష్టపరిపాలకాయ, మహాబలవీరసేవిత భద్రకాళీ వీరభద్ర మహాభైరవ సహస్రశక్త్యం ఘోరస్త్ర వీరభద్ర మహాబల హనుమంత నారసింహవరాహాది దిగ్బంధ నాయ, సర్వదేవతా సహితాయ, ఇంద్రాగ్ని యమ నిర్భతి వరుణ వాయు కుబేర ఈశాన్య ౨ కాశ పాతాళ దిగ్బంధనాయ, సర్వచండ గ్రహాది నవకోటిగురు నాథాయ, నవకోటిదానవ శాకినీ ధాకినీ కామినీ మోహినీ స్తంభినీ గండభైరవ భూం భూం దుష్టభైరవ సహితాది కాటేరి సీతేరి పంపు శూన్య భూత ప్రేత పిశాచ భేతాళ బ్రహ్మరాక్షస దుష్టగ్రహాన్ బంధయ, బంధయ, షణ్ముఖాయ, వజ్రశక్తి చాపధరాయ, సర్వ దుష్టగ్రహాన్ ప్రహరయ ప్రహరయ, సర్వదుష్టగ్రహాన్ ఉచ్ఛాటయ, ఉచ్ఛాటయ, సర్వదుష్టగ్రహాన్ బంధ బంధ సర్వదుష్టగ్రహాన్ చింది చింది, సర్వదుష్ట గ్రహాన్ నిగ్రహనిగ్రహ, సర్వదుష్టగ్రహాన్ ఛేదయ ఛేదయ, సర్వదుష్టగ్రహాన్ నాశయ నాశయ సర్వజ్వరంనాశయ నాశయ సర్వరోగం నాశయ నాశయ సర్వదురితం నాశయ నాశయ, ఓం శ్రీం హ్రీం ధ్రీం శరవణభవోద్భవాయ, షణ్ముఖాయ, శిఖివాహనాయ, కుమారాయ, కుంకుమవర్ణాయ, కుక్కుటధ్వజాయ హుం ఫట్ స్వాహా॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్తోత్రమ్

- ఆదిత్య విష్ణు విఘ్నేశ రుద్ర బ్రహ్మ మరుద్గణా ।
లోకపాలా స్సర్వదేవా శ్చరాచర మిదం జగత్ ॥ 1
- సర్వం త్వ మే బ్రహ్మైవ అజమక్షర మద్వయం ।
అప్రమేయం మహాశాంతం అచలం నిర్వికారకమ్ ॥ 2
- నిరాలంబ నిరాభాసం సత్తామాత్ర మగోచరం ।
ఏవం త్వాం మేధయా బుద్ధ్యా సదాపశ్యంతి సూరయః ॥ 3
- ఏవ మజ్జాన గాఢాంధ తమోపహత చేతనః ।
న పశ్యంతి తథా మూఢాః సదా దుర్గతి హేతవే ॥ 4
- విష్ణోదీని స్వరూపాణి లీలా లోక విడంబనం ।
కర్తు ముద్యమ్య రూపాణి వివిధాని భవంతి చ ॥ 5
- తత్తదుక్తాః కథా స్సమ్యక్ నిత్య సద్గతి ప్రాప్తయే ।
భక్తాశ్రుత్వా పరిత్వా చ దృష్ట్వా సంపూజ్య శ్రద్ధయా ॥ 6

- సర్వాన్మామా నవాప్నోతి భవ దారాధనా త్థలు ।
మమ పూజా మనుగ్రాహ్య సుప్రసీద భవానఘ ॥ 7
- చవలం మన్మథపశం అమర్యాద మసూయకం ।
పంచకం దుఃఖజనకం పాపిష్ఠం పాహిమాం ప్రభో ॥ 8

ఫలశ్రుతి

- సుబ్రహ్మణ్యస్తోత్ర మిదం యే పఠంతి ద్విజోత్తమా ।
తే సర్వే ముక్తి మాయాంతి సుబ్రహ్మణ్య ప్రసాదతః॥ 9

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య షట్కమ్

- శరణాగత మాదు మాదురితం । కరుణాకర కామద కామహతం ।
శరణాసన సంభవ చారురుచే । పరిపాలయ తారకమారకమాం ।
- హరసార సముద్భవ హైమవతీ । కరపల్లవ లాలిత దివ్యతనో ।
మురవైరి విరంచి ముదంబునిదే । పరిపాలయతారకమారకమాం ॥
- బహుళా సుతసాయక చిహ్నగిరే । సురసింధుదనూజ సువర్ణరుచే ।
శిఖజాత శిఖావళి వాహ గుహే । పరిపాలయ తారమారమాం ॥
- జయ విప్రజనప్రియలీన నమో । జయ భక్తపరాయణ భద్రనమో ।
జయశాంతి విశాఖ కుమార నమో । పరిపాలయ తారకమారకమాం ॥
- శరదించు సమాన షడాననయా । సరసీరుహ చారువిలోచనయా ।
నిరుపాధికయా నిజబాలకయా । పరిపాలయ తారకమారకమాం ॥
- పురతోభవమే పరితోభవతే । పతి మేసతతం భవరక్షణతః ।
ఇతరాసుచమే విజయంపురతః । పరిపాలయ తారకమారకమాం ॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య షోడశనామ స్తోత్రమ్

అస్య శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య షోడశనామ స్తోత్ర మహామంత్రస్య అగస్త్యో భగవాన్ ఋషిః, అనుష్టుప్చంద్రితః, సుబ్రహ్మణ్యోదేవతా, మమేష్టసిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః

ధ్యానమ్ :

- షడ్వక్తం శిఖివాహనం త్రినయనం చిత్రాచ్ఛురాలంకృతం ।
శక్తిం వజ్రమసిం త్రిశూలమభయం ఖేటం ధనుశ్చక్రకమ్ ॥
- పాశం కుక్కుటమంకుశం చ వరదం హస్తైర్దధానం సదా ।
ధ్యాయేదీప్సిత సిద్ధిదం శివసుతం సృష్టం సురారాధితమ్ ॥

ప్రథమో జ్ఞానశక్త్యాత్మా ద్వితీయః స్పష్ట ఏవ చ ।
అగ్నిగర్భస్తృతీయస్తు బాహులేయ శ్చతుర్థకః॥
గాంగేయః పంచమః ప్రోక్తః షష్ఠ శ్చరవణోద్భవః।
సప్తమః కార్తికేయశ్చ కుమార శ్చాష్టమ స్తథా ।
నవమః షణ్ముఖః ప్రోక్తః తారకారిః స్మృతో దశ ।
ఏకాదశశ్చ సేనానీః గుహో ద్వాదశ ఏవ చ ॥
త్రయోదశో బ్రహ్మచారి శివతేజ శ్చతుర్థశః ।
క్రౌంచధారీ పంచదశః షోడశ శ్శిఖివాహనః॥

ఫలశ్రుతి

షోడశైతాని నామాని యో జపేద్భక్తి సంయుతః।
బృహస్పతిసమో బుద్ధ్యా తేజసా బ్రహ్మణస్సమః॥
కన్యార్థి లభతే కన్యాం జ్ఞానార్థి జ్ఞానమాప్నుయాత్ ।
విద్యార్థి లభతే విద్యాం ధనార్థి ధనమశ్నుతే ॥
యద్యత్పార్థయతే మర్త్యః తత్సర్వం లభతే ధ్రువమ్ ॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య పంచరత్న స్తోత్రమ్

షడాననం చందన లేపితాంగం మహారసం దివ్యమయూరవాహనం
రుద్రస్యసూనుం సురలోకనాథం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య శరణం ప్రపద్యే ॥ 1
జాజ్వల్యమానం సురబృంద వందం కుమారధారాతట మందిరస్థం ।
కందర్పరూపం కమనీయగాత్రం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య శరణం ప్రపద్యే ॥ 2
ద్విషడ్భుజం ద్వాదశ దివ్యనేత్రం త్రయీతనుం శూలమశిందధానం
శేషావతారం కమనీయరూపం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య శరణం ప్రపద్యే ॥ 3
సురారిఘ్నోరాహవ శోభమానం సురోత్తమం శక్తిధరం కుమారం ।
సుధారశక్త్యాయుధ శోభిహస్తం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం శరణం ప్రపద్యే ॥ 4
ఇష్టార్థసిద్ధిప్రద మీశపుత్రం మిష్టాన్నదం భూసుర కామధేనుం
గంగోద్భవం సర్వజనానుకూలం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం శరణం ప్రపద్యే॥ 5

ఫలశ్రుతి

యః శ్లోక పంచకమిదం పఠతీహ భక్త్యా శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యదేవ వినివేశిత మానసః।
సంప్రాప్నోతి భోగమఖిలం భువి యద్యాదిష్టం అంతే చ గచ్ఛతి ముదాగుహ సామ్యమేవ॥

కుమారస్తుతి

ఓం నమః ప్రణవార్థాయ ప్రణవార్థ విధాయినే ॥
ప్రణవార్థకర బీజాయ ప్రణవాయ నమోనమః॥
వేదాంతార్థ స్వరూపాయ వేదాంతార్థ విధాయినే ।
వేదాంతార్థవిదే నిత్యం విదితాయ నమోనమః॥
నమోగుహ్యాయ భూతానాం గుహాసు నిహితాయ చ ।
గుహ్యాయ గుహ్యరూపాయ, గుహ్యగమవిదే నమః॥
అణోరణీయసే తుభ్యం మహతోపి మహీయసే ।
నమః పరావ (ప) రజ్జాయ పరమాత్మ స్వరూపిణే ॥
స్కందాయ స్కందరూపాయ మహితారుణ తేజసే ।
నమోమందార మాలోద్యన్ముకుటాది భృతే సదా ॥
శివశిష్యాయ పుత్రాయ శివస్య శివదాయినే ।
శివప్రియాయ శివయో రానందనిధయే నమః॥
గాంగేయాయ నమస్తుభ్యం కార్తికేయాయ ధీమతే ।
ఉమాపుత్రాయ మహతే శరకానన శాయినే ॥
షడక్షరశరీరాయ షడ్విధాద్వా విధాయినే ।
షడధ్వతీత రూపాయ షణ్ముఖాయ నమోనమః॥
ద్వాదశాయత నేత్రాయ ద్వాదశోద్యత బాహవే ।
ద్వాదశాయుధ ధారాయ ద్వాదశాత్మ న్నమోస్తుతే ॥
చతుర్భుజాయ శాంతాయ శక్తికుక్కుట ధారిణే ।
వరదాయ విహస్తాయ నమో సురవిధారిణే ॥
గజవల్లీ కుచాలిప్త కుంకుమాంకిత వక్షసే ।
నమోగజాననానంద మహిమానందితాత్మనే ॥
బ్రహ్మది దేవముని కిన్నర గీయమాన ।
గాధావిశేషశుచి చింతిత కీర్తిధామ్నే ॥
బృందార కామల కిరీట విభూషణస్రక్ ।
పూజాభిరామ పదపంకజ తే నమోస్తుతే ॥

ఫలశ్రుతి

ఇతి స్కంధస్తవం దివ్యం వామదేవేన భాషితం ।
యః పఠేత్ శృణుయా ద్వాపిన యాతి పరమాంగతిం ॥
మహాప్రజ్ఞాకరం హేతిచ్చివభక్తి వివర్ధనం ।
ఆయురారోగ్య ధనకృ త్సర్వకామప్రదం సదా ॥

శ్రీ వల్లభోత్తర శతనామావళి:

ఓం మహావల్లభే నమః	ఓం అశణిమాయై నమః
ఓం శ్యామతనవే నమః	ఓం మహాదేవ్యై నమః
ఓం సర్వాభరణభూషితాయై నమః	ఓం గుంజాయై నమః
ఓం పీతాంబర్యై నమః	ఓం మాల్యధారాయై నమః
ఓం శశిసూతాయై నమః	ఓం వైష్ణవ్యై నమః
ఓం దివ్యాయై నమః	ఓం త్రిభంగ్యై నమః
ఓం అంబుజఘారిణ్యై నమః	ఓం ప్రవాళవదనాయై నమః
ఓం పురుషాకృతయే నమః	ఓం మనోన్మన్యై నమః
ఓం బ్రాహ్మ్యై నమః	ఓం చాముండాయై నమః
ఓం నళిన్యై నమః	ఓం సృందభార్యాయై నమః
ఓం జ్వాలానేత్రికాయై నమః	ఓం సత్రభాయై నమః
ఓం లంబాయై నమః	ఓం నిర్ణయాయై నమః
ఓం ప్రలంబాయై నమః	ఓం ఓజసే నమః
ఓం తాటంకిన్యై నమః	ఓం తేజసే నమః
ఓం నగేంద్రతనయాయై నమః	ఓం అనామయాయై నమః
ఓం శుభరూపాయై నమః	ఓం పరమేష్ఠిన్యై నమః
ఓం శుభంకరాయై నమః	ఓం గురుబ్రాహ్మణ్యై నమః
ఓం సవ్యంబకరాయై నమః	ఓం చంద్రవర్ణాయై నమః
ఓం ప్రత్యూషాయై నమః	ఓం కళాధరాయై నమః
ఓం మహేశ్వర్యై నమః	ఓం పూర్ణచంద్రాయై నమః
ఓం తుంగస్తన్యై నమః	ఓం స్వర్గాధ్యక్షాయై నమః
ఓం సకంచుకాయై నమః	ఓం జయాయై నమః

10

20

30

40

ఓం సిద్ధసేవితాయై నమః	ఓం కళాత్మికాయై నమః
ఓం ద్వినేత్రాయై నమః	ఓం ఇంద్రాణ్యై నమః
ఓం ద్విభుజాయై నమః	ఓం ఇంద్రరూపిణ్యై నమః
ఓం ఆర్యాయై నమః	ఓం ఇంద్రశక్త్యై నమః
ఓం ఇష్టసిద్ధి ప్రదాయికాయై నమః	ఓం పరాయణాయై నమః
ఓం సామ్రాజ్యాయై నమః	ఓం కావేర్యై నమః
ఓం స్వధాకారాయై నమః	ఓం తుంగభద్రాయై నమః
ఓం కాంచనాయై నమః	ఓం క్షీరాబ్ధితనయాయై నమః
ఓం హేమభూషణాయై నమః	ఓం కృష్ణవేణ్యై నమః
ఓం మహావల్లభే నమః	ఓం భీమనద్యై నమః
ఓం వారాహ్యై నమః	ఓం పుష్కరాయై నమః
ఓం సద్యోజాతయై నమః	ఓం సర్వతోముఖ్యై నమః
ఓం పంకజాయై నమః	ఓం మూలాధిపాయై నమః
ఓం సర్వాధ్యక్షాయై నమః	ఓం పరాశక్త్యై నమః
ఓం సురాధ్యక్షాయై నమః	ఓం సర్వమంగళకారణాయై నమః
ఓం లోకాధ్యక్షాయై నమః	ఓం బిందుస్వరూపిణ్యై నమః
ఓం సుందర్యై నమః	ఓం శర్వాణ్యై నమః
ఓం ఇంద్రాణ్యై నమః	ఓం యోగిన్యై నమః
ఓం వరలక్ష్మ్యై నమః	ఓం పాపనాశిన్యై నమః
ఓం బ్రాహ్మీవిద్యాయై నమః	ఓం ఈశానాయై నమః
ఓం సరస్వత్యై నమః	ఓం లోకమాత్రే నమః
ఓం కుమార్యై నమః	ఓం పోషిణ్యై నమః
ఓం భద్రకాళ్యై నమః	ఓం పద్మవాసిన్యై నమః
ఓం దుర్గాయై నమః	ఓం గుణత్రయాయై నమః
ఓం జనమోహిన్యై నమః	ఓం దయారూపిణ్యై నమః
ఓం సురాగ్రజాయై నమః	ఓం నాయకాయై నమః
ఓం సుస్వప్నాయై నమః	ఓం నాగధారిణ్యై నమః
ఓం సుషుప్తేచ్ఛాయై నమః	ఓం అశేషహృదయాయై నమః
ఓం సాక్షిణ్యై నమః	ఓం దేవ్యై నమః
ఓం పురాణ్యై నమః	ఓం శరణాగత రక్షిణ్యై నమః
ఓం పుణ్యరూపిణ్యై నమః	ఓం సౌమ్యాయై నమః
ఓం కైవల్యాయై నమః	ఓం శ్రీవల్లభే నమః

50

60

70

80

108

శ్రీ దేవసేనాష్టోత్తర శతనామావళి:

ఓం పీతాంబర్యై నమః
 ఓం దేవసేనాయై నమః
 ఓం దివ్యాయై నమః
 ఓం ఉత్పలధారిణ్యై నమః
 ఓం అణిమాయై నమః
 ఓం మహాదేవ్యై నమః
 ఓం కరాళిన్యై నమః
 ఓం జ్వాలానేత్ర్యై నమః
 ఓం మహాలక్ష్మ్యై నమః
 ఓం వారాహ్యై నమః 10
 ఓం బ్రహ్మవిద్యాయై నమః
 ఓం సరస్వత్యై నమః
 ఓం ఉపాయై నమః
 ఓం ప్రకృత్యై నమః
 ఓం శివాయై నమః
 ఓం సర్వాభరణభూషితాయై నమః
 ఓం శుభరూపాయై నమః
 ఓం శుభంకర్యై నమః
 ఓం ప్రత్యూషాయై నమః
 ఓం మహేశ్వర్యై నమః 20
 ఓం అచింత్యశక్త్యై నమః

ఓం అక్షోభ్యాయై నమః
 ఓం చంద్రవర్ణాయై నమః
 ఓం కళాధరాయై నమః
 ఓం పూర్ణచంద్రాయై నమః
 ఓం సర్వస్యై నమః
 ఓం యక్షాయై నమః
 ఓం ఇష్టసిద్ధిప్రదాయికాయై నమః
 ఓం మాయంధరాయై నమః 30
 ఓం మహామాయాయై నమః
 ఓం ప్రవాళవదనాయై నమః
 ఓం అనంతాయై నమః
 ఓం ఇంద్రాణ్యై నమః
 ఓం ఇంద్రరూపిణ్యై నమః
 ఓం ఇంద్రశక్త్యై నమః
 ఓం పరాయణాయై నమః
 ఓం లోకాధ్యక్షాయై నమః
 ఓం సురాధ్యక్షాయై నమః
 ఓం ధర్మాధ్యక్షాయై నమః
 ఓం సుందర్యై నమః 40
 ఓం సుజాగృతాయై నమః
 ఓం సుస్వరూపాయై నమః

ఓం స్కంధభార్యాయై నమః
 ఓం సత్రుభాయై నమః
 ఓం ఐశ్వర్యాసనాయై నమః
 ఓం అనింద్యాయై నమః
 ఓం కావేర్యై నమః
 ఓం తుంగభద్రాయై నమః
 ఓం ఈశానాయై నమః
 ఓం లోకమాత్రే నమః 50
 ఓం ఓజసే నమః
 ఓం తేజసే నమః
 ఓం అఘాపహాయై నమః
 ఓం సద్యోజాతాయై నమః
 ఓం స్వరూపాయై నమః
 ఓం భోగిన్యై నమః
 ఓం పాపనాశిన్యై నమః
 ఓం సుఖాననాయై నమః
 ఓం సుఖాకారాయై నమః
 ఓం మహాఛత్రాయై నమః
 ఓం పురాతన్యై నమః 60
 ఓం వేదాయై నమః
 ఓం వేదరసాయై నమః
 ఓం వేదగర్భాయై నమః
 ఓం త్రయీమయ్యై నమః
 ఓం సామ్రాజ్యాయై నమః
 ఓం సుధాకారాయై నమః
 ఓం కాంచనాయై నమః
 ఓం హేమభూషణాయై నమః
 ఓం మూలాధిపాయై నమః 70
 ఓం పరాశక్త్యై నమః
 ఓం పుష్కరాయై నమః
 ఓం సర్వతోముఖ్యై నమః
 ఓం దేవసేనాయై నమః
 ఓం ఉమాయై నమః

ఓం పార్వత్యై నమః
 ఓం విశాలాక్ష్యై నమః
 ఓం హేమవత్త్యై నమః
 ఓం సనాతనాయై నమః
 ఓం బహువర్ణాయై నమః 80
 ఓం గోపవత్త్యై నమః
 ఓం సర్వస్వాయై నమః
 ఓం మంగళకారిణ్యై నమః
 ఓం అంబాయై నమః
 ఓం గణాంబాయై నమః
 ఓం విశ్వాంబాయై నమః
 ఓం సుందర్యై నమః
 ఓం త్రిపురసుందర్యై నమః
 ఓం మనోన్మన్యై నమః
 ఓం చాముండాయై నమః 90
 ఓం నాయికాయై నమః
 ఓం నాగధారిణ్యై నమః
 ఓం స్వధాయై నమః
 ఓం విశ్వతోముఖ్యై నమః
 ఓం సురాధ్యక్షాయై నమః
 ఓం సరేశ్వర్యై నమః
 ఓం గుణత్రయాయై నమః
 ఓం దయారూపిణ్యై నమః
 ఓం అభియాతిగాయై నమః
 ఓం ప్రాణశక్త్యై నమః 100
 ఓం పరాదేవ్యై నమః
 ఓం శరణాగతరక్షణాయై నమః
 ఓం అశేషహృదయాయై నమః
 ఓం దేవ్యై నమః
 ఓం సర్వేశ్వర్యై నమః
 ఓం దేవపూజ్యాయై నమః
 ఓం సిద్ధిదాయై నమః
 ఓం దేవసేనాయై నమః 108

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యక్షర మాలికా స్తోత్రమ్

శ్లో॥ అఖిలజగజ్జని పాలన నిలయన కారణ సత్సఖ చిద్భవభో గుహ,
శరవణభవగుహ శరవణభవగుహ శరవణభవగుహ పాహిగురోగుహ
ఆగమనిగదితమజ్గళ గుణగణ ఆదిపురుష పురుహూతసుపూజిత,
ఇభవదనానుజశుభ సముదయయుతవిభవకరంభిత విభుపద జృంభిత
ఈతి భయావహ నీతి నయావహ గీతికలాఖిల రీతి విశారద
ఉపవతిరివ వల్లీ సంగమకుసితవనేచరపతి హృదయంగమ
ఊర్జితశాసనమార్జితభూషణస్ఫుర్జుభోషణధూర్జటి తోషణ || శరవణ||
ఋషిగణ విగణిత చరణ కమలయుత ఋజుసరణి చరిత మహదవన మహిత|| శరవణ||
ఋకారక్షరరూపపురాతన రాకాచంద్రనికాశ షడానన, || శరవణ||
లుకారరూపోపకారసునితవికార రహితాపకారసువిరత, || శరవణ||
ఏడక వాహన మూఢవిమోహన ఊఢసమభువన సోఢసదకరణ
ఏలబిలాదిదిగీశ బలావృతకైలాసాచల లీలాలాలన, || శరవణ||
ఓణో రేజిత తేజో రాజిత అజివి రాజదరాత్య పరాజిత, || శరవణ||
ఔపనిషదపరమాత్మ పదోదిత ఔపాధికవిగ్రహతాముపగత
అంహోనాశనరంహో గాహన బ్రహ్మోద్బోధన సిహ్మోన్మేషణ || శరవణ||
అస్తవిశస్సమహస్తమహోసురహస్తతదృతశక్తిభృతామర ।
కరుణావిగ్రహ కలితాగ్రహకటుమతి దుర్గహపటుయతి సుగ్రహ||
ఖండితచండమహోసుర మండల మండిత నిబిడశ్యామలకుంతల || శరవణ||
గంగాసంభవగిరిశ తనూభవ రంగ పురోభవ తుంగ కుచాధవ,
ఘనవాహన ముఖ సురవర వందితఘన నాదోదితశిఖినటనందిత|
జవమానధనుర్మార్వరవరత పవమానధృతవృజనకృతీముదిత
చరణాయుధధరకరణావృతి హరతరుణాకృతివరకరుణాసాగర,
ఛేదిత తారక భేదిత పాతక భేదిత ఘాటకవాంఛిత దాయక|
జలజనిభనయన ఖలమనుజమథన బలిదనుజ మదన కలికలుష శమన,
ఝన కేతనసమవృష కేతనరమవిష చేతన యమవృషకారి సుగమ,
జ్ఞాతాగమచయధూతాః ఘనిచయవీతషడరిరయగీత గుణోదయ
టంగాకాగత కంకాత్తాహిత ఝంకారాధ్యాలంకారావృత,
రాకృతిరాజితహోటక కుండలస్వాకృతి రేజిత ఘోటకమండల,
డింభాకృతియుతిరంభానట రతజం భారివినుత కుంభోద్భవనుత,
ధక్కారవక్రతధిక్కా రాహితదిక్కాలామితహిక్కాదిరహిత,
ణకారతరుసుమనికారరతిదమణకారయుతమను జపవిహితాగమ,

తాపత్రయహరకాలత్రయచరలోకత్రయధరవర్గత్రయకర,
స్థిరపదదాయక సురవరనాయకనిరసిత పాయక నిరుపమ గాయక
దాంతదయాపరకాంతకళేబర భ్రాంతజమాంతర శాస్త్రహృదయవర,
ధీరోదాత్తగుణోత్తర జిత్వర ధీరోపాసిత విత్తమహత్తర,
నవవీరాహితనవయోవిహసితభవరోగావృతమనుజజిహోసిత
పుష్కరమాలావాసితవిగ్రహపుణ్య పరయాణవిహితపరిగ్రహ
ఫాలలనస్సగమదతిలకోజ్వలకలిమల తూలసువాతూలాతుల,
బంధీకృతసుర బృందానందన వందారుమనుజమందారద్రుమ,
భవతాగమితః కారాగారం ప్రణవాదిత శ్చతురాస్యోరమ్,
మహనీయమహావాక్యోద్ఘోషితకమనీయమహామకుటోద్ఘాషిత,
యోగిహృదయసరసీరుహభాస్కర యోగాధీశ్వరభోగవికస్వర
రక్షోశిక్షణకృత్య విచక్షణరక్షణదక్ష కటాక్ష నిరీక్షణ,
లోలదుకూలాంచలవాదాంచల బాలకుతూహలలీలాపేశల,
వ(బ)లవైరిసుతా చరితాపహసిత లవతీలిమతా భవతోవనితా,
శూలాయుధధర కాలాయుతవర మాలాయుతభర హస్తలాయుతకర|| శరవణ||
షట్కోణస్థిత షట్పారకసుతషడ్భావరహిత షడూర్విఘాతక,
సుబ్రహ్మణ్యోమితినిగమాంతో వదతిభవంతం ప్రణవపదార్థమ్
హారావళియుత కారావృతసుర ధారారతహయ నియుతనియుతరథ|| శరవణ||
లలితకరకమలలులిలవరవలయదళితాసుర చయమిళితా మరచయ || శరవణ||
క్షణభంగుర జగ దుపపాదనచణ వేదవినిశ్చిత తత్వజనావన
నీలకంఠకృత వర్ణమాలికా ప్రీతయే భవతు పార్వతీభువః

శ్రీ కార్తికేయ స్తోత్రం

విమల నిజపదాబ్జం వేదవేదాన్తవేద్యం
సమకుల గురుదేహం వాద్యగాన ప్రమోహం
రమణ గుణజాలం రాగరాధ్యాగినేయం
కమలజ సుత పాదం కార్తికేయం భజామి ||

1

శివ శరవణజాతం శైవయోగ ప్రభావం
భవహిత గురునాథం భక్తబృన్ద ప్రమోదం
నవరస మృదుపాదం నాద హ్రీంకార రూపం
కవన మధురసారం కార్తికేయం భజామి||

2

పాకారాతి సుతా ముఖాబ్జ మధుపం బాలేందు మౌళీశ్వరం
లోకానుగ్రహ కారణం శివసుతం లోకేశ త(స)త్త్వప్రదం
రాకాచంద్ర సమాన చారువదనం రంభోరు వల్లీశ్వరం
ప్రీంకార ప్రణవ స్వరూప లహరీం శ్రీకార్తికేయం భజే॥ 3

మహాదేవా జ్ఞాతం శరవణభవం మంత్ర శరభం
మహాతత్వానందం పరమలహరి మందమధురం
మహాదేవాతీతం సురగణ యుతం మంత్ర వరదం
గుహం వల్లీనాథం మమహృదిభజే గృధ్రగిరీశం ॥ 4
నిత్యాకారం నిఖిల వరదం నిర్మలం బ్రహ్మతత్వం
నిత్యం దేవైర్విసుత చరణం నిర్వికల్పాదియోగం
నిత్యేద్యం తం నిగమ విదితం నిర్గుణం దేవ నిత్యం
వందే మమ గురువరం నిర్మలం కార్తికేయం॥ 5

ఇతి శ్రీ కార్తికేయ స్తోత్రం సంపూర్ణం.

శ్రీ షణ్ముఖాష్టకం

షడాసనం కుంకుమ రక్తవర్ణం మహామతిం దివ్య మయూరవాహనం
రుద్రస్య సూనుం సురసైన్యనాథం గుహం సదా శరణమహం ప్రపద్యే ॥ 1

కనక కుండల మండిత షణ్ముఖం కనకరాజిత విరాజిత లోచనం
నిశితశస్త్ర శరాసన ధారిణం శరవణోద్భవ మీశసుతం భజే ॥ 2

సింధూరారుణ మిందు కాంతి వదనం కేయూర హారాదిభిః
దివ్యైరాభరణైర్భూతితనుం స్వర్గస్య సౌఖ్యప్రదం
అంభోజాల్ భయశక్తి కుక్కుట ధరం రక్తాంగ రాగాం శుకం
సుబ్రహ్మణ్య ముపాస్మహే ప్రణమతాం సర్వార్థ సంసిద్ధిదం ॥ 3

వందే శక్తిధరం శివాత్మ తనయం వందే పుశిందా పతిం
వందేభాను సహస్రమంబునిభం వందే మయూరాసనం
వందే కుక్కుట కేతనం సురవరం వందే కృపాంభోనిధిం
వందే కల్పక పుష్పశైల నిలయం వందే గుహం షణ్ముఖం॥ 4

ద్విషట్కుజం షణ్ముఖ మంబికాసుతం
కుమార మాదిత్య సమాన తేజసం
వందే మయూరాసన మగ్ని సంభవం
సేనాన్య మద్యాహ మభీష్ట సిద్ధయే॥ 5

ధ్యాయేత్ షణ్ముఖ మిందుకోటి సదృశం రత్నప్రభాశోభితం
బాలార్కద్యుతిషట్కిరీట విలసత్ కేయూర హారాన్వితం
కర్ణాలంకృత కుండల ప్రవిలసత్ కంఠస్థలై శ్శోభితం
కాంచీ కంకణ కింకిణీరవయుతం శృంగార సారోదయం॥ 6

ధ్యాయే దీప్షిత సిద్ధిదం శివసుతం శ్రీద్వాదశాక్షం గుహం
బాణం ఖేటక మంకుశం చ వరదం పాశం ధనుశ్చక్రకం
వజ్రం శక్తిమసిం త్రిశూల మభయం దోర్భిర్ ధృతం షణ్ముఖం
భాస్వచ్ఛత్రమయూరవాహ సుభగం చిత్రాంబరాలంకృతం ॥ 7

గాంగేయం వహ్ని గర్భం శరవణజనితం జ్ఞానశక్తిం కుమారం
సుబ్రహ్మణ్యం సురేశం గుహమచలభిదం రుద్ర తేజ స్స్వరూపం
సేన్యానం తారకఘ్నం గజముఖ సహజం కార్తికేయం పదాస్యం
సుబ్రహ్మణ్యం మయూర ధ్వజరథ సహితం దేవదేవం నమామి॥ 8

ఇతి శ్రీ షణ్ముఖాష్టకం సంపూర్ణం

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య హరోహర

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య హరోహర ! వల్లీనాథ హరోహర !
ఈశ్వరతనయా హరోహర ! గణేశ సోదర హరోహర !
పురహరనందన హరోహర ! రిపుకులభంజన హరోహర !
శిఖివాహనాయ హరోహర ! భక్తిపరగమ్య హరోహర !
నిఖిల లోకనాయక హరోహర ! వినలశోకహర హరోహర !
స్కందపురనివాస హరోహర ! పళనినివాస హరోహర !
తారకాసురభంజన హరోహర ! ఉమాసుతాయ హరోహర !
అమరస్తుత్యాయ హరోహర ! ఆర్తసంరక్షణాయ హరోహర !
ఉగ్రలోచనాయ హరోహర ! శ్రీకార్తికేయా హరోహర !
కుక్కుటధ్వజధర హరోహర ! ద్విషట్కుజాయ హరోహర !
ఘణీశ్వరాయ హరోహర ! బిలేశయాయ హరోహర !
లోకవంద్యాయ హరోహర ! సురాధ్యక్షాయ హరోహర !
కృత్తికాసూనవే హరోహర ! దేవసేనాపతయే హరోహర !
వంశవృద్ధి కరాయ హరోహర ! కరుణాసాగర హరోహర !

శ్రీ షణ్ముఖ దండకం

ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం, స్థూల సూక్ష్మ ప్రదర్శకాయం, ప్రకీర్తి ప్రదాయం, భజేద్గురూయం, భజేహం పవిత్రం, భజే శివతేజం, భజేస్థాపకాయం, భజే ప్రసన్నరూపం, భజే దయామయివటంచున్ ప్రభాతంబు, సాయంత్ర మున్నీదు దివ్యనామ సంకీర్తనల్ జేసినన్, నీరూపువర్ణించి, నీ మీదనే దండకం బొక్కటిం జేయనూహించి, నీదివ్యగానంబు కీర్తించి, నీదాస దాసానుదాసుండనై శివభక్తుండనై నిన్ను నే గొల్చెదన్, నీవు దయా ధృష్టిన్ జూచితే వేడుకల్ జేసితే నామొరాలించితే, నన్ను రక్షించితే, శివపార్వతీ ప్రియపుత్రాయ, నిన్నెంచ నేనెంతవాడన్, కరుణా కటాక్షంబున జూచితే దాతవైబ్రోచితే, తొల్లి షణ్ముఖుండవై, కార్తికేయుండవై, శివాహ్వనాన్ని మన్నించి, కైలాసమునకున్ బోయి దేవసైన్యాధ్యక్షుండవై, కీర్తి మంతుండవై, చిత్ర బర్హణవాహనుండవై, పార్వతీ పరమేశ్వరాశీస్సులన్ బొంది, కార్యసాధకుండవై, నీ వీరపరాక్రమంబులన్ జూపి అమరులకున్ అభయమున్నిచ్చి త్రైలోక్య పూజ్యుండవై, ముప్పది మూడుకోట్ల దేవతలకున్నిష్ఠుండవై, తారకాసుర సంహరివై, శోణిత పురంబుపై దండయాత్రన్ ప్రారంభించి, పురంబు ముట్టడించి, రణభేరుల్ మ్రోగించ, విశాఖునిన్ రాయబారిగా ఆ యసుర పురంబునకున్ బంప, తారకాసురుండు రెచ్చించి హెచ్చించి నాగ్రహంబుతో నీమీదకున్ దండెత్తి, నీవప్పుడే శివపంచాక్షరిన్ జపించి మంత్రించి, నీ దివ్య తేజంబునన్ జూప, తారకాసురుం డచ్చెరువంద, అమితోత్సాహుండవై, పాశుపతాస్త్రమున్ ప్రయోగింప, దైత్యులంతటన్ కకావికలైపోవన్నట్టి సమయంబునన్ తారకాసురున్ దృంఛ, నాదుష్టుడున్ పునర్జీవించి బాధనొందింపగా, నాతని కంఠము నందున్న శివలింగమున్నీవు చేదించి ఆ యసురు నిన్ జంప, లోకంబులానందమై యుండ నీ దివ్యతేజంబు సమస్త లోకంబులన్ బ్రసరింప, వేల్పులందరున్ వేసోళ్ళు బొగడంగ త్రిమూర్తులున్ హర్షించి, మోదంబునన్ నీకు కళ్యాణమున్ జేయబోవంగ, దేవసేనిన్ బెండ్లాడి సుఖంబునుండన్ నీవు శ్రీ వల్లినిన్ జూచి మోహింప ఉమామహేశ్వరుడు న్నుది గ్రహించి వైభవోపేతంబుగా శ్రీ వల్లిన్నిచ్చి వివాహంబుజేయ, శ్రీ శివామోదంబుగా నిన్ను నే సేవించి నా కుజదోష నివారణకున్ నిన్ ప్రార్థింప, ఆమోదంబు దెల్పినన్ బాయవే, అష్టేశ్వర్య సామ్రాజ్యముల్ గల్గవే నీవే సమస్తంబుగా నెంచి యీ దండకంబున్ పఠించుచున్, శివేశ్వరాయంచున్ శివతేజంబునన్ వెల్గుదువో వీర సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరా ! నీదు నామంబు స్మరించినంతన్ అంగారక గ్రహదోష నివారణన్ జేసి నీ దివ్యరూపంబునుం జూపి హృదయాంతరంగా యటంచున్ నన్నేలు, నా స్వామి యో సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరా! తారకాసుర సంహారా! దేవసేన శ్రీవల్లీ సనాధా! నమస్తే! నమో కుజదోష నివారకాయ నమస్తే నమస్తే నమః.

షడక్షరాష్టోత్తర శతనామావళి:

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య “షడక్షర” అష్టోత్తర శతనామావళి: శరవణభవ షడక్షరం
ఆరు అక్షరముల ఆధారముతో 108 నామాలు

ఓం శరణ్యాయ నమః	ఓం రహస్య జ్ఞాయ నమః
ఓం శర్వతనయాయ నమః	ఓం రతికరాయ నమః
ఓం శర్వాణీ ప్రియ నందనాయనమః	ఓం రక్తచందన లేపనాయ నమః
ఓం శరకానన సంభుదాయ నమః	ఓం రత్నధారిణే నమః
ఓం శర్వదీశ ముఖాయ నమః	ఓం రత్నభూషాయ నమః
ఓం శమాయ నమః	ఓం రత్నకుండల మండితాయ నమః
ఓం శంకరాయ నమః	ఓం రత్నాంబరాయ నమః
ఓం శరణ త్రాతే నమః	ఓం రమ్యముఖాయ నమః
ఓం శశాంక మకుటోజ్వలాయ నమః	ఓం రవిచంద్రాగ్ని లోచనాయ నమః 30
ఓం శర్మదాయ నమః	ఓం రమాకళత్ర జామత్రే నమః
ఓం శంఖ కంఠాయ నమః	ఓం రహస్యాయ నమః
ఓం శరకార్ముక హేతిభృతే నమః	ఓం రఘుపూజితాయ నమః
ఓం శక్తిధారిణే నమః	ఓం రసకోణాస్తరాళయస్థాయ నమః
ఓం శక్తికరాయ నమః	ఓం రజోమూర్తయే నమః
ఓం శతకోట్యార్కపాటలాయ నమః	ఓం రతిప్రదాయ నమః
ఓం శమధాయ నమః	ఓం వసుధాయ నమః
ఓం శతరుద్రస్థాయ నమః	ఓం వటురూపాయ నమః
ఓం శతమన్మథ విగ్రహాయ నమః	ఓం వసంతముతు పూజితాయ నమః
ఓం రణాగ్రగణ్యే నమః	ఓం పలవైరి సుతానాదాయన నమః 40
ఓం రక్షతే నమః	ఓం వనజాక్షాయ నమః
ఓం రక్షోబలవిమర్ధనాయ నమః	ఓం పరాకృతయే నమః

ఓం వక్రతుందానుజాయ నమః	ఓం భవోద్భవాయ నమః
ఓం వత్సాయ నమః	ఓం భద్రమూర్తయే నమః
ఓం వరదాభయ హస్తకాయ నమః	ఓం భర్తృత్వాసుర మండలాయ నమః
ఓం వత్సలాయ నమః	ఓం భయాపహాయ నమః
ఓం వర్షకారాయ నమః	ఓం భర్గరూపాయ నమః 80
ఓం వసిష్ఠాది ప్రపూజితాయ నమః	ఓం భక్తాభీష్ట ఫలప్రదాయనమః
ఓం వణిగ్రూపాయ నమః	ఓం భక్తిగమ్యాయ నమః
ఓం వరేణ్యాయ నమః 50	ఓం భక్తినిధయే నమః
ఓం వర్ణాశ్రమ విదాయకాయ నమః	ఓం భయక్లేశ విమోచనాయ నమః
ఓం వరదాయ నమః	ఓం భరతాగమ సుప్రీతాయ నమః
ఓం వజ్రభృత్ వంద్యాయ నమః	ఓం భక్తాయ నమః
ఓం వందారు జనవత్సలాయ నమః	ఓం భక్తార్తి భంజనాయ నమః
ఓం నకార రూపాయ నమః	ఓం భయకృతే నమః
ఓం నశినాయ నమః	ఓం భరతారాధ్యాయ నమః
ఓం నకారయుత మంత్రకాయ నమః	ఓం భరద్వాజ ఋషిస్తుతాయ నమః 90
ఓం నకారవర్ణ నిలయాయ నమః	ఓం వరుణాయ నమః
ఓం నందనాయ నమః	ఓం వరుణారాధ్యాయ నమః
ఓం నందివందితాయ నమః 60	ఓం వలారాతి ముహుస్తుతాయ నమః
ఓం నటేశపుత్రాయ నమః	ఓం వజ్రశక్త్యాయుధోపేతాయ నమః
ఓం నమ్రభూవే నమః	ఓం వరాయ నమః
ఓం నక్షత్ర గ్రహనాయకాయ నమః	ఓం వక్షఃస్థలోజ్వలాయ నమః
ఓం నగాగ్ర నిలయాయ నమః	ఓం వస్తురూపాయ నమః
ఓం నన్రూయ నమః	ఓం వశిధ్యేయాయ నమః
ఓం నమద్భక్తి ఫలప్రదాయనమః	ఓం వలిత్రయ పిరిజితాయ నమః
ఓం నవనాదాయ నమః	ఓం నక్రాళకాయ నమః 100
ఓం నవగ్రహ సువర్ణితాయ నమః	ఓం వలయధృతే నమః
ఓం నగహరాయ నమః	ఓం వలత్ పీఠాంబరోజ్వలాయ నమః
ఓం నవవీరాగ్రజాయ నమః 70	ఓం వచో రూపాయ నమః
ఓం నవ్యాయ నమః	ఓం వచన దాయ నమః
ఓం నమస్కారస్తుతి ప్రియాయ నమః	ఓం వచోతీత చరిత్రకాయ నమః
ఓం భద్రప్రదాయ నమః	ఓం వరదాయ నమః
ఓం భగవతే నమః	ఓం వశ్యఫలదాయ నమః
ఓం భవారణ్య దావానలాయ నమః	ఓం వల్లీదేవి మనోహరాయ నమః

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య షడక్షరాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్

1. ఓం శరణ్య శర్వ తనయః శర్వాణీ ప్రియనందన ।
శరకానన సంభూతః సర్వతీశముఖః సమః॥
శంకరః శరణత్రాతా శశాంక మకుటోజ్జ్వలః।
శర్మదః శంకడచ్చ శరకార్ముకః హేతుభృత్
శక్తిధారీ శక్తికరః శతకోట్యార్క పాటలః
సమదః శతరుద్రస్తః శతమన్మథ విగ్రహః॥
2. రణాగ్రణీ రక్షితాచ రక్షోబల విమర్దనః।
రహస్యజ్ఞోరతికరో రక్తచందన లేపనః॥
రత్నధారీ రత్నభూషో రత్నకుండల మండితః।
రత్నాంబరో రసముఖో రవిచంద్రాగ్ని లోచనః ॥
రమాకళిత్ర జామాత రహస్యో రఘుపూజితః।
రసకోణాంతరాళస్థో రజోమూర్తి రతిప్రదః॥

3. వసుధో వటురూపశ్చ వసంత హృదుపూజితః
వలవైరీ సుధానాథో వనజాక్షో పరాకృతిః ।
వక్రతుండానుజో వత్సో వరదాభయ హస్తకః
వత్సలో వర్షకారశ్చ వశిష్టాతీ ప్రపూజితః॥
వణిగ్రూపో వరేణ్యశ్చ వర్ణాశ్రమ విధాయకః
వరదో వజ్రభుజ్ వంద్యో వందారుజన వత్సలః॥

4. నకార రూపో నశినో నకారయుత మంత్రకః
నకార వర్ణ నిలయో నందనో నంది వందితః॥
నటేశపుత్రో నమ్రభూహ నక్షత్రగ్రహ నాయకః॥
నగాగ్ర నిలయో నమ్రో నమదే భక్త ఫలప్రదః॥
నవనాథో నగహరో నవగ్రహ సువందితః
నవవీరాగ్రజో నవ్యో నమస్కార స్తుతిప్రియః॥

5. భద్రప్రదశ్చ భగవాన్ భవారణ్య దవానలః
భవోద్భవో భద్రమూర్తిః భర్తాసుర మందలః
భయాపహో భగ్రూపో భక్తాభీష్ట ఫలప్రదః
భక్తిగమార్తి భక్తినిధిః భయక్షేప విమోచనః॥
వరదాగమ సుప్రీతో భక్తో భక్తాతి భంజనః॥
భయకృత్ వరదారాధ్యో కలారాతి ముఖస్తుతః॥

6. వరుణో వరుణారాధ్యో భరద్వాజృషి స్తుతః॥
భద్రశక్త్యాయుధోపేతోవరో వక్షస్తలో జ్వలః॥
వస్తురూపో వశిష్ఠ్యయో వశిత్రయ విరాజితః॥
వక్రాశకో వలయధృత్ వలత్ పీతాంబరో జ్వలః॥
వచోరూపో వచనదో వచోతీత చరిత్రః
వరదోవశ్య ఫలదో వల్లీదేవి మనోహరః॥
షడాక్షరైస్సు సంక్తుప్త నామ్నాష్టోత్తరం శతం
గృహస్యయః పఠేన్నితం సర్వాన్ కామాన్ అవాప్నుయాత్॥
ఇది సుబ్రహ్మణ్య షడక్షరాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రం సంపూర్ణమ్.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య సహస్ర నామావళిః

ఓం అచింత్యశక్తయే నమః	ఓం అప్రమత్తాయ నమః
ఓం అనఘాయ నమః	ఓం అమర ప్రభవే నమః
ఓం అక్షోభ్యాయ నమః	ఓం అరిందమాయ నమః
ఓం అపరాజితాయనమః	ఓం అఖిలాధారాయ నమః
ఓం అనాథవత్సలాయ నమః	ఓం అణిమాదిగుణాగ్రగణ్యే నమః
ఓం అమోఘాయ నమః	ఓం అగణ్యాయ నమః
ఓం అశోకాయ నమః	ఓం అచంచలాయ నమః 40
ఓం అజరాయ నమః	ఓం అమరస్తుత్యాయ నమః
ఓం అభయాయ నమః	ఓం అకళంకాయ నమః
ఓం అత్యుదారాయ నమః 10	ఓం అమితాశనాయ నమః
ఓం అఘహరాయ నమః	ఓం అగ్నిభువే నమః
ఓం అగ్రగ్రణ్యాయ నమః	ఓం అనవద్యాంగాయ నమః
ఓం అద్రిజానుతాయ నమః	ఓం అద్భుతాయ నమః
ఓం అనంతమహిమ్నే నమః	ఓం అభీష్టదాయకాయ నమః
ఓం అపారాయ నమః	ఓం అతీంద్రియాయ నమః
ఓం అనంతసౌఖ్యప్రదాయ నమః	ఓం అమేయాత్మనే నమః
ఓం అవ్యయాయ నమః	ఓం అదృశ్యాయ నమః 50
ఓం అనంతమోక్షదాయ నమః	ఓం అవ్యక్తలక్షణాయ నమః
ఓం అనాదయే నమః	ఓం ఆపద్వినాశనాయ నమః
ఓం అప్రమేయాయ నమః 20	ఓం ఆర్యాయ నమః
ఓం అక్షరాయ నమః	ఓం ఆధ్యాయ నమః
ఓం అచ్యుతాయ నమః	ఓం ఆగమసంస్తుతాయ నమః
ఓం అకల్మషాయ నమః	ఓం ఆర్తసంరక్షణాయ నమః
ఓం అభిరామాయ నమః	ఓం ఆద్యాయ నమః
ఓం అగ్రధుర్యాయ నమః	ఓం ఆనందాయ నమః
ఓం అమితవిక్రమాయ నమః	ఓం ఆర్యసేవితాయ నమః
ఓం అతులాయ నమః	ఓం ఆశ్రితేష్టార్థవరదాయ నమః 60
ఓం అమృతాయ నమః	ఓం ఆనందినే నమః
ఓం అఘోరాయ నమః	ఓం ఆర్తఫలప్రదాయ నమః
ఓం అనంతాయ నమః 30	ఓం ఆశ్చర్య రూపాయ నమః
ఓం అనంతవిక్రమాయ నమః	ఓం ఆనందాయ నమః
ఓం అనాథనాథాయ నమః	ఓం ఆపన్నార్చినాశాయనమః
ఓం అమలాయ నమః	ఓం ఇభవక్త్రానుజాయ నమః

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన .....

51

26

52

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన .....

ఓం ఇష్టాయ నమః
ఓం ఇభాసురహరాత్మజాయ నమః
ఓం ఇతిహాసశ్రుతిస్తుత్యాయ నమః
ఓం ఇంద్రభోగఫలప్రదాయ నమః 70
ఓం ఇష్టాపూర్తఫలప్రాప్తయే నమః
ఓం ఇహాముత్రేష్టఫలదాయ నమః
ఓం ఇష్టదాయ నమః
ఓం ఇంద్రవందితాయ నమః
ఓం ఈడనీయాయ నమః
ఓం ఈశపుత్రాయ నమః
ఓం ఈప్సితార్థప్రదాయకాయ నమః
ఓం ఈతిభీతిహరాయ నమః
ఓం ఈద్యాయ నమః 80
ఓం ఈషణత్రయవర్జితాయ నమః
ఓం ఉదారకీర్తయే నమః
ఓం ఉద్యోగినే నమః
ఓం ఉత్కృష్టాయ నమః
ఓం ఉరుపరాక్రమాయ నమః
ఓం ఉత్కృష్టశక్తయే నమః
ఓం ఉత్సాహాయ నమః
ఓం ఉదారాయ నమః
ఓం ఉత్సవప్రియాయ నమః
ఓం ఉజ్జ్వలభాయ నమః 90
ఓం ఉద్భవాయ నమః
ఓం ఉగ్రాయ నమః
ఓం ఉగ్రలోచనాయ నమః
ఓం ఉన్మత్తాయ నమః
ఓం ఉగ్రశమనాయ నమః
ఓం ఉద్వేగఘ్నాయ నమః
ఓం ఉరగేశ్వరాయ నమః
ఓం ఉరుప్రభావాయ నమః
ఓం ఉదీర్ఘాయ నమః 100
ఓం ఉమాసూనవే నమః

ఓం ఉదారధీయే నమః
ఓం ఉర్ధ్వరేతస్సుతాయ నమః
ఓం ఉర్ధ్వగతిదాయకాయ నమః
ఓం ఉర్ధ్వపాలకాయ నమః
ఓం ఉర్జితాయ నమః
ఓం ఉర్ధ్వగాయ నమః
ఓం ఉర్ధ్వాయ నమః
ఓం ఉర్ధ్వలోకైకనాయకాయ నమః
ఓం ఉర్ధ్వస్తవే నమః 110
ఓం ఉదారాయ నమః
ఓం ఉర్జితోర్జితశాసనాయ నమః
ఓం ఋషి దేవగణస్తుత్యాయ నమః
ఓం ఋణత్రయవిమోచనాయ నమః
ఓం ఋజురూపాయ నమః
ఓం ఋజుమార్గప్రదర్శకాయ నమః
ఓం ఋతంభరాయ నమః
ఓం ఋజుప్రీతాయ నమః
ఓం ఋషభాయ నమః 120
ఓం ఋద్ధిదాయ నమః
ఓం ఋచే నమః
ఓం (౧) లుతోతోద్ధారకాయ నమః
ఓం (౧౨) లూతాతభవపాశప్రభంజనాయ నమః
ఓం ఏణాంకధరసత్పుత్రాయ నమః
ఓం ఏకస్మై నమః
ఓం ఏనౌగనాశనాయ నమః
ఓం ఐశ్వర్యదాయ నమః
ఓం ఐంద్రభోగినే నమః
ఓం ఐతిహ్యాయ నమః 130
ఓం ఐంద్రవద్భుతయే నమః
ఓం ఓజస్వినే నమః
ఓం ఓషధిస్థానాయ నమః
ఓం ఔదాసీనాయ నమః
ఓం ఔపమేయాయ నమః

ఓం జైగ్రాయ నమః
ఓం జైన్నత్యదాయకాయ నమః
ఓం జైదార్యాయ నమః 140
ఓం జైషధాకారాయ నమః
ఓం జైషధ్యై నమః
ఓం జైషధధారకాయ నమః
ఓం అంశుమాలినే నమః
ఓం అంబికాతనయాయ నమః
ఓం అన్నదాయ నమః
ఓం అంధకారిసుతాయ నమః
ఓం అంధత్వహారిణే నమః
ఓం అంశుమతే నమః
ఓం అంబుజలోచనాయ నమః 150
ఓం అస్తమాయాయ నమః
ఓం అమరాధీశాయ నమః
ఓం అస్పష్టాయ నమః
ఓం అస్తోకపుణ్యదాయ నమః
ఓం అస్తామిత్రాయ నమః
ఓం అస్తరూపాయ నమః
ఓం అస్థలత్సగతిదాయ నమః
ఓం కార్తికేయాయ నమః
ఓం కామరూపాయ నమః
ఓం కుమారాయ నమః 160
ఓం క్రౌంచదారణాయ నమః
ఓం కామదాయ నమః
ఓం కారణాయ నమః
ఓం కామ్యాయ నమః
ఓం కమనీయాయ నమః
ఓం కృపాకరాయ నమః
ఓం కాంచనాభాయ నమః
ఓం కాంతియుక్తాయ నమః
ఓం కామినే నమః
ఓం కామకృతే నమః 170

ఓం కవయేనమః
ఓం కీర్తికృతే నమః
ఓం కుక్కుటధరాయ నమః
ఓం కూటస్థాయ నమః
ఓం కువలయేక్షణాయ నమః
ఓం కుంకుమాంగాయ నమః
ఓం క్షమహరాయ నమః
ఓం కుశలాయ నమః
ఓం కుక్కుటధ్వజాయ నమః 180
ఓం కృశానుసంభవాయ నమః
ఓం క్రూరాయ నమః
ఓం క్రూరఘ్నాయ నమః
ఓం కలితాపహృతే నమః
ఓం కామరూపాయ నమః
ఓం కల్పతరవే నమః
ఓం కాంతాయ నమః
ఓం కామితదాయకాయ నమః
ఓం కళ్యాణకృతే నమః
ఓం క్లేశనాశాయ నమః 190
ఓం కృపాకువే నమః
ఓం కరుణాకరాయ నమః
ఓం కలుషఘ్నాయ నమః
ఓం క్రియాశక్తయే నమః
ఓం కరోరాయ నమః
ఓం కవచినే నమః
ఓం కృతినే నమః
ఓం కోమలాంగాయ నమః
ఓం కుశప్రీతాయ నమః
ఓం కుత్సితఘ్నాయ నమః 200
ఓం కలాధరాయ నమః
ఓం ఖ్యాతాయ నమః
ఓం ఖేటధరాయ నమః

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన .....

53

27

54

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన .....

ఓం ఖడ్గినే నమః
 ఓం ఖట్వాంగినే నమః
 ఓం ఖలనిగ్రహాయ నమః
 ఓం ఖ్యాతిప్రదాయ నమః
 ఓం ఖేచరేశాయ నమః
 ఓం ఖ్యాత్రే నమః
 ఓం ఖేచరస్తుతాయ నమః 210
 ఓం ఖరతాపహరాయ నమః
 ఓం ఖస్థాయ నమః
 ఓం ఖేచరాయ నమః
 ఓం ఖేచరాశ్రయాయ నమః
 ఓం ఖండేందుమౌళితనయాయ నమః
 ఓం ఖేలాఖేచర పాలకాయ నమః
 ఓం ఖస్థలాయ నమః
 ఓం ఖండితార్కాయ నమః
 ఓం ఖేచరీజనపూజితాయ నమః
 ఓం గాంగేయాయ నమః 220
 ఓం గిరిజాపుత్రాయ నమః
 ఓం గణనాథానుజాయ నమః
 ఓం గుహాయ నమః
 ఓం గోప్త్రే నమః
 ఓం గీర్వాణసంసేవ్యాయ నమః
 ఓం గుణాతీతాయ నమః
 ఓం గు(ణా)హాశ్రయాయ నమః
 ఓం గుణప్రదాయ నమః
 ఓం గుణనిధయే నమః
 ఓం గంభీరాయనమః 230
 ఓం గిరిజాత్మజాయ నమః
 ఓం గూఢరూపాయ నమః
 ఓం గదాధరాయ నమః
 ఓం గుణాధీశాయ నమః
 ఓం గుణాగ్రగణ్యే నమః
 ఓం గోధరాయ నమః

ఓం గహనాయ నమః
 ఓం గుప్తాయ నమః
 ఓం గుర్వఘ్నాయ నమః
 ఓం గుణవర్ధనాయ నమః 240
 ఓం గుహ్యాయ నమః
 ఓం గుణజ్ఞాయ నమః
 ఓం గీతజ్ఞాయ నమః
 ఓం గతాంతకాయ నమః
 ఓం గుణాశ్రయాయ నమః
 ఓం గద్యవద్యప్రియాయ నమః
 ఓం గు (గ)ణ్యాయ నమః
 ఓం గోస్తుతాయ నమః
 ఓం గగనేచరాయ నమః
 ఓం గణనీయచరిత్రాయ నమః 250
 ఓం గతక్షేశాయ నమః
 ఓం గుహాశ్రయాయ నమః
 ఓం ఘూర్ణితాక్షాయ నమః
 ఓం ఘృణానిధయే నమః
 ఓం ఘనగంభీర ఘోషణాయ నమః
 ఓం ఘంటానాద ప్రియాయ నమః
 ఓం ఘోరాఘోఘనాశాయ నమః
 ఓం ఘనప్రియాయ నమః
 ఓం ఘనానందాయ నమః
 ఓం ఘర్మహంత్రే నమః 260
 ఓం ఘృణివతే నమః
 ఓం ఘృష్టిపాతకాయ నమః
 ఓం ఘృ(ణయే)ణినే నమః
 ఓం ఘృణాకరాయ నమః
 ఓం ఘోరదైత్యప్రహరకాయ నమః
 ఓం ఘటితైశ్వర్య సందోహాయ నమః
 ఓం ఘనర్థయే నమః
 ఓం ఘనసంక్రమాయ నమః
 ఓం చిత్రకృతే నమః 270

ఓం చిత్రవర్ణాయ నమః
 ఓం చంచలాయ నమః
 ఓం చపలాద్యుతయే నమః
 ఓం చిన్మయాయ నమః
 ఓం చిత్స్వరూపాయ నమః
 ఓం చిదానందాయ నమః
 ఓం చిరంతనాయ నమః
 ఓం చిత్రతరాయ నమః
 ఓం చిత్రచేలాయ నమః
 ఓం చిత్రరథాయ నమః
 ఓం చింతనీయాయ నమః 280
 ఓం చమత్కృతయే నమః
 ఓం చోరఘ్నాయ నమః
 ఓం చతురాయ నమః
 ఓం చామీరకర విభూషణాయ నమః
 ఓం చంద్రార్కకోటి సదృశాయ నమః
 ఓం చంద్రమౌళితనూభవాయ నమః
 ఓం ఛాదితాంగాయ నమః
 ఓం ఛద్యహంత్రే నమః
 ఓం ఛేదితాకిల పాతకాయ నమః
 ఓం ఛేదీకృతమహాక్షేశాయ నమః 290
 ఓం ఛత్రీకృతమహాయశసే నమః
 ఓం ఛేదితాశేషసంతాపాయ నమః
 ఓం చరితామృతసాగరాయ నమః
 ఓం ఛన్మత్రైగుణ్య రూపాయ నమః
 ఓం ఛాతేహాయ నమః
 ఓం ఛిన్నసంశయాయ నమః
 ఓం ఛందోమయాయ నమః
 ఓం ఛన్మగామినే నమః
 ఓం ఛిన్నపాశాయ నమః
 ఓం ఛవిచ్చదాయ నమః 300
 ఓం జగద్ధితాయ నమః
 ఓం జగత్పూజ్య నమః

ఓం జగజ్జ్యేష్ఠాయ నమః
 ఓం జగన్మయాయ నమః
 ఓం జనకాయ నమః
 ఓం జాహ్నవీసూనవే నమః
 ఓం జితామిత్రాయ నమః
 ఓం జగద్గురవే నమః
 ఓం జయినే నమః
 ఓం జితేంద్రియాయ నమః 310
 ఓం జైత్రాయ నమః
 ఓం జరామరణవర్జితాయ నమః
 ఓం జ్యోతిర్మయాయ నమః
 ఓం జగన్నాథాయ నమః
 ఓం జగజ్జీవాయ నమః
 ఓం జనాశ్రయాయ నమః
 ఓం జగద్వంద్యాయ నమః
 ఓం జగచ్చైష్ఠ్యాయ నమః
 ఓం జగత్సేవ్యాయ నమః
 ఓం జగత్కర్త్రే నమః 320
 ఓం జగత్సాక్షిణే నమః
 ఓం జగత్ప్రియాయ నమః
 ఓం జంభారివంద్యాయ నమః
 ఓం జయదాయ నమః
 ఓం జంభారివంద్యాయ నమః
 ఓం జయదాయ నమః
 ఓం జగజ్జనందజనకాయ నమః
 ఓం జనజాధ్యాపహరకాయ నమః
 ఓం జపాకుసుమ సంకాశాయ నమః
 ఓం జలోచనశోభనాయ నమః
 ఓం జనేశ్వరాయ నమః 330
 ఓం జితక్రోధాయ నమః
 ఓం జగద్భవ్యాయ నమః
 ఓం జనజన్మనిబర్హణాయ నమః
 ఓం జయదాయ నమః

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...		55	28	56	... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...
ఓం అజాయ నమః	ఓం త్రిమూర్తయే నమః	370	ఓం దయాసారాయ నమః	ఓం దురోదరఘ్నాయ నమః	
ఓం తాపఘ్నాయ నమః	ఓం త్రిగుణాత్మకాయ నమః		ఓం దేవదేవాయ నమః	ఓం దుఃఖఘ్నాయ నమః	
ఓం జితదైత్యమహాప్రజాయ నమః	ఓం త్రిదశేశాయ నమః		ఓం దయానిధయే నమః	ఓం దురారిఘ్నాయ నమః	
ఓం జితమాయయ నమః	ఓం తారకారయే నమః		ఓం దురాధర్షాయ నమః	ఓం దిశాంపతయే నమః	
ఓం జితక్రోధాయ నమః	ఓం తాపఘ్నాయ నమః		ఓం దుర్విగాహ్యాయ నమః	ఓం దుర్జయాయ నమః	440
ఓం జితసంగాయ నమః	ఓం తాపసప్రియాయ నమః		ఓం దక్షాయ నమః	ఓం దేవసేనేశాయ నమః	
ఓం జనప్రియాయ నమః	ఓం తుష్టిధాయ నమః		ఓం దర్పణశోభితాయ నమః	ఓం దుర్జే యాయ నమః	
ఓం ఝంఝానిలమహావేగాయ నమః	ఓం తుష్టికృతే నమః		ఓం దుర్దరాయ నమః	ఓం దురతిక్రమాయ నమః	
ఓం ఝటితాశేషపాతకాయ నమః	ఓం తీక్ష్ణాయ నమః		ఓం దానశీలాయ నమః	ఓం దంభాయ నమః	
ఓం ఝర్ఝరీకృతదైత్యాఘాయ నమః	ఓం తపోరూపాయ నమః		ఓం ద్వాదశాక్షాయ నమః	ఓం దృష్టాయ నమః	
ఓం ఝల్లరీవాద్య సుప్రియాయ నమః	ఓం త్రికాలవిదే నమః	380	ఓం ద్విషడ్గుణాయ నమః	ఓం దేవర్షయే నమః	
ఓం జ్ఞానమూర్తయే నమః	ఓం స్తోత్రే నమః		ఓం ద్విషడ్గుర్ణాయ నమః	ఓం దైవజ్ఞాయ నమః	
ఓం జ్ఞానగమ్యాయ నమః	ఓం స్తవ్యాయ నమః		ఓం ద్విషడ్భాహవే నమః	ఓం దైవచింతకాయ నమః	
ఓం జ్ఞానినే నమః	ఓం స్తవప్రీతాయ నమః		ఓం దీనసంతాపనాశనాయ నమః	ఓం ధురంధరాయ నమః	
ఓం జ్ఞానమహానిధయే నమః	ఓం స్తుతాయ నమః		ఓం దండశూకేశ్వరాయ నమః	ఓం ధర్మధరాయ నమః	450
ఓం టంకారసృత్యవిభవాయ నమః	ఓం స్తోత్రాయ నమః		ఓం దేవాయ నమః	ఓం ధనాయ నమః	
ఓం టంకవజ్రధ్వజాంకితాయ నమః	ఓం స్తుతిప్రియాయ నమః		ఓం దివ్యాయ నమః	ఓం ధృతివర్ధనాయ నమః	
ఓం టంకితైస్సమోరవయే నమః	ఓం స్థితాయ నమః		ఓం దివ్యాకృతయే నమః	ఓం ధర్మేశాయ నమః	
ఓం డంబర ప్రభవాయ నమః	ఓం స్థాయినే నమః		ఓం దమాయ నమః	ఓం ధర్మశాస్త్రజ్ఞాయ నమః	
ఓం డంబాయ నమః	ఓం స్థాపకాయ నమః		ఓం దీర్ఘవృత్తాయ నమః	ఓం ధ్వన్వినే నమః	
ఓం డమడ్డమరుక ప్రియాయ నమః	ఓం స్థూలసూక్ష్మ ప్రదర్శకాయ నమః	390	ఓం దీర్ఘభాహవే నమః	ఓం ధర్మపరాయణాయ నమః	
ఓం డమరోత్యటజాండజాయ నమః	ఓం స్థవిష్ణాయ నమః		ఓం దీర్ఘదృష్టయే నమః	ఓం ధనాధ్యక్షాయ నమః	
ఓం ఢక్కానాద ప్రీతికరాయ నమః	ఓం స్థవిరాయ నమః		ఓం దివస్పతయే నమః	ఓం ధనపతయే నమః	
ఓం ఢుళితాసుర సంకులాయ నమః	ఓం స్థూలాయ నమః		ఓం దండాాయ నమః	ఓం ధృతిమతే నమః	
ఓం ఢుళితామర సందోమాయ నమః	ఓం స్థానదాయ నమః		ఓం దమయిత్రే నమః	ఓం ధృతకిల్బిషాయ నమః	460
ఓం ఢుంఢినే విఘ్నేశ్వరానుజాయ నమః	ఓం స్థైర్యదాయ నమః		ఓం దర్పాయ నమః	ఓం ధర్మహేతవే నమః	
ఓం తత్త్వజ్ఞాయ నమః	ఓం స్థిరాయ నమః		ఓం దేవసింహాయ నమః	ఓం ధర్మశూరాయ నమః	
ఓం తత్త్వగాయ నమః	ఓం దాంతాయ నమః		ఓం దృఢవ్రతాయ నమః	ఓం ధర్మకృతే నమః	
ఓం తీవ్రాయ నమః	ఓం దయాపరాయ నమః		ఓం దుర్లభాయ నమః	ఓం ధర్మవిదే నమః	
ఓం తపోరూపాయ నమః	ఓం దాత్రే నమః		ఓం దుర్గమాయ నమః	ఓం ధ్రువాయ నమః	
ఓం తపోమయాయ నమః	ఓం దురితఘ్నాయ నమః	400	ఓం దీప్తాయ నమః	ఓం ధాత్రే నమః	
ఓం త్రయీమయాయ నమః	ఓం దురాసదాయ నమః		ఓం దుష్ప్రేక్ష్యాయ నమః	ఓం ధీమతే నమః	
ఓం త్రికాలజ్ఞాయ నమః	ఓం దర్శనీయాయ నమః		ఓం దివ్యమంగళాయ నమః	ఓం ధర్మచారిణే నమః	

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన		57	29	58	... సుబ్రహ్మణ్యరాధన	
ఓం ధన్యాయ నమః			ఓం నిర్వికల్పాయ నమః	ఓం ప్రభవాయ నమః	ఓం పాపకోద్భవాయ నమః	
ఓం ధుర్యాయ నమః	470	ఓం నిరాశ్రయాయ నమః	ఓం నిరాశ్రయాయ నమః	ఓం పురుషోత్తమాయ నమః	ఓం పరబ్రహ్మ స్వరూపాయ నమః	
ఓం ధృతవ్రతాయ నమః		ఓం నేత్రే నమః	ఓం నేత్రే నమః	ఓం ప్రసన్నాయ నమః	ఓం పరమైశ్వర్యకారణాయ నమః	
ఓం నిత్యోత్సవాయ నమః		ఓం నిదయే నమః	ఓం నిదయే నమః	ఓం పరమాయ నమః	ఓం పరార్థదాయ నమః	
ఓం నిత్యతృప్తాయ నమః		ఓం నైకరూపాయ నమః	ఓం నైకరూపాయ నమః	ఓం సృష్టాయ నమః	ఓం పుష్టికరాయ నమః	
ఓం నిర్దేపాయ నమః		ఓం నిరాకారాయ నమః	ఓం నిరాకారాయ నమః	ఓం పటవే నమః	ఓం ప్రకాశాత్మనే నమః	
ఓం నిశ్చలాత్మకాయ నమః		ఓం నదీసుతాయ నమః	ఓం నదీసుతాయ నమః	ఓం పరిదృఢాయ నమః	ఓం ప్రతాపవే నమః	
ఓం నిరవద్యాయ నమః		ఓం పుళిందకన్యారమణాయ నమః	ఓం పుళిందకన్యారమణాయ నమః	ఓం ప (రస్మై) రాయ నమః	ఓం ప్రజ్ఞాకరాయ నమః	
ఓం నిరాధారాయ నమః		ఓం పురజిత్ పరమప్రియాయ నమః	ఓం పురజిత్ పరమప్రియాయ నమః 510	ఓం పరమాత్మనే నమః	ఓం ప్రకృష్టార్థాయ నమః	
ఓం నిష్కళంకాయ నమః		ఓం ప్రత్యక్షమూర్తయే నమః	ఓం ప్రత్యక్షమూర్తయే నమః	ఓం పరబ్రహ్మణే నమః	ఓం పృథవే నమః	580
ఓం నిరంజనాయ నమః		ఓం పరేశాయ నమః	ఓం పరేశాయ నమః	ఓం పరార్థాయ నమః	ఓం పృథుపరాక్రమాయ నమః	
ఓం నిర్మమాయ నమః	480	ఓం పూర్ణపుణ్యదాయ నమః	ఓం పూర్ణపుణ్యదాయ నమః	ఓం ప్రియదర్శనాయ నమః	ఓం ఫణిశ్వరాయ నమః	
ఓం నిరహంకారయ నమః		ఓం పుణ్యకరాయ నమః	ఓం పుణ్యకరాయ నమః	ఓం పవిత్రాయ నమః	ఓం ఫణివరాయ నమః	
ఓం నిర్మోహాయ నమః		ఓం పుణ్య రూపాయ నమః	ఓం పుణ్య రూపాయ నమః	ఓం పుష్టిదాయ నమః	ఓం ఫణామణివిభూషణాయ నమః	
ఓం నిరుపద్రవాయ నమః		ఓం పుణ్యాయ నమః	ఓం పుణ్యాయ నమః	ఓం పూర్తయే నమః	ఓం ఫలదాయ నమః	
ఓం నిత్యానందాయ నమః		ఓం పుణ్యపరాయణాయ నమః	ఓం పుణ్యపరాయణాయ నమః	ఓం పింగళాయ నమః	ఓం ఫలహస్తాయ నమః	
ఓం నిరాటంకాయ నమః		ఓం పుణ్యోదయాయ నమః	ఓం పుణ్యోదయాయ నమః	ఓం పుష్టివర్ధనాయ నమః	ఓం పుల్లాంబుజవిలోచనాయ నమః	
ఓం నిష్ప్రపంచాయ నమః		ఓం పరంజ్యోతిషే నమః	ఓం పరంజ్యోతిషే నమః 520	ఓం పాపహారిణే నమః	ఓం ఫడుచ్చాటిత పాపాఘాయ నమః	
ఓం నిరామయాయ నమః		ఓం పుణ్యకృతే నమః	ఓం పుణ్యకృతే నమః	ఓం పాశధరాయ నమః	ఓం ఫణిరాజ విభూషణాయ నమః	
ఓం నిరవద్యాయ నమః		ఓం పుణ్యవర్ధనాయ నమః	ఓం పుణ్యవర్ధనాయ నమః	ఓం ప్రమత్తాసురశిక్షకాయ నమః	ఓం బాహులేయాయ నమః	590
ఓం నిరీహాయ నమః		ఓం పరానందాయ నమః	ఓం పరానందాయ నమః	ఓం పావనాయ నమః	ఓం బృహద్రూపాయ నమః	
ఓం నిర్ద్వంద్వాయ నమః	490	ఓం పుణ్యకీర్తయే నమః	ఓం పుణ్యకీర్తయే నమః	ఓం పాపకాయ నమః	ఓం బలిష్ఠాయ నమః	
ఓం నిర్మలాత్మకాయ నమః		ఓం పురాతనాయ నమః	ఓం పురాతనాయ నమః	ఓం పూజ్యాయ నమః	ఓం బలవతే నమః	
ఓం నిత్యానందాయ నమః		ఓం ప్రసన్నరూపాయ నమః	ఓం ప్రసన్నరూపాయ నమః	ఓం పూర్ణానందాయ నమః	ఓం బలినే నమః	
ఓం నిర్జరేశాయ నమః		ఓం పుణ్యేశాయ నమః	ఓం పుణ్యేశాయ నమః	ఓం పరాత్పరాయ నమః	ఓం బ్రహ్మేశవిష్ణురూపాయ నమః	
ఓం నిస్సంగాయ నమః		ఓం పన్నగాయ నమః	ఓం పన్నగాయ నమః	ఓం పుష్కలాయ నమః	ఓం బుద్ధాయ నమః	
ఓం నిగమస్తుతయ నమః		ఓం పాపనాశనాయ నమః	ఓం పాపనాశనాయ నమః 530	ఓం ప్రవరాయ నమః	ఓం బుద్ధిమతాం వరాయ నమః	
ఓం నిష్కలంకాయ నమః		ఓం ప్రణతార్తిహరాయ నమః	ఓం ప్రణతార్తిహరాయ నమః	ఓం పూర్వాయ నమః	ఓం బాలరూపాయ నమః	
ఓం నిరాలంబాయ నమః		ఓం పూర్ణాయ నమః	ఓం పూర్ణాయ నమః	ఓం పితృభక్తాయ నమః	ఓం బృహద్గర్భాయ నమః	
ఓం నిష్ప్రత్యూహాయ నమః		ఓం పార్వతీనందనాయ నమః	ఓం పార్వతీనందనాయ నమః	ఓం పురోగమాయ నమః	ఓం బ్రహ్మచారిణే నమః	600
ఓం నిజోద్భవాయ నమః		ఓం ప్రభవే నమః	ఓం ప్రభవే నమః	ఓం ప్రాణదాయ నమః	ఓం బుధప్రియాయ నమః	
ఓం నిత్యాయ నమః	500	ఓం పూతాత్మనే నమః	ఓం పూతాత్మనే నమః	ఓం ప్రాణజనకాయ నమః	ఓం బహుశ్రుతాయ నమః	
ఓం నియతకళ్యాణాయ నమః		ఓం పురుషాయ నమః	ఓం పురుషాయ నమః	ఓం ప్రతిష్ఠాయై నమః	ఓం బహుమతయే నమః	

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన .....

59

30

60

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన .....

ఓం బ్రహ్మణ్యాయ నమః
ఓం బ్రాహ్మణప్రియాయ నమః
ఓం బలప్రమథనాయ నమః
ఓం బ్రహ్మణే నమః
ఓం బహురూపాయ నమః
ఓం బహుప్రదాయ నమః
ఓం బృహద్భానుతనూద్భూతాయ నమః 610
ఓం బృహత్సేనాయ నమః
ఓం చిలేశయాయ నమః
ఓం బహుబాహవే నమః
ఓం బలాయ నమః
ఓం శ్రీమతే నమః
ఓం బహుదైత్యవినాశకాయ నమః
ఓం చిలద్వాహంతరాళస్థాయ నమః
ఓం బృహచ్చక్తి ధనుర్ధరాయ నమః
ఓం బాలార్కద్యుతిమతే నమః
ఓం బాలాయ నమః 620
ఓం బృహ్తనవే నమః
ఓం భవ్యాయ నమః
ఓం భోగీశ్వరాయ నమః
ఓం భావ్యాయ నమః
ఓం భోగీశ్వరాయ నమః
ఓం భావ్యాయ నమః
ఓం భవనాశాయ నమః
ఓం భవప్రియాయ నమః
ఓం భక్తగమ్యాయ నమః
ఓం ముక్తిప్రదాయకాయ నమః
ఓం భయహరాయ నమః
ఓం భావజ్ఞాయ నమః 630
ఓం భక్తసుప్రియాయ నమః
ఓం భుక్తిముక్తి ప్రదాయ నమః
ఓం భోగినే నమః
ఓం భగవతే నమః

ఓం భాగ్యవర్ధనాయ నమః
ఓం భ్రాజిష్టవే నమః
ఓం భావనాయ నమః
ఓం భర్తే నమః
ఓం భీమాయ నమః
ఓం భీమపరాక్రమాయ నమః 640
ఓం భూతిదాయ నమః
ఓం భూతికృతే నమః
ఓం భోక్త్రేనమః
ఓం భూతాత్మనే నమః
ఓం భువనేశ్వరాయ నమః
ఓం భావుకాయ నమః
ఓం భీకరాయ నమః
ఓం భీష్మాయ నమః
ఓం భావుకేష్వరాయ నమః
ఓం భవోద్భవాయ నమః 650
ఓం భవతాపప్రశమనాయ నమః
ఓం భోగవతే నమః
ఓం భూతభావనాయ నమః
ఓం భోజ్యప్రదాయ నమః
ఓం భ్రాంతినాశాయ నమః
ఓం భానుమతే నమః
ఓం భువనాశ్రయాయ నమః
ఓం భూరిభోగప్రదాయ నమః
ఓం భద్రాయ నమః
ఓం భజనీయాయ నమః 660
ఓం భిషగ్వరాయ నమః
ఓం మహాసేనాయ నమః
ఓం మహోదారాయ నమః
ఓం మహాశక్తయే నమః
ఓం మహాద్యుతయే నమః
ఓం మహాబుద్ధయే నమః
ఓం మహావీరాయ నమః

ఓం మహోత్సాహాయ నమః
ఓం మహాబలాయ నమః
ఓం మహాభోగినే నమః 670
ఓం మహామాయినే నమః
ఓం మేధావినే నమః
ఓం మేఖలినే నమః
ఓం మహతే నమః
ఓం మునిస్తుతాయ నమః
ఓం మహామాన్యాయ నమః
ఓం మహానందాయ నమః
ఓం మహాయశసే నమః
ఓం మహోర్జితాయ నమః
ఓం మాననిధయే నమః 680
ఓం మనోరథఫలప్రదాయ నమః
ఓం మహోద్దయాయ నమః
ఓం మహాపుణ్యాయ నమః
ఓం మహాబలపరాక్రమాయ నమః
ఓం మానదాయ నమః
ఓం మతిదాయ నమః
ఓం మానినే నమః
ఓం ముక్తామాలావిభూషణాయ నమః
ఓం మనోహరాయ నమః
ఓం మహాముఖ్యాయ నమః 690
ఓం మహార్థయే నమః
ఓం మూర్తిమతే నమః
ఓం మునయే నమః
ఓం మహోత్తమాయ నమః
ఓం మహోపాయాయ నమః
ఓం మోక్షదాయ నమః
ఓం మంగళప్రదాయ నమః
ఓం ముదాకరాయ నమః
ఓం ముక్తిదాత్రే నమః
ఓం మహాభోగాయ నమః 700

ఓం మహోరగాయ నమః
ఓం యశస్కరాయ నమః
ఓం యోగయోనయే నమః
ఓం యోగీష్వరాయ నమః
ఓం యామినాంవరాయ నమః
ఓం యశస్వినే నమః
ఓం యోగపురుషాయ నమః
ఓం యోగ్యాయ నమః
ఓం యోగనిధయే నమః
ఓం యమినే నమః 710
ఓం యోగయుక్తాయ నమః
ఓం యోగవిదే నమః
ఓం యోగసిద్ధిదాయ నమః
ఓం యంత్రాయ నమః
ఓం యంత్రిణే నమః
ఓం యంత్రజ్ఞాయ నమః
ఓం యంత్రవతే నమః
ఓం యంత్రహాకాయ నమః
ఓం యాతనారహితాయ నమః 720
ఓం యోగినే నమః
ఓం యోగీశాయ నమః
ఓం యోగినాంవరాయ నమః
ఓం రమణీయాయ నమః
ఓం రమ్యరూపాయ నమః
ఓం రసజ్ఞాయ నమః
ఓం రసభావుకాయ నమః
ఓం రంజనాయ నమః
ఓం రంజితాయ నమః
ఓం రాగిణే నమః 730
ఓం రుధిరాయ నమః
ఓం రుద్రసంభవాయ నమః
ఓం రణప్రియాయ నమః
ఓం రణోదారాయ నమః

మోహన్ పబ్లికేషన్స్, కోటగుమ్మం, రాజమండ్రి -1.

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...	61 ...	31	... 62 ...	... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...
ఓం రాగద్వేషవిनाశనాయ నమః	ఓం లీలావతే నమః 770	ఓం వేదవేద్యాయ నమః	ఓం వరశీలాయ నమః	
ఓం రత్నార్చిషే నమః	ఓం లోకోత్తర గుణాకరాయ నమః	ఓం విధేయాత్మనే నమః	ఓం వరగుణాయ నమః 840	
ఓం రుచిరాయ నమః	ఓం పరిష్కాయ నమః	ఓం వీతదోషాయ నమః	ఓం విశోకాయ నమః	
ఓం రమ్యాయ నమః	ఓం వరదాయ నమః	ఓం వసుప్రదాయ నమః	ఓం వజ్రధారకాయ నమః	
ఓం రూపలావణ్య విగ్రహాయ నమః	ఓం వైద్యాయ నమః	ఓం విశ్వకర్మణే నమః	ఓం శరజన్మనే నమః	
ఓం రత్నాంగదధరాయ నమః 740	ఓం విశిష్టాయ నమః	ఓం వీతభయాయ నమః 810	ఓం శక్తిధరాయ నమః	
ఓం రత్నభూషణాయ నమః	ఓం విక్రమాయ నమః	ఓం వాగీశాయ నమః	ఓం శత్రుఘ్నాయ నమః	
ఓం రమణీయకాయనమః	ఓం విభవే నమః	ఓం వాసవార్పితాయ నమః	ఓం శిఖివాహనాయ నమః	
ఓం రుచిక్రతే నమః	ఓం విబుధాగ్రచరాయ నమః	ఓం వీరధ్వంసాయ నమః	ఓం శ్రీమతే నమః	
ఓం రోచమానాయ నమః	ఓం వశ్యాయ నమః	ఓం విశ్వమూర్తయే నమః	ఓం శిష్టాయ నమః	
ఓం రంజితాయ నమః	ఓం వికల్పపరివర్జితాయ నమః 780	ఓం విశ్వరూపాయ నమః	ఓం శుచయే నమః	
ఓం రోగనాశనాయ నమః	ఓం వినాశాయ నమః	ఓం వరాననాయ నమః	ఓం శుద్ధాయ నమః 850	
ఓం రాజీవాక్షాయ నమః	ఓం విచిత్రాంగాయ నమః	ఓం విశాఖాయ నమః	ఓం శాశ్వతాయ నమః	
ఓం రాజరాజాయ నమః	ఓం విరోచనాయ నమః	ఓం విమలాయ నమః	ఓం శ్రుతిసాగరాయ నమః	
ఓం రత్నమాల్యానులేపనాయ నమః	ఓం విద్యాధరాయ నమః	ఓం వాగ్మినే నమః	ఓం శరణ్యాయ నమః	
ఓం ఋగ్యజుస్సామసంస్తుత్యాయ నమః 750	ఓం విశుద్ధాత్మనే నమః	ఓం విదుషే నమః 820	ఓం శుభదాయ నమః	
ఓం రజస్సత్త్వగుణాన్వితాయ నమః	ఓం వేదజ్ఞాయ నమః	ఓం వేదధరాయ నమః	ఓం శ్రీమతే నమః	
ఓం రజనీశకలారమ్యాయ నమః	ఓం విబుధ ప్రియాయ నమః	ఓం వటవే నమః	ఓం శిష్టేష్టాయ నమః	
ఓం రత్నకుండల మండితాయ నమః	ఓం వర్చస్కరాయ నమః	ఓం వీరచూడామణయే నమః	ఓం శుభలక్షణాయ నమః	
ఓం రత్నసన్మౌళిశోభాధ్యాయ నమః	ఓం వ్యాపకాయ నమః 790	ఓం వీరాయ నమః	ఓం శాంతాయ నమః	
ఓం రసన్మంజీర భూషణాయ నమః	ఓం విజ్ఞానినే నమః	ఓం విద్యేశాయ నమః	ఓం శూలధరాయ నమః	
ఓం లోకైకనాథాయ నమః	ఓం వినయాన్వితాయ నమః	ఓం విబుధాశ్రయాయ నమః	ఓం శ్రేష్ఠాయ నమః 860	
ఓం లోకేశాయ నమః	ఓం విద్వత్తమాయ నమః	ఓం విజయినే నమః	ఓం శుద్ధాత్మనే నమః	
ఓం లలితాయ నమః	ఓం విరోధిఘ్నాయ నమః	ఓం వినయినే నమః	ఓం శంకరాయ నమః	
ఓం లోకనాశకాయ నమః	ఓం వీరాయ నమః	ఓం వేత్త్రే నమః	ఓం శివాయ నమః	
ఓం లోకరక్షాయ నమః 760	ఓం వీతరాగవతే నమః	ఓం వరీయసే నమః 830	ఓం శితికంఠాత్మజాయ నమః	
ఓం లోకశిక్షాయ నమః	ఓం వీతభావాయ నమః	ఓం వీరజాయ నమః	ఓం శూరాయ నమః	
ఓం లోకధాత్రే నమః	ఓం వినీతాత్మనే నమః	ఓం వసవే నమః	ఓం శాంతిదాయ నమః	
ఓం లోకభాంధవే నమః	ఓం వేదగర్భాయ నమః	ఓం వీరఘ్నాయ నమః	ఓం శోకనాశనాయ నమః	
ఓం లోకధాత్రే నమః	ఓం విరాడ్వపుషేనమః 800	ఓం విజ్వరాయ నమః	ఓం షాణ్మాతురాయ నమః	
ఓం లోకత్రయ సమాహితాయ నమః	ఓం విశ్వదీప్తయే నమః	ఓం వేద్యాయ నమః	ఓం షణ్ముఖాయ నమః	
ఓం లోకచూడామణయే నమః	ఓం విశాలాక్షాయ నమః	ఓం వేగవతే నమః	ఓం షడ్గుణైశ్వర్యసంయుతాయ నమః 870	
ఓం లోకవంద్యాయ నమః	ఓం విజితాత్మనే నమః	ఓం వీర్యవతే నమః	ఓం షట్చక్రస్థాయ నమః	
ఓం లావణ్యవిగ్రహాయ నమః	ఓం విభావనాయ నమః	ఓం వశినే నమః	ఓం షడూర్విఘ్నాయ నమః	

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన	63	32	64	... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...
ఓం షడంగశ్రుతిపారగాయనమః	ఓం సుభుజాయ నమః	ఓం సత్త్వాయ నమః	940	ఓం హృష్టాయ నమః
ఓం షడ్భావరహితాయ నమః	ఓం సర్వదృశే నమః	ఓం సర్వవిఘ్నవినాశకాయ నమః		ఓం హరిసఖాయ నమః
ఓం షట్కాయ నమః	ఓం సాక్షినే నమః	ఓం సర్వదుఃఖప్రశమనాయ నమః		ఓం హంసాయ నమః
ఓం షట్కాంతస్మృతిపారగాయ నమః	ఓం సుప్రసాదాయ నమః	ఓం సుకుమారాయ నమః		ఓం హంసగతయే నమః
ఓం షడ్వర్గదాయ నమః	ఓం సనాతనాయ నమః	ఓం సుతోచనాయ నమః		ఓం హవిషే నమః
ఓం షడ్గోపాయ నమః	ఓం సుధాపతయే నమః	ఓం సుగ్రీవాయ నమః		ఓం హిరణ్యవర్ణాయ నమః
ఓం షడరిఘ్నాయ నమః	ఓం స్వయంజ్యోతిషే నమః	ఓం సుధృతయే నమః		ఓం హితకృతే నమః
ఓం షడాశ్రయాయ నమః	ఓం స్వయమ్భువే నమః	ఓం సారాయ నమః		ఓం హర్షదాయ నమః
ఓం షట్కరీటధరాయ నమః	ఓం సర్వతోముఖాయ నమః	ఓం సురారాధ్యాయ నమః	950	ఓం హేమభూషణాయ నమః
ఓం శ్రీమతే నమః	ఓం సమర్థాయ నమః	ఓం సువిక్రమాయ నమః		ఓం హర్షప్రియాయ నమః
ఓం షడాధారాయ నమః	ఓం సత్కృతయే నమః	ఓం సురారిఘ్నాయ నమః		ఓం హితకరాయ నమః
ఓం షట్కమాయ నమః	ఓం సూక్ష్మాయ నమః	ఓం సర్వవర్ణాయ నమః		ఓం హతపాపాయ నమః
ఓం షట్కోణమధ్య నిలయాయ నమః	ఓం సుఘోషాయ నమః	ఓం సర్పరాజాయ నమః		ఓం హరోద్భవాయ నమః
ఓం షండత్వపరిహారకాయ నమః	ఓం సుఖదాయ నమః	ఓం సదాశుచయే నమః		ఓం క్షేమదాయ నమః
ఓం సేనాన్యై నమః	ఓం సుహృదే నమః	ఓం సప్తార్చిషే నమః		ఓం క్షేమకృతే నమః
ఓం సుభగాయ నమః	ఓం సుప్రసన్నాయ నమః	ఓం సురవరాయ నమః		ఓం క్షేమ్యాయ నమః
ఓం స్కంధాయ నమః	ఓం సురశ్రేష్ఠాయ నమః	ఓం సర్వాయుధవిశారదాయ నమః		ఓం క్షేత్రజ్ఞాయ నమః
ఓం సురానందాయ నమః	ఓం సుశీలాయ నమః	ఓం హస్తీచర్మాంబర సుతాయ నమః		ఓం క్షామవర్జితాయ నమః
ఓం సతాంగతయే నమః	ఓం సత్య(త్వ)సాయ(ధ)కాయ నమః	ఓం హస్తీవాహన సేవితాయ నమః		ఓం క్షేత్రాపాలయ నమః
ఓం సుబ్రహ్మణ్యాయ నమః	ఓం సంభావ్యాయ నమః	ఓం హస్తచిత్రాయుధధరాయ నమః		ఓం క్షమాధారాయ నమః
ఓం సురాధ్యక్షాయ నమః	ఓం సుమనస్సేవ్యాయ నమః	ఓం హృతాఘాయ నమః	960	ఓం క్షేమక్షేత్రాయ నమః
ఓం సర్వజ్ఞాయ నమః	ఓం సకలాగమపారగాయ నమః	ఓం హానితాననాయ నమః		ఓం క్షమాకరాయ నమః
ఓం సర్వదాయ నమః	ఓం సువ్యక్తాయ నమః	ఓం హేమభూషాయ నమః		ఓం క్షుద్రఘ్నాయ నమః
ఓం సుఖినే నమః	ఓం సచ్చిదానందాయ నమః	ఓం హరిద్వర్ణాయ నమః		ఓం క్షాంతిదాయ నమః
ఓం సులభాయ నమః	ఓం సువీరాయ నమః	ఓం హృష్టిదాయ నమః		ఓం క్షేమినే నమః
ఓం సిద్ధిదాయ నమః	ఓం సుజనాశ్రయయా నమః	ఓం హృష్టివర్ధనాయ నమః		ఓం క్షితిభూషాయ నమః
ఓం సౌమ్యాయ నమః	ఓం సర్వలక్షణసంపన్నాయ నమః	ఓం హేలాద్రిభిదే నమః		ఓం క్షమాశ్రయాయ నమః
ఓం సిద్ధేశాయ నమః	ఓం సత్యధర్మపరాయణాయ నమః	ఓం హంసరూపాయ నమః		ఓం క్షాళితాఘాయ నమః
ఓం సిద్ధిసాధనాయ నమః	ఓం సర్వదేవమయాయ నమః	ఓం హంకారహకల్మషాయ నమః		ఓం క్షితిధరాయ నమః
ఓం సిద్ధార్థాయ నమః	ఓం సదా మృష్టాన్నదాయకాయ నమః	ఓం హిమాద్రిజాతనూజాయ నమః		ఓం క్షీణసంరక్షణక్షమాయ నమః
ఓం సిద్ధాయ నమః	ఓం సత్యాయ నమః	ఓం హరికేశాయ నమః	970	ఓం క్షణభంగురసన్నద్ధగన శోభి కపర్థకాయ నమః
ఓం సాధవే నమః	ఓం సుధాపాయ నమః	ఓం హిరణ్మయాయ నమః		ఓం క్షితిభృన్నాధతనయా ముఖ పంకజ భాస్కరాయ నమః
ఓం సురేశ్వరాయ నమః	ఓం సుమనసే నమః	ఓం హృద్యాయ నమః		ఓం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామినే నమః

సుబ్రహ్మణ్య కవచం

అస్యశ్రీ సుబ్రహ్మణ్య కవచస్తోత్ర మహామంత్రస్య అగస్త్యః ఋషిః అనుష్టుప్
చందః శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యోదేవతాః

ఓం వం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః

ఓం చం తర్జనీభ్యాం నమః

ఓం బం మధ్యమాభ్యాం నమః

ఓం వం అనామికాభ్యాం నమః

ఓం నం కనిష్ఠికాభ్యాం రమః

ఓం సం కరతలకర పృష్ఠాభ్యాం నమః

ఓం శ్రీం ఫణుఫట్ (అని దిగ్బంధః)

ధ్యానం

ఓం శివ సుబ్రహ్మణ్యాయ నమః (వాపకం)

ఓం వం హృదయాయ నమః

చం శిరసే స్వాహా

భం శిఖాయై వషట్

వం కవచాయ హుం

సం నేత్రత్రయాయ వౌషట్ (న్యాసం)

మం అస్త్రాయ ఫట్ భూర్భువస్సువరో, ఇతి దిగ్బంధః

ఓం ద్విషట్ భుజం షణ్ముఖమంబికాసుతం

కుమార మాదిత్య సమాన తేజసం

వందే మయూరాసన మగ్ని సంభవం

సేనాన్య వంద్యాహ మభీష్ట సిద్ధయే

కనక కుండల మండిత షణ్ముఖం

వనజ రాజి విరాజిత లోచనం

నిశిత శస్త్ర శరాసన ధారిణం

శరవణోద్భవ మీశ సుతం భజే

ఓం సుబ్రహ్మణ్యోగ్రతః పాతు

సేనానిః పాతు

పుష్పతః గుహోమాం దక్షణేపాతు

వహ్నిజః పాతు

వామతః శిరః పాతు

మహాసేనః స్కందో రక్షేల్లలాటకం

నేత్రమే ద్వాదశాక్షశ్చ

శ్రోత్రే రక్షతు విశ్వభూత్

ముఖమే షణ్ముఖః పాతు

నాసికాం శంకరాత్మజః

ఓష్ఠౌ వల్లీపతిః -

జిహ్వం పాతు

షడాననః దేవసేనాపతర్థంతాన్

చుఋకం బహుమాన్

హస్తౌ శక్తీధరః పాతు

వక్షః పాతు

శిరోద భవః హృదయం వహ్నిభూఃపాతు

కుక్షం పాత్వంబికాసుతః

నాభిం శంభుసుతః పాతు

కటిం పాతు

హరాత్మజః ఊరు పాతు

గజారూఢో జానుని జాహ్నవి సుతః

జంఘే విశాఖోమే పాతు

పాదామే శిఖివాహనః

సర్వాణ్యంగాని భూతేశః

సప్తధాతుంశ్చ పావకః

సంధ్యాకాలే నిశీదిన్యాందినాప్రాతర్జలేటగ్నిషు

దుర్ధమే చ మహారణ్యే రాజద్వారే మహాభయే

తుమిలేటరణ్యమధ్యే చ సర్వదుష్ట మృగాదిషు

చోరాది సాద్వ్యస్య ఖేద్యే జ్వరాది వాధిపీడాన్

దుష్టగ్రమాదిభీతో చ పాతు మాంరకౌంచరంద్ర కృత్

యస్సుబ్రహ్మణ్య కవచం ఇష్టసిద్ధిప్రదా పరేత్

తస్య తాపత్రయం నాస్తి సత్యం సత్యం వదామ్యహం

ధర్మార్థీలభతే ధర్మ మర్ధార్థే చార్థమాప్నుయాత్

కామార్థీ లభతే కామం మోక్షార్థీ మోక్ష మాప్నుయాత్

యత్ర యత్ర జపేత్తత్ర తత్ర సన్నిహితో గుహః

పూజ ప్రతిష్ఠాకాలే చ జపకాలే పరే ఇదం

సర్వాభీష్టప్రదం తస్య మహాపాతక నాశనం

యః పరేచ్ఛణుయాత్పక్వానిత్యం దేవస్య సన్నిధౌ
సుబ్రహ్మణ్యప్రసాదేన హ్యపమృత్యుర్విసశ్యతి
ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యం పుత్ర పౌత్రాభివర్ధనం
సర్వాన్ కామానిహ ప్రాప్య సోటన్తే స్కందపురం ప్రజేత్
సాం హృదయాయనమః 'ఇత్యాది' బీతిప్రణాశోద్యతం
ఇత్యాంతం జపేత్

ఇతి కుమారతన్త్రే కౌశిక ప్రశ్నే మహాసంహితాయం సుబ్రహ్మణ్య కవచం సమాప్తం.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రమ్

శ్లో॥ శక్తిహస్తం విరూపాక్షం శిఖివాహన షడాననం ।
దారుణం రిపురోగఘ్నం భావయే కుక్కుటధ్వజమ్ ॥
ఓం స్కంధో గుహ ష్షణ్ముఖశ్చ ఫాలనేత్ర సుతః ప్రభుః
పింగళః కృత్తికాసూనుః శ్శిఖివాహో ద్విజద్భుజః॥
ద్విషణ్ణేత్రః శక్తిధరః పిశితాశ ప్రభంజనః
తారకాసుర సంహారీ రక్షోబల విమర్దనః ॥
మత్తః ప్రమత్తోన్మత్తశ్చ సురసైన్య సురక్షకః
దేవసేనాసతిః ప్రాజ్ఞః కృపాకు ర్భక్తవత్సలః ॥
ఉమాసుత శృక్తిధరః కుమారః క్రౌంచదారణః
సేనానీ రగ్నిజాన్మా చ విశాఖః శృంకరాత్మజః॥
శివస్వామీ గణస్వామీ సర్వస్వామీ సనాతనః
అనంతశక్తి రక్షోభ్యః పార్వతీ ప్రియనందనః॥
గంగాసుతః శరోద్భూతః పావకాత్మజ ఆత్మభువః
జృంభః ప్రజ్ఞుంభః కమలాసన సంస్తుతః॥
ఏకవర్ణో ద్విర్ణ శ్చ త్రివర్ణ తదైవచ ।
చతుర్వర్ణఃపంచవర్ణ పరంజ్యోతిః ప్రజాపతిః॥
అగ్నిగర్భః శమీగర్భో విశ్వరేతాః సురారిః
హిరణ్యవర్ణః సుభకృరిత్ వశుమాన్ వటువేషభృత్॥
పూషా గభస్త్రిహనః చంద్రవర్ణః కళాధరః
మాయాధరో మహామాయీ కైవల్యః సకలాత్మకః

1

2

3

4

5

6

7

8

9

విశ్వయోనీ రమేయాత్మా తేజోనిధిరనామయః
పరమేష్ఠీ పరబ్రహ్మ వేదగర్భో విరాట్పవపుః॥
పుళిందకన్యా భర్తాచ మహాసారస్వతప్రదః
అశ్రితాఖిల దాతా చ చోరఘ్నో రోగనాశనః॥
అనంతమూర్తి రానందః శిఖండికృత కేతనః
డంభః పరమ డంభశ్చ మహాడంబో వృషాకపిః॥
కారణోపాత్త దేహశ్చ కారణాతీత విగ్రహః
అహిరూపోటమృతపపుః ప్రాణాయామ పరాయణః॥
విరుద్ధహంతా వీరఘ్నో రక్తాస్యామః సుడింగళః
సుబ్రహ్మణ్యో గుహః ప్రీతో బ్రహ్మణ్యో బ్రాహ్మణ ప్రియః ॥
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రం సంపూర్ణమ్.

10

11

12

13

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య భుజంగ స్తోత్రమ్

శ్రీ శంకరాచార్య విరచిత

సదా బాలరూపాటపి విఘ్నాద్రి హన్త్రి
మహాన్తి వక్త్రాటపి పంచాస్యమానా
నిధీంద్రాది మృగ్యా గణేశాభిదామే
విధత్తాం శ్రీయం కాటపి కల్యాణమూర్తిః
నజానామి పద్యం నజానామి గద్యం
నజానామి శబ్దం నజానామి చార్థం
చిదేకా షడాస్యా హృది ద్యోతతేమే
ముఖాన్ని స్సరనై గిరర్చేపి చిత్రం
మయూరాధిరూడిం మహావాక్య గూడిం
మనోహారి దేహం మహచ్ఛిత్త గేహం
మహీ దేవ దేవం మహా వేదభావం
మహాదేవ బాలం భజేలోకపాలం
యదా సన్నిధానం గతా మానవామే
భవా బోధిపారం గతాస్తే తదైవ
ఇతివ్యం జయన్ సిందుతీరేయ ఆస్తే
తమీదె పవిత్రం పరాశక్తిపుత్రం

1

2

3

4

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 69 ...

35

... 70 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

యదాజ్ఞే స్తరంగా లయం యాన్తి తుంగాః
తదైవా పద సన్నిధౌ సేవతామే
ఇతీవోర్మి పంక్తి ర్మృణాం దర్శయన్తం
సదా భావయే హృత్సరోజే గుహంతం

5

గిరౌమన్నివాసే సరాయేధిరూడీ-
స్తదా పర్వతే రాజతే తేటధిరూడీః
ఇతీవబ్రవన్ గంధశౌలాధి రూడిః
సదేవో ముదేమే సదా షన్ముఖోటస్తు

6

మహాంభోధితీరే మహాపాప చోరే
మునీంద్రాసుకూలే సుగంధాకృశైలే
గుహాయాంవసన్తం స్వభాసా లసంతం
జనార్తిం హరంతం శ్రీయామే గుహంతం

7

అసత్ స్వర్ణ గేహే నృనాంకామదేహే
సుమస్తోమ సంఘన్న మాణిక్యమంఛే
సముద్యత్స హస్తార్క తుల్పప్రకాశం
సదా భావయే కార్తికేయం సురేశం

8

రణద్ధం సంకే మంజూళేటత్సశోణే
మనోహరి లావణ్య పీయూష పూర్ణే
మనః షట్ పదోమే భవక్షేత తప్తః
సదా మోదతాం స్కందతే పాదపద్మే

9

సువర్ణా భదివ్యాం బరోత్థా సమానం
కృణాత్ కింకిణీ మేఖలా శోభమానాం
అసద్ధేమ పట్టేన విద్యోతమానాం
కటిం భావయే స్కంద తే దీప్యమానాం

10

పుళిందే శకన్యాఘనా భోగతుంగ
స్తనాలింగనా సక్త కాశ్మీరరాగం
నమస్వామ్యహం తారకే తవోరః
స్వభాక్తవనే సర్వదా సానురాగం

11

విదొక్లుప్త దంధాన్ స్వలీల దృతాణ్డాన్
నిరస్తే భశుణ్డాన్ ద్విషాం కాలణ్డాన్

హతేన్ద్రాది షణ్డాన్ జగత్రాణ శౌణ్డాన్
సదాతే ప్రచణ్డాన్ శ్రీయే బాహు దణ్డాన్

12

సదా శారదాః షణ్ ఘృగాంకయదిః స్యుః
సముద్యన్త ఏవస్థితాశ్చేత్సమంతాత్
సదా పూర్ణ బింబాః కశంకైశ్చ హీనా
స్తదా త్వన్ముఖానాం బ్రువే స్కంద స్వామ్యం

13

స్ఫురన్మందహాసై సృహంసాని చంచత్
కటాక్షావలీ భృగ సఘో జ్వలాని
సుదాస్యంది బింబాదరాణిశ సునో
తవాలోకయే షణ్ముకా భోరుహాణి

14

విశాలేషు కర్ణాంత దీర్ఘేషు జస్రం
సుదాస్యన్దిషు ద్వాదశ స్వీక్షణేషు
మయీషత్ కటాక్షస్సకృత్ పాతితశ్చేత్
భవేత్తే దయా శీల కానామ హానిః

15

సుతాంగోద్ భవో మేటసి జీవేతి షడ్దా
జపాన్మంత్రమశో ముద జిప్రుతే యాన్
జగద్ భారభృద్భ్యో జగన్నాద తే భ్యః
కిరీటో జ్వలేభ్యో నమో మస్తకేభ్యః

16

స్ఫురద్రత్న కేయూర హారాభిరామః
చలత్కుండల శ్రీలసత్ గణ్ణ భాగః
కటాపీత వాసాః కరే చారు శక్తిః
పురస్తాన్మహాస్తం పురారేస్తనూజః
ఇహాయాహి వత్సేతి హసాన్ ప్రసార్య

17

హ్వయ త్యాదరాఘంకరే మారురంకాత్
సముత్ పత్యతాతశ్రయంస్తం కుమారం
హరా శ్లిష్టగాత్రం భజే బాలమూర్తిం

18

కుమారేశసూనో గుహస్కంద సేనా-
పతేశక్తి పాణే మయూరాధి రూడి
పుళిందాత్మజా కాంత భక్తార్తి హారిన్
ప్రభోతారకారే సదా రక్షమాంత్యం

19

ప్రశాంతేంద్రియే నష్ట సంజ్ఞే విచేష్టే
కఘోద్గారి వక్త్రే భయోత్కంపిగాత్రే
ప్రయాణోన్ముఖే మర్యనాదే తదానీం
ద్రుతం మేదయాళో భవాఘ్నే గుహత్వం

20

కృతాంతస్య దూతేషు చణ్డేషు కోపాత్
దహచ్ఛింధి బిందీతిమాం తర్జయత్సు
మయూరం సమారుహ్యమా బైరితిత్వం
పురశ్చక్తి పాణిర్మమాయాహిశీఘ్రం

21

ప్రణమ్యా సకృత్ పాదయోస్తే పతిత్వా
ప్రసాద్య ప్రభోప్రార్థయేటనేకవారం
నవక్తుం క్షమోటహం తదానీం కృపాబ్ధే
సకార్యాటస్తకాలే మనాగవ్యుపేక్షా

22

సహస్రాణ్ణ భోక్తా త్వయా శూరనామా
హతస్తారకః సింహవక్త్రశ్చదైత్యః
మమాంతర్ హృదిస్థం మనః క్షేత్రమేకం
నహంసి ప్రభో కిం కరోమి క్వయామి

23

అహం సర్వదా దుఃఖ భారావసన్నో
భవాన్ దీన బంధు స్త్వదన్యం న యాచే
భవద్ భక్తిరోదం సదా క్లుప్తబాధం
మమాధిం ద్రుతం నాశయో మా సుత్రత్వం

24

అపస్మార కుష్టుక్షయార్కః ప్రమేవా-
జ్వరోన్మాద గత్మాధి రోగా మహాంతః
పిశాచాశ్చ సర్వే భవత్ పత్ర భూతి
విలోక్య క్షణాత్తారకాలే ద్రవంతే

25

దృశి స్కందమూర్తిః శ్రుతౌ స్కందకీర్తిః
ముఖేమే పవిత్రం సదా తచ్ఛ్రిత్రం
కరే తస్య కృతం వపుస్తస్య భృత్య
గుహే సన్తులీలా మమావేషభావాః

26

మునీనా ముతాహో నృనాం భక్తి భాజాం
అభీష్టప్రదాస్సన్తి సర్వత్రదేవాః

నృనామస్త్య జానామపి స్వార్థదానే
గుహాద్దేవమన్యం న జానే నజానే

27

కళత్రం సుతా బంధువర్గః పశుర్వా
నరో వాటదనారే గృహేయే మదీయాః
జయంతీ నమంతః స్తవంతో భవంతం
స్మరంతశ్చతే సంతు సర్వేకుమార

28

మృగాః పక్షిణౌ దంశకాయే చదుష్టాః
తదా వ్యాదయో బాధకా యేమదంగే
భవచ్ఛక్తితీష్ణాగ్రభిన్నాస్సుదూరే
వినశ్యంతుతే చూర్ణిత కౌంచశైల
జనిత్రీ పితాచ స్వపుత్రాపరాధం

29

సహేతేన కిం దేవ సేనాధినాథ
అహం చాతి భాలో భవాన్ లోకతాతః
క్షమస్వాపరాధం సమస్త మహేశ
నమఃకేకినే శక్తియే చాపితుభ్యం
నమశ్చాగతుభ్యం నమః కుక్కుటాయ
నమః సిన్ధవే సిన్ధుదేశాయ తుభ్యం
పునః స్కందమూర్తే నమస్తే నమోస్తు

31

జయానంద భూమన్ జాయపారధామన్
జయోమోఘకీర్తే జయానందమూర్తే
జయానంద సింధో జయావేషః బంధో
జయత్వం సదా ముక్తిదానేశసూవో

32

భుజంగాఖ్య వృత్తేన క్లుప్తం స్తవంయః
పఠేత్ భక్తియుక్తోగుహం ప్రణమ్య
స పుత్రాత్ కళత్రం ధనం దేహిమాయుః
లభేత్ స్కంద సాయూజ్యమంతే నరః సః

శ్రీమత్ శంకర భగవత్పాదకృతం
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య భుజం స్తోత్రం సంపూర్ణం.

సుబ్రహ్మణ్య ధ్యానం

ధ్యాయేత్ బలార్కకాంతిం శరవణజనితం
పార్వతీ ప్రీతి పుత్రం
ధ్యానప్రేమం కృపాలుం వరద మధుహారం
పుణ్యరూపం పవిత్రం
నిత్యానందం వరేణ్యం రజతగిరి వరో
త్తుంగ, శృంగాధివాసం
నిత్యం దేవర్ష వంద్యం భవహరమమలం
వేదేద్యం పురాణం
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యధ్యానం సంపూర్ణం.

సుబ్రహ్మణ్య గాయత్రి

ఓం తత్సరుషాయ విద్మహే మహాసేనాయ ధీమహి
తన్నః షణ్ముఖః ప్రచోదయాత్

సుబ్రహ్మణ్య శ్లోకములు

1. శివాయ విష్ణు రూపాయ విష్ణవే శివ రూపిణే
యథాం తరం నపశ్యామితే నతౌ దిశతః శివమ్॥
2. అనాది మధ్య నిధనమే తదక్షర మవ్యయమ్
తదేవతే ప్రవక్ష్యామి రూపం హరిహరాత్మకం॥
3. యో విఘ్నః సతువైరుద్రో యోరుద్రః సపితామహాః॥
ఏకామూర్తి స్త్రయోదేవా రుద్ర విష్ణు పితామహాః॥
సమేత్య ఋషి బిస్సర్యైః స్తుతి సాతి మహర్షిభిః
వ్యాసేన వేదవిదుషా నారదేన చ ధీమతాః॥
భారద్వాజేన గర్గేణ విశ్వామిత్రేన వైతథా
అగస్త్యేన పులస్త్యేన ధౌమ్యేనతు మహాత్మనా॥

శ్రీ షణ్ముఖ షట్క స్తోత్రం

ఓం శరణాగత మాధుర మాతిజితం
కరుణాకర కామిత కామహతం
శరకానన సంభవ చారురుచే
పరిపాలాయ తారక మారకమాం

హరసార సముద్భవ హైమవని
కరపల్లవ లాళిత కమ్రతనో
మురవైరి విరించి ముదంబునిదే
పరిపాలయ తారక మారకమాం

2

గిరజాసుత సాయక భిన్నగిరె
సురసింధు తనూజ సుపర్వరుచే
శిఖిజాత శిఖావళ వాహనహే
పరిపాలయ తారక మారకమాం

3

జయవిప్రజనప్రియ వీరనమో
జయభక్త జనప్రియ భద్రనమో
జయదేవ విశాఖ కుమారనమః
పరిపాలయ తారక మారకమాం

4

పురతోభవమే పరితోభవమే
పదిమోభగవాన్ భవరక్షగతం
వితిరాజిఘమే విజయం భగవాన్

పరిపాలయ తారక మారకమాం
శరదిందుసమాన షడాననయా
సరసీరుచారు విలోచనయా
నిరుపాధికమాని జబాలతయా
పరిపాలయ తారక మారకమాం

5

ఇతి కుక్కుటకేతు మనుస్మరతాం
పఠతామపిషణ్ముఖషట్కమిదం
నమతామపి నన్దనమిన్దుభృతో
నభయం క్వచిదస్తి శరీరభృతాం

6

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య గద్య హరింహర (చూర్ణిక)

పురహరనందన హరోం హర
దినకర కోటిరూప హరోం హర
శిఖీంద్రవాహన హరోం హర
విద్యుత సకలభువనమూల హరోం హర
తాపస సమరాధిత హరోం హర

తారుణ్య విజిత మారాకారా హరోం హర
మయూర వరవాహన హరోం హర
భక్తిపరగమ్య హరోం హర
పరిపాలితనాక హరోం హర
నిఖిలలోకనాయక హరోం హర
మహాదేవభాగదేయ హరోం హర
వినతశోకవారణ హరోం హర
సురవైరికాల హరోం హర
భవబంధన విమోచన హరోం హర
కరుణామృత రససాగర హరోం హర
వల్లీ మానహరివేష హరోం హర
పరిపాలిత విబులోక హరోం హర
ముఖవిజితచంద్ర హరోం హర
భానుకోటి సదృశరూప హరోం హర
రిపుకులభంజన హరోం హర
హరిహృత లోకతాప హరోం హర
మహేంద్రపాలన హరోం హర
విదుతనిఖిల దనుజతూల హరోం హర
పాపజవికారాజిత హరోం హర
కారుణ్య సలిల పూరాధార హరోం హర
మహేంద్ర గిరికేతన హరోం హర
శక్తికరరమ్య హరోం హర
పురశాసనాతాక హరోం హర
గిరివిధారి సాయక హరోం హర
మహాపుణ్య నామధేయ హరోం హర
వివిధ లోకకారణ హరోం హర
పురవైరి బాల హరోం హర
దళదంబుజ విలోచన హరోం హర
తరుణామృతకర శేఖ హరోం హర
పరికాలిత వినతశోక హరోం హర
నిఖిలగుణమందిర హరోం హర
భానుకోప భయదచాప హరోం హర
పితృమనోహరిమందహాస హరోం హర

శ్రుతికలిత మణికుండల హరోం హర
భజనపరమను జపాల హరోం హర
భుజవరవిజితసాల హరోం హర
రణధీర సంభావిత హరోం హర
మహేంద్రాదికీల హరోం హర
కులశిఖరినివాస హరోం హర
విగతమరణ జనిభాషిత హరోం హర
నందన కృతవిలాస హరోం హర
చతురాగమవినుత హరోం హర
సరసిజనికాశ శుభలోచన హరోం హర
అవార్యనరదూర హరోం హర
విరిచిత భోగమూల హరోం హర
యోగీంద్ర భావిత హరోం హర
నాకవాసికర సేవిత హరోం హర
విద్రుమహృద్యాధర హరోం హర
విబుధవరద కోదండ హరోం హర
మణిభూషణ భాసుర హరోం హర
శ్రుతిగమ్య ప్రభావ హరోం హర
హేలావిశేష కలితసంగర హరోం హర
శశిదరవదన హరోం హర
జయవిజయీభవ హరోం హర
రిపుసిరోధారి చంద్రహాస హరోం హర
నవవీర సంసేవిత హరోం హర
మనోహరిశీల హరోం హర
కుసుమ విశదహాస హరోం హర
విజితకరణ మునిసేవిత హరోం హర
స్కందపురనివాస హరోం హర
కమలాసన వినత హరోం హర
కలిమలవిహీన కృతసేవన హరోం హర
అహార్య వరధీర హరోం హర
విదళితరోగజాల హరోం హర
భోగీంద్రభాషిత హరోం హర
పాకశాసన పరిపూజిత హరోం హర

విద్రుత విద్యాధర హరోం హర
దళితదనుజవేతంధ హరోం హర
పరిపాలితభూసుర హరోం హర
అతిరవ్యస్వభావ హరోం హర
లీలావిశేష తోషితశంకర హరోం హర
సుమనమ రదన హరోం హర
జయవిజయీభవ హరోం హర
జయవిజయీభవ హరోం హర

స్మృతలహరి

శ్రియై భూయాః శ్రీమచ్చరవణభస్వం శివసుతః
ప్రియప్రాప్యై భూయాః ప్రతనగజవక్త్రస్య సహజః ।
త్వయి ప్రేమోద్రేకాత్ ప్రకటవచసా స్తోతుమనసా
మయారబ్ధం స్తోతుం తదిదమనుమన్యస్వభగవన్॥

1

నిరాబాధం రాజ్ఘరదుదిత రాకాహిమకర
ప్రరూఢజ్యోత్స్నాభసితవదనషట్క ప్రిణయనః ।
పురః ప్రాదుర్భూయ స్ఫురతు కరుణాపూర్ణహృదయః
కరోతు స్వాస్థ్యం మాం కమలదళబిన్నా పమహృది॥

2

నలోకేన్యం దేవం నతజనకృతప్రత్యయవిధిం
విలోకే భీతానాం నిఖిలభయభీతైకశరణమ్ ।
కలౌకాలే ష్యన్తర్హరసి తిమిరం భాస్కర ఇవ
ప్రలుబ్ధానాం భోగేష్వపి నిఖిలభోగాన్వితరసి ॥

3

శివస్వామిన్ దేవ శ్రితకలుషనిశ్శేషణగురో
భవధ్వాంతధ్వంసే మిహిరశతకోటి ప్రతిభటః
శివప్రాప్యై సమ్యక్ఫలిత సదుపాయ ప్రకటన ।
ద్రువం తత్కారుణ్యే కలిరపి కృతీ భూతవిభవః

4

అశాక్తానాం కర్మస్వపి నిఖిలనిశ్చయసకృతౌ
పశుత్వ గ్రస్తానాం పతిరసి విపాశత్వ కలనే ।
ప్రశస్తానాం భూమ్నాం నిధిరసి నిరోద్ధా నిజశుచా
మశక్తానాం కర్తా జగతి ధృతశక్తిః కిల భగవాన్ ॥

5

విషారానాం హర్తా విషయి విషయాణాం ఘటయితా
తృషారానాం కాలే పరమమృతవర్షీ ఘన ఇవ ।
మృషాజ్ఞానార్తానాం నిఖిలవిచికిత్సా పరిహరో
విషగ్రస్తానాం త్వం సకలభయహర్తా విలససి॥

6

రసాధిక్యం భక్తైరధికమధికం వర్షయ విభో
ప్రసీద త్వం భూయః ప్రకటయ చిదానన్దలహరీమ్ ।
అసారే సంసారే సదసతి నలిప్తం మమ మనః
కుసీదం భూయాన్మే కుశలపతి నిశ్చయసపథి ॥

7

మహామోహరణ్యే విచరతి మనస్తన్నియమయ
న్నహస్తాం నిశ్శేషీకురు కరుణయా త్వం స్నపయ మామ్ ।
మహీయో మాహాత్మ్యం తవ మననమార్గే స్ఫురతు మే
మహస్త్విమాకారే త్వయి మతిజుషి స్వాత్మ్యమ తమః॥

8

వలక్లాభం స్నిగ్ధం వదనకమలేభ్యః ప్రసృమరం
మిలత్కారుణ్యార్ధం మృదితభువనార్నిస్మితమిదమ్ ।
పులిన్దాపత్యస్య ప్రకటపులకోద్రేకజనకం
దలదైన్యం భేదం హరతు సతతం నః సురగురోః॥

9

అతితో బ్రహ్మాదీన్ కృతిముఖకృతః కారణపతీన్
క్షితిస్తోయం వహ్నిః మరుదసి వియత్తత్త్వమఖిలమ్ ।
పతిః కృత్యానాం త్వం పరిణతచిదాత్మేక్షణవతాం
ధృతిస్త్యం వ్యాప్తసన్ దిశసి నిజసాయుజ్యపదవీమ్ ॥

10

సదాత్మా త్వచ్ఛత్రః త్వదను భవబుద్ధిస్మృతి పథః
త్వదాలోకస్సర్వం జగదిదమశేషం స్థిరచరమ్ ।
సదా యోగీ సాక్షాద్భజతి తవ సారూప్య మమలం
త్వదాయాత్తానాం కిం న హి సులభమష్టై చ విభవాః॥

11

కతి బ్రహ్మాణో వా కతి కమలనేత్రాః కతి హరాః
కతి బ్రహ్మాండనాం కతి చ శతకోటి ష్టధికృతాః

కృతాజ్ఞాస్సంతస్తే వివిధకృతి రక్షాభృతికరా
అతస్సర్వైశ్వర్యం తవ యదవపరిచ్ఛేద్యవిభవమ్ || 12

నమస్తే సృన్దాయ త్రిదశపరిపాలాయ మహతే
నమః క్రౌంచాభిఖ్యాసురదలనదక్షాయ భవతే ।
నమశ్శూరక్రూర త్రిదశరిపదండాధ్వరకృతే
నమో భూయో భూయో నతికృదవనే జాగరవతే || 13

శివస్త్వం శక్తిస్త్వం తదుభయతమైక్యం పృథగసి
స్తవే ధ్యానే పూజాజపననియమముఖేష్వభిరతాః।
భువి స్థిత్యా భోగాన్ సుచిరముపభుజ్య ప్రముదితా
భవంతి త్వత్థానే తదను పునరావృత్తివిముఖాః॥ 14

గురోర్విద్యాం లబ్ధ్వా సకలభయహస్త్రీం జపపరాః
పురశ్చర్యాముఖ్యక్రమ విధిజుషోధ్యాననిపుణాః।
వ్రతస్థైః కామస్థైరభిలషిత వాంఛాం ప్రియభుజ
శ్చిరం జీవన్ముక్తా జగతి విజయన్తే సుకృతినః॥ 15

శరజ్ఞోత్సాగుభ్రం స్ఫటికనికురుంబాభరుచిరం
స్ఫురన్ముక్తాహారం ధవళవసనం భావయతి వః।
ప్రోహత్కారుణ్యమృతబహుళధారాభిరభిత
శ్చిరం సిక్తాత్మా వైసభవతి చవిచ్ఛిన్ననిగడః॥ 16

వృథాకర్తుం దుష్టాన్వివిధవిషవేగాన్ శమయితుం
సుధారోచిష్కోటి ప్రతిభటరుచిం భావయతి యః।
అథఃకర్తుం సాక్షాద్భవతి వినతా సూనుమచిరా
ద్విధత్తే సర్పానాం వివిధ విషదర్పావహరణమ్॥ 17

ప్రవాలాభాపూరే ప్రసరతి మహస్తే జగదిదం
దివం భూమి కాష్టాస్సకలమపి సంచిన్తయతి యః।
ద్రవీకూర్యాచ్చేతస్త్రి దశనివహానామపి సుఖా
ద్భువిస్త్రీణాం పుంసాం వశయతి తిరశ్చామపిమనః॥ 18

నవామ్భాదశ్యామం మరకతమణిప్రఖ్య మథవా
భవన్తం ధ్యాయేద్యో భవతి నిపుణో మోహనవిధౌ।
దివిష్టానాం భూమావపి వివిధ దేశేషు వసతాం
న్యూణం దేవానాం వా వియతి చరతాం పతగఘణివామ్ || 19

ఇతి స్కందలహరీ

సృష్టవేదపాదస్తవః

యో దేవానాం పురో దిత్సురర్థిభ్యో వరమీప్సితమ్
అగ్రేస్థిత్య విఘ్నేశో మమాన్తర్హృదయే స్థితః 1

మహాః పురావైబుధస్తైస్థవ శ్రీశరాటవీమధ్యగతహ్రదాన్తః
శ్రీకణ్ణఫాలేక్షణజాత మీదేతత్పుష్కరస్యాయతనాద్విజాతమ్. 2

మహోగుహాఖ్యం నిగమాన్తపక్షి మృగ్యాం ధ్రువంకేరుహయుగ్మమీదే,
సామ్నోవృషస్థస్సతదర్శనోక్తో యత్పర్యపశ్యత్సరిరస్య మధ్యే. 3

త్వామేవ దేవం శివఫాలనేత్రమహో వివర్తం పరమాత్మ రూపమ్
తిష్ఠ్యస్త్వజ జ్ఞాగ్రదహం శయానః ప్రాణేన వాచామనసాభిభర్మి 4

నమోభవానీతనూజాయతే_స్తు విజ్ఞాతతత్త్వామునయః పురాణాః
యమేవ శమ్భుంహరిమజ్జయోనిం యమిన్ద్రమాహుర్వరుణం యమాహుః5

కోటీరకోటిస్థ మహార్థకోటి మణి ప్రభాజాలవృథం గుహం త్వామ్,
అనన్యచేతాః ప్రణవాబ్జహంసం వేదాహమేతం పురుషం మహాన్తమ్. 6

సనో_వతు స్వాలికపంక్తిజీవగ్రహం గ్రమీతాయితచన్ద్ర ఖండః,
గుహదసీయన్తమిదం స్వరూపం పరాత్పరం యన్మహతో మహాన్తమ్. 7

స్వర్గాపగామధ్యగ పుండరీకదల ప్రభాజైత్రవిలచనస్య,
అక్లాం సహస్రేణ విలోక్యమానం నసన్ధృ శేతిష్ఠత రూపమస్య. 8

హైమద్విషత్కుండలమండనాధ్య గండస్తలీమండిత తుండశోభః
బ్రహ్మాత్మమే వేతి గుహోమునీన్దైర్హృదామనీషా మనసాభిక్లేప్తః 9

సుషక్ష్వభిమ్బాధరకాన్తి రక్తసన్ధ్యామృగాం కాయితదన్త పంక్తిః,
గుహస్సనఃపాతు విలోలదృష్టిర్యేనావృతం ఖం చ దివం మహీం చ 10

కరీన్ద్ర శుణ్డాయితదోః ప్రకాంబదద్విషట్కటేయూర విరాజమానమ్,
గృహం మృదానీభవమప్రమేయం న చక్షుషాపశ్యతి కశ్చనైనమ్. 11

స్వకీయదోర్దండగృహీతచండకోదండనిర్ముక్తపుషతృషండైః
త్రివష్ట పాన్ధంకరణైరశూన్యాస్సస్పృష్టలోకానకృణోద్ధిశశ్చ 12

సౌవర్ణ హారాది విభూషణోజ్జలన్మణిప్రభాలీధ విశాలవక్షాః,
స్కన్దస్సమాంపాతుజితాబ్జ యోనిరజాయమానో బహుధా విజయతే. 13

దేవస్సవైహరిక వేషదారీలీలాకృతశేసజగద్విమర్దః శిఖిధ్వజః
పాతు భయంకరేభ్యో యస్సప్త సిన్ధానదధాత్పుథి వ్యామ్. 14

షడాననో ద్వాదశ బాహుదండః శ్రుత్యస్తగామీ ద్విషదీ క్షణాధ్యః,
భీతాయ మహ్యంగిరిజాతనూజో హిరణ్యవర్ణస్త్వ భయం కృణోతు. 15

యోదానవానీక భయంకరాటనీ సమూలనోత్పటనచండవాతః
షాణ్మాతురస్సంహృతసర్వశత్రురథైక రాజోహ్యభవజ్ఞనానామ్. 16

అతీవ బాలః ప్రవయాః కుమారో వర్ణీ యువాషణ్ముఖ ఏకవక్త్రః
ఇత్థం మహస్తద్భహుధావిరాసీద్య దేకమవ్యక్తమనన్తరూపమ్. 17

యదీయమాయావరణాఖ్య శక్తితిరోహితాస్తః కరణాహిమూఢాః,
స జానతేత్వాం గుహ తం ప్రపద్యే పరేణ నాకం నిహితం గుహాయామ్. 18

గురూపదేశాధిగతేన యోగమార్గేణ సప్రూప్య చ యోగినస్త్యామ్,
గుహం పరంబ్రహ్మ హృదమ్ముజం బిభ్రాజ దేతద్యతయో విశన్తి. 19

యో దేవసేనాపతి రాదరాద్వై బ్రహ్మాదిభిర్దేవగణైరభిష్టుతః,
దేవసేనాన్యమహం ప్రపద్యే విశ్వంపురాణం తమనః పరస్తాత్. 20

హృదమ్ముజాన్తర్గహారాగ్రవర్తికృశానుమధ్యస్థపరాత్మారూపాత్,
గుహాత్సుసూక్ష్మాన్మునయః ప్రతీయురతః పరంనాన్యదణీయసం హి. 21

తపః ప్రసన్నైర బహుప్రదత్తవరప్రమాత్తాసురభీతి భాజామ్,
సుపర్వణాం సస్త్వ భవాన్ శరణ్య ఇన్ద్రస్య విష్ణో వరుణస్య రాజ్ఞః 22

స ఏవ దేవో గిరిజాకుమారో రాజా సమిత్ర సహినో వరేణ్యః,
బ్రాతాసబన్ధుః స గురుస్స్య సా చ స ఏవ పుత్రస్స పితాచ మాతా. 23

స్వరాజ్యదాత్రే స్వసుతాం వితీర్య తాం దేవసేనాం సుకుమారగాత్రామ్,
ఆరాధయత్యన్వహమమ్మికేయ మిన్ద్రో హవిష్మాన్ సగణో మరుద్భిః. 24

దేవేన యేనాలఘువిక్రమేణ హతేషు సర్వేష్యపి దానవేషు,
పురేవ దేవాః, స్వపదేధిచక్రరిద్రశ్చ సమాద్వరుణశ్చరాజా 25

షాణ్మాతురో ౨ సౌజగతాంశరణ్యస్తేజోన్నమాపః పవనశ్చ భూత్వా,
సంరక్షణాయైవ జగత్సు దేవో వివేశ భూతాని చరాచరాణి. 26

కరో యువామజ్జలిమేవ నిత్యముమాంగజాతాయ విధత్తమస్త్రై,
విషప్రసన్న స్సుకుమారమూర్తిరస్మాసుదేవో ద్రవిణం దధాతు. 27

నిధిః కలానాముదధిర్దయానాం పతిర్జనానాసరణిర్మునీనామ్,
కదా ప్రసీదేన్ముయ పార్వతేయః పితావిరాజామృషభో రయీణామ్. 28

సౌందర్యవల్లీ తనుసౌకుమార్య సరోజ పుష్పన్దయమానసో యః,
చచార కాన్తారపథేషు దేవః సనోదదాతు ద్రవిణం సువీర్యమ్. 29

ఇతో౨ పిసౌన్దర్యవదస్తు దేహమితీవ హుత్వా శివభానేత్రే,
జాతస్తతః కింసకుమార ఏవకామస్తదగ్రేసమవర్తతాది. 30

మముక్షులోకాశ్శృణుతప్రియం వోభజధ్యమేనంగిరిజాకుమారమ్,
అస్త్రైవ దేవస్యపరాత్మ తేతిహృది ప్రతీక్ష్యాకవయో మనీషా. 31

ధేనూర్భహీన్వా కామదోగ్రీస్సువత్సాః కుండోద్ధీర్గా దేహి నస్త్వంసహస్రమ్,
భక్తార్తిఘ్నం దేవదేవం షడాస్యం విద్యాహి త్వాగోపతిం శూరగోనామ్. 32

వన్దామహేబర్హిణ వాహనస్థితం వనీపకాశేష మనీషితప్రదమ్,
తోష్టాయమానం బహుధా పదే పదే సంక్రన్దనేనానిమిషేణ జిష్టునా. 33

దిగ్భేదశభ్యః పరితః పునః పునః పరశ్చతాయాతసిషేవిషావతామ్,
అనుగ్రహాయైవషడాననో హ్యసౌప్రత్యజ్ముఖాస్థిష్ఠ ఇ విశ్వతో ముఖః 34

కూర్మః ఫణీద్రశ్చ తథా ఫణాభ్యతో దిగ్దన్తినశ్చైవకులా చలా అపి,
భూత్వామ్మికేయః ప్రథితప్రతాపవాన్ బ్రహ్మధ్య తిష్ఠద్భువనాని ధారయన్. 35

యోవైస్సన్ధః పృథశ్చమోఘః సత్యం జ్ఞానం బ్రహ్మద్వైతమ్,
ఓంకారార్థం ప్రాహస్తేత్థం సుబ్రహ్మణ్యో సుబ్రహ్మణ్యోమ్. 36

యోజాహ్మవీశ రారణ్య హ్రదామ్భోజే బభౌ పురా
తస్మై నమసేసణ్ముఖాయ మహాసేనాయ ధీమహి. 37

యద్దక్షిణకరామ్భోజమిష్టదం స్వాసుజీవినామ్,
తేభ్యఃకన్దాదిసేనానాం సేనానీభ్యశ్చ వో నమః 38

దేవతానామ్మషీణాం చ భక్తానామపి యోగినామ్
భూతానామపి వీరాణాం పతీనాం పతయే నమః 39

నమస్తే ౨ స్తు మహేశాన భీతేభ్యశ్చూరపద్మనః,
శునాసీరముఖేభ్యస్తస్త్వం స్వస్తిదా అభయంకరః 40

కటాక్షవీక్షానాపాస్తనిఖిలవ్యాధిబన్ధన
దేవసేనాపతే స్వామిన్నభిత్వాశూరనూనుమః 41

అస్తశ్చరసి భూతేషు త్వమేకస్సూక్ష్మరూపతః
త్వమేవ నిగమాన్తేషు పరమాత్మా వ్యవస్థితః 42

మహీ ద్యౌరన్తరి క్షం చ వాయురాపో౨ నలో౨ మ్భరమ్
సుబ్రహ్మణ్య జగన్నాథ త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ 43

శైశవే త్వం మమాసేన బన్దీకృత్వ ప్రజాపతిమ్
అస్త్రాక్షీస్తాన్యథాపూర్వం మనుష్యాః పశవశ్చ యే 44

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 83 ...

42

... 84 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

వేదాస్తరస్తరీవర్తిగుహాశయషషడాననే	
త్రికోక్తియంత్యు విభో నావీవాస్తస్సమాహితా	45
కలా ముహూర్తాః కాష్ఠాశ్చ మాసావర్షా యుగాని చ	
త్వయి వల్లీశ నిహితా నిమేషాస్తుటిభిస్సహ	46
రోగకాంతారదావాగ్నే మృత్యు కక్షహతాశన	
శూరఘ్న త్వత్ప్రతాపేన రేజితీ రోదసీ ఉభే	47
పరంబ్రహ్మ విచిన్వన్తో హర్షుదయోమోజమధ్యగమ్	
యోగినో నారదాద్యాస్త్యాం సదా పశ్యన్తి సూరయః	48
హథశూరముఖా శేషదైత్యం త్వాం గుహాస్తువన్	
అగ్నివిష్ణు చేన్ద్రవాయూ సోమో ధాతా బృహస్పతిః	49
వాచాలయస్యవాచం త్వం సచక్షుః కురుషే దృశమ్	
ఆశితేభ్యో జగన్నాథ శివో నస్సుమనా భవ	50
స ఏవ జగతః కర్తా భర్తా హర్తా జగద్గురుః	
కుమారస్సచ్చిదానన్దః పోక్షరః పరమస్స్వరాట్	51
అసురాన్ శూరపద్మాదీన్ హత్వా శరవణోద్భవః	
దేవస్త్వస్వపదే కృత్వా సమ్రాడేకో విరాజతి	52
తవదృష్ట్వా విశ్వరూపం సహర్ష భయవేపథు	
త్వామ స్తువన్నాది తేయా బృహస్పతి పురోహితాః	53
కిన్నరా గరుడా నాగా యక్షాస్సాధ్యా మరుద్గణాః	
ఇన్ద్రీశం త్వామహరహః విశ్వే-దేవా ఉపాసతే.	54
విశ్వాసాన్మానుషీనాం చ ప్రజానాం పశుపక్షిణామ్	
చరాచరాణాం జగతాం ధ్రువో రాజా విశామయమ్	55
అమౌసంవర్తికాసు రాజహంసా ఇవ ప్రభో	
మదీయ హృదయామౌజే ధ్రువస్తిష్ఠావితాలితః	56
లీలామాత్రకృతా వేషభువనాద్గిరిజాసుతాత్	
అధర్వచాథ ఋక్సామే యజుస్తస్మాదజాయత	57
తిలే తైలమివ ప్రోతో దధ్వాజ్యమివ షణ్ముఖే	
మణౌ సూత్రమివ సూత్రో బ్రహ్మ విశ్వమిదం జగత్	58
యస్సప్రాదీనృషీన్ శాపాదుద్ధధార హరాత్మజః	
మాతుః స్తననుధాసారం పుత్రః ప్రముదితో ధయన్	59

ఇజ్యయా పూజయా స్తుత్యా భక్త్యా చ పరిచర్యయా	
ధ్యానేన తపసా చత్వాం దేవం మర్తాస ఈడతే.	60
శ్రుతిస్మృత్యాగమాద్యుక్తకర్మణాం ఫలదాయినే	
స్మన్దాయ తుభ్యం మఖిభిః శ్రద్ధయా హూయతే హవిః	61
మూర్ధా ద్యౌరమ్భరం నాభిరూరూ భూరతలం పదే	
షణ్ముఖస్యే త్యేవమాహారస్తర్విశ్వమిదం జగత్	62
భక్తసంతాపశమన ప్రాప్యషేణ్యఘనాఘనాత్	
స్మన్దాదన్యం మనో మాగా స్స దృష్టో మృదయాతి నః	63
జిహ్వే త్వముచ్యైర్ని స్త్రాన్దా రాత్రిన్దివమఖిష్టహి	
దేవసేనం మహాసేనమదుగ్ధాఇవ ధేనవః	64
అకలంకశరచ్చంద్రవిలసత్త్వ స్మృఖసంప్రతాః	
మన్దస్మిత సుదాదారాస్తా మే కృణ్యన్తు భేషజమ్	65
దేవానీజిమహే పూర్వం తవశ్చకృమహే పురా	
యద్గుహో దేవతాస్సౌకం కవిర్బహుపతిర్యువా	66
మదీయ హృదయోమౌజనిర్యూహమణిమంచకే	
షడాననత్వ త్పాదస్సౌదృధి యాన్ ప్రాదేశసమ్మతః	67
చిరన్తనవచస్తుత్యః ప్రణవామ్బుజషట్పదః	
కరోతు దేవసేనేశః శివానః ప్రదిశో దిశః	68
దైతేయవధనన్నద్ధో భవాన్పవనసారథిః	
ద్విలక్షమర్వతో హైమే రథే ముక్త్యాధితిప్రతి	69
గగనోచ్ఛ్రితకోదండకిరీటం శూరమాహవే	
బిశేదిథ త్వం నరాచైః సహస్రేణ శతేన చ	70
ఐశాల్లలాటవయానాజ్ఞాతం వహ్నిర్యథారణేః	
ముముక్షవో గుహం బ్రహ్మ విచిన్వన్తు మనీషయా	71
హిరణ్యజ్యోతిషం సృష్టం యాచధ్వం భోవనీపకాః	
ఏషోర్ధినః పూరయతి ప్రజయా చ ధనేన చ	72
సన్నిధాస్యతి కిం స్వామీ భవానమ్మురు హేక్షణః	
తావకం మంజులం రూపం స్మర్యతే న చ దృశ్యతే	73
యతః త్వం జగతా మేషా మాశిషే శిఖివాహన	
తతో దేహిం బహూన్ ప్రీహీనకృష్ణాయే చకృష్టజాః	74

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 85 ...

43

... 86 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

ధనధాన్యగృహాన్ పుత్రాన్దేహి దేవ దయానిధే	
త్వమా శ్రితేష్టదత్వేన కర్ణాభ్యాం భూరి విశ్రువమ్	75
భక్తేభ్యో ముచకున్దాభ్యాన ప్రముఖేభ్యోయథా గుహ	
ప్రాదాస్తథా దేహి మహ్యమచ్యుతాం బహూలాంశ్రియమ్	76
భక్తాన్ తత్పుత్రసుహృదస్తన్మాతృపితృసోదరాన్	
పాహిస్సన్ద పునశ్చాస్య ద్విపాదో యే చతుష్పదః	77
చోరవ్యాఘ్రుపిశాచాఖుసర్పకీటాదిబాధకాత్	
భక్తాన్ని శాసు సంరక్షన్ త్రిషు లోకేషు జాగృహి	78
దానవేష్యపి దైత్యేషు రాక్షసేష్యపృరాతిషు	
పిశాచేష్యపి గాంగేయ విక్రమస్వ మహాం అసి	79
అధిభిర్వ్యాధిభిశ్చైవ పీడితానామహర్నిశమ్	
దూతానాం వపుషి స్వామిన్నాసువోర్జమిషం చ నః	80
అతితీద్రేణ తపసా తప్యమానా అహర్నిశమ్	
ఉపాసత త్వాం తప్తాద్యా అథ హైసం పురర్షయః	81
ధ్యానావాహనపూజేజ్యాపరిచర్యాస్తుతిష్కహమ్	
అఙ్గో మే సఫలాం పూజాం కృణుహి బ్రహ్మణస్పతే	82
అసురాన్ రాక్షసాన్ క్రూరాన్ దేవయజ్ఞ విఘాతకాన్	
జహి దేవేశ యస్మాత్త్వం రక్షహామీవ చాత్మనః	83
దుర్భుతేభ్యో ధనం దత్తే నీచేభ్యోఽపి ధనం బహు	
న దదాసి కుతో మహ్యమేతత్పుచ్చామి సమ్రుతి	84
ముఖై రేతాన్మ మారౌద్రాన్ దూరీకురు జగత్పతే	
మమ స్వమభికాంక్షన్తే యే స్తేనా యే చ తస్మరాః	85
గుహత్వత్నాదభక్తానాం గేహే జాగ్రత్పహర్దివమ్	
వీరబాహుముకా వీరా నిత్యానుచరాస్తవ	86
త్రిషద్విలోచనే ష్వేకదృక్కటాక్షేణ లక్ష్మయన్	
ఆధ్యం కరోతు మాం సృష్టః పర్జన్యో వృష్టిమానివ	87
భయానకాసురానీక కాన్దిశీకాః పురాఖలు	
గుహ త్వాం శరణం ప్రాపురిన్ద్రేణ సహ దేవతాః	88
త్వామేవ కీర్తయన్దేవ ధ్యాయన్ శృణ్వన్ పూజయన్	
గుహ త్వత్పాదభక్తోఽహం జీవాని శరదశ్శతమ్	89

కృపాదుగ్ధాభిక్లోయమానాపాంగవీక్షణ	
దేహి మే గుహ బహ్వయుః దీర్ఘాయుత్వస్యేహేశిషే	90
పురారాతీక్షణపయః పారావారసుధాకర	
షడ్వక్త ధేహి కృపయా మయి మేధాం మయి ప్రజామ్	91
భక్తచాతకబృన్దేష్టవర్షి ధారాధర ప్రభో	
అస్మాన్ సంజీవయ స్వామిన్నస్మిన్ లోకేశతం సమాః	92
భీతా వయం మహాసేన పథి దుర్గే వనేయతః	
చోరవ్యాఘ్రుపిశాచేభ్యస్తతో నో అభయం కృధి	93
వ్యాధయః శూలకుష్పార్శ్వః ప్రమేహాద్యా యతస్సదా	
పీడయన్తి పిశాచాద్యాః తతో నో ధేహి భేషజమ్	94
త్వదీయ పాదకమలధ్యానవర్మితవిగ్రహాన్	
కుహకా మోహకా క్షుద్రామాస్మాన్ప్రాపన్నరాతయః	95
ధనధాన్యపశుక్షేత్రబలేష్వదపేక్షయా	
దేవసేనాపతేస్మాకమధరే సస్తు శత్రవః	96
అరాతికులనిర్మూలనాలంకర్మీణవిక్రమ	
అకారణేన బహుధా యో నో ద్వేష్టి స రిష్యతు	97
మన్తైర్యదైస్తథా తన్తైరౌషధై రాయుధైరపి	
జిఘాంసతి చయోఽస్మాన్ స ద్విషన్మే బహు శోచతు	98
అఖిండలారీనవసురాంస్తవంతు స్పర్దావతో యథా	
జహి గాంగేయ తౌ మర్త్యాయం చాహ ద్వేష్టియశ్చమామ్	99
త్వన్నామకీర్తన పరక్షేమంకరకరామ్బుజ	
తమిమం సంహర స్వామిన్ యశ్చనో ద్వేషతే జనః	100
దూరేన్తి కేవా యశ్చతురస్మాననపరాధినః	
శపత్యేనం జహిస్సన్ద యశ్చ నశ్చపతశ్చపాత్	101
చక్షుషా మనసా వాచా మన్త్రేణ హననేన చ	
తత్పుత్ర్యాన్నాశయస్వామిన్ భ్రాతృ వ్యస్యాభీదాసతః	102
మచ్చిద్రాన్వేషిణశ్చత్రోః ధనమాయుః ప్రజాః పశూన్	
సర్వాన్నాశయ శూరఘ్న మాతస్యోచ్చేసి కించన.	103
అవిద్వాంసశ్చ విద్వాంసశ్చ విద్వాంసః స్వప్నేజాగ్రతి వా గుహ	
తేభ్యో మోచయ మాం యద్యదేనాంసి చకృమా వయమ్.	104

వయామూచిమ యద్దేవ జిహ్వయా దేవ హేలనమ్
 వినసో మోచయాగ్నేయ త్వం హి వేత్తయథాతథమ్ **105**

విత్తార్థే వా తథాన్యార్థే విస్సార్థే గోర్థఏవ వా
 పునహ్యస్మాన్ తతః స్మన్దయ త్కించాన్యతమూచిమ **106**

సౌన్దరవల్ల్యా సహిత మమ్బుయా దేవసేనయా
 మహాసేనం భజేదేవం సత్యేన తపసా సహ **108**

యోవైపరేద్గుహసైన్యం వేదాన్త స్తవమాదరాత్
 స్కాన్దాఃకటాక్షాస్తస్యోచ్చైరాయుఃకీర్తిప్రజాందదుః **109**

స్మన్తసైన్య వేదపాదస్తవం యో భక్త్యా నిత్యం శ్రావ
 యేద్వా పరేద్వా, భూయాసుస్తే తస్య మర్తస్య శీఘ్రం
 యేయే కామా దుర్లభా మర్త్యలోకే. **110**

ఇతి స్మన్తవేదపాదస్తవః

వట్టివేల్ మురగనక్కు హరోంహర

గుహాయ కుక్కుటధ్వజాయ, శికి వాహనాయ నమః ఓం
 స్కందాయ కార్తికేయాయ, జ్ఞానపండితాయ నమః ఓం
 ఉమామమహేశ్వరకుమార, పుణ్యం ఉడిపి సుబ్రహ్మణ్యం
 భక్తజనప్రియ పంకజలోచన బాలసుబ్రహ్మణ్యం
 పతితపావన పార్వతినందన బాలసుబ్రహ్మణ్యం
 సుబ్రహ్మణ్యం సుబ్రహ్మణ్యం షణ్ముఖనాథ సుబ్రహ్మణ్యం ||సుబ్రహ్మణ్యం
 హర హర హర హర సుబ్రహ్మణ్యం శివ శివ శివ సుబ్రహ్మణ్యం ||హరహర||
 శివశివ సుబ్రహ్మణ్యం హరహర హరహర సుబ్రహ్మణ్యం ||శివశివ||
 సుబ్రహ్మణ్యం మాంపాహి షణ్ముఖనాథా మాం పాహి
 శరవణ బహుకుహ మాం స్వామినాథా మాంపాహి ||సుబ్రహ్మణ్యం
 సుబ్రహ్మణ్యం సుబ్రహ్మణ్యం సుబ్రహ్మణ్యం సుబ్రహ్మణ్యం
 సుబ్రహ్మణ్యం సుబ్రహ్మణ్యం సుబ్రహ్మణ్యం సుబ్రహ్మణ్యం

వీరవేల్ మురుగునక్క హరోంహర

మయూరవాహన మురుగా మురుగా
 మహేశకుమారస్వామి మురుగా
 కలియుగవరదా మురుగా మురుగా
 కరుణాభరణా మురుగా మురుగా

శరణం శరణం తవచరణకమలం
 హరణం హరణం భవభయహరణం
 పశుపతి నందన మురుగా మురుగా
 పంకజలోచన మురుగా మరుగా
 పన్నగభూషణ మురుగా మురుగా
 పతితోద్ధారణ మురుగా మురుగా
 శరణం శరణం తవచరణం
 హరణం హరణం భవభయహరణం
 గణపతి అనుజా మురుగా మురుగా
 అయ్యప్ప సోదర మురుగా మురుగా
 గౌరీ నందన మురుగా మురుగా
 గణాధిసేవిత మురుగా మురుగా
 శరణం శరణం తవచరణం
 హరణం హరణం భవభయహరణం

శక్తివేల్ మురుగునక్కు హరోం హర

మురుగా శరణం షణ్ముఖ శరణం
 వేలా శరణం విమలా శరణం
 స్కందా శరణం కదంబా శరణం
 ఆరుళారముదే శరణం శరణం, ఆనందతేరే శరణం శరణం
 ఒప్పిళ్ళాదైవమే శరణం శరణం, ఓంకారప్పొరుళే శరణం శరణం
 వేల్ వేల్ మురుగా వట్టివేల్ మురుగా
 వాహ మురుగా మయిల్ మీదనిలే
 జ్ఞానవేల్ మురునిక్కు హరోం హర
 వేట్టివడి వేలా, శక్తి శివబాలా
 స్కందా మురుగా, కదిర్గామం వేలా
 వేల్ వేల్ మురుగా, వెట్టివేల్ మురుగా
 వేల్ వేల్ మురుగా, వీరవేల్ మురుగా
 వేల్ వేల్ మురుగా, జ్ఞానవేల్ మురుగా
 వేల్ వేల్ మురుగా, శక్తివేల్ మురుగా

వట్టివేల్ మురగనక్కు హరోం హర

పచ్చెమెయిల్ వాహననే, శివబాలసుబ్రహ్మణ్యనెవా మురుగా
 యిచ్చేయెల్లాం ఉన్నేల్వైతేన్, యిని యెల్లాళవుం అయ్యమిల్లయే||

ఆపద్విनाశకస్తావ్యశ్చాభ్యస్తావ్యగమసంస్తతః।
ఆర్తసంరక్షణస్తావ్యస్తావ్యసంస్తావ్య సేవితః॥ 7

ఆశ్రితేష్టార్థవరదో హ్యనందార్హర్థ ఫలప్రదః।
ఆశ్చర్య రూపాస్తావ్యసంస్తావ్య అపన్నాద్వివినాశనః॥ 8

ఇభవక్త్రానుజ స్తిష్ఠ స్తిభాసురహరాత్మజః।
ఇతిహాస శ్రుతిస్తుత్య ఇన్ద్రభోగఫలప్రదః॥ 9

ఇష్టాపూర్తఫలప్రాప్తి రిష్టేష్టవరదాయకః।
ఇహాయుత్రేష్టఫలదస్తిష్ఠదస్తిష్ఠవన్దితః॥ 10

ఈడనీయస్త్యశపుత్ర ఈప్నితార్థప్రదాయకః।
ఈతిభీతిహరశ్చేద్య ఈషణాత్రయ వర్జితః॥ 11

ఉదారకీర్తి రుద్యోగీచోత్సృష్టోరు పరాక్రమః।
ఉత్సృష్టశక్తి రుత్సాహ ఉదారశ్చోత్సవప్రియః॥ 12

ఉజ్జ్వల్ముశ్చోద్భవశ్చోగ్ర శ్చోగ్రశ్చో గ్రలోచచనః।
ఉన్మత్తశ్చోష్టశమన ఉద్వేగఘోనగేశ్వరః॥ 13

ఉరుప్రభావశ్చోదీర్ఘశ్చోమాసూనురుదారధీః।
ఉర్ధ్వరేతస్సుతస్త్తూర్ధ్వగతి దస్త్తూర్విపాలకః॥ 14

ఉర్జితస్త్తూర్ధ్వగస్త్తూర్ధ్వ ఉర్ధ్వలోకైకనాయకః।
ఉర్జవానూర్జితోదార స్త్తూర్జితోర్జితశాసనః॥ 15

ఋషిదేవగణస్తుత్యో ఋణాత్రయ విమోచనః।
ఋజురూపో ఋజుకరో ఋజుమార్గప్రదర్శకః॥ 16

ఋతమ్బరోహ్యజుప్రీతో ఋషభోహ్యత్థితతో ఋచః।
ఋతుతోద్ధారకో లూత భవపాశ ప్రభంజనః॥ 17

ఏణాంకధరసత్పుత్రస్త్యేక ఏనౌఘనాశనః।
ఐశ్వర్యధశ్చైంద్రభోగీ చైతిహ్యశ్చైన్ద్ర వద్భుతిః॥ 18

ఓజస్త్యివోషధీస్థానశ్చో జోదశ్చోదన ప్రియః।
ఔదాసీనస్త్వావమేయ ఔగ్రస్త్వాన్నత్యదాయకః॥ 19

ఔదార్యస్త్వాషధాకారస్త్వాషస్త్వాషధధారకః।
అంశుమాల్యం శుమాలాఢ్య అమ్బికాతనయోఽన్నధః ॥ 20

అన్దకారిసుతోఽన్దత్వహారీ చాంబుజ లోచనః।
అసమాయోఽమరాధీశో హ్యసృష్టోఽసౌక పుణ్యదః॥ 21

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామ స్తోత్రము

ఓమ్, అచిన్మృతక్తి రసఘన్మక్షోభ్యోఽహ్యపరాజితః	
అనాథవత్సలోఽమోఘ స్వకోకోఽవ్యజరోఽభయః	1
అత్యుదారోఽవ్యఘహరోఽవ్య గ్రగణ్యోఽద్రిజానుతః	
అనన్తమహిమాఽపారోఽనన్తసౌఖ్యప్రదోఽవ్యయః॥	2
అనన్తమోక్షదోఽనాదిరప్రమేయోఽక్షరోఽచ్యుతః	
అకృలషోఽభిరామోగ్రధుర్యశ్చామితవిక్రమః ॥	3
అతుల స్వమృతోఽఘోర స్వనన్తో నయవిక్రమః	
అనాథనాథో హ్యమలో హ్యప్రమత్తోఽమర ప్రభుః॥	4
అరిన్దమోఽఖిలాధారస్వణిమాదిగుణాగ్రణీః ।	
అచచ్ఛలోఽమరస్తుత్యోహ్యకళజ్యోఽమితాశనః॥	5
అగ్నిభూరనవద్యాజో హ్యద్భుతోఽభీష్టదాయకః	
అతీంద్రియోహ్యమేయాత్మాహ్లాద్యశ్చోఽవ్యక్తలక్షణః॥	6

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 91 ...

46

... 92 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

అస్తామిత్రో స్తరూపశ్చాస్థలత్సగతి దాయకః ।	
కార్తికేయః కామరూపః కుమారః క్రౌంచదారణః॥	22
కామదః కారణః కామ్యః కమనీయః కృపాకరః।	
కాశ్చనాధః కాన్తియుక్తః కామీ కామప్రదః కవిః॥	23
కీర్తికృత్ కుక్కుటధరః కూటస్థః కువలేక్షణః।	
కుంకుమాంగః క్షమహరః కుశలః కుక్కుటధ్వజః॥	24
కృశాను సంభవః క్రూరః క్రూరఘ్నః కలితాపహృత్ ।	
కామరూపః కల్పరతుః కాంతః కామితదాయకః॥	25
కళ్యాణకృత్ క్షేతనాశః కృపాళుః కరుణాకరః।	
కలుషఘ్నః క్రియాశక్తిః కరోరః కవచీ కృతిః॥	26
కోమలాంగో కుశప్రీతిః కుత్సితఘ్నః కలాధరః ।	
ఖ్వాతః ఖేటధరః ఖడ్గీ ఖట్యాన్గీ ఖలనిగ్రహః॥	27
ఖ్యాతి ప్రదః ఖేచరేశః ఖ్యాతేహః ఖేచరస్తుతః।	
ఖరతాపహరః ఖస్థఖేచరః ఖేచరాశ్రయః॥	28
ఖేణ్డేన్దుమౌలితనయః ఖేలాఖేచరపాలకః।	
ఖస్థలః ఖండితార్కశ్చ ఖేచరీజనపూజితః॥	29
గాజ్లేయా గిరిజాపుత్రో గణనాథానుజో గుహః।	
గోప్తాగీర్వాణసంసేవ్యగుణాతీతో గుహేశ్వరయః॥	30
గతిప్రదో గుణనిధి ర్గంభీరో గిరిజాత్మజః।	
గూఢరూపో గదహరః గుణాధీశో గుణాగ్రణీః॥	31
గోధరో గహనో గుప్తో గర్వఘ్నో గుణవర్ధనః।	
గుహ్యో గుణజ్ఞోగీతజ్ఞో గతాతంకో గుణాశ్రయః॥	32
గద్యపద్య ప్రియోగుణ్యో గోస్తుతో గగనేచరః।	
గణనీయ చరిత్రశ్చ గతిక్షేతో గుణార్ణవః॥	33
ఘూర్ణితాక్షో ఘృణనిధిః ఘనగంభీరఘోషణః ।	
ఘంటానాద ప్రియో ఘోరాఘౌఘనాశో ఘనప్రియః॥	34
ఘనానందో ఘర్మహంతా ఘృణివాన్ ఘృష్టిపాతకః।	
ఘృణీ ఘృణాకరో ఘోషో ఘోరదైత్య ప్రహరకః॥	35
ఘటితైశ్వర్య సందోహో ఘనర్థిః ఘనసంక్రమః।	
చిత్రకృత్ చిత్రవర్ణశ్చ చంచలశ్చపలాద్యుతిః॥	36

చిన్మయశ్చిత్స్వరూపశ్చ చిదానంద శ్చిరంతనః।	
చిత్రచేల శ్చిత్రరథ శ్చింతనీయశ్చ మత్స్యతిః॥	37
చోరఘ్న శ్చతురశ్చారురుచామీకరవిభూషణః।	
చంద్రార్కకోటి సదృశ శ్చంద్రమాళి తనూభవః॥	38
ఛాదితాంగ శ్చదృహంతా ఛేదితాఖిలపాతకః।	
ఛేదీకృత తమఃక్షేశః ఛత్రీకృత మహాయశాః॥	39
ఛేదితాశేషసంతాప శ్చురితామృతసాగరః।	
ఛన్నత్రైగుణ్యరూపశ్చ ఛేతేహశ్చిన్నసంశయః॥	40
ఛందోమయశ్చ న్నగామీ చిన్మపాశశ్చవిచ్ఛదః।	
జగద్ధితో జగత్పూజ్యో జగజ్జ్యేష్ఠో జగన్మయః॥	41
జనకో జాహ్నువీసూనుర్జితామిత్రో జగద్గురు ః।	
జయీ జితేంద్రియో జైత్రో జరామరణవర్జితః॥	42
జ్యోతిర్మయోజగన్నాథో జగజ్జీవో జనాశ్రయః।	
జగత్పేవ్యోజగత్కరాక్ష జగత్సాక్షీ జగత్ప్రియః॥	43
జంభారివన్ద్యో జయదో జగజ్జనమనోహరః।	
జగదానందజనకో జనజాధ్యాపహరకః॥	44
జపాకుసుమసంజ్ఞాశో జనలోచనశోభనః।	
జనేశ్వరోజితక్రోధో జనజన్మనిబర్హణః॥	45
జయదోజస్తుతాపఘ్నో జితదైత్య మహాప్రజః।	
జితమాయో జితక్రోధో జితజమ్భో జనప్రియః॥	46
ర్భుంర్భూ నిలమహావేగో ర్భుటితా శేషపాతకః।	
ర్భుర్ధరీకృత దైత్యాఘో ర్భుల్లరీవాద్యసుప్రియః॥	47
జ్ఞానమూర్తిర్జ్ఞానగమ్యో జ్ఞానీ జ్ఞానమహానిధీః।	
టంకారనృత్యవిభవప్రజ్ఞ వజ్రద్వజాంకితః॥	48
టక్కితాఖిలలోకశ్చ టక్కితైసంతమోరవిః।	
డమ్బరప్రభవో డంభో డమద్దమరుకప్రియః॥	49
డమరోత్కటసన్నాదో డమరోత్కటజాణ్డజః।	
ధక్కానాద ప్రీతికరో ధుళితాసురజ్ఞులః॥	50
ధాకితామరసన్దోహో ధుణ్డీవిఘ్నేశ్వరానుజః।	
తత్త్వజ్ఞస్తత్త్వగస్తీప్రస్తపోరూపస్తపోమయః॥	51

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 93 ...

47

... 94 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

త్రయీమయస్త్రి కాలజ్ఞః స్త్రిమూర్తి స్త్రిగుణాత్మకః। త్రిదశేశస్తారకారిస్తాపఘ్నస్తాపన ప్రియః॥	52
తుష్టిదస్తుష్టికృత్తీక్షస్తపోరూప స్త్రికాలవిత్ । స్తోతా స్తవ్యస్థవ ప్రీతస్తుత తస్మాత్త్రస్తుతిప్రియః॥	53
స్థితస్థాయీ స్తాపకశ్చ స్థూలసూక్ష్మ ప్రదర్శకః। స్థవిష్టః స్థవిరః స్థూలః స్థానదః స్థైర్యదః స్థిరః॥	54
దాంతో దయాపరో దాతా దురితఘ్నో దురాసదః। దర్శనీయో దయాసారో దేవదేవో దయానిధిః॥	55
దురాధర్షో దుర్విగాహ్యో దక్షో దర్పణశోభితః। దుర్ధరో దానశీలశ్చ ద్వాదశాక్షో ద్విషద్రుజః॥	56
ద్విషట్రర్ణో ద్విషడ్భాహుర్దీనసంతాపనాశనః। దందశూకేశ్వరో దేవో దివ్యో దివ్యాకృతిర్దమః॥	57
దీర్ఘవృత్తో దీర్ఘబాహుర్దీర్ఘదృష్టి ర్దివస్పతిః। దండో ధమయితా దర్శో దేవసింహో ధృఢవ్రతః॥	58
దుర్గభో దుర్గమో దీప్తో దుష్ప్రేక్ష్యో ధివ్యమణ్డనః। దురోదరఘ్నో దుఃఖిమో దురారిఘ్నో విశాంపతిః॥	59
దుర్జయో దేవసేనేశో దుర్జే యో దురతిక్రమః। దంభో దృష్టో దేవఋషి రైవజ్యో దైవచింతకః॥	60
ధురంధరో ధర్మధరో ధనదో ధృతివర్ధనః। ధర్మేశో ధర్మశాస్త్రజ్ఞోధన్వీ ధర్మపరాయణః॥	61
ధనాధాన్యక్షోధనపతిర్ధృతిమాన్ హృతకిల్బిషః। ధర్మహేతు ర్ధర్మశూరో ధర్మకృద్ధర్మవిద్రువః॥	62
ధాతా ధీమాన్ ధర్మచారీ ధన్యో ధుర్యో ధృతవ్రతః। నిత్యోత్సవో నిత్యత్వప్తో నిర్దేపో నిశ్చలాత్మకః॥	63
నిరవద్యో నిరాధరో నిష్కళజ్యో నిరఞ్జనః। నిర్మమో నిరహఞ్కారో నిర్మోహో నిరుపద్రవః॥	64
నిత్యానన్దో నిరాతజ్యో నిప్రపజ్యో నిరామయః। నిరవద్యో నిరీహశ్చ నిర్వన్ద్యో నిర్మలాత్మకః॥	65
నిత్యానన్దో నిర్దరేశో నిసజ్యో నిగమస్తుతః। నిష్కళజ్యో నిరాలంబో నిప్రత్యూహో నిజోద్భవః॥	66

నిత్యో నియతకల్యాణో నిర్వికల్పో నిరాశ్రయః। నేతానిధిర్నైకరూపో నిరాకారో నదీసుతః॥	67
పుళిన్దకన్యారమణో పురజిత్పరమప్రియః। ప్రత్యక్షమూర్తిః ప్రత్యక్షః పరేశః పూర్ణపుణ్యదః॥	68
పుణ్యాకరః పుణ్యరూపః పుణ్యః పుణ్యపరాయణః। పుణ్యోదయః పరంజ్యోతిః పుణ్యకృత్పుణ్యవర్ధనః॥	69
పరానన్దః పరతనః పుణ్యకీర్తిః పురాతనః। ప్రసన్నరూపః పుణ్యేశః పన్నగః పావనాశనః॥	70
ప్రణతార్తిహరః పూర్ణః పార్వతీనన్దనః ప్రభుః। పూతాత్మా పురుషః ప్రాణః ప్రభవః పురుషోత్తమః॥	71
ప్రసన్నః పరమ స్పృష్టః పటుః పరిబృధః పరః। పరమాత్మా పరబ్రహ్మ పరార్థః ప్రియదర్శనః॥	72
పవిత్రః పుష్టిదః పూర్తిః పిఙ్గళః పుష్టివర్ధనః। పాపహరీ పాశధరః ప్రమత్తాసురశిక్షకః॥	73
పావనః పావకః పూజ్యః పూర్ణానన్దః పరాత్పరః। పుష్కలః ప్రవరః పూర్వః పితృభక్తః పురోగమః॥	74
ప్రాణదః ప్రాణజనకః ప్రతిష్ఠా పావకోద్భవః। పరబ్రహ్మస్వరూపశ్చ పరమైశ్వర్యకారణమ్ ॥	75
పరార్థదః పుష్టికరః ప్రకాశాత్మా ప్రతాపవాన్ । ప్రజ్ఞాకరః ప్రకృష్టార్థః పృథుః పృథుపరాక్రమః॥	76
ఫణీశ్వరః ఫణివరః ఫణామణివిభూషణః। ఫలదః ఫలహస్తశ్చ ఫుల్లామమ్బుజవిలోచనః॥	77
ఫడుచ్చాటితపాపాఘః ఫణిరాజవిభూషణః। బాహులేయో బ్రహ్మరూపో బలిష్ఠో బలవాన్ జలీ ॥	78
బ్రహ్మేశవిష్ణురూపశ్చ బుద్ధో బుద్ధి మతాం వరః। బాలరూపో బ్రహ్మగర్భో బ్రహ్మచారీ బుధప్రియః॥	79
బహుశ్రుతో బహుమతిః బ్రహ్మణ్యో బ్రాహ్మణప్రియః। బలప్రమథనో బ్రహ్మో బహురూపో బహుప్రదః॥	80
బృహద్భాను తనూద్భూతో బృహత్సేనో బిలేశయః। బహుబాహుర్బలశ్రీమాన్ బాహుదైత్యవినాశకః॥	81

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 95 ...

48

... 96 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

బిలద్వారా నైరాళస్థో బృహచ్చక్తి దనుర్ధరః, బాలార్కద్యుతిమాన్ బాలో బృహద్వక్షా బృహత్తనుః॥	82
భవ్యోభోగీశ్వరో భావ్యో భవనాశో భవప్రియః॥ భుక్తిగమ్యో భయహరో భావజ్ఞో భక్తసుప్రియః॥	83
ముక్తిప్రదోభోగీ భగవాన్ భాగ్యవర్ధనః॥ బ్రాజిష్ఠర్భావనోభర్తా భీమో భీమపరాక్రమః॥	84
భూతిదోభూతికృద్భీక్తాభూతాత్మా భువనేశ్వరః॥ భాపుకోభాగ్యకృద్భేషో భాపుకేష్ఠో భవోద్భవః॥	85
భవతాపప్రశమనోభోగవాన్ భూతభావనః॥ భోజ్యప్రదో భ్రాంతినాశో భానుమాన్ భువనాశ్రయః॥	86
భూరిభోగప్రదో భద్రో భజనీయో భిషగ్వరః॥ మహాసేనో మహాదారో మహాశక్తిర్మహాద్యుతిః॥	87
మహాబుద్ధి ర్మహావీర్యో మహాత్సాహో మహాబలః॥ మహాభోగీ మహామాయీ మేధావీ మేఖలీ మహాన్ ॥	88
మునిస్తుతో మహామాన్యో మహానందో మహాయశాః॥ మహార్థిష్ఠో మాననిధిర్మనోరథ ఫలప్రదః॥	89
మహోదయో మహాపుణ్యో మహాబలపరాక్రమః॥ మానదో మతిదో మాలీ ముక్తామాలా విభూషణః॥	90
మనోహరో మహాముఖ్యో మహార్థిర్మూర్తి మాన్యునిః॥ మహోత్తమో మహాపాయో మోక్షదో మజ్జళప్రదః॥	91
ముదాకరో ముక్తిదాతా మహాభోగో మహారగః॥ యశస్కరో యోగయోని ర్యోగీష్ఠో యమినాం వరః॥	92
యశస్వీ యోగపురుషో యోగ్యో యోగనిధి ర్యమీ । యతిసేవ్యో భోగయుక్తో యోగవిద్యోగసిద్ధిదః॥	93
యన్త్రో యన్త్రీ చ యన్త్రజ్ఞో యన్త్రవాన్ యన్త్రవాహకః॥ యాతనారహితో యోగీ యోగీశో యోగినాం వరః॥	94
రమణీయో రమ్యరూపో రసజ్ఞో రసభావకః॥ రజనో రజ్జితో రాగీరుధిరో రుద్రసంభవః॥	95
రణప్రియో రణోదారో రాగద్వేషవిनाశనః॥ రత్నార్చిరుచిరో రమ్యో రూపలావణ్యవిగ్రహః॥	96

రత్నాంగదధరో రత్నభూషణో రమణీయకః॥ రుచికృద్రోచమానశ్చ రంజితో రోగనాశనః॥	97
రాజీవాక్షో రాజరోజా రత్నమాల్యానులేపనః॥ ఋగ్యజుస్సామసంస్తుత్యో రజస్సత్వ గుణాన్వితః॥	98
రజనీశకలారమ్యో రత్న కుణ్డలమణ్డితః॥ రత్నసన్మౌళిశోభాఢ్యో రజన్మంజీరభూషణః॥	99
లోకైకనాథో లోకేశో లలితో లోకనాశకః॥ లోకరక్షో లోకశిక్షో లోకలోచనరంజితః॥	100
లోకబంధుర్లోకధాతా లోకత్రయ సమాహితః॥ లోకచూడామణి ర్లోకవంద్యో లావణ్యవిగ్రహః॥	101
లోకాధ్యక్షస్తు లీలావాన్ లోకోత్తరగుణాన్వితః॥ వరిష్ఠో వరదో వైద్యో విశిష్ఠో విక్రమో విభుః॥	102
విబుధాగ్రచరో వశ్యో వికల్పపరివర్జితః॥ విపాశో విగతాతంకో విచిత్రాజ్ఞో విరోచనః॥	103
విద్యాధరో విశుద్ధాత్మావేదాజ్ఞో విబుధప్రియః॥ వచస్కరో వ్యాపకశ్చ విజ్ఞానీ వినయాన్వితః॥	104
విద్యుత్తమో విరోధిఘ్నో వీరోవిగతరాగవాన్ । వీతభావో వినీతాత్మా వేదగర్భో వసుప్రదః ॥	105
విశ్వదీప్తిర్విశాలోక్షో విజితాత్మా విభావనః॥ వేదవేద్యో విధేయాత్మా వీతదోషశ్చ వేదవిత్ ॥	106
విశ్వకర్మా జితభయో వాగీశోవాసవార్చితః॥ వీరధ్వంసో విశ్వమూర్తిర్విశ్వరూపో వరాననః॥	107
విశాఖో విమలో వాగ్మీ విద్వాన్ వేదధరో వటుః । వీరచూడామణి ర్వీరో విద్యేశో విబుధాశ్రయః॥	108
విజయీ వినయీ వేత్తా వరీయాన్ వీరజో వసుః॥ వీరఘ్నో విజ్వరో వేద్యో వేగవాన్ వీర్యవాన్ వశీ ॥	109
వరశీలో వరగుణో విశోకో వజ్రధారకః॥ శరణన్మాశక్తిధర శృత్రుఘ్న శ్శిఖివాహనః॥	110
శ్రీమాన్ శిష్టశ్చుచిశ్చుద్ధ శ్శాశ్వతః శ్రుతిసాగరః॥ శరణ్యశ్శుభదశ్రీమాన్ శిష్టుష్టశ్శుభలక్షణః॥	111

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 97 ...

49

... 98 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

శాంతశూలధరః శ్రేష్ఠశ్చుద్ధాత్మా శంకరశ్చివః। శితికంఠాత్మజశ్చూర శ్శాంతిదశ్శోకనాశనః॥	112
షాణ్మాతుర ష్షణ్ముఖశ్చ షడ్గుణైశ్చర్యసంయుతః। షట్చక్రస్థష్షడూర్తిఘ్న ష్షుడఙ్గశ్రుతిపారగః॥	113
షడ్భావరహితపుట్టపుట్టాస్త్రస్మృతిపారగః। షడ్వర్ణదాతా షడ్గీవో షడరిఘ్నష్షడాశ్రయః॥	114
షట్కీరీటధర శ్రీమాన్ షడాధారశ్చ షట్కమః। షట్కోణమధ్యనిలయ ష్షండత్వ పరిహారకః॥	115
సేనానీస్సుభగస్సుందస్సు రానందస్సతాం గతిః। సుబ్రహ్మణ్యస్సురాధ్యక్ష సుర్యజ్ఞ సుర్యద స్సుఖీ॥	116
సులభస్సిద్ధిదస్సౌమస్యస్సిద్ధేశ స్సిద్ధిసాధనః। సిద్ధార్థస్సిద్ధసంకల్పస్సిద్ధ స్సాధుస్సురేశ్వరః॥	117
సుభుజస్సర్వదృక్పాక్షీ సుప్రసాదస్సనాతనః। సుధాపతి స్స్వయంజ్యోతిస్స్వయంభూస్సర్వతోముఖః॥	118
సమర్థ సుత్యుతి సూక్ష్మ స్సుఘోష స్సుఖద స్సుహృత్। సుప్రసన్న స్సుర శ్రేష్ఠస్సుశీల సుత్య సాయకః॥	119
సంభావ్య సుమనస్సేవ్య సుకలాగమపారగః। సువ్యక్త సుచ్చిదానంద స్సువీర స్సుజనాశ్రయః॥	120
సర్వలక్షణసంపన్న సుత్యధర్మపరాయణః। సర్వదేవమయ సుత్య సుదామృష్టాన్నదాయకః॥	121
సుధాపీ సుమనాస్సత్య సుర్వవిఘ్నవినాశనః। సర్వదుఃఖప్రశమన స్సుకుమార స్సులోచనః॥	122
సుగ్రీవ స్సుధృతిస్సార స్సురారాధ్యస్సువిక్రమః। సురారిఘ్న స్స్వర్ణవర్ణస్సర్పరాజ సుదాశుచిః॥	123
సస్తార్చి ర్భూసురవర స్సర్వాయుధవిశారదః। హస్తీచర్మాంబరసుతోహస్తీవాహనసేవితః॥	124
హస్తచిత్రాయుధధరో హృతాఘో హసితాసనః। హేమభూషో హరిద్యర్ణోహృష్టిదో హృష్టివర్ధనః॥	125
హేమాద్రిభి ధ్వంసరూపో హుకారహతల్పిషః। హేమాద్రి జాతాతనుజో హరికేశో హిరణ్మయః॥	126

హృద్యోహృష్టో హరిసఖో హంసో హంసగతి ర్హవిః। హరిణ్యవర్ణో హితకృత్ హర్షదో హేమభూషణః॥	127
హరప్రియో హితకరో హతపాపో హరోద్భవః। క్షేమదః క్షేమకృత్ క్షేమ్యః క్షేత్రజ్ఞః క్షామవర్జితః॥	128
క్షేత్రపాలః క్షమాధారః క్షేమక్షేత్రః క్షమకరః। క్షుద్రఘ్నః క్షాంతిదః క్షేమః క్షీతిభూషః క్షమాశ్రయః॥	129
క్షాళితాఘః క్షీతిధరః క్షీణసంరక్షణక్షమః। క్షణభంగురసన్నద్ధఘనశోభీ కపర్దకః॥	130
క్షీతిభృన్నాథతనయాముఖపంకజభాస్కరః। ఇతి నామ్నాం సహస్రాణి షణ్ముఖస్య చ నారద॥	131
యః పఠేచ్ఛణ్ముయాద్వాపి భక్తియుక్తేన చేతసా । స సద్యో ముచ్యతే పాపైర్మనో వాక్యాయసంభవైః॥	132
ఆయుర్వృద్ధికరం పుంసాం శ్చైర్యవీర్యవివర్ధనమ్ । వాక్యేనై కేన వక్ష్యామి వాంఛితార్థం ప్రయచ్ఛతి॥	133
తస్మాత్ సర్వాత్మనా బ్రహ్మన్ నియమేన జపేత్సుధీః॥	134

కుజదోషము కాలగ్రహదోషము

కుజగ్రహ జన్మరహస్యము

హిరణ్యక్షుడు అను రాక్షసుని కుమార్తె “వికేశి” శివుడు కోరుకొనగా అగ్ని అద్భుతగిలెను. దానికి కోపోద్రిక్తుడైన శివుని నుండి చెమట బిందువులు పార్వతి మీద పడగా ఆమె వాటిని మింగి గర్భవతి అయి, ఆ తేజము భరించలేక భూమిపై జారవిడువగా భూదేవి ఆ తేజమును కుజునిగా రూపము ఒసటి అక్షయనామ సంవత్సరము శ్రావణ మాస శుద్ధ త్రయోదశి నాడు పూర్వషాఢ నక్షత్రమున జన్మను ఒసగెను. అంగారకుడు అవంతీ పట్టణమునకు చెందిన శక్తిదేవిని పెళ్ళాడగా సమరసేనుడు అనుపుత్రుడు ఉదయించెను. కుజుడు తన కుడిచేతి యందు దండము, ఎడమచేతి యందు కమండలము ధరించయుండును.

ఉదాహరణకు మీది తులాలగ్నంగా భావించిన యెడల మీ జాతక చక్రములో కుజుడు ఈ క్రింది స్థానాలలో వున్న యెడల కుజదోషముగా భావించవలెను.

	కుజ	కుజ	
	రాశి చక్రము		
	కుజ	కుజ లగ్నం	కుజ

కుజ దోషము - ముఖ్య విషయములు

1. కుజుడు (భూమాతకు, విష్ణుమూర్తి) వరాహ అవతారంలో జన్మించినవాడు.
2. అంగారకమంత్రాన్ని ఉపాసిస్తే మశూచిలాంటి వ్యాధులు నశించి ఆగ్యోం వస్తుంది.
3. కుజునికి “మంగళుడనే” పేరు ఉన్నది. పార్వతీదేవికి “సర్వమంగళ” అనే పేరుకూడా ఉన్నది.
4. సూర్య, కుజ, అగ్నిశక్తులూ బాధించిన వాడినే కుజదోషం గలవాడని అంటారు.
5. కుజుడు విష్ణుంశ సంభూతుడు.
6. కుజుడు గోచారములో మఖ-మూల-పుష్యమి-పుబ్బ-రేవతి-పూర్వాషాఢ నక్షత్రాల్లో ఉన్నప్పుడు ఇల్లు నిర్మిస్తే ఆ ఇల్లు కాలిపోతుంది.
7. 2-4-7-8-12 స్థానాలలో కుజుడు రాశి చక్రములో (జాతకచక్రము) ఉన్న స్త్రీకి వైధవ్యం కలుగుతుంది. పురుషుడయిన భార్యను కోల్పోతాడు. (నారదసంహిత-అగస్త్య సంహిత)
8. ఋణబాధలున్నవారు తప్పకుండా ఈ ఋణవిమోచక అంగారకస్తోత్రాన్ని పారాయణగావించి పూజా కార్యక్రమములు క్రమపద్ధతిలో చేయిస్తే ఋణబాధలు తీరతాయి.
9. ఆర్థిక, నిరుద్యోగ, ఋణబాధలు కేవలం కుజస్తోత్ర పారాయణ వలననే చక్కడబడతాయి.
10. అంగారక వ్రతము (శ్రీకాత్యాయినీ వ్రతము) చేస్తే పూర్తిగా ఋణబాధలు పోతాయని పద్మపురాణములో వున్నది.
11. కుజదోషం గలవారు ఎర్రని ఎద్దును లేదా ఎర్రని వస్త్రములు కందులు దానంగా యిస్తే కుజదోషం నశిస్తుంది.
12. గోచారరీత్యా, 2-4-7-8 స్థానాల్లోకుజుడు సంచరించే సమయాల్లో (2) కుటుంబము నశిస్తుంది. (4) అగ్నివలన ఇల్లు కాలిపోతుంది (7) మగవానికి భార్య, స్త్రీకి పురుషుడు నశిస్తాడు. (8) అగ్నికూడా తోడయితే మారకం ప్రాప్తిస్తుంది.
13. కుజుడు 2-4-7-8-12 స్థానాల్లో క్రొత్తగా పెళ్ళయిన స్త్రీ పురుషుల జాతకాల్లో ఉన్నచో దానినే కుజదోషము అంటారు. దీని వలన భార్యకు భర్తపోవడం, భర్తకు భార్యా వియోగం తప్పక వస్తుంది.

14. కుజునికి మిత్రక్షేత్రాలు సింహ-కర్కాటక మకరరాశిలో పుట్టిన వారికి కుజ దోషముండదు. (వృషభ మిధున, కన్య, తుల, మకర, కుంభ, లగ్నజాతకులకు కుజుడు 7,8 భావములలో స్థితి పొందియున్న 7,8 భావాలను సప్తవీక్షణ (7) లో లేదా విశేష వీక్షణ (4,8) చూచిన అధిక దోషమునిచ్చును. పై లగ్న జాతకులకు కుజ ఆధిపత్య శుభుడైన మేష, కర్కాటక, సింహ, వృశ్చిక, ధనుస్సు, మీన లగ్నజాతకులకు స్థితిలో లేదా వీక్షణలో పైభావాలను శుభ్ర పరచిన వారితో వివాహము వలన పై జాతకులకు కుజదోషము హరించును.
15. కుజుడు గురువుతో గాని చంద్రునితీగని చేరినప్పుడు దోషముండదు.
16. వధూవరుల్లో ఒకరి జాతకములోనే కుజదోషము ఉంటే అనేక కష్టనష్టాలకు గురవుతారు. (కేరళజ్యోతిషము)
17. వధూవరులకు జన్మలగ్నములందుగాని, చంద్రునిరాశియందుగాని 2-12-4-7-1 స్థానాల్లో ఇద్దరు జాతకాల్లో కుజగ్రహమున్నవారు దీర్ఘాయుష్కు లవుతారు.
18. లగ్నములో కుజుడున్నవారికి దోషముగాని, వారిని పెండ్లిగావించుకొన్నవారికి యేదోషములేదు.
19. జన్మలగ్నాత్ కుజదోషము 3 పాళ్ళు, చంద్రలగ్నాత్ కుజదోషము 2 పాళ్ళు, 3 శుక్రాత్ కుజదోషము 1పాలు.
20. జాతక పారిజాతములో 2,4,7,8 స్థానములలో కుజుడు వున్నచో పురుషునికి భార్య వియోగము స్త్రీకి భర్తవియోగము వున్నది.
21. బృహత్ హోరాశాస్త్రములో కుజదోషాన్ని లగ్నాన్నించి కాకుండా శుక్ర చంద్ర లగ్నాల నుండి కూడా పరిశీలించాలి.
22. స్త్రీ జాతకములో గురువు బలం వల్ల పురుష జాతకములో శుక్ర బలం వల్ల కుజదోషము పూర్తిగా వుండదు.
23. జామిత్రేచ యదా సౌరిః లగ్నైవా ధ చతుర్థకే ।
నవమే ద్వాదశే చైవ కుజదోషన విద్యతే ॥
శని జన్మలగ్నంలోగాని 7-4-9-12 స్థానాల్లో ఎక్కువగా కుజదోషం వుండదు.
24. మేష, కర్కాటక, సింహ, వృశ్చిక, ధను, మకర, మీన లగ్నాల్లో జన్మించిన వారికి ఏ భావములో (2,4,7,8,12భావాలు) వున్ననూ కుజదోషము వుం డదు. కాని ఈ అభిప్రాయం తప్పు. 12 లగ్నాల్లో 7 లగ్నాల వారికి కుజదోషం ఉండదు.

25. దేవ కేరళము గ్రంథము నందు మిధున కన్యా లగ్నాల వారికి ద్వితీయములో వృషభ, తుల లగ్నాల వారికి ద్వాదశములో, మేష వృశ్చిక లగ్నాల వారికి చతుర్థములో, మకర, కర్కాటక లగ్నాలకు సప్తమములో, ధనుస్సు మీన లగ్నాల వారికి అష్టమములో కుజుడు వున్న కుజదోషము ఉండదు.
26. కుజదోషము నిర్ణయించునప్పుడు భావచక్రం తప్పక పరిశీలించాలి.
27. కుజునిపై గురుగ్రహము దృష్టి, కలయిక జరిగినను, పూర్ణచంద్రునితో కుజుని కలయిక, దృష్టి చాలా మంచిది కుజ దోషము ఉండదు.
28. 2,11,7,8 రాశులందు కుజుడున్నచో పురుషులకు భార్యవియోగము, స్త్రీలకు భర్తవియోగము గలదు.
29. అర్కుడనగా సూర్యుడు, ఇందు అనగా చంద్రుడు సూర్యునిరాశి-సింహము, చంద్రునిరాశి, కర్కాటకం, సింహ, కర్కాటకరాశి జాతకులకు కుజదోషంరాదు.
30. అంగారకునికి స్వక్షేత్రములగు మేష, వృశ్చిక రాశులలోను ఉచ్చ అయిన మకరమునందు, కుజునికి మిత్రులగు గురు, రవి రాశులైన ధనుస్సు, మీన, సింహ రాశులలో జన్మించువారికి కుజదోషంలేదు.
31. మిధున, కన్యారాశులలో జన్మించువారికి రెండవ యింటియందున్న కుజదోషములేదు.
32. తులారాశి, వృషభరాశి జాతకులకు ద్వాదశ స్థానమందున్న కుజదోషములేదు.
33. మేషము, వృశ్చికములందు జన్మించు వారికి నాల్గవ యింటన్న కుజదోషము లేదు.
34. మకరము, కర్కాటకములందు జన్మించువారికి సప్తమస్థానమందున్న కుజ దోషములేదు.
35. ధనూరాశి, మీనరాశి జాతకులకు అష్టమ స్థానమునందున్న కుజదోషములేదు.
36. కుంభ, సింహరాశి జాతకులకు కుజదోష ప్రసక్తిలేదు.
37. కుజుడు గురువుతో కలిసియున్ననూ, గురుదృష్టి కుజునిపైనున్ననూ ఆ జాతకులకు కుజదోషములేదు.
38. పురుషులకు, సప్తమ, ద్వితీయ స్థానాల్లో కుజుడు మిక్కిలి దోషకారి, స్త్రీలకు చతుర్థ, అష్టమ స్థానములలో ఉన్న కుజుడు మిక్కిలి అపాయకారి.
39. స్త్రీ పురుషులకు అష్టమ స్థానంలో చాలా ప్రమాదకారి.
40. భార్యభర్తల జన్మరాశికి ద్వాదశ, ద్వితీయ, చతుర్థ, అష్టమ, లగ్నములలో ఎక్కడ కుజుడున్ననూ దోషకారి, ఈ దోషము జన్మ లగ్నమునుండి గానీ,

చంద్రుడున్న రాశి నుండిగానీ, శుక్రుడున్న రాశినుండి గానీ కుజదోషమును చూచుకోవలయును. దంపతులకు జన్మరాశి, చంద్రరాశి, శుక్రరాశులనుండి ఎక్కడ కుజదోషమున్ననూ అది పరిహార శక్యము.

41. పైన చెప్పబడిన రీతులలో నున్న కుజదోషము పరిహారమైనచో దంపతులకు సుఖదాంపత్యం, సంతానం, ధనవృద్ధి, సౌఖ్యం సిద్ధించును.

❧ కుజ దోషము - పరిహారము - శాంతులు ❧

(సకాలములో (ఆలస్య వివాహములు)

వివాహము కాని కన్యలు చేయవలసిన విధులు)

1. మోపిదేవి, బిక్కవోలు, నాగులపాడు, పెదకూరపాడు, నవులూరు పుట్టమొదలగు సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రములు దర్శించి కందులు దానము చేయవలెను.
2. కనీసము 7 మంగళవారములు ఉదయం 6 నుంచి ఉదయం 7 లోపుగా దర్గరలోని సుబ్రహ్మణ్యక్షేత్రములను దర్శించి 7 మార్లు సుబ్రహ్మణ్య అష్టకము పఠించి 70 ప్రదక్షణములుచేసి 70 సార్లు కుజ శ్లోకమును ధ్యానముచేసి చివరి 7వ మంగళవారము కందులు దానము చేయవలెను.
3. తమిళనాడులో అనేక సుబ్రహ్మణ్యక్షేత్రములు కలవు. అవకాశము ఉన్నవారు క్షేత్ర దర్శనముతో దోషనివృత్తి చేసుకొనగలరు. ఒక కృత్రిక నక్షత్రము రోజు గాని, షష్ఠితిథి యందుగాని వైదీశ్వరన్ కోయల్ను దర్శించి అభిషేక అర్చనాదులు జరిపించుకొనగలరు.
4. మంగళవారము రోజు ఎర్రని కుక్కలకు పాలు, రొట్టెలు పెట్టవలెను.
5. మీదగ్గరలో నున్న సుబ్రహ్మణ్యస్వామి గుడికి వెళ్ళి పూజలు జరుపుకొనవలెను. ఎర్రని ఫలములు, ఎర్రని వస్త్రములు దానము చేయవలెను. పేదలకు కందిపప్పు వంటకాలు దానం చేయగలరు.
6. పగడమును ఎడమచేతి ఉంగరపు వ్రేలుకి వెండితో ధరించవలెను.
7. 7 మంగళవారములు ఏకభుక్తము చేసినచో మంచిది. అనగా ఉదయం భోజనము చేసి సాయంత్రము భోజనము చేయరాదు. సుబ్రహ్మణ్య స్వామికి 70 ప్రదక్షణములు చేయగలరు.
8. ముఖ్యముగా స్త్రీలు పగడమాలను ధరించి, ఎరుపు రంగు కలిగిన వస్త్రములు ధరించి ఎరుపు గాజులు, కుంకుమ ధరించవలెను.

9. నవగ్రహములలో కుజ విగ్రహమువద్ద ఎర్రరంగు 7 వత్తులతో దీపారాధన చేసి ఎర్రని పుష్పము, ఎర్రని వస్త్రములు అలంకరించవలెను.
10. 7 మంగళవారములు 1.25 కేజీలు ధాన్యము, కందులు ఎర్రని వస్త్రములో పోసి దక్షిణతాంబూలాదులతో దానము యివ్వవలెను.
11. కుజగ్రహమునకు జపము ఒకమారు చేయించి కందులు దానము చేయవలెను.
12. కుజ ధ్యానశ్లోకం ప్రతిరోజు 70మార్లు చొప్పున పారాయణ చేయవలెను.
13. కుజ గాయత్రీ మంత్రమును 7 మంగళవారములు 70 మార్లు పారాయణ చేయవలెను.
14. కుజమంత్రమును 40 రోజులలో 7000మార్లు జపము చేయవలెను. లేదా ప్రతిరోజు సుబ్రహ్మణ్య అష్టకం పారాయణ చేయగలరు.
15. తీరికలేనివారు కుజశ్లోకమును 7మార్లుగాని, కుజయంత్రమును 70మార్లు గాని పారాయణ చేయవలెను.
16. సుబ్రహ్మణ్యషష్ఠి పర్వదినమున సుబ్రహ్మణ్య అష్టకం 7మార్లు పారాయణ చేయగలరు.

❧ కుజుడు (ప్రత్యేక పరిహార మార్గములు) ❧

1. బ్రాహ్మణులకు ఎఱ్ఱని వస్త్రములు, కందులు, ఎర్రచందనము, ఎర్రని ఆవు, పగడము, ఎర్రమేక, క్యారట్, దానిమ్మపండ్లు దానము చేయుట మంచిది.
2. ప్రతిరాత్రి రాగిపాత్రనందు నీరు పట్టుకొని ఉదయం త్రాగు, కోతులకు మిఠాయిలు పంచాలి.
3. గోవునకు ఎర్రని పప్పు, బెల్లం, కలిసిన కందిపప్పు తినిపించిన చాలామంచిది.
4. మీ సమీప బంధువులకు గాని, స్నేహితులకుగాని రక్తదానం చేయండి.
5. ఎర్రమందారపువ్వులతో ఒకమాలకట్టి 7 మంగళవారములు సుబ్రహ్మణ్య దేవాలయములో సమర్పించండి.
6. పొట్లకాయలు కత్తిపీటతో తరగకండి, కోడిగ్రుడ్లు పగలగొట్టి స్వయముగా వండకండి.
7. సింధూర వర్ణముగల ఆంజనేయస్వామి మందిరమునకు 7 మంగళవారములు వెళ్ళి 70 ప్రదక్షిణములు చేయండి.

8. 7 మంగళవారములు మోపిదేవిగాని, బిక్కబోలుగాని, సర్వక్షేత్రములు దర్శించి సుబ్రహ్మణ్యస్వామికి పాలాభిషేకము చేయించండి.
9. 7 మంగళవారములు 7 ముత్యైదువులకు ఎర్రపువ్వులు, ఎర్రజాకెట్టు, ఎర్రగాజులు, ఎర్రకుంకుమ, కాత్యాయినీ వ్రతం పుస్తకములు దానముగా యివ్వండి.

సుబ్రహ్మణ్య ఉపాసనా మార్గములు

1. సుబ్రహ్మణ్య అష్టోత్తర శతనామావళి రోజుకు 9 సార్లు 12 రోజులు పారాయణచేసి వల్లీ, దేవసేనా అష్టోత్తర శతనామాలు ఒకసారి చదువవలెను.
2. సుబ్రహ్మణ్యమాలా మంత్రము రోజుకొకసారి 40 రోజులు పారాయణ చేయగలరు.
3. షణ్ముఖాష్టకం రోజుకు 80 సార్లు చొప్పున 10 రోజులు పారాయణ చేయగలరు.
4. సుబ్రహ్మణ్యక్షర మాలికాస్తోత్రం రోజుకొకసారి 27 రోజులు పారాయణ చేయగలరు.
5. సుబ్రహ్మణ్య అష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రం రోజు 12సార్లు 9 రోజులు పారాయణ చేయగలరు.
6. సుబ్రహ్మణ్య కరావలంబ స్తోత్రం రోజుకు 80 సార్లు చొప్పున 11 రోజులు పారాయణ చేయగలరు.
7. సుబ్రహ్మణ్య భుజంగస్తోత్రం రోజుకు 12 సార్లు 18 రోజులు పారాయణ చేయగలరు.
8. సుబ్రహ్మణ్యకవచమ్ రోజుకు 2 సార్లు ఉదయం సాయంత్రం 27 రోజులు పారాయణ చేయగలరు.
9. సుబ్రహ్మణ్యమాలాస్తోత్రం రోజుకు 12 సార్లు 18 రోజులు పారాయణచేయ గలరు.
10. సుబ్రహ్మస్తోత్రం రోజుకు 16 సార్లు 40 రోజులు పారాయణ చేయగలరు.
11. సుబ్రహ్మణ్యపట్కమ్ రోజుకు 60 సార్లు 12 రోజులు పారాయణచేయగలరు.
12. సుబ్రహ్మణ్యషోడశనామస్తోత్రం రోజుకు 16సార్లు 40 రోజులు పారాయణ చేయగలరు.

నాగదోష నివారణకు మార్గములు

1. 7 మంగళవారములు ఉదయం 6-00 నుండి 7-00 గంటల లోపున శివాలయంలో “ఏకరుద్రము” అభిషేకం చేయించుకొనగలరు.
2. 7 మంగళవారములు సుబ్రహ్మణ్యస్వామికిగాని, నాగేంద్రస్వామి పుట్టకు గాని 70 ప్రదక్షిణలు చేయగలరు.
3. ఆదివారము ఖచ్చితముగా రాహుకాలములో సాయంత్రం 4-30 నుండి 6-00లోపుగా నిమ్మకాయ దొప్పలో దీపారాధన చేసి సుబ్రహ్మణ్యాష్టకం పారాయణ చేయండి.
4. నాగేంద్రస్వామి పుట్ట దగ్గరకు వెళ్లినపుడు పుట్టమన్ను చెవికి ఖచ్చితముగా పెట్టుకొనండి. పాలుపోసి రండి, కొబ్బరికాయ కొట్టండి.
5. శనివారం ఉదయం 9-30 నుండి 11-00 వరకు; ఆదివారం సాయంత్రం 4-30 నుండి 6-00వరకు; సోమవారం ఉదయం 7-30 నుండి 9-00 వరకు; ఈ రాహుకాలములలో అష్టమూలికాతైలంతో సుబ్రహ్మణ్యస్వామికి దీపారాధన ఎర్రటివత్తులతో చేసిన చాలా మంచిది.
6. కృష్ణాజిల్లాలోని మోపిదేవి క్షేత్రమును దర్శించి 70 ప్రదక్షిణములు చేసి వెండి సర్ప పడగను హుండీలో వేసి అభిషేకం చేయించుకొనగలరు.
7. “కుజదోషము” అను 7 పుస్తకములు సుబ్రహ్మణ్య దేవాలయమున మంగళవారము రోజున తాంబూలముతో యివ్వగలరు.
8. ప్రతిమంగళవారం “సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ” అను 8 పుస్తకములు సుబ్రహ్మణ్య దేవాలయము మంగళవారం రోజున తాంబూలముతో యివ్వగలరు.
9. ‘కాత్యాయినీ వ్రతము’ అను 7 పుస్తకములు పెళ్ళికాని యువతులకు తాంబూలముతో దానము యివ్వగలరు.
10. కాత్యాయినీ వ్రతము వరసగా 7 మంగళవారములు ఆచరిస్తే శుభఫలితములు కనపడును.
11. కనీసం 7 ఆదివారములు, 1.దామరపల్లి (గుంటూరు) 2. నవులూరుపుట్ట (మంగళగిరి) 3. గౌడపాలెం (పెదకాకాని) 4. నాగులుపాడు (పెదనందిపాడు) 5. కట్టమూరుసత్రంవద్ద పుట్ట (పొన్నూరు) 6. వైకుంఠం (తెనాలి) 7. మోపిదేవి (కృష్ణాజిల్లా) వరుసగా దర్శించగలరు. ఇవి కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లా వాసులకు మాత్రమే ఇతరజిల్లావాసులు వేరే పుట్టలు దర్శించగలరు.

కాలసర్ప దోషము

శ్లో॥ అగ్రే రాహు రథాకేతుః మధ్యే నవగ్రహాః తథా
యది కాలసర్పాఖ్య యోగాయ నృపరాష్ట్ర విశాశనం ।
అగ్రే కేతు రథో రాహుః గర్భస్థే సప్తకే తథా
యది అపసవ్యకాల సర్పాఖ్య దోషోయం నృపాణాం సమరం భవేత్ ॥

జాతక (రాశి) చక్రములో మిగిలిన ఏడు గ్రహాలన్నియు రాహు, కేతు గ్రహముల మధ్యవున్న కాలసర్పదోషము అందురు. రాహువు నుండి మొదలై కేతు గ్రహముల మధ్యమిగిలిన ఏడుగ్రహముల మధ్య ఉన్నచో 'సవ్యకాల సర్పదోషం' అందురు. కేతువు నుండి మొదలై రాహువు గ్రహము వరకు మధ్య మిగిలిన గ్రహములు మధ్య వున్నచో "అపసవ్యకాల సర్పదోషం" అందురు. దీని దోషము లేదని చెప్పుదురు. ఆ గ్రహములు లగ్నమునుండి సప్తమస్థానం వరకు వున్నచో జీవితప్రథమ భాగం బాగా జరగదు. సప్తమము నుండి ద్వాదశమునకు వున్నచో జీవితము యొక్క రెండవ భాగము బాగా జరగదు. ఇతర యోగము లేని ఈ జాతకులు కేవలము ఈ యోగం పట్టినవారు ఉద్యోగహీనులు, సుఖహీనులు, చెడ్డపనులు చేయువారు, అవివాహితులు అగుదురు. 33 సం॥లు దాటిన తరువాత ఈ దోషము తగ్గును.

జ్యోతిష శాస్త్రములో రాహు, కేతువులను సర్పాలుగా భావిస్తారు. రాహువును సర్పంయొక్క "తల"గా, కేతువును సర్పం "తోక"గా గుర్తించాలి. కొంతమంది కాలసర్ప దోషమును కాలసర్పయోగము అని అంటారు. అన్నిరకాల చెడు యోగాల కన్నా కాలసర్పయోగం చాలా భయంకరమైన ఊహించని చెడుఫలితాలు ఇస్తుంది, అని జ్యోతిషశాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయం. అంతేగాక 1. జాతక (రాశి) చక్రములో రాహువు నుండి 8వస్థానంలో రవి ఉంటే సర్పదోషముగా భావిస్తారు. 2. జాతక (రాశి) చక్రములో చంద్రుని నుండి 8 స్థానములో రాహువుగాని, కేతువుగాని ఉంటే సర్పదోషము 3. జాతక (రాశి) చక్రములో లగ్నం నుండి 6,7,8వ స్థానములో రాహువుగాని వుంటే సర్పదోషము. 4. జాతక (రాశి) చక్రములో లగ్నం నుండి త్రికోణములో గాని కేంద్రములో గాని రాహు, కేతువులుంటే సర్పదోషముగా భావిస్తారు. ఉదా:- ఈ రెండు జాతక చక్రములో కాలసర్పయోగములు కనిపించును. (కాలసర్పయోగమును లగ్నము నుండి పరిగణించాలి.)

వివిధ రకాల కాలసర్పయోగములు

1. లగ్నము నుండి ఏడవ స్థానం వరకు రాహు, కేతు గ్రహాల మధ్య మిగతా గ్రహములు (రవి, చంద్ర, కుజ, బుధ, గురు, శుక్ర, శని) వున్నట్లయితే "అనంత కాలసర్పయోగం" వైవాహిక జీవితంలో మరియు శరీర ఆరోగ్య విషయంలో సమస్యలు వుంటాయి.
2. రెండవస్థానం నుండి ఎనిమిదవ స్థానం వరకు రాహు, కేతు, గ్రహాల మధ్య మిగతా గ్రహాలు వున్నట్లయితే "గుళిక కాల సర్పయోగం" అర్ధిక, కుటుంబ సమస్యలు వుంటాయి.
3. మూడవస్థానం నుండి తొమ్మిదవస్థానం వరకు రాహు, కేతు గ్రహాల మధ్య మిగతా గ్రహాలు వున్నట్లయితే "వాసుకి కాలసర్పయోగం" సోదర బంధు వర్గములవల్ల సమస్యలు వుంటాయి.
4. నాలుగవ స్థానము నుండి పదవ స్థానం వరకు రాహువు, కేతు గ్రహాల మధ్య మిగతా గ్రహాలు వున్నట్లయితే "శంఖుపాల కాలసర్పయోగం", తల్లి, స్థల, గృహ, వాహనముల వలన సమస్యలు వుంటాయి.
5. ఐదవస్థానము నుండి పదకొండవ స్థానం వరకు రాహువు, కేతుగ్రహాల మధ్య మిగతాగ్రహాలు వున్నట్లయితే "పద్మ కాలసర్పయోగం", సంతానము వలన సమస్యలు వుంటాయి.

రాహు	రాశిచక్రము		
గురు	అపసవ్యకాల		కేతు
	సర్పయోగము		లగ్నము
	చంద్ర	కుజ	రవి
	శని	శుక్ర	బుధ

సూర్య	కుజ		
చంద్ర	శుక్ర		
శని	బుధ		
రాహు	రాశి చక్రము		
గురు	సవ్యకాల		
లగ్నము	సర్పయోగము		కేతు

6. ఆరవ స్థానము నుండి పన్నెండవ స్థానం వరకు రాహు, కేతు గ్రహాల మధ్య మిగతా గ్రహాలు వున్నట్లయితే "మహాపద్మ కాలసర్పయోగం", అనారోగ్యం, ఋణం, శత్రువుల వలన సమస్యలు వుంటాయి.

7. ఏడవస్థానము నుండి లగ్నం వరకు రాహు, కేతు గ్రహాలమధ్య మిగతా గ్రహాలు వున్నట్లయితే “తక్షక కాలసర్పయోగం”, వ్యాపారములో, జీవిత భాగస్వామితో సమస్యలు వుంటాయి.
8. ఎనిమిదవస్థానము నుండి రెండవ స్థానంవరకు రాహు, కేతు గ్రహాల మధ్య మిగతాగ్రహాలు వున్నట్లయితే “కర్కాటక కాలసర్పయోగం”, భార్యవలన, ప్రమాదాల వలన సమస్యలు వుంటాయి.
9. తొమ్మిదవస్థానము నుండి మూడవస్థానం వరకు రాహు, కేతు గ్రహాల మధ్య మిగతా గ్రహాలు వున్నట్లయితే “శంఖచూడ కాలసర్పయోగం” తండ్రి, నాస్తికత్వము, దురదృష్టము, గురువు వలన సమస్యలు వుంటాయి.
10. పదవస్థానమునుండి నాలుగవ స్థానం వరకు రాహు, కేతుగ్రహాల మధ్య మిగతా గ్రహాలు వున్నట్లయితే “ఘటక కాలసర్పయోగం” ఉద్యోగములోను వ్యాపారములోను సమస్యలు వుంటాయి.
11. పదకొండవస్థానము నుండి ఐదవస్థానం వరకు రాహు, కేతు గ్రహాల మధ్య మిగతా గ్రహాలు వున్నట్లయితే “విషధార కాలసర్పయోగం”, లాభనష్టాల విషయములో మరియు వ్యాపార లావాదేవీలలో సమస్యలు వుంటాయి.
12. పన్నెండవ స్థానము నుండి ఆరవ స్థానం వరకు రాహు, కేతు గ్రహాల మధ్య మిగతా గ్రహాలు వున్నట్లయితే “శేషనాగ కాలసర్పయోగం”, అధిక ఖర్చువలన, శత్రువుల వలన సమస్యలు ఎక్కువగా వుంటాయి.

కాలసర్పయోగము - ప్రభావము

1. రాహు కేతువుల మహర్దశల అంతర్దశలయందు బాధ ఎక్కువ.
2. రాహుకేతువుల పంచమదృష్టి నవమదృష్టి సప్తమదృష్టి వలన ఆ క్షేత్రములలో ప్రభావము వుండును.
3. రాహు కేతువుల స్థానాధిపతులు తమ తమ బలమును కోల్పోవును.
4. కాలసర్పదోషము కలవారికి వివాహ జీవితములో ఆనందము లభించదు.
5. కాల సర్పదోషము కలవారికి ఎక్కువగా అంతర్గత శత్రువులు ఉంటారు.
6. కాలసర్పదోషము కలవారికి ముఖ్యముగా తోబుట్టువులతో, సంతానముతో ఇబ్బందులు కలుగును.
7. కాలసర్పదోషము కలవారికి ఆర్థిక సమస్యలు ఎక్కువగా ఉంటాయి.

8. కాలసర్పదోషము కలవారికి ప్రతి పనియందు ఆటంకములు కలుగును.
9. కాలసర్పదోషము కలవారికి మరణించు సమయంలో రాహువు ప్రముఖ పాత్ర పోషించునుజ
10. కాలసర్పదోషము కలవారికి ఎక్కువగా అపజయములు కలుగును.
11. కాలసర్పదోషము కలవారికి ఆయుః ప్రమాణము ఎక్కువగా వుండదు.
12. కాలసర్పదోషము కలవారు కొంతమంది గొప్పస్థితిలో వుంటారు.
13. కాలసర్పయోగము కలవారికి ముఖ్యముగా స్త్రీ సంతానము వుంటుంది.
14. పూర్వకాలము జ్యోతిష్య గ్రంథాలలో కాల సర్పయోగము గురించి కనబడదు.
15. కనీసము ఏడు గ్రహములలో ఒక గ్రహానికి రాహు కేతువుల నుండి బయటకు వచ్చినను అది కాలసర్ప దోషము అని అంటారు.

కాలసర్పదోషము - కాల ప్రమాణము

కాలసర్ప యోగ కాల ప్రమాణము

1. రాహువు కేతువులు 1 నుండి 7 స్థానములలో ఉండిన 27 సం॥వరకు
2. రాహువు కేతువులు 2 నుండి 8 స్థానములలో ఉండిన 33 సం॥వరకు
3. రాహువు కేతువులు 3 నుండి 9 స్థానములలో ఉండిన 36 సం॥వరకు
4. రాహువు కేతువులు 4 నుండి 10 స్థానములలో ఉండిన 42 సం॥వరకు
5. రాహువు కేతువులు 5 నుండి 11 స్థానములలో ఉండిన 48 సం॥వరకు
6. రాహువు కేతువులు 6 నుండి 12 స్థానములలో ఉండిన 58 సం॥వరకు
7. రాహువు కేతువులు 7 నుండి 1 స్థానములలో ఉండిన 27 సం॥వరకు
8. రాహువు కేతువులు 8 నుండి 2 స్థానములలో ఉండిన 33 సం॥వరకు
9. రాహువు కేతువులు 9 నుండి 3 స్థానములలో ఉండిన 36 సం॥వరకు
10. రాహువు కేతువులు 10 నుండి 4 స్థానములలో ఉండిన 42 సం॥వరకు
11. రాహువు కేతువులు 11 నుండి 5 స్థానములలో ఉండిన 48 సం॥వరకు
12. రాహువు కేతువులు 12 నుండి 6 స్థానములలో ఉండిన 58 సం॥వరకు

రాహు = “జ్ఞాన కారకో రాహుః”

కేతు = మోక్ష కారకో కేతుః

రాహు = “పరంమృత్యో” (అపమృత్యుకారకుడు)

కేతు = “బ్రహ్మదేవానా” (మోక్షకారకుడు)

కాలసర్పదోషము - నివారణ - వివిధ మార్గములు

1. కుజ, రాహు, కేతు, గ్రహములకు విడివిడిగా జపములు చేయించి ఆయా గ్రహదాసములు తప్పకచేయవలెను. వీలైనచో సర్పగ్రహ ప్రతిష్ఠ చేయగలరు.
2. తమిళనాడులో తిరునాగేశం (రాహుదేవాలయం) దర్శించి అవుపాలతో రాహు కాలంలో అభిషేకంజరిపించుకోవలెను. తరువాత వైదీశ్వరన్ కోయిల్ (కుజ క్షేత్రం)దర్శించి అభిషేకముచేయించుకొనగలరు. తరువాత కేతు పెరంబారి (కేతుక్షేత్రము) అక్కడ దర్శించి అవునెయ్యి దీపాలతో పూజలు చేయవలెను.
3. ముఖ్యముగా కాలసర్పదోషము కలవారు ప్రతి సంవత్సరము శ్రీకాళహస్తి వెళ్ళి కాలసర్పదోష నివారణ పూజలు తప్పక జరిపించుకొని తరువాత జ్ఞానప్రసూనాంబ అమ్మవారి దగ్గర కుంకుమపూజ జరిపించుకొనవలెను.
4. ఆర్థికస్తోమతలేనివారు కనీసము సర్పగ్రహక్షేత్రములు 7 మంగళవారములు గాని, 18ఆదివారములుగాని దర్శించి 70ప్రదక్షణలుచేసి పుట్టలోపాలు పోసి రాగలరు. మోపిదేవి, నాగులపాడు, పెదకూరపాడు, తెనాలి, మంగళగిరి, నవలూరి పుట్ట, బిక్కువోలు మొదలగునవి సుబ్రహ్మణ్య (సర్పగ్రహ క్షేత్రములు) క్షేత్రములు.
5. మద్రాసు నుండి బయలుదేరి 'కొయిలాన్మెయిల్' ఎక్స్ప్రెస్ కంకరన్ కొయిన్ స్టేషన్లో దిగి అక్కడ ప్రత్యేకముగా కాలసర్పదోషనివారణకు నిర్మించబడిన దేవాలయములో పూజచేయించుకోవడంవల్ల కాలసర్పదోషము తొలగుతుంది.
6. శ్రీకాళహస్తి వెళ్ళి రాహు, కేతు, సర్పదోష పూజ చేయించుకొని మినుములు, ఉలవలు, కందులు, దానం చేయవలెను.
7. వెండితో సర్పఆకారములో ఉంగరముచేయించి అనామికవ్రేలుకిధరించగలరు.
8. ఆంధ్రప్రదేశ్లోని కాకాని మరియు తమిళనాడులోని రామేశ్వరమునందు సర్పదోషములకు నాగప్రతిష్ఠ చేసిన తొలగిపోవును.
9. గోమేధికము, వైధూర్యము కలిపిగాని, విడిగాగాని మధ్యవ్రేలు వెండితో ధరించవలెను.
10. బంగారముతోగాని ఆర్థికస్తోమత లేనివారు వెండితో నాగపడగ చేయించి ఏకాదశ రుద్రాభిషేకం చేయించి బ్రాహ్మణునికి పడగ దానం చేయవలెను.
11. ప్రతిరోజు సర్పసూక్తముతో శివాలయములో రుద్రాభిషేకము 11 రోజులు చేయించిన తీవ్రత తగ్గుముఖము పట్టును.

కాలసర్ప దోష నివారణ మంత్రము

ఓం నమో భగవతే మహా సుదర్శనాయ మహాచక్రాయ
ధగ ధగిత రాంతక జ్వల జ్వల ప్రజ్వల ప్రజ్వల
దుష్ట దానవ భయంకర బ్రహ్మరాక్షస భూచర భేచర
అంతరిక్ష చర నిశాచర కాలసర్పకాన్ స్వాహా ఓం ఫట్

కుమారస్వామి చేరిత్రే

1. శ్రీ కుమార జననము

పరమశివుని కావాసమై రమణీయ కమనీయ మహనీయ సుందర కుసుమ సౌరభాన్ని నాల్గుదిక్కులకు వెదజల్లు కైలాస గిరింద్రం, ఆ కైలాసాన్ని వర్ణింపగా శక్యముకాదు. అందున్నవనాలు ఆరుముతువుల్లో పూసికాసి, ఫలించి శివమాహాత్మాన్ని ప్రపంచాని కందిస్తున్నాయి

గండుతుమ్మెదలు అచటగల పూలచుట్టూ ఝంకారము గావిస్తూ అందులో గల మకరందాన్ని గ్రోలడం, చూపరులకాహ్లాదాన్ని అందిస్తున్నాయి. ఆ గిరింద్ర గుహలలో మహర్షులు వేలాది సంవత్సరాలు శంకరుని గూర్చి తపోనిష్ఠా గరిష్ఠులై యెక్కడ జూచినా కానవస్తారు.

అందు పార్వతిని గూడి పరమశివుడు తమ కళ్యాణానంతరం వేయి సంవత్సరాలు శృంగార లీలాకళోల్లాస హృదయులై క్రీడించి వేయి నిమేషాల్లాగ గడుపుతున్నారు. అది ఆది దంపతుల ఆనందనిలయంగా లోకాలన్నింటికీ ఆదర్శవంతమై ఉంది.

సురస్థిర సాధ్య విద్యాధరాదులు తపోసంపన్న క్రూర రాక్షసుడైన తారకా సురుడు గావించు బాధలు ముల్లోకవాసులూ భరింపలేకుండా ఉండగా, వారికి అండగా దేవతలు ఉన్నారు. వాడిని చంపగలిగే వాడొక్కడే ముల్లోకాల్లో ఉన్నాడు. ఆతడు పరమశివువీర్యము వలన ఉద్భవించే బాలుడు.

ఆ బాలుడెప్పు డుద్భవిస్తాడా అని ఆ శుభముహూర్తం కొరకు సర్వదేవతలూ ఒళ్ళంతా కళ్ళుచేసికొని అహరహము యెప్పుడెప్పుడా అనియెదురు చూస్తున్నారు.

అది అంతతేలిగ్గా అవుతుందా? అంచేత దేవతలు సత్యలోకానికేగి వాణీనాధుని దర్శించి అక్కడ నుండి బ్రహ్మను తీసుకొని, శ్రీమన్నారాయణుని దర్శించి బ్రహ్మాదిదేవత లందరు తారకాసురుని ఘోరకృత్యాలన్నీ యేకరువు పెట్టారు. అప్పుడు నారాయణుడు “బ్రహ్మాదిదేవతలారా ! మీకష్టాలు త్వరలో తీరుతాయి. మీరుకొంతకాలము వరకూ క్షమాపణముతో ఓపిక పట్టండి. ముందుగా పరమశివ దివ్యతేజాన్ని పార్వతీగర్భములో చేరకుండా చూడాలి.

ఒకవేళ పార్వతి గర్భమున ఆ తేజము పడిందా, మీరూ, నేనూ తుదకు పరమశివునికి కూడా లొంగని అజేయుడై ముల్లోకాలనూ సాధించే వాడుద్భవిస్తాడు. ముందుగా మీరుచేయవలసిన కార్యమొకటైంది. పార్వతీ పరమేశ్వరుల కలయికను నిరోధించాలి. ఆ పరమేశ్వరుని దివ్యతేజము భూమిపై పడునట్లు చేయాలి. అప్పుడా తేజము నుండి మహాపరాక్రమ సంపన్నుడు పుడతాడు. ఆతడే తారకాసుర మారక బాలుడు. మీరందరూ ముందుగా కైలాసానికి వెళ్ళండి. అనివారందరనూ ఓదార్చి నారాయణు పంపాడు.

దేవతలందరూ తిన్నగా కైలాసాద్రికేగారు. అచ్చట శంకరుని దర్శించి వారందరైత్య కంఠంతో దానములందు లౌకిక విధానములందు - నశేశ రాజ్యసం - స్థానములందు, నందన వన త్రిదశాబ్జముఖో వినోదసం ధానములందు, దివ్యసరిధానములందు, అమూల్యరత్న సంతానములందు నిల్వవు మనమ్ము భవన్నుతి దక్కు శంకరా ! పరమశివా ! భక్తవశంకరా ! దోషనాశంకరా ! శంకరా పాహిమాం పాహిమాం పాహి.

అని పర్వాతీ పరమశివుల పరమక్రీడా భవముఖద్వార దగ్గర నిల్చి దేవాదిదేవా! ప్రభూ! మహా ఆర్తులము! నీ కరుణా కటాక్షంతో కరుణా వరుణాలయా! మమ్ము రక్షింపుమని - తారకాసుర బాధలనుండి కాపాడమని భోరున విలపించారు.

ఆ రక్కసుని అంతమొందించిననే మేము బ్రతుకుదుము. లేకున్న మేమందరమూ కూడి తమ దివ్య పాదారవిండాలు పట్టి యిక్కడే ప్రాణాలు

విడుస్తాము. ఆ రక్కసుని అంతమొందింప తమగర్భవాసము నుండి ఉద్భవించే అజేయుడగు కుమార శేఖరుని మాకు ప్రసాదింపుము ప్రభూ! ప్రసాదింపు మని మొరపెట్టుకున్నారు.

పార్వతీ శృంగార లీలావశంకరుడు శంకరుడు వారి దీనాలాపాలకు ఆర్ద్రవృద్ధయుడై పార్వతీదేవిని విడిచి యీవలకు వచ్చాడు.

అగజాకుమారి తమ శృంగార లీలాకళకు అంతరాయము కలిగించే దేవతలందరిపై మహాకోపాన్నందించి. ముఖము జేవురించింది. బొమముడిపడే సరికి సురలందరూ ఆపాదమస్తకాలూ గడగడలాడ మహాభయభ్రాంతులయ్యారు.

అప్పుడు పార్వతి క్రోధవీక్షణాలతో “నాకు సంతానం కలుగకుండా అడ్డుపడిన మీకందరూ సంతాన ప్రాప్తి లేకుండుగాక!” అని దేవత లందరికీ శాపమిచ్చింది. ఆ ఘోరశాపాన్ని తలదాల్చి సురలందరూ మనస్సులలో యెంతగానో సంతోషించారు.

రతిక్రీడకు మధ్యలో అంతరాయము కలిగినందువల్ల పరమశివుని దివ్యవీర్యం భూమ్మీద పడింది. అప్పుడు దేవతలందరు ప్రార్థనలచేత అగ్నిహోత్రుడు ఆ శివతేజాన్ని కపోతరూపంతో మ్రింగాడు. దేవతలందరూ దానిని కొంచము కొంచముగా మ్రింగారు. యిలా సురులు శివుని వీర్యము మ్రింగుటచేత ఆ ఘోరాగ్నిని మ్రింగి జీర్ణించుకోలేక పోయారు. అందరూ హాహాకారాలు గావించి “ప్రభూ! శంకరా! ఆశతో తమవీర్యాన్ని మేమందరమూ కొంచము గానే మ్రింగాము ఆ వీర్యము ఘోరకాలాగ్నిగా మా గర్భకోశాలను దహిస్తూంది. కనుక తమరే యీ విపత్తునుండి బయటపడే విధానము చెప్పమనగా “ఓహరి! బ్రహ్మదేవ! ఓ మహేంద్ర! ఓ అమరులారా! మీరు వెంటనే వాంతులు చేసికొండని పరమశివుడు చెప్పగా వారందరూ అలాచేయగా, ఆ శివవీర్యము బంగారమయినది. ఆకాశానికి ఎగిరిపోయింది. అప్పుడు దేవతలందరూ శంకరుని ప్రార్థించి వెళ్ళారు.

అగ్నిహోత్రుడు తాను మ్రింగిన శివుని వీర్యాన్ని గర్భమున భరింపలేక శివుని ప్రార్థించాడు. అప్పుడు పరమశివుడు “ఓ అగ్నిదేవా! ముందూ వెనుకా మంచి చెడూ ఆలోచించకుండా నా వీర్యాన్ని మ్రింగావు. నారేతస్సు నీకు జీర్ణమవుతుందా? మహోజ్జ్వల దాహకశక్తిగల యిది ఒక పవిత్ర స్త్రీగర్భమున పడిన తరువాత నీ గర్భము చల్లబడుతుంది. అను శంకరుని వాక్కులు విని అగ్నిదేవుడు కొంత శాంతినిగొని, వెళ్ళాడు. కాని శివుని వీర్యాగ్నిని భరింపగల స్త్రీ యెవరని అదే ఆలోచనలోనుండి అగ్ని అన్వేషిస్తున్నాడు.

దైవయోగముతో సప్తమహర్షులు తమభార్యలతో ఒకనాడు ఆకాశగంగా తరంగాలలో జలక్రీడా వినోదలీలలో తేలియాడుచున్నారు. అనంతరము వారు దేవతలకు హవ్యమునీయ నెంచి అగ్నిహోత్రుని ప్రార్థింపగా అగ్నిహోత్రుడా హవ్యాన్ని దేవతలందరికీ పంచి పెట్టాడు.

అంతటితో సరిపోలేదు. ఆ అగ్ని భట్టారకుడు ఆ మహర్షుల భార్యల రూపవిలాస శోభలను గాంచి మన్మథాయత్త చిత్తుడైనాడు. “నేనీ శృంగారవతుల కౌగిలులలో చిక్కి వారితో రతిక్రీడా వినోదాల తేలకపోతే నా జీవితమెందుకు? నా బ్రతుకెందుకు?” అని కామదేవతా విష్ణుడై క్రిందు మీదులాలోచింపకుండా అక్కడ నుండి ఒక గొప్ప సరోవరతీరాన్ని చేరి ఆలజములో పడిప్రాణాలు పోగొట్టుకొన నెంచాడు.

యీ విషయాన్ని గ్రహించిన పరమ పతివ్రత అగ్నిహోత్రుని భార్య “స్వాహాదేవి” ఆర్గురు మహర్షుల భార్యలరూపాలతో అగ్నిభట్టారకుడైన తన భర్తతో కామక్రీడా విలాసాలతో తేలియాడి అతనికి హృదయానందాన్నిచ్చింది. కాని మహాపతివ్రతా తిలకమైన అరుంధతీ రూపాన్ని మాత్రము ఆమె పొందలేకపోయింది. అప్పుడు అగ్నిదేవుడు తనలోనున్న శివుని దివ్యవీర్యతేజాన్ని ఆరురూపాలతోనున్న స్వాహాదేవి గర్భములో వేశాడు. ఆమెకూడా ఆవీర్యాన్ని భరింపలేక కైలాస శిఖరముపై వేసి తనబాధను బాపుకుంది. ఆ శ్వేతాద్రికూడా శివువీర్యాన్ని భరింపలేక గాలిదేవుని సహాయముతో ఆకాశగంగలో విడిచింది. ఆ ఆకాశగంగ గూడా శంకరుని మహోగ్రానల వీర్యతేజాన్ని భరింపలేక తరంగాల మూలాన రెల్లుపొదలలోనికి నెట్టింది. అప్పుడు మార్గశీర్ష శుక్లషష్ఠితిథిని రెల్లుపొదలో నుంచి ఆరుముఖాలతో పన్నెండు చేతులతో ఒకబాలుడు పుట్టాడు.

త్రిలోకసుందరుడైన ఆబాలుని గని ఆర్గురు కృత్తికలు బదరికావనానికి ఆ బాలుని తీసుకొని పోయారు. తమస్తనాల పాలిచ్చారు.

ఆకాశమునుండి ఆ బాలునిపై పుష్పవర్షము కురిపించారు. దేవత లందరూ పరమానంద భరితులయ్యారు. గంధర్వులు హర్షంతో నాట్యం గావించారు.

అగ్నిహోత్రునిభార్య ఆర్గురు మహర్షులదగ్గరకు వచ్చి హస్తాలు జోడించి, మహాత్ములారా! మీ ధర్మపత్నులు ఆర్గురూ మహాపతివ్రతలు. అట్టి వారిని విడుచుట మీకు ధర్మమా? వారిపై కోపము అనుగ్రహించండి, అని వారిని అనేక విధాల ప్రార్థించింది, బ్రలిమాలింది. అయినా వారు మాత్రము వారిభార్యలను తీసికొనలేదు. శివుని కుమారుడగు కుమారస్వామి ఆరుముఖా

లతో ఆ ఆర్గురు కృత్తికలస్తనాలందు గల పాలను త్రాగుచున్నాడు. “త్రిజగన్మోహన మూర్తివైన కుమారా! మేము కులటలమై నిన్ను కన్నామని జనులు మమ్మాడి పోసుకోగా, మాభర్తలు మమ్ము విడిచిపెట్టారు. మాకింకెవ్వరుదిక్కు నువ్వేకదా! నీ తల్లులమైన మాకు రక్షకుడవు నీవే! అని దుఃఖముతో నున్న ఆ యార్గుర తల్లుల జూచి “తల్లులారా! పతివ్రతామ తలుల్లారా! నేను మీ కుమారుడను, మీ దుఃఖాన్ని విడిచిపెట్టిండి.

అని కుమారుడు ఆ తల్లులార్గురనూ తనవద్ద నుంచుకొని వారిని మాతృప్రేమలో మునిగినట్లు చేశాడు.

ఇలాకొంత కాలము జరిగింది. ఒకనాడు బ్రహ్మదేవుడా బాలుని చూడ్డానికి మునిపత్నుల దగ్గరకు రాగా! వారుపరమానందముతో వాణీపతిని ఉన్నతా సనాసీను గావించి తమకుమారుని జూపబ్రహ్మ ఆకుమారునికి జాతకర్మాదులు రచించి కుమారుడని నామధేయము గావించాడు. ఆర్గురాతని తల్లులూ ఆనంద సాగరాన మునకలు వేయ వాణీనాధుడా కృత్తికలను జూచి “మునిపత్నులారా! యీ కుమారుడు అసామాన్య త్రైలోక్య వీరవిక్రమ శిఖామణి. అంతేకాదు దేవతల కొరకు శివవీర్య సంజాతుడగుట “స్కందుడను పేరుపొందాడు. అగ్నిభట్టారకుని వలన పుట్టుటచేత “అగ్ని భవుడనబడతాడు; గంగానదిలో కొంతవరకుండుట వలన “గాంగేయు”డని కీర్తింపబడతాడు; “కార్తికేయు” డనినామాన్ని ధరిస్తాడు, కార్తికేయులు చాలామంది ఉండడముచేత బాహులేయు డనబడతాడు, శివువీర్యమువలన ఉద్భవించుటచేత జగత్పావనుండయి “పార్వతీ తనయుడు”గా పేరుపొందుతాడు. సమస్తదేవసేనా నాయకుడౌటచేత “దేవసేనాని” అన బడతాడు;

తనసేనల నన్నింటినీ తగినట్లు రక్షించుటచేత “గుహుడను నామధేయ మందుతాడు, ప్రపంచమున దుర్మార్గుల నంతమందించుట వలన “కుమారుడు” గా పిలవబడతాడు. నెమలి వాహనుడగుట వలన విశాఖుడౌతాడు.

అంతేకాదు, క్రౌంచగిరిని భేదించుటవలన “క్రౌంచధారణుడు” గా పిలువ బడతాడు. అని ఆ కుమారుని ఆశీర్వదించి వాణీనాధుడు వెళ్లాడు.

యిలా దినదినాభివృద్ధితో ఆతడు శుక్లపక్ష క్షపాకరునిలాగ అభివృద్ధి నందుచున్నాడు. యిలా ఉండగా పార్వతీ పరమేశ్వరులు కుమారుడు కృత్తికల దగ్గర ఉన్నట్లు అగ్నిదేవుడు మొదలగు వారివలన విని నందికేశ్వరుని ఆతనిగొనిరా పంపారు. నందికేశ్వరుడు కాలగణపతి మొదలైన వారలను, ఆత్మీయ వీరభద్రాదులు, ప్రమథ నాథ భూతగణాల కోట్లాది పరిజనాన్ని

పంపారు. పుణ్యముని వరేణ్య, శరణ్య భూమియై అలాంటి పవిత్రమైన బదరి కావనాన్ని దర్శించి అక్కడ ఆర్గురు కృత్తికా మాతల హృదయారవిందాలు వికసింప చేస్తున్న కుమారుని దగ్గరకు వారందరూ వచ్చారు.

ఆ వచ్చిన శివసేననంతా కృత్తికలు జూచి భయభ్రాంతులై “కుమారా! యేమి యీ వీరసేనావలి? అన్నారు. అప్పుడు కుమారుడు తల్లులారా! మీకేమీ భయములేదు. యెందరు మనపైకి దండెత్తి వచ్చినా వారినందరూ క్షణములో నే గెలుస్తాను” యిలా అంటున్న కుమారుని దగ్గరకు నందికేశ్వరుడు వచ్చి ప్రియముతో యిలా అన్నాడు. “కుమారా! కృత్తికామాతలారా! మీరు వినండి. త్రిలోకాధినాథుడు యీ కుమారుని తీసుకొని రమ్మని మమ్మందరనూ పంపాడు. నీవు పార్వతీ పుత్రుడవేగాని కృత్తికా పుత్రుడవుకావు. దేవతా కార్యార్థివిగా పరమశివు దివ్యతేజోవీర్యముతో ఉద్భవించావు. అందువలన నిన్ను చూడాలని ఆత్మతతో నున్నవారిని దర్శించగా రాకుమారా! అనగా, అన్నా నందికేశ్వరా! కృత్తికలునాకు వారు పాలుపోసి నన్ను మాతృప్రేమతో సాకారు. అందువలన వారు నాకు పూజనీయ తల్లులు-వారూ నాకు మాతాపితలే అన్నాడు కుమారుడు.

దానికి నందికేశ్వరుడు పరమానందమందాడు. అప్పుడు ఆరుగురు కృత్తికా మాతలు కుమారుని కౌగిలించుకొని “కుమారా! నీవే మా పంచప్రాణాలుగా నిన్ను పెంచాము. అటువంటి మమ్మువీడి నీవు వెళ్లుచున్నావని యెంతగానో దుఃఖించారు.

అంతవారిని జూచి “మాతలారా! మిమ్ము నేనెన్నటికీ విడువను. మీరు నా హృదయములో యెప్పుడూ నిలిచి ఉంటారు” అని తల్లులను కుమారుడు వారించాడు.

విశ్వకర్మ అనల్ప శిల్పకల్పనలతో నిర్మించిన స్వర్ణరత్న స్థగితమూ నూరు చక్రాలు కలదీ; పుష్పక విమానాన్ని ప్రమథగణాలూ, రథాలూ ఉండగా తల్లులతో కూడా కుమారుడా రథాన్ని అధిరోపించాడు.

❖ 2. కుమారుడు తల్లి తండ్రులను చేరుట ❖

పార్వతీదేవి తనకుమారుడు తరలి వస్తున్నాడని పట్టరాని ఆనందమందింది. నందీశ్వరుడు కుమారునికి శ్వేతచ్చత్రం పట్టాడు. మరుత్తులు - భూతగణాలు, సంతోషిస్తున్నారు. వారందరు ముందు నడుస్తూ పరమ శివ కుమారునికి జై-జయ ధ్వనులు గావిస్తున్నారు. పరమశివునితో సమానుడైన వీరభద్రుడు యెంతోలాలన గావిస్తున్నారు.

భేరీలు మ్రోగుతున్నాయి. తూర్వనాదాలు మిన్ను ముట్టాయి. పార్వతీదేవి కుమారుడు వచ్చే మార్గమంతా కెంపులు, పచ్చలు, ముత్యాలు, పూవులు చల్లునట్లు యేర్పాటు గావించింది. శ్రీహరి, బ్రహ్మ, దేవతలు మహేంద్రుడు మొదలైనవారంతా వెండికొండచేరిన కుమారుని దండిగా దండాలర్పించారు.

ఇక పరమశివుడు పట్టరాని ఆనందానొలకబోసి కోట సింహద్వారము దగ్గరకు స్వాగతము పల్లగా వచ్చి నిలుచున్నాడు. యింతలో కుమారుడు దగ్గరకు వచ్చాడు. రథాన్ని దిగి ఆనందమందిన డెందముతో పరమశివునకు పాదాభివందన గావించాడు.

శంకరుడు కుమారుని హస్తాలతో లేవనెత్తి హాయిగ అక్కున చేర్చుకొని మనసారా ముద్దుబెట్టి కొన్నాడు. తరువాత గిరిరాజకుమారి కుమారుని యెత్తికొనగా ఆమెకుపాలు చేపురాగా కుమారునికి తనస్తన్యము పాలుపెట్టింది. మునుపు ఆర్గురు తల్లుల పాలుత్రాగిన కుమారుడిప్పుడు ఒక్కపార్వతీదేవిపాలే ఆనందముతో త్రాగాడు.

ఆ సమయాన గంధర్వులు గీతాలాలపించారు. వేదనాదాలు మిన్ను ముట్టాయి. దేవకాంత లందరూ కుమారునికి మంగళహారతులు సమర్పించారు.

పరమశివమూర్తి తన ఆత్మకుమారుని సువర్ణభవన సభాలయములో సింహాసనముపై తానుకూర్చొని తనకుడి భాగాన కుమారునితోడపై కూర్చుండ బెట్టుకొని ఆనందించాడు.

నవరత్నమయ పీఠాన నవరత్న ఖచిత స్వర్ణాభరణాలతో తన కాంతా రత్నము పార్వతీదేవితో సురరత్నాలందరూ కొలువగా శంకరుడు సంతోష సామ్రాజ్యాభిషిక్తు డయ్యాడు. అప్పుడు కుమారునికి శూలము, పినాకము, పరశువు, శక్తి, పాశుపతము దివ్యబాణము, బ్రహ్మవిద్యలిచ్చి శంకరుడు ఆనందహృదయుడయ్యాడు.

శ్రీహరి ఆ కుమారునికి ధగద్దగాయ మానమైన నవరత్న స్థగితసువర్ణ కిరీటాన్ని ఆతని ఔదలనుంచి విజయోస్తు అని ఆశీర్వదించాడు. అనేక మణమయ హారా లిచ్చాడు. సూర్య భగవానుడు మనోజవమున పోవు రథాన్ని, శక్రిచక్రాన్ని, చంద్రుడు అమృతభాండాన్ని, విలువ తెలియని రత్నాలు రత్నాకరుడు; హిమాలయుడు మణులను; సముద్రుడు మంచి గుఱ్ఱాలను; గరుత్మంతుడు మహాఅందమైన నెమలిని వాహనము కొరకు; పార్వతి చిరాయువు, కీర్తిగల వైభవము; శ్రీమహాలక్ష్మీ భోగభాగ్యాలూ; మనోహర రత్నహారాలు, శారదసమస్త విద్యలనూ, కుమారునకు సమస్త దేవతా మూర్తులందరూ సమర్పించారు.

నువర్ణ ఆభరణాలతో మంచి ముత్యాలు వస్తు వాహనాలతో ప్రాజ్ఞ సామ్రాజ్యా భిషిక్తుడయ్యాడు కుమారుడు. అప్పుడందరూ కలిసి దేవసేనాధిపతిగా అభిషేకించారు.

3. తారకాసుర వధ

ప్రజాపతులందరిలో ప్రముఖుడైన కశ్యప ప్రజాపతికి పదముగ్గురు భార్యలున్నారు. అందులో 'దితి, అను ఆమెకు వజ్రాంగుడు' అనువాడు పుట్టాడు. ఆతడు మహావీర శూరత్వముతో సార్థక నామధేయ డయ్యాడు. అంతేకాదు యీవజ్రాంగుడు గురుముఖతా సమస్త శాస్త్రాలధ్యయనముగావించాడు. మహా విద్వాంసు లందరితనిని వేనోళ్ల కొనియాడేవారు. యింతటివాడు యెక్కడా లేడని కీర్తిగాంచాడు. “వరాంగి అనే కన్యను వజ్రాంగుడు వివాహము గావించుకొన్నాడు. ఒకనాడు భార్యను చూచి “వరాంగీ! మనిషికి యెన్ని ఉన్నా మహాశక్తిని యిచ్చే “తపస్సు లేక నాకు తృప్తిలేదు. అందువలన తపస్సు చేయాలి. నీ యభిప్రాయాన్ని తెలుపు మనగా ఆమె ప్రాణపతీ! అన్ని తెలిసిన మీకు నా యభిప్రాయమేపాటిది? మీ యిష్టమే నాయిష్టమన్నది.

అప్పుడా భార్యాభర్తలు ఘోరారణ్యములో మహాతపస్సు గావించారు.

వరాంగి గావిస్తున్న తపోగ్ని మూడులోకాలను మంగళములో వేచినట్లు మాడిస్తుంది. మహర్షులూ దేవతలూ ఆ తపస్సుకు అట్టుడికినట్లు ఉడికిపోతున్నారు. అప్పుడు వారందరూ కలిసి మహేంద్రుని దర్శించి వరాంగి తపస్సు గూర్చి చెప్పి ఆమె తపో భంగము గావించాలి. లేకుంటే ముజ్జగాలు మండిపోతా యని అతనిని కోరారు.

యింకేముంది? ఆమె తపస్సు భగ్గుము చేయడానికి ముందుగా ఆమెతపో భూమిలో రాళ్ళవర్షము కురిపించాడు. దానికి ఆమె చలించలేదు; వాయువును ప్రార్థించగా రుంధ్రూమారుతాన్ని వాయుదేవుడామెను ఎగరగొట్టగా మరల దీక్షతో ఆమెతాను పడిన దగ్గరనుండి స్థిరచిత్తేకాగ్రతతో ఘోరతపస్సు గావించింది. అంతటితో ఆగక మహేంద్రుడు ఆమెపై పిడుగుల వర్షం కురిపించాడు. ఆ పిడుగులు ఆమెపై బడి వడగళ్ళయ్యాయి. ఇలా ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా ఆమె తపోదీక్ష యెక్కువయ్యేనే కాని దీక్షవిరమించలేదు. వజ్రాంగుడు తన భార్య తపస్సును భగ్గుముగావించే ప్రయత్నాలు మహేంద్రుడు గావించిన వన్నీ ఆమె తన భర్తకు చెప్పగా ఆతడు మండిపడ్డాడు. అగ్గిపై గుగ్గిలములాగయ్యాడు. తన అర్ధాంగికి గావించిన క్రూర కృత్యానికి ఆపాదమస్తకమూ మంటలెగయ

దేవతలనందర మహేంద్రుని జయింపగల కుమారుడు కావాలని వజ్రాంగుడు బ్రహ్మదేవుని గూర్చి ఘోరతపస్సు గావించాడు.

ఆతని తపోవేడి లోకాలనెల్ల కాల్చగా మహేంద్రాది దేవతలందరూ బ్రహ్మను ప్రార్థించి వజ్రాంగుని తపస్సుగూర్చి ఆతనికి విన్నవించారు. అప్పుడు వాణీపతి వారినందరిని పంపి తాను వజ్రాంగుని దరి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అప్పుడు బ్రహ్మ

కం॥ తెమ్మా వజ్రాంగ ? నీ
విమ్మహి గావించు తపము యెంతో సంతో
షమ్మును గూర్చెను; నీవే
మిమ్మానెదో కోరుకొమ్ము యిచ్చెదనిపుడే”

అప్పుడు వజ్రాంగుడు తనదగ్గర ప్రత్యక్షమైన వాణీనాథుని గాంచి అనేక విధాల స్తోత్రము గావించి “సత్యలోకాధినాథా ! “సర్వదేవతలనూ జయించగల పుత్రుని తమరు నాకు ప్రసాదించండని” అనగా “తథాస్తు” అని బ్రహ్మతిరోహితు డయ్యాడు.

అలా వజ్రాంగుడు బ్రహ్మవరాలను పొంది సంతోషముతో ఆ దంపతులు సంసార సారాన్ని అనుభవిస్తూ మనసారా బ్రహ్మను నుతించగా, వరాంగి గర్భము దాల్చింది. దానికి వజ్రాంగుడు పరమానంద భరితుడయ్యాడు. యిలా “వరాంగి, తొమ్మిదినెలలు నిండగా పదవమాసాన ఒక కుమారునికన్నది. తల్లిదండ్రులా తనికి “తారకు”డనే నామకరణం గావించారు. ఆ తారకుడు దినదినాభివృద్ధి గాంచి అప్పుడు బ్రహ్మను గూర్చి తపస్సు చేసి తనకు మారకమున్న బాలుచే అదిరావాలని కోరు కున్నాడు. మహేంద్రాది దేవతల గుండెల్లో గునపాలు గ్రుచ్చుసాగాయి. వరప్రసాది తారకుడు తండ్రిని మించిన వీరుడు, తండ్రికంటే సమస్త శాస్త్రాలు శుక్రాచార్యులవారి దగ్గర అధ్యయనము గావించాడు.

ఒకరోజు అమరావతీ నగరాన్ని ఆక్రమించుకున్నాడు. తారకుడు సర్వదేవతా క్రందనలతో తొడగొట్టి మహేంద్రుని యుద్ధానికి ఆహ్వానించాడు. అంతకుముందే ఆతని ధీరవీర శూరత్వము విని ఉన్న అమరులు భయభ్రాంతులై పరుగెత్తారు. యీ తారకాసురునికి కుడి యెడమ హస్తాల్లాగ కాలనేమి జంభాసురుడూ యిద్దరు వీరవిక్రమ కళాకోవిదులు, కామరూపులు, కామ చారులుకూడా.

జంభాశురుడు వీరశంఖారావం చేయగా విష్ణువు యిది సమయము కాదని యుద్ధరంగమునుండి తప్పుకున్నాడు. మహేంద్రునికిపైకి వాడు వెళ్లగా

మహేంద్రుడు పరమశివుని ప్రార్థించి ఒకే బాణముతో జంభా సురునిపై విజృంభించి వానితలను నేలగూల్చాడు.

తనకన్నివిధాలా బాసటగా నిల్చిన జంభాసురుడునేలకూడముతో తారకుడు రణరంగమంతానై చెలరేగి యింద్రుని జయించాడు. దానిని చూస్తున్న వీరభద్రుడు కోపోద్రిక్తుడై తారకుని యెదిరించాడు. దేవతల నందరనూ వెనకవేసుకొని యెందరినో రాక్షసులను వీరభద్రుడు వధించాడు.

తారకుడు అడ్డమురాగా వాని వక్షస్థలాన త్రిశూలముపై మోదాడు వీరభద్రుడు, ఆ దెబ్బతో తారకుడు తనరథముపై మూర్ఛిల్లాడు. కొంతసేపటికి తారకాసురుడు తెప్పరిల్లి కోపోద్రేకముతో వీరభద్రునిపై ఒకశక్తిని వేయగా అది భయంకరంగా రాగా వీరభద్రుడు తనశక్తితో దానిని త్రుంచాడు.

తారకాసురుడు రణరంగాన దేవతల కందరకన్ని రూపాలతో యెదిరించి యుద్ధము గావింపగా ఆదిగాంచిన వాణీనాధుడు యింకమించిన లాభము లేదని కుమారుని ప్రార్థించాడు.

శా|| ఓ వందారు జనావనోద్భవమని బద్ధోద్భవృహో కంకణా !

ఓ విశ్వోత్తర శౌర్యధైర్యవిభవా! యో దేవదేవోద్భవా!

నీవాలంబును బూని దైత్యునిక ఖండింపంగ భావింపుమా !

దేవాత్మవృధ దీర్ఘగా గడగుమా! దివ్యత్మసాంభోనిధీ.

4. రెండవ రోజు యుద్ధము

అలా బ్రహ్మ ప్రార్థింపగా తన సర్వదేవబలంతో తారకునిపైకి వచ్చాడు కుమారుడు. కుమారుని చూసిన తారకాసురుడు చిరునవ్వుతో “బాలాకా! నీకాలమా? దుర్మార్గులైన అమరులు నిన్ను నాపైకి యుద్ధానికి పంపారా! అయ్యోపాపము! బాగా చిన్నవాడవనగా

కుమారుడు “ఓరీ మూర్ఖా! నేను బాలుడనేకాదు. నీకు కాలుడనురా! యుద్ధానికిరా! అనగా, తారకుడు కుమారునిపై బడ్డాడు. యిరువురు యోధులూ అసామాన్యులే. యెవరు వెనుతిరిగినవారుకారు. సమస్త శస్త్రాలతో యిరువురూ త్రిలోక భయంకరంగా యుద్ధముగావింపగా-

కుమారుడు పార్వతీ పరమేశ్వరులను తన హృదయములో గాఢముగా ఉపాసించి ముల్లోకాలనూ అల్లకల్లోలము గావించింది, మహోజ్వల తేజముగల శక్తిని కుమారుడు తారకునిపై వేయగా అది ప్రళయకాల దావాగ్నిలాగ భూన

భోంతరాళాలనూ మంటలను ప్రజ్వలంపచేసి క్షణములో తారకుని తలను ఖండించింది.

దేవతలకూ, మహేంద్రునకూ పట్టరాని ఆనందం కలిగింది. కుమారునిపై పూలవాన దివినుండి కురిసింది. పార్వతీ పరమేశ్వరులు వచ్చి కుమారుని మాతృపితృప్రేమానురాగ అభిమాన ఆనందబాష్పాలు కనులనుండి ఆతనిపై ఒలికించి తమకౌగిళులలో చేర్చుకున్నారు.

సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు

5. శ్రీవల్లీ కళ్యాణము

ఉ|| పుణ్యము ! వైరిజంతు పరిపోషిత తోషిమృగా హిగానము

ధ్గణ్యము ! సంయమీశ్వర కృతప్రతికూల విహీనయాగనై

పుణ్యము ! నిర్దరీతతవిభుస్సనగణ్యము మించు నైమిషా

రణ్య మగణ్యపుణ్యముని రాజవరేణ్య శరణ్య భూమియై

అటువంటి నైమిశారణ్యాన శౌనకాది మహర్షులు దీర్ఘసత్రయాగాన్ని చేస్తుండగా అక్కడకు సూతపౌరాణికుడు రావడం; ఆతడు వారలకు పదునెనిమిది పురాణగాధలను విపులంగా చెప్పడం జరుగుతుంది.

మహర్షులందరూ “మహాత్మా! సూతా! కుమారుని చేతిలో తారకుడు మారకుడైనాడు. తరువాత ఆతని వివాహం యెవరితో జరిగిందో యీరోజు దానిని చెప్పమని ప్రార్థించగా-సూతుడు తనగురు దేవుడగు వ్యాసభగవానుని ప్రార్థించి యిలా చెప్పాడు.” మహామునులారా! యీ రోజు “కుమార శ్రీవల్లీ కళ్యాణము మీకు విన్నవిస్తాను వినండి.

ఒకరోజు మహావీర శూర శిఖామణి కుమారుడు తన మిత్రులతో విహారం జరిపి ఆనందలీలాచంద్రుడై ఉండు సమయాన - త్రిలోక సంచారి నారదమహర్షి అక్కడకు రాగా, కుమారుడు యెదురేగి సాష్టాంగవందనాలాచరించాడు. ఆతనికి ఉచితాసనమిచ్చి మహర్షి దానిపై కూర్చుండగా! “మహాత్మా, లోకాల్లో సమస్త విషయాలు తమకు తెలియనివికాదు. నాకు వినిపించండ”ని కోరగా నారదుడాతనికి ఎన్నో విషయాలు చెప్పాడు.

అనంతరం “పరమ శివపుత్రా ! నీకు చెప్ప వలసిందొకటుంది, సావధానంగా వినుము.

ఒక భిల్లపురమందు ఒక భిల్లరాజు సమస్త భాగ్యాలతో శోభిల్లు చున్నాడు.

శివుడనే ఒక మహర్షి ఆతడు శ్రీహరి అంశగలవాడు. హరిణిని మోపించి ఆమెలో తన తేజోవీర్యాంశాన్ని విడిచాడు. అంత దేవాంగన హరిణి ఒక సుందర బాలికను కన్నది. ఆ బిడ్డను ఆ అరణ్యాన విడిచి దేవలోకానికేగింది. ఆ మహర్షి కూడా జరినవనికి యెంతగానో చింతించి తనదారిని పోయాడు.

ఆ సమయాన అటు అరణ్యాన యేడుస్తున్న బాలికను భిల్ల చూశాడు. ఆ బాలికను గొనిపోయి తనభార్యకు చూపింపగా ఆమె పరమానందమంది “యీ బిడ్డను సంతానములేని మనకు శంకరుడిచ్చాడయ్యా” అని అక్కున జేర్చుకొని ముద్దాడి ఆమెను అతిగారబంగా పెంచారు.

యిప్పుడాబాలిక నవయౌవనాంగి యయి పురుష కరస్పర్శకై ఉవ్విళ్ళూరు తూంది. యిక ఆ కన్య అందచందాలు చెప్పడానికి వేయితలలు గల ఆదిశేషునికి కూడా వశంకాదు. మూడులోకాల్లో అటువంటి సుందరి యెందూలేదు.

ఆమె మోము చంద్రుని యెకసక్కేలాడుతుంది. ఆమెస్తన్యద్వయము చక్రవాకాలను మించి ఉంటాయి. చేడిశలలాంటి నేత్రాలు, ఆదిశేషుడు వంటి జడ; సింగము వంటి నడుము; ఆమెపలుకు అమృతాలు రాజహంసలాటి నడక; అటువంటి అందాలరాశి లేదు లేదు.

వాణీపతి ఒకనాడు “ఆతల్లికి కుమారుడే నాధుడౌతాడని, నాకు చెప్పాడు. సరేలే కుమారా! నేను వెళ్ళి వస్తానని నారదుడు తనదారిని తానుపోయాడు.

కుమారుని నారదునికి వాక్కులు హృదయాన బాగానాటాయి. ఆ వల్లినే నేను పెండ్లాడాలని కుమారుడు మనసులో ముద్రించుకొని విరహంతో బాధపడ సాగాడు.

యిక్కడ యిలా వుండగా, నారదమహర్షి ఒకనాడు భిల్లపురానికి వెళ్లాడు. భిల్లరాజు దంపతి ఎదురుగా వచ్చి, నారదమహర్షికి సాష్టాంగపడి అర్ఘ్యపాద్యాదులిచ్చి పూజించారు. “భిల్లరాజా! మీ దంపతి క్షేమమేనా? యీ కన్యకామణి వలననే మీ వంశము లోకములో మంచి కీర్తివంతమౌతుంది” అనగా శ్రీవల్లియు వచ్చి నారదునకు పాదాభివందన మాచరింపగా భిల్లరాజు ఆనందముతో తనయను తొడపై కూర్చుండ బెట్టుకొన్నాడు.

“మునీంద్రా! యీ కన్యామణికి ఎవరితో యెప్పుడు వివాహము జరుగుతుంది?” అను భిల్లరాజుకు మునీంద్రుడు “భిల్లరాజా! నీకుమారికి పార్వతీపరమేశ్వరుల పుత్రుడు దేవసేనాని మహావీరశూర శిఖామణి కుమారుడే పాణిగ్రహణం చేస్తాడు. తొందరలో వీరిరువురికి వివాహం జరుగుతుంది.” అని నారదుడు వెళ్ళాడు.

ఇక్కడ కుమారుడు శ్రీవల్లిపై హృదయాన్నిచ్చాడు. సర్వమూ వల్లీరూపంగా కాన్పిస్తుండగా, భరింపలేక యెలాగైనా ఆమె రూపాన్ని ఆపోశనము పట్టాలని భిల్లరూపంతో వెళ్ళాడు.

శ్రీవల్లీ భిల్ల వనాన విహారం చేస్తూంది. కుమారుడామెకు కానరాకుండా చూచి “అహో! యేమి యీమె రూపలావణ్యం, అని నారదుడందుకే నాతో అంతగా చెప్పాడను కున్నాడు. “బ్రహ్మ యీమెను హస్తముతో చేయలేదు. ఆత్మతోచేసి ఉంటాడు లేకపోతే యీమె రూపాన ఆతనిహస్తముద్ర పడకుండునా? అని తిన్నగా మెహాన్ని పట్టలేక శ్రీవల్లి దగ్గరేవెళ్లి “రమణీ! నీపైగల మోహముతో నీదగ్గర వచ్చాను. నీదగ్గ దాపరికమెందుకు? నేను పరమేశ్వర కుమారుడను. కుమారుడను, అందువలన నీవు తప్పకుండా వరించాలి?” అనే కుమారు మాటలు విన్న శ్రీవల్లి సిగ్గుతో ముసి ముసి నవ్వులతో తన హృదయాన నారదమహర్షి చెప్పిన గురుతులన్నీ యీతనిలో ఉన్నాయి. నా హృదయమూ యీతనిలోనే వున్నాయి. నా హృదయమూ యీతని రూపములో చిక్కిపోయింది. యీతడు పార్వతీనందనుడే! అని కుమారునితో:

“మహాభాగా! నా తల్లితండ్రులున్నారు. అంతేకాదు. పరమశివుని కుమారుడు కుమారునకే నా హృదయాన్నర్పించాను. నన్ను మీరు కరుణించి మన్నించండి. అన్నది. యింతలో భిల్లరాజు వచ్చి మధ్యాహ్న సమయమయిందని శ్రీవల్లిని తీసుకొని వెళ్లాడు. అక్కడ శ్రీవల్లి యిక్కడ కుమారుడూ పరస్పరం మన్మథాయుక్తచిత్తులై అంతము లేనివిరహాలతో బాధపడుతున్నారు.

యిలా శ్రీవల్లి విరహవేదనతో సర్వమూ విడిచి దేవిని జూచినా శంకరు సుతుని రూపముగానే యెంచి దీనురాలయింది. యింతలో శ్రీవల్లి అప్తచెలికత్తై అంతా విని ఒకరేయి శ్రీవల్లిని తీసికొని కుమారునకు అప్పగించి “కుమారా! యీమె యెంతో బేల యెలా యేలుకుంటావో నీదేభారము, అని వెళ్లింది. కుమారుడు ఆమెతో రతిక్రీడావిలాసాలలో మునిగిపోయాడు.

యిక్కడ శ్రీవల్లిని కానక ఆమెతల్లి యెంతో తల్లడిల్లిపోసాగింది. యీ విషయం భర్తకు చెప్పింది. అప్పుడు భిల్లరాజు పట్టరాని క్రోధావేశముతో ఘోరాకారులు, మహాక్రూరులు, కిరాతకులతో బయల్దేరి వెతకడం ప్రారంభించారు. సరిగ్గా శ్రీ వల్లీ కుమారులు ఒకపూపొదరింట నుండగా భిల్లుడు కుమారునిచూచి “ఓరీ! చోరుడా? నాకుమారైనే దొంగిలించు నంతయోధుడ వయ్యావా?” అని దారుణమైన బాణాలను ఆతడు కుమారునిపై వేశాడు. ఆ కిరాతకులూ ఆతనిపై వాడిములుకులను వేశారు.

కుమారునికి ఆ బాణాలు తగలగా శ్రీవల్లిని భయపడవద్దని చెప్పి ఆ భిల్లరాజు - భిల్లులపై కుమారుడు సమ్మోహనాస్త్రము వేశాడు. దాంతో వారందరూ భూమ్మీద పడి దొర్లుతూ తూగుచూ లేచుచూ మరల పడిపోతూ దిక్కుతోచక వికారాలతో పొర్లాడు వారిని కుమారుడు చూశాడు.

వారందరూ తాముచేసిన తప్పు క్షమింప మనగా కుమారుడు వారందరికీ సేదదీర్చాడు. అప్పుడు వారందరూ పరమానందముతో కుమారునిగా తెలిసి కుమారునికి సాష్టాంగాలు చేశారు.

అప్పుడు భిల్లదంపతి తమవారందరినీ పిలిచి శ్రీవల్లిని కుమారునికిచ్చి జన్మలు తరించాయని అందరూ ఘనముగా వివాహము గావించిరి.

సర్వం పరమేశ్వరార్పణమస్తు

6. కుమార తత్త్వము

కుమారతత్త్వము చాలా లోతైనది. బ్రహ్మసృష్టి మానవమైంది. యీ జగానికి కారణము. కుమార సృష్టి అమృత ఆనంద ఆధ్యాత్మిక లోకానికి కారణమౌతుంది. కుమారతత్త్వము లోకాన నిత్య జాగ్రత్త అవస్థా చైతన్యాన్ని చూపుతుంది. కుమార జన్మలోనే విశేషముంది.

ఋగ్వేదములో ఒకచోట యీ మంత్రముంది.

“పవ్రాజాసీమనదతీ రదభాదివో యహీద్వవ సానా అనగ్నాః

సనా అత్ర యువతయః స యోనీరేకం గర్భం దధిరేసప్తవాణీః

(ఋగ్వే 3-1-6)

యీ సప్తవాణీ శబ్దము కుమారుని పుట్టుటకు కారణము కాగల ఆర్ధరు తల్లులను చూపుతుంది. ఋగ్వేద అంభాస్సులలో మరొకచోట దేవీ సూక్తాలున్నాయి.

7. అగ్నిరాయబార తత్త్వము

కుమారుడు తారకాసునితో యుద్ధము చేయడానికి ముందుగా అగ్నిభట్టార కుని వాని దగ్గరకు రాయబారానికి పంపుతాడు. యిందులో అపూర్వ ఆధ్యాత్మిక తత్త్వము యెంతో యిమిడిఉంది.

అగ్నిదేవుడు స్వర్ణరథా న్నధిష్టించాడు. యీ విషయమెంతో సందర్భముగా ఉంది. “సర్వం బంగారు మయం అగ్ని”

తారకాసురుని చూచి దాతగా వచ్చిన అగ్నిదేవుడు యిలా అన్నాడు.

అన్నిటికీ కాలమే కారణం, కాలానికి ఎదురుగా వ్యతిరేకంగా యెవ్వరూ పోలేరు.

“తారకరాజా! కుమారతత్త్వం విను. సౌమ్య యాగము ఒక యజ్ఞము. కుమారుని బాణం ఆ యజ్ఞవేదిక. ఆతని బాణం రెండుకొనలూ, పిడి త్రేతాగ్నులు (గార్హపత్యము దక్షిణాగ్ని, ఆహవనీయం) ఆతనినారి అధర్వణవేదం, యజ్ఞవేదిక నాలుగువేదాలు; అధర్వణవేదం రాజు; తక్కినవి బ్రాహ్మణుడు, శత్రువుల నశింప చేయడానికి మారణ మంత్రాలున్నాయి. కొన్నివేల దివ్యసంవత్సరాలు తపస్సు చేసిన మహర్షులు యీ మంత్రాలను సృష్టించారు. అది నాల్గవ వేదం. వారు క్షత్రియుల కిచ్చారు మహర్షులు.

కుమారుని బాణానికి యోగవిద్యకూ దగ్గర సంబంధముంది. ఆ ధనస్సుకు ఆరుకమలా లుంటాయి. అవి 1. మూలాధార చక్రము; 2. స్వాధిష్ఠాన చక్రము; 3. మణిపూరకచక్రము; 4. అనాహత చక్రము; 5. విశుద్ధ చక్రము; 6. ఆజ్ఞాచక్రము; వీటికీ రత్నాలకూ యెంతో దగ్గర చుట్టరికముంద. 1. గరుడరత్నం; 2. గోమేధిక రత్నం; 3. ఆశ్వసారమణి; 4. శోణమణి; 5. హరిశీలరత్నం; 6. పుణ్యరోగ శోభతో ప్రకాశించు ఆతని సువర్ణ ధనస్సు.

నీవాకుమారుని, శత్రుదృష్టితో చూడకుండా మైత్రి చేసికో! ఆధ్యాత్మిక దృష్టితో చూస్తే నీ హృదయం పరమానంద భరితమౌతుంది. అందుకే ఆతని బాణానికి అంత మహత్తర శక్తి ఉందని తెలిసికో!

1. మూలాధారం - గుదస్థానములో ఉంటుంది.
2. స్వాధిష్ఠానం - జననేంద్రియములో ఉంటుంది.
3. మణిపూరకం - నాభి దగ్గర ఉంటుంది.
4. అనాహతం - హృదయములో ఉంటుంది.
5. విశుద్ధం - కంఠములో ఉంటుంది.
6. ఆజ్ఞాచక్రం - బొమలు మధ్యలో ఉంటుంది.

ఆతని ధనస్సు మేరుదండం; ఆతడు కుండలినీ శక్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. దాన్నే పొందుతాడు. యిందులో భావనాశబ్దోత్పత్తి శాస్త్రం, యోగశాస్త్రం కలిసే ఉంది.

ధనుర్బండం క్రింది నుంచి చూస్తే ఇంద్ర, వరుణ, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశ ముతో ఒప్పుకున్నాడా? లేదు మీదుగా అగ్నిని చూసి

“మూర్ఖుడా! ఊరుకుంటే నీవు చాలా చెప్పుతావు. నీశరీరాన్ని కయ్యలుగా కోస్తాను. ఆ దెబ్బమానడానికి అరుంధతి వేస్తావా? (అరుంధతి ఒక ఓషధి; అంతే కాదు” అరుంధతి” అనే శబ్దం అధర్వణ వేదములోనిది, అనగా, తారకుడూ వేద వేదాంగాలు చదివాడని మనం తెలిసికోవాలి.

యింకా తారకుడు యిలా అన్నాడు “నీవు వానికి దాసుడవు; నిన్ను చంపే నీచత్వం నాకేల?” అన్నాడు.

8. కుమారుని శక్తి బాణము

మూలాధారం :

యీ మూలాధార చక్రం నాలుగు పత్రాలతో నున్నపద్మం. ఆ రేకుల చివర “వం-శం-షం-సం” అను నాలుగు బీజాక్షరాలున్నాయి. యీ పుష్పకర్ణి మధ్యభాగంలో భూమండలన్న నామముతో చతుష్పముంది. దానిచుట్టూ ఎనిమిది బల్యాలుండగా; ధరాభీజుడు (లం) ఉన్నాడు. అతడు పసుపు రంగుగలవాడు. దీనికి నాలుగు భుజాలు, ఐరావతము పైని కూర్చొని ఉంటుంది. అతని హస్తంలో వజ్రా యుధ ముంటుంది.

భూబీజం బిందువులో బ్రహ్మశిశువున్నాడు. అతడు రక్తవర్ణములో నుంటాడు. అతడు చతుర్భుజుడు. అతని నాలుగు భుజాల్లో దండకమండల రుద్రాక్ష మాలలు ధరించి అభయముద్రతో ఉంటాడు. అతనికి నాలుగు భుజాలున్నాయి. యిందులో మరొక రక్త కమలముపై చక్రాధిష్టాత్రి ధాకినీ శక్తిఉంది. ఆమెది రక్తవర్ణం. ఆమె నాలుగు హస్తాల్లో శూల, ఖాటాంగ, ఖడ్గ చపకాలు (మధముత్రాగే పాత్ర) ఉంటాయి. కర్ణిక మధ్యలో మెరపులాంటి కాంతిని బోలిన త్రికోణముంది. అందులో కామ, వాయు, కామబీజాలున్నాయి. (క్షీం) దీనిపై స్వయంభూ లింగముంది. ఇది శ్యామలకాంతి గలది. దీనిచుట్టూ మూడున్నర సార్లు చుట్టుకొని దాని చివర లింగముపై చిత్కళారూపముతో ప్రభాసిస్తుంది. కుండలినీ రూపాంతరమే చిత్కట.

స్వాధిష్ఠాన చక్రము :

ఇదికుంకుమ రంగులో ఉంటుంది. ఆరు పత్రాలుంటాయి. దీనికి “ఐ,భ,మ,య,ర,ల,” మీద బిందువుంటుంది. (ఐం,భం, మం, యం, రం, లం) అన్నవి యీ బీజాక్షరాలకాంతి మెరపులా ఉంటుంది. యీ పుష్ప కర్ణికలో అష్టదశ పద్మముంది. దానిలో మరొక చిన్న పద్మముంది. యీ రెండు అంచుల్లో

స్పృశిస్తాయి. అందువల్ల యీ రెండింటిమధ్య అర్థచంద్రాకారము యేర్పడు తుంది. ఇది నీరున్న క్షేత్రం. తెల్లని రంగుతో ఉంటుంది. యీ అక్షరం మెసలా సనంగా ఉంటుంది. దీని హస్తాన పాశముంటుంది. బిందువు తరువాత ఉన్న శూన్యాన గరుత్మంతుడు వాహన ముతో విష్ణువు ఉన్నాడు. నాలుగు హస్తాల్లో శంఖ, చక్ర, గద పద్మాలున్నాయి. పీతాంబరుడు, అతని కంఠాన వనమాలుంది. కౌస్తుభము, వక్షమున శ్రీవత్సరం కాంతులీనుతున్నాయి. యీతడు నిత్యయౌవన మూర్తిగా ఉంటాడు.

ఎఱ్ఱని పద్మములో నుండి రాకినీశక్తి పద్మాంచలాన ప్రక్కనే ఉంటుంది. ఆమె శ్యామల కాంతి కలది, శూల, పద్మ, డమరు, టంకములు నాలుగు హస్తాల్లో ఉండగా ఆమె త్రినయన, కుటిలదంష్ట్ర, భయంకర స్వరూపిణి, తెల్లని అన్నమన్న యిష్టము గలది. ముక్కు రంధ్రములలో నుండి అందరూ భయపడినట్లు రక్తము ప్రవహిస్తుంది.

మణిపూరక చక్రము :

దీన్నే నాభిపద్మమంటారు. వర్షం మేఘం వంటి రంగుగలది. పదిదళాల్లో శోభిస్తుంది. “డ-ధ-ణ-త-ధ-ధ-న-ప-ఫ బిందువుతో మహాప్రకాశముగా కానవస్తుంది. నీలముగా ఉంటుంది. దీని కర్ణికందు ఎఱ్ఱగా మూడుకోణాలు గల అగ్ని క్షేత్రముంది. దానికి మూడువైపులా స్పృశిక గుర్తులు ఉన్నాయి. ‘రం’అనే అగ్ని బీజం యీ కేంద్రమందుంది. యీ అగ్నిబీజుడు రక్తపురంగువాడు, మేక వాహనుడు, చతుర్భుజునకు వజ్రము-శక్తులను రెండుహస్తాల్లో దాల్చి, యింకా రెండు హస్తాలతో వరదాభయ ముద్రలతో ఉంటాడు. యీ అగ్ని బీజములో రుద్రుడున్నాడు. రక్తపు రంగు గలవారే యీతడు కూడా. వృషభవాహనుడు యీతడు. విభూతి ధరించుట వలన తెల్లగా కానవస్తాడు. బాగావృద్ధుని లాగుంటాడు. కర్ణికాంతరాన లాకినీశక్తి ఉంది. నీలపు రంగుతో మూడుముఖాలతో మూడునేత్రాలతో, నాలుగు భుజాలతో వజ్రశక్తి వరదాభయ ముద్రలతో కానవస్తుంది. కరాళ దంష్ట్రలతో ఉన్న యీ దేవత ఖేచరాన్నమును యెంతో సంతోషముతో తింటుంది. అలాగే రక్తమాంసాలు కలిపిన నైవేద్యం యిష్టం.

అనాహత చక్రము :

దీన్ని హృదయ పద్మమంటారు. యిది బంధూక పుష్పపు రంగులో ఉంటుంది. యిది 12 దళాలు కలిగిఉంటుంది. యీ కమలములో “క” కారమునుండి “త” కారము వరకూ బిందు పూర్వకమైన స్పర్శ, హల్లులుంటాయి.

యిది కుంకుమ రంగులో ఉంటుంది. యీ కమలము పైన బిందువుంది. కర్ణికాంతములో ఆరుకోణాలతో వాయు మండలముంది. ధ్రువవర్ణము కలది. దీనిమీద మూడుకోణాలతో కోటి మెరుపుల కాంతితో సూర్యమండలముంది. దానిలో వాయుబీజం (యం) ఉంది. నలుపురంగు కల వేడిమీద ఉన్న యీ వాయు బీజుని నాలుగు హస్తాల్లో నాలుగు అంకుశాలు ఉన్నాయి.

ఒక అంకములో త్రినేత్రుడున్నాడు. హంసాభుని లాగ ఆతని రెండు హస్తాలూ వరదాభయ ముద్రలను చూపిస్తాయి. కర్ణికాంతములో రక్తవర్ణమున్న పద్మము మీద కాకినీ శక్తికూర్చొని ఉంటుంది. యీమె నాలుగు భుజాలు గలది. పాశ, కపాల వరదాభయహస్తాలు గలది. బంగారు రంగుతో పీతంబరముతో ఉన్న యీమె సకల భూషణ భూషిత, ఎముకలే మూలలుగా దాల్చిన అమృత హృదయ. మూడు కోణాల కేంద్రాన బాణింబంగాకారముగా, శివుడు నెలవంకను బిందువును ధరించి తలపై దర్శనమిస్తున్నాడు. ఆతడూ బంగారు వర్ణమువాడే.

ఆతని చూపులు మన్మథ తూపులు. ఆతని క్రింద హంసరాగ జీవాత్ముడు న్నాడు. చలన రహితంగా కోనుగా సన్నముగా వెలుగుచున్న జ్యోతి లాగ ప్రభాసిస్తున్నాడు. కర్ణికకు దిగువ అష్టదశ పద్మముంది. అది క్రిందికి ముఖము కలదిగా వుంది. యీ ఎఱ్ఱని కమలమందు కల్పవృక్షం-ధ్వజ పతాకాది అలంకారాలతో నున్న నవరత్న సింహాసనం ప్రకాశిస్తుంది. అదే ధ్యానానికి నెలవు.

విశుద్ధ చక్రము :

కంఠమూలాన నిలిచిఉన్న యిది 16 పత్రాలతో శోభిస్తుంది. ధ్రువవర్ణం కలది. బంగారు వర్ణమున్న యీ కమలదళాలు ప్రకాశిస్తాయి. యివి రక్తవర్ణంతో బిందువుతో ఉంటాయి. “అ”కారమునుండి “ఆః” వరకూ పదహారు అచ్చులు. వీటి ఎగువభాగాన బిందువులుంటాయి. కార్ణికాంతంలో తెల్లని వృత్తాకారమైన ఆకాశమండలముంది. దానిలో మహేంద్ర మండలం, దానిలో చంద్రమండలం, దానిమీద తెల్లని రంగు వస్త్రముతో ప్రకాశిస్తూ, “హం” అను బీజాక్షరముంది. యీ బీజుడు ఏనుగు ఉన్నాడు. నాలుగు భుజాలతో పాశ, అంకుశ వరదాభయ ముద్రలు కలవాడు. యీ బీజాంకములో యీశ్వరుడున్నాడు. సింహాపీఠిపై శివుడుండగా ఆ ఆసనము ఒక వృషభము మూపున మోపబడిఉంది. అర్ధనారీశ్వర రూపములో, ప్రకాశిస్తుంది, యీతని సగము దేహము బంగారు కాంతితో, వేరొక సగము హిమ కాంతితో ప్రకాశిస్తుంది. యీతడు అయిదు ముఖాలుకలవాడు, పదిభుజాలున్న వాడు, శూలం, టంకం గండ్రగొడ్డలి,

ఖడ్గము, వజ్రము, దహనం (అగ్నేయాస్త్రం) నాగేంద్రము, ఘంట, అంకుశము, పాశము, పూసినవాడు. తెల్లగా ఉన్న యీ దేవుడు సర్పమాల గళమందు ధరిస్తాడు. నెలవంక చిందిస్తున్న అమృతం ఆతని లలాటాన ప్రకాశిస్తుంది.

కర్ణికాంతములో శశిక్షేత్రములో ఎముకలగుట్టపై శాకినీ శక్తి ఉంది. యీమె తెల్లగా నాలుగుభుజాలు అయిదు మోములు కలది. త్రినయన, పీతాంబర ధారిణి ధనుర్బాణ పాశాంకుశాలను హస్తాల దాల్చినది.

అజ్ఞాచక్రము :

యిది తెల్లగా ఉంటుంది. రెండు రేకులున్నది. “హ”కార “క్ష” కారాలు యీ దళాలమీదుండి చక్రాన్ని చుట్టబడి ఉంటాయి. కర్ణికాంతములో హాకినీశక్తి కూర్చొని ఉంటుంది. తెల్లని రూపము కలది. రక్తవర్ణముతో ఆరుముఖాలతో ఉన్న యీమెకు మూడు నేత్రాలు, ఆరుహస్తాలుంటాయి. తెల్లని పద్మముపై ఆ మాత కూర్చొని ఉంటుంది. వరదాభయముద్రలు, రుద్రాక్షమాల, మానవక పాలం, డమరుకం, పుస్తకాలను దాల్చిన యీమెపై త్రికోణముంది. అందు మెరుపువంటి, ఇతరలింగం, ఉంది. అంతరాత్మ నామముతో ప్రకాశిస్తుంది. దానిపై ఒక త్రికోణం అగ్నివంటి కాంతితో ఉంది. దానికి నలువైపులా మూలం మొదలు బ్రహ్మరంధ్రం వరకూ కానిపించు కాంతిరేఖలు తేలియాడుచున్నాయి. దానిమీద మనస్సు, దానిపై హంస అనుపేరుతో నెలవంక దానిలో శక్తితో పరమశివుడు ఆసీనుడై ఉన్నాడు.

సహస్రారం :

యిన్ని పద్మాలపై పరమవ్యోమ మనబడే చిదాకాశాన శంఖినీనాడి విరాజిల్లుతూంది. దాని క్రింద సహస్ర దళాలున్నాయి. సహస్రారకమలాన్ని, అకులా, అనీ అంటారు. ఇది చంద్రకాంతికన్నా తెల్లగా ఉంటుంది. మహాకాంతి వంతమైంది. యీ పద్మపత్రాలు క్రిందనున్న ముఖాలతో ఉన్నాయి. ఇది ఎప్పుడు ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. వీటి చివరలు బాలసూర్యునివంటి కాంతిగలవి. ఎప్పుడూ వెలుగుతూ ఉంటాయి. అకారాద్యక్షరాలతో యీపద్మం దేదీప్యమానంగా, కేవలనందముగా వెలుగుతుంది.

యీ పైన చెప్పిన మహాశక్తులన్నీ కుమారుని బాణానికి ఉండబట్టి అభేద్యుడై మహేంద్రాది సురలందరినీ ముప్పుతిప్పలు పెట్టి మూడు చెరువుల నీళ్ళు త్రావించి మహా తపస్సంపన్నుడైన తారకాసురుని అంతం చేసింది. “కుమారుడు, అనగా జ్ఞానతత్త్వమే. అతడే సుబ్రహ్మణ్యుడు, ఆరు కమలాలు ఆరుగురు కమలాలు. యీలా యెంతైనా చెప్పవచ్చు.

భగవానుడు నిత్యకౌమారుడు. భగవత్త్వం నిత్యనూతనముగా ప్రకాశిస్తుంది. మంచి అకర్షణగా రమ్యంగా రమణీయంగా కమనీయంగా ఉంటుంది. “కుమార, శబ్దం కుమారత్వం నిత్యనూతనత్వానికి గురుతు. కుమార శబ్దానికి సృష్టిఅనే అర్థంకూడా ఉంది. కుమార శబ్దమనగా “బేలన్స్” ప్రకృతిలో సమతూకాన్ని తెలుపుతుంది. ఎన్ని చావులు సంభవించినా కుమారత్వం ఆలోటు తీరుస్తుంది. నాశనముఅవదు. సృష్టించడమే కుమారత్వం.

9. కుమారస్వామి

కార్తికేయుడు, సుబ్రహ్మణ్యుడు అనికూడా పిలువబడే కుమారస్వామి శివుని కుమారుడు. శివపార్వతుల సంగమం వల్ల తనను మించి ప్రభావ వంతుడయిన కొడుకు వారికి పుడతాడేమోననే భయంతో ఇంద్రుడు వారి క్రీడకు భంగం కలిగించమని అగ్నిని ప్రేరేపిస్తాడు. అగ్ని చిలుక రూపంలో వారి అంతఃపురంలోకి ఆ సమయంలో వెళ్ళేసరికి పార్వతి గ్రహించి పక్కకు తొలగుతుంది. ఆ అగ్రహంలో శివుడు పతనమైన తన జననశక్తిని ధరించమని అగ్నిని శాసిస్తాడు. ఆ భారాన్ని భరించలేక అగ్ని గంగను కోరగా గంగ తన గర్భంలోకి తీసుకుని తనకూ దుర్భరం కావడంతో రెల్లుగడ్డిలో విడిచిపెట్టింది. అందుండి సూర్యరశ్మికి పెరిగి కుమారస్వామి పుట్టాడనీ బ్రహ్మాండపురాణం చెప్పబడింది. కుమారస్వామి దేవతలకు సేనానాయకుడు, ఇతనికి వాహనం నెమలి, ఆయుధం శక్తి.

పుట్టినప్పుడు కృత్తికలు పెంచడంవల్ల కుమారస్వామికి కృత్తికాకారుడు, కృత్తికాసుతుడు, అనే పేర్లు వచ్చాయి. భారతంలో మరో కథ కూడా ఉంది. మునిపత్నులను చూసి అగ్ని మోహించి కామబాధతో ఉండగా, ఆ బాధను గ్రహించిన అగ్ని భార్య స్వాహాదేవి ఒక్క వసిష్ఠుని భార్య అయిన అరుంధతి రూపంలో తప్ప, మిగతా ఆరుగురు మునిపత్నుల రూపంలో తానే అగ్ని కోర్కెతీర్చగా ఆ శుక్రశక్తి నుంచే కుమారస్వామి పుట్టాడనీ, అందుకే అతనికి ఆరు ముఖములు ఏర్పడ్డాయనీ అందుకే షణ్ముఖుడయ్యాడనీ ఆ కథ, బ్రహ్మ కుమారస్వామిని అభినందించి పార్వతీ పరమేశ్వరులు నీ తల్లిదండ్రులు. శక్తి బలంతో అగ్నిలో, అతనిభార్యతో ఆవేశించి లోకహితం కోసం నిన్ను కన్నారు. అని వివరిస్తాడు. స్కాందపురాణంలోనూ కుమారస్వామి కథ ఉంది. కుమార

స్వామి తపస్సుకు భయపడిన మునులు, దేవతలు ఇంద్రుని దగ్గరకు వెళ్ళి నీ ఇంద్రపదవిని తీసుకోవడానికి శౌర్యవంతుడైన కుమారుడు వస్తున్నాడని చెబుతారు. ఇంద్రుడు సప్తమాతృకలను పంపి కుమారస్వామిని చంపి రమ్మంటాడు. వారు కుమారస్వామి తపోవిశేషానికి భయపడి శరణుకోరి మేము దూతలం, మాయందు మాతృభావం ఉంచమని వేడుకుంటారు. ఇంద్రుడు స్వయంగా యుద్ధానికి వచ్చి తన వజ్రాన్ని ప్రయోగిస్తాడు. అది కుమారుని దక్షిణభాగాన్ని తాకి అందులోంచి విశాఖుడు పుడతాడు. కన్యాకుమార గణాల అనేకం పుడతాయి. ఇంద్రుడు భయపడి కుమారస్వామిని శరణువేడుతాడు. నీకు, నాకు ఎవరైనా వైరం కల్పిస్తారు. నీవు కోపిస్తే నాకు శరణ్యం లేదు. నాపదవి నీవే తీసుకో అంటాడు ఇంద్రుడు. దానికి కుమారస్వామి అంగీకరించక కేవలం సేనానాయకుడవడానికి అంగీకరిస్తాడు. శూరపద్మాసురుడనే రాక్షసుని అవలీలగా కుమారస్వామి సంహరించి నప్పుడు ఇంద్రుడు కుమారస్వామిని మెచ్చుకుని తన కుమార్తెనునిచ్చి వివాహం చేస్తాడు. భూలోకంలో శివభక్తిని వ్యాపింపచేయడానికి భూమిమీద పుట్టనున్న శివుడి ఆదేశం మేరకు కుమారస్వామే ఈలోకంలో చెన్నబసవడిగా పుట్టాడంటారు. బ్రహ్మ పురాణాన్ని అనుసరించి కుమారస్వామి విషయాసక్తుడై దేవతాస్త్రీలను వలచాడనీ, పార్వతీదేవి అనేక రూపాలతో కుమారుని ముందుకు వచ్చిందనీ, పార్వతియే అలా వచ్చిందని గ్రహించిన కుమారస్వామి స్త్రీలందరూ తల్లితో సమానులని విషయ వాంఛలను వదలి, పుణ్యాన్ని పొందాడనీ ఓ కథ. శివపురాణాన్ని అనుసరించి తారకా సుర సంహారం చేసింది కుమారస్వామి. ఈ పురాణాన్ని అనుసరించి దేవతలను బాధిస్తూ నివసిస్తూండగా ఆ పర్వతాన్ని భేదించి కుమారస్వామి వారిని సంహరించా డని వివరించబడింది. విశాఖుడు, మైఘమేఘుడు, వృష్ణజుడు కుమారస్వామి కుమారులు, కుమారస్వామి నివాసం ‘స్వామిమల’.

స్వామికి కొన్ని పర్యాయనామాలు :

అగ్గిచూలి, అగ్నిసంభవుడు, ఆరు మోముల వేల్పు, ఉమాసుతుడు, కార్తికేయుడు, కుక్కుటధ్వజుడు, కృత్తికాభవుడు, క్రౌంచభేది, గాంగేయుడు, జుట్టుపిట్టతాలుపు, నెమ్మిరవుతు, మయూరకేతువు, మహాసేనుడు, శంభుజుడు, శక్తిధరుడు, శరవణ భవుడు, షణ్ముడు, షడాననుడు, షడ్వక్త్రుడు, షణ్ముఖుడు, సామి, షాన్మాతురుడు, షాడాముఖుడు, సుబ్రహ్మణ్యుడు, సేనాని, స్కందుడు, స్థిరుడు.

10. సుబ్రహ్మణ్యస్వామి వైభవము

1. మార్గశిర శుద్ధపక్షి సుబ్రహ్మణ్యస్వామి అవతరించినరోజు. దీనినే స్కంధపక్షి.
2. స్వామిని కృత్తికలు పెంచినందువలన కార్తికేయుడు అనిపేరు.
3. స్వామివద్దనుండే నెమలి లోకిక ఆకర్షణలకు ప్రతీక. పాము ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానానికి ప్రతీక.
4. సుబ్రహ్మణ్యుడు అనగా మంచి బ్రహ్మజ్ఞాని అని అర్థం.
5. స్కాందపురాణములో అగస్త్యనారద సంవాదం వున్నది. అందులో స్వామిని సహస్రనామంలో ఉరగేశ్వరాయ నమః మహోదరాయనమః అని పూజిస్తారు. స్వామివారి వల్లదేవి సర్పరూపములో ఉంటుందని అందుకే ఆమెతో ఉన్నప్పుడు స్వామికూడ సర్పరూపములో ఉంటాడని పురాణ గాధలు ఉన్నాయి.
6. సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని సుబ్బరాయుడిగా పూజిస్తారు. బాలునిగా ఉండేవాడు, కుత్సితులను సంహరించేవాడు, మన్ముధునివలె అందంగా ఉండేవాడు అని కుమారాస్వామి అనే శబ్దానికి అర్థం.
7. కళ్యాణము కొరకు షష్ఠివ్రతం చేస్తారు. కార్తీకమాసంలో వచ్చే స్కంధ షష్ఠికి ఆరు వ్రతాలు పూర్తిచేయాలి.
8. సంతానం కొరకు షష్ఠివ్రతం చేసేవారు సుబ్బరాయుడి షష్ఠికి ఆరు వ్రతాలు చేయాలి. నెలకి ఒక షష్ఠి చొప్పున చేయాలి.
9. కళ్యాణముకొరకు స్కంధ షష్ఠిరావడానికి ఆరుమాసాలు పూర్వం వ్రతం ప్రారంభించి స్కంధ షష్ఠి ఆరవ షష్ఠి అవ్వాలి.
10. జ్యేష్ఠమాసములో శుద్ధ షష్ఠినుండి ప్రారంభము కావాలి. అమావాస్య మరునాడు వచ్చే పాడ్యమి నుండి దీక్ష స్వీకరించాలి. మెడలో రుద్రాక్షమాల ధరించాలి. పసుపుతాడు కంకణ ధారణ చేయాలి.
11. శుద్ధపాడ్యమి నుండి పంచమి వరకు అయిదు రోజులు స్వామిని పూజించాలి. షష్ఠినాడు విశేషపూజ జరపాలి.
12. స్వామికి వడపప్పు పాకం సమర్పించాలి.
13. స్కంధుడు అనగా శత్రువులను శోషింపచేసేవాడు అని అర్థము.

14. స్వామికి అనేక పేర్లు వున్నాయి. కార్తికేయుడు, షణ్ముఖుడు, గురు స్వరూపుడు, శరవణభవుడు, శరవణోద్భవుడు, స్కందుడు, స్వామినాథుడు, రుద్రతేజస్వరూ పుడు, గుహుడు, కుమారస్వామి, సుబ్రహ్మణ్యస్వామి, వేలాయుధుడు.
15. గుహ అంటే వేదాంత పరముగా హృదయం గుహ అని అర్థం. అంటే ఆత్మ గుహలో స్వామి ఉన్నట్లు అని అర్థం.
16. తమిళనాడులో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దేవాలయములు ఎక్కువగా వున్నాయి. భక్తులు నెమలి ఈకలతో అందంగా అలంకరించిన కావాడిని తీసుకొని వెళతారు.
17. వారి భాషలో కావాడి అనగా నీ పాదసన్నిధిని రక్షించు ఈ కావాడిసేవలో అహంకారాన్ని విడిచిపెట్టడం సమర్పణ అనే భావాలు వుంటాయి.
18. అగ్నిపురాణములో స్కంధుడే శాఖ, విశాఖ అనే పేర్లుతో వున్నాడు.
19. సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దేవేరులైన వల్లదేవసేనలు ఇచ్చాశక్తి జ్ఞానశక్తులకు ప్రతీకలు.
20. స్వామి రెల్లుపొదలలో ఆవిర్భవించాడు. కావున స్వామివారికి శరవణ భవుడు, శరవణోద్భవుడు అనిపేర్లు వున్నాయి.
21. ఖగోళశాస్త్రానికి సాముద్రిక శాస్త్రాలకు కూడ అధిదేవతగా కుమారస్వామిని కొలుస్తారు.
22. ఈశ్వరునికే ప్రణవార్థాన్ని వివరించిన కుమారస్వామి బ్రహ్మవిద్యకు అధిదేవతగా చెప్తారు.
23. నెమలి వాహనంపై వున్న స్వామికి సుముఖం విశాలాక్షి అనే స్త్రీలు ప్రక్కనే ఉన్నట్లుగా ఉంటుంది.
24. స్వామిని పూజిస్తే ఆరోగ్యం ఐశ్వర్యం చేకూరుతుంది. ఋణవిముక్తు లవుతారు.
25. శరవణ భవ
 శ : శమింపచేయువాడు
 ర : రతి పుష్టినిచ్చువాడు
 వ : వంధ్యత్వం రూపుమాపువాడు
 ణ : రణమున జయమునిచ్చువాడు

- భ : భవసాగరాన్ని దాటించేవాడు
వ : వందనీయుడు
26. శ : లక్ష్మీ బీజము అధిదేవత శంకరుడు
ర : అగ్ని బీజము అధిదేవత అగ్ని
వ : అమృత బీజము అధిదేవత వరుణదేవుడు
ణ : యక్ష బీజము అధిదేవత బలభద్రుడు
భ : అరుణ బీజము అధిదేవత భద్రకాళీదేవి
వ : అమృత బీజము అధిదేవత చంద్రుడు
27. శ్రీవల్లీకం అనగా సర్పముయొక్క తోకభాగము అని దేవసేన అనగా పాముపడగ అని అర్థము.
28. రెల్లుగడ్డి పొదల కదలికలకు స్వామి ముఖం ఆరుభాగాలుగా చీలింది కావున షణ్ముఖుడు అని పేరు వచ్చింది.
29. జీవుల వీర్యకణాలు ప్రతిరూపం కావడం వల్ల ధాతుపతి అని తేజోపతి అని, ఓజోపతి అని పేర్లు వున్నాయి.
30. మూలధార చక్రం క్రింద ఉండే మూడున్నరచోట్ల సర్పానికి సుబ్రహ్మణ్య స్వామి ప్రతీక స్వామి “కుండలీనీపతి” అనిపేరు.
31. వల్లీకి నాధుడు కావున వల్లీనాధుడు అని దేవతలసేనాని కావడం వల్ల దేవసేనుడు అని పేరు వచ్చినది.
32. తపస్సువల్ల యోగాభ్యాసం వలన తేజస్సుకు కుమారుడు అని పేరు ఉన్నది.
33. చీలిపోవడానికి సంస్కృతములో స్కంధము అంటారు. ఇలా చీలిన ముఖములు గలిగినవాడు అవ్వడం వల్ల స్కంధుడు అనిపేరు వచ్చినది.
34. మురగన్ (అందగాడు) అనిపేరు స్వామికి వున్నది. ఆయనను మరుమగన్ అని అంటారు. అంటే మేనల్లుడు స్వామి విష్ణువునకు మేనల్లుడు ఆయన భార్యలైన వల్లీ దేవసేనలు విష్ణువు కుమార్తెలు.
35. కుమారస్వామిని ఉపాసించడం కౌమారమతం అని అంటారు.
36. ముత్తుస్వామి దీక్షితులు వాసుకి తక్షకాది సర్పస్వరూపధారణాయ నమః అని సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని స్తుతిస్తారు.

37. కాళిదాసు తన కుమారసంభవంలో అద్భుతంగా రచించాడు. స్వామిపుట్టుక గూర్చి స్కాంధపురాణం తెలిపింది.
38. అరుణగిరినాధుడు తిరుప్పగళ్ అనే గ్రంథాన్ని కుమారస్వామిపై రచించాడు.
39. స్వామి వేల్ అనే ఆయుధాన్ని ధరించాడు. అందుచేత వేలాయుధపాణి అయినాడు. వేల్ అంటే ఈటె.
40. తిరుమల తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామిని గూడా సుబ్రహ్మణ్యస్వామి అని కొన్ని వందల ఏళ్లు పూజించిన చరిత్ర ఉన్నది.
41. సనత్కుమార ఋషి స్కందుడే అని దెలుపబడినది. “భగవాన్ సనత్కుమారస్తగ్ం స్కంద ఇత్యాచక్షుతే” ఈ విషయం చాంధోగ్యోపనిషత్తు ప్రస్తావించబడినది.
42. తమిళనాడులో సుబ్రహ్మణ్య దీక్ష పాటించెదరు.
43. సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దీక్ష వస్త్రములు ఆకుపచ్చ రంగులో ఉండును. స్వామి భక్తులు “హరోంహర” అని ధ్యానిస్తూ కాలినడకన పళని కొండ చేరుకుంటారు.
44. భక్తులు మొక్కుతీర్చుకునేవారు కావడి మోసుకుంటూ స్వామిని చేరి తమని కాపాడమని ప్రార్థిస్తారు.
45. రాహుకాలములో స్వామికెదురుగా 18 ప్రమిదెలలో 18 ఎర్రటి వత్తులుతో వెలిగిస్తారు. ఇలా చేస్తే స్వామి రాహుదోషము పోగొడతాడని ప్రతీతి.

❧ 11. షష్ఠి దేవత దేవసేన ❧

షష్ఠిదేవత గురించి ఎక్కువ మందికి తెలియక పోవచ్చు. లక్ష్మీదేవి సంపదనిచ్చే దేవత అయితే భౌతిక అంశాలను అందించే దేవత ఈమె. భౌతిక అంశాల్లో ఆరవవంతు ఆమెది. ఆరోవంతు భాగం కల్గినదికాబట్టి షష్ఠి అని పిలిచారు.

షష్ఠిదేవతకు పిల్లలంటే మహాఇష్టం. నిజానికి ఆమె బాలసంక్షేమదేవత. ఆమెను పురాణాలు ధ్యానమంత్రగా వర్ణించాయి. ఆమెదీవెనలు, వరాలందించే ఒక యవ్వన దేవత అని పురాతన గ్రంథాలు చెప్తున్నాయి. ఘనమైన కీర్తికలిగి, ఒంటినిండా ఆభరణాలు నింపుకుని వెలుగులు చిమ్ముతూ తిరుగుతుందీ దేవత.

ఆమె చెంత ఆనందం తప్పించి ఇతర భావాలు చేరనే చేరవు. ఆమె ధరించిన వస్త్రాలన్నీ ఎంతో నాణ్యమైన నేతవి. ఆమె ఎప్పుడు ధగధగా మెరిసే పట్టుపీతాంబరాల లోనే వుంటుంది. ఆమెచుట్టూ ఎప్పుడూ పసిపిల్లలు వుంటారు, పసిపిల్లలేకాదు పసి జంతువులుకూడా ఆమెను వదిలివెళ్ళవు. అలా బాల ప్రేమను పుష్కలంగా పంచే తల్లిచేతిలో శుభాలను అందించే ఒక కొమ్మ వుంటుంది. ఆమె చూపులు ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి. సృష్టి మొత్తానికి ఆమె రక్షణను ఇస్తుంటుంది.

సంతానం కలగగానే తొలిగా పూజించేది షష్ఠి అమ్మవారినే. ప్రసవ మయిన గదిలో ప్రసవించిన ఆరవ రోజున నిర్వహించే పూజాకార్య క్రమాలు ఈమెకే చెందు తాయి. నేను జన్మనిచ్చినా బిడ్డకు అసలుతల్లివి నీవే, నీ చల్లని చూపులతో నా బిడ్డను చల్లగా చూడు తల్లీ అని షష్ఠిదేవతకు పూజచేసి నైవేద్యం పెడతారు.

షష్ఠిదేవతకు పన్నెండు రూపాలు ఉన్నాయి. సంవత్సరానికి పన్నెండు నెలలు. ఒక్కొక్క నెలలో ఆమెను ఒక్కొక్క పేరుతో పూజిస్తారు. చందన, అరణ్య, కార్దమ, లుంతాన, చాపేటి, దుర్గ, నది, ములక, అన్న, శిశాల, గోరూపిణి, అశోక అనేవి ఆ పేర్లు. షష్ఠిదేవతల సైన్యాధిపతి కార్తికేయుని భార్య అని పురాణాలు చెప్తున్నాయి. కార్తికేయుని బాల్యంలో ఆరుగురు కృత్తికలు పెంచాయి. ఆ ఆరుఅనే సంఖ్యాపరంగా ఈమెకు షష్ఠిదేవతనే పేరు వచ్చిందంటారు.

ఈ సృష్టికి మూలపురుషుడు స్వయంభువమనువు, అతనికొడుకు ప్రియవ్రతుడు. బ్రహ్మచారిగా జీవించాలనుకున్న ప్రియవ్రతుని అతనికి తగిన భార్యను వెతుకమని బ్రహ్మ ఆజ్ఞాపించాడు. బ్రహ్మమాట మేరకు పెళ్ళాడినా ప్రియవ్రతునికి సంతానం కలుగలేదు. మగబిడ్డకోసం తానేం చేయాలని పండితులను అడిగాడు.

పుత్రకామేష్ఠి చేయాలని సూచించగా ప్రియవ్రతుడు పాటించి యజ్ఞఫలాన్ని తన భార్య మాలినికి అందించాడు. ఫలితంగా మాలిని గర్భవతి అయినా ఆ శిశువు తల్లికడుపులో పన్నెండు సంవత్సరాలు ఎదిగాకగాని ప్రసవంకాలేదు. అన్నాళ్ళు తల్లిగర్భంలోవున్న ఆ శిశువు సక్రమంగా ఎదగలేదు. కళ్ళలో ప్రాణంలేదు. ఆ బిడ్డను చూసి దుఃఖంతో మాలిని మూర్ఛపోయింది.

ఆ శిశువు మృతశిశువు అని తెలియగానే ఆ శిశువును తీసుకుని శ్మశానానికి బయలుదేరిన ప్రియవ్రతునికి ఒక్కసారిగా ఏడుపు వచ్చింది. ప్రియవ్రతుడు దుఃఖితుడై వుండగా హఠాత్తుగా ఆకాశం నుండి ఒక దేవత

సాక్షాత్కరించి నేను షష్ఠి దేవతను, బ్రహ్మపుత్రికను, కార్తికేయుని భార్యను, ప్రకృతిలో ఆరవవంతునాది, నన్ను దేవసేన అంటారు అని చెప్పి ఆ మృతదేహాన్ని తనచేతుల్లోకి తీసుకుంది. వెంటనే ఆ బిడ్డలో ప్రాణంవచ్చింది. రూపం మారిపోయింది. తండ్రిని చూసి చిరునవ్వు నవ్వాడు.

ఆ బిడ్డను చూసిన ఆనందంతో ప్రియవ్రతుడు వుండగానే షష్ఠిదేవత ఆ బిడ్డను తీసుకుని ఆకాశమార్గన వెళ్ళసాగింది. ప్రియవ్రతుడు ఆమెను బతిమాలగా ఆమె ఒక షరతుమీద బిడ్డను ప్రాణాలతో అప్పగించేందుకు అంగీకరించింది. లోకమంతా షష్ఠిదేవతను ఆరాధించేలా చేయాలి. ఆ పూజ నీతోనే ఆరంభమవ్వాలి అని అనగా అందుకు ఆ రాజు అంగీకారం తెలిపాడు. బిడ్డకు సువ్రతుడు అనిపేరు పెట్టింది.

ఆబిడ్డ నారాయణ భక్తుడై, అద్భుతజ్ఞాపశక్తి కలవాడై, వందల యజ్ఞాలతో క్షత్రియంగా పేరుపొందుతాడు. దానగుణంతో పేరుపొందినవాడవుతాడు అని చెప్పి షష్ఠిదేవత అదృశ్యమైంది. వెంటనే ప్రియవ్రతుడు ప్రతిపక్షంలో ఆరవరాత్రి షష్ఠిపూజ చేశాడు.

షష్ఠిదేవత పూజక్రమంగా దేశమంతా పాకింది. బిడ్డలసంక్షేమం కోసం అందరూ షష్ఠిని పూజించసాగారు. షష్ఠి సంతానం ప్రసాదించే దేవత అయింది. సత్రాజిత్తు అనే రాజుకు సంతానంలేదు. ఓనాడు ఆయన భార్య గంగానదిలో స్నానమాచరిస్తుండగా ఒక ముదుసలి స్నానం చేస్తు కనిపించింది. ఆ ముదుసలి ముఖంలో తెలియని ఆకర్షణ ఏదో ఉంది. ఆమె ఎవరని విచారించగా వర్ణమాన నగరం నుండి వచ్చాను. నేను షష్ఠిదేవతను, నేడు అరణ్యషష్ఠి పూజాదినం. కాబట్టి నన్నుపూజించు అని చెప్పింది ఆమె. ఆ పూజ చేయటంవల్ల వచ్చే లాభం ఏమిటని అడగ్గా షష్ఠిపూజచేసి గతంలో లాభంపొందినవారి గురించి వివరించింది. షష్ఠిమాతకు పూజచేసిన ఒక వ్యాపారకుంటుంటేకుని ఉదంతాన్ని వివరంగా చెప్పింది.

ఒక వ్యాపారికి ఏడుగురు కొడుకులు. వారందరికి వివాహం చేశాక ఒకరోజు షష్ఠివ్రతం తలపెట్టారు. షష్ఠివ్రతానికి తగిన తినుబండారాలన్నీ తయారుచేశారు. పూజ ముగించి నైవేద్యం పెట్టేవరకు ఆ వంటకాలను ఎవరూ తాకరాదు. ఆ వంటకాలను జాగ్రత్తగా చేసే బాధ్యతను అత్తగారు చిన్నకోడలుకు అప్పగించింది. ఐతే చిన్నకోడలు గర్భిణి, చిన్నవయసు, ఆగలేక ఆపదార్థాలలో కొన్నింటిని రుచి చూసింది. అత్తగారితో నల్లిపిల్లి వచ్చి తిని వెళ్లిందని అబద్ధ మాడింది.

నల్లపిల్లి షష్ఠిదేవత వాహనం, ఆ దేవతలాగానే ఆమె వాహనానికి మేలు తప్పించి కీడుచేయుటం తెలియదు అటువంటిది తనమీద షష్ఠిదేవత నైవేద్యం తిన్న నెపం వస్తుందా అని ఆ నల్లపిల్లి పగపట్టింది.

ఆ చిన్నకోడలు ప్రసవించగానే ఎవరికీ తెలియకుండా ఆ పసిగుడ్డును నోటకరుచుకువెళ్ళి తినేసింది. నల్లపిల్లి అలా వరసగా ఆరు కాన్పులలో బిడ్డ పుట్టినా ఎవరికీ తెలియకుండా మాయమయ్యేది ఆ వ్యాపార కుటుంబానికి అంతా గందర గోళంగా అనిపించింది. చివరికి ఏడవకాన్పులో కోడలిని అడవిలోకి తీసుకెళ్ళి నిర్జీవ ప్రదేశంలో ప్రసవం చేయించారు.

బిడ్డను ఎవరూ తీసుకువెళ్ళలేదు. తన మగబిడ్డను ఒళ్ళోపెట్టుకుని ఆనందంగా చూసుకుంది నాలుగురోజులు నిద్రలేకుండా బిడ్డను చూసుకున్న ఆ పిల్ల అలా కనుమూయగానే నల్లపిల్లి బిడ్డను మాయంచేసింది. ఈ సారి ఆ బిడ్డను తినక తన యజమాని అయిన షష్ఠిదేవత పాదాలచెంత వదిలిపెట్టింది.

బిడ్డను దొంగిలించి తెచ్చినందుకు షష్ఠిదేవతకు తీవ్రమైన కోపంవచ్చింది. ఒక తల్లిని బాధించినందుకు మందలించి ఆ తల్లి ఎక్కడున్నదో వెతుక్కుంటూ వచ్చింది. అడవిలో ఏడుస్తూ సొమ్మసిల్లి పడిపోయిన ఆ తల్లికి సేవచేసి స్పృహ తెప్పించింది.

ఆమెముందు నిలబడి తన వాహనంచేసిన తప్పును క్షమించమంది. అయితే ఆమె చేసిన పొరపాటుకి ప్రతీకారంగానే ఇది జరిగిందని షష్ఠిదేవత మిగిలిన గాథ నంతటినీ వివరించింది. నా నైవేద్యం ఎంగిలి చేసినందుకు అది తగిన శిక్ష అనికూడా చెప్పింది. అయితే ఆ శిక్ష తప్పునిమించి సాగిందని కాబట్టి ఇకముందు బుద్ధిగా వ్యవహరించమని షష్ఠిదేవత చెప్పింది. అంతేగాక గతంలో నల్లపిల్లి చేతిలో మరణించిన ఆరుగురి సంతానానికి ప్రాణంపోసి తిరిగి అందించింది. ఏడుగురు బిడ్డలను వెంట తీసుకుని ఇంటికి తరలివస్తున్న తమకోడల్ని చూసి ఆ వ్యాపారి కుటుంబమంతా ఆనందోత్సాహాలతో పొంగిపోయింది.

ఏడుగురు బిడ్డలకు వారి జీవితకాలంలో ఎటువంటి ఇబ్బందీ రాకుండా చూసుకుంటానని షష్ఠిదేవత ఇచ్చిన వాగ్దానం ప్రకారం ఆమె సంతానమంతా ఆరోగ్యంతో ఎదిగారు. షష్ఠీమాత తన గాథంతా వివరించేసరికి ఆ సత్రాజిత్తు మహారాణి కళ్ళుతిరిగాయి. తనను ఆదుకోవటానికి చేసిటానికి వచ్చిన ఆమాతను తగినవిధంగా దేవి సత్కరించింది. అంతేకాక ఇకనుండి ప్రతీ పక్షం షష్ఠిదేవి పూజలు చేస్తానని మాట ఇచ్చింది. అది జరిగిన కొద్ది రోజులకే ఆ రాణి గర్భవతి అయింది.

12. సుబ్రహ్మణ్య షష్ఠి

1. లేవవలసిన సమయము : ఉదయం 5 గంటలు
2. శుభ్రపరచవలసినవి : పూజామందిరము, ఇల్లుశుభ్రం చేయాలి.
3. చేయవలసిన అలంకారములు : గడపకు పసుపు కుంకుమ, గుమ్మానికి తోరణాలు, పూజా మందిరములో ముగ్గులు
4. చేయవలసిన స్నానము : తలస్నానము
5. ధరించవలసిన పట్టుబట్టలు : ఎరుపు
6. పూజామందిరంలో చేయవలసినవి : పూజాకు ఉపయోగపడు వస్తువులు - పటములకు గంధము, కుంకుమ అలంకరించాలి.
7. మందిరంలో పరచవలసిన వస్త్రము : ఎరుపు వస్త్రము
8. కలశముపై వస్త్రము రంగు : ఎర్రటిరంగు
9. పూజించవలసిన ఘోటో : సుబ్రహ్మణ్య స్వామి
10. పూజించవలసిన ప్రతిమ : ఆరుముఖాల షణ్మఖుడు
11. పూజించవలసిన దైవము : కుమారస్వామి
12. తయారు చేయవలసిన అక్షతలు : తెల్లటి అక్షతలు
13. పూజకు కావలసిన పువ్వులు : ఎర్రటి పువ్వులు, మందారపువ్వులు
14. అలంకరణకు వాడవలసిన పూలు : ఎర్రటి చామంతి పువ్వులు
15. నివేదన చేయవలసిన నైవేద్యం : కందిపప్పు నానబెట్టినవి
16. సమర్పించవలసిన పిండివంటలు : కందిపప్పుతో వంటకాలు
17. నివేదించవలసిన పండ్లు : దానిమ్మపండ్లు
18. పారాయణ చేయవలసిన అష్టోత్తరం : సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
19. పారాయణ చేయవలసిన స్తోత్రాలు : సుబ్రహ్మణ్య అష్టకము
20. పారాయణ చేయవలసిన ఇతరస్తోత్రాలు : సుబ్రహ్మణ్య షోడశనామస్తోత్రము
21. పారాయణచేయవలసిన సహస్రాలు : సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామము
22. పారాయణ చేయవలసిన గ్రంథం : సుబ్రహ్మణ్య చరిత్రము
23. పారాయణ చేయవలసిన అధ్యాయములు : కుమారసంభవము
24. దర్శించవలసిన దేవాలయాలు : సుబ్రహ్మణ్యస్వామి

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 141 ...

71

... 142 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

25. దర్శించవలసిన పుణ్యక్షేత్రాలు : మోపిదేవి
26. చేయవలసిన ధ్యానములు : సుబ్రహ్మణ్య ధ్యానములు
27. చేయించవలసిన పూజలు : సుబ్రహ్మణ్యస్వామి సహస్రనామ పూజ
28. దేవాలయములో చేయించవలసిన : పుట్ట పూజలు, పుట్టలకు పాలు,
పూజాకార్యక్రమములు : సుబ్రహ్మణ్య కళ్యాణము
29. ఆచరించవలసిన వ్రతము : సుబ్రహ్మణ్య వ్రతము
30. ఉపవాసము నియమము : ఉదయంనుండి మరుసటిదినము
ఉదయం వరకు
31. జాగరణ నియమము : లేదు
32. సేకరించవలసిన పుస్తకములు : సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ,
కుమార స్వామి స్తోత్రమాల
33. సన్నిహితులకు శుభాకాంక్షలు :
తెలుపుచూ అందజేయుపుస్తకములు : సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ
34. స్త్రీలకు తాంబూలములో ఇవ్వవలసినవి : కుమారస్వామి స్తోత్రమాల
35. దేవాలయమువారు :
నిర్వహించవలసిన ఉత్సవములు : సుబ్రహ్మణ్య కళ్యాణము
36. దేవాలయమువారు :
నిర్వహించవలసిన ప్రత్యేకపూజలు : సుబ్రహ్మణ్యవ్రతము
37. పర్వదిన నక్షత్రము : మృగశిరా
38. పర్వదిన తిథి : మార్గశిర శుద్ధ షష్ఠి
39. పర్వదినము యీవారము :
వస్తే చాలామంచిది : మంగళవారము
40. పర్వదినము రోజు :
పూజ చేయవలసిన సమయము : ఉ॥ 9 గం॥ లోపుగా
41. వెలిగించవలసిన దీపారాధన కుంది : 2 ఎర్రటి మట్టి ప్రమిదలు
42. వెలిగించవలసిన దీపారాధనలు : ఎర్రటి ప్రమిదెలు
43. వెలిగించవలసిన వత్తులసంఖ్య : దూదితో 7 వత్తులు (ఎరుపురంగు)
44. వెలిగించవలసిన వత్తులు : 7 వత్తులు (దూదితో)
45. దీపారాధన వాడవలసిన నూనె : సువ్వలనూనె
46. వెలిగించవలసిన ఆవునేతితోహారతి : 7 వత్తులతో హారతి
47. ధరించవలసిన తోరము : ఎర్రటితోరము
48. సుదుటన ధరించవలసినది : కుంకుమ
49. 108 మార్లు జపించవలసిన మంత్రం : ఓం హ్రీం శరవణభవాయ నమః

50. జపమునకు వాడవలసిన మాల : రుద్రాక్ష మాల
51. మెడలో ధరించవలసిన మాల : రుద్రాక్ష మాల
52. మెడలో ధరించవలసిన మాలకుప్రతిమ : సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
53. చేయవలసిన అభిషేకము : పంచామృతములతో
54. ఏదిక్కుకు తిరిగి పూజించాలి : పడమరదిక్కు.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య షష్ఠి

దేవేంద్రుడు మార్గశిర శుద్ధ షష్ఠినాడు దేవసేనతో “శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి” వారికి అత్యంత వైభవంగా వివాహము జరిపించిన ఈ రోజును “శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య షష్ఠి”గా పరిగణిస్తారు. ఈ స్వామివారి జన్మవృత్తాంత విశిష్టత సమీక్షగా తెలుసు కుందాము!

పూర్వం మూడులోకాలను భయభ్రాంతులను చేస్తూ బాధిస్తున్న “తారకా సురుడు” అను రాక్షసుని బారి నుండి రక్షణ పొందుటకై! దేవతలు బ్రహ్మదేవుని శరణువేడినారు. దానికి బ్రహ్మ వారికి ఒక సూచన చేసినారు. ఈ తారకాసురుడు అమిత తపోబలసంపన్నుడు, అమితబలశాలి, వీనికి ఈశ్వర తేజాంశ సంభవుని వల్లకాని వానికి మరణములేదు. కావున! మీరు సతివియోగ దుఃఖముతో ఉన్న ఈశ్వరునకు ఆ సతీదేవియే మరుజన్మయందు గిరిరాజు హిమవంతునకు పుత్రికగా అవతరించిన! ఆ పార్వతీదేవికి వివాహం జరిపించండి. వారికి కలుగు పుత్రుడే తారకాసురుని సంహరించగల సమర్థుడు అవుతాడు అని తరుణోపాయంశెలవిచ్చారు.

అప్పటికే తపోదీక్షలో ఉన్న పరమశివునకు సేవలు చేస్తున్న ఆ జగన్మాత పార్వతికి, శివునకు అన్యోన్యత చేకూర్చే వాతావరణాన్ని కల్పించేందుకు! దేవతలు మన్మథుని ఆశ్రయిస్తారు. మొత్తం మీద మన్మథుని పూలబాణాలతో ఈశ్వరుని చలింపచేసి తాను ఈశ్వరుని ఆగ్రహానికి గురి అయినా! పార్వతి పరమేశ్వరుల కళ్యాణానికి మన్మథుడు కారణ భూతుడవుతాడు. కళ్యాణం అనంతరం దేవతల అభ్యర్థనమేరకు పునర్జీవింపబడతాడు.

ఇలా ఉండగా! పార్వతీ పరమేశ్వరులు ఏకాంత ప్రణయానందసమయాన అగ్నిదేవుడు పాపురం రూపంలో వారి ఏకాంత మందిరంలోకి ప్రవేశిస్తాడు. అది గ్రహించిన పరమ శివుడు తన దివ్య తేజస్సును ఆ అగ్నిహోత్రునిలోకి ప్రవేశ పెడతాడు. దానిని భరించలేక ఆ దివ్య తేజమును గంగానదిలో విడచి పెడతాడు. ఆ తేజము ఆ సమయమందు ఆ నదిలో స్నానమాడుచున్న

షట్కృత్తికల దేవతల గర్భానప్రవేశిస్తుంది. ఆ రుద్రతేజమును వారు భరించలేక రెల్లుపొదలో విసర్జిస్తారు. అంత ఆ ఆరుతేజస్సులు కలసి ఆరుముఖులతో ఒక దివ్యమైన బాలుడుగా ఉద్భవిస్తాడు. ఇది తెలిసిన పార్వతీ పరమేశ్వరులు రుద్రాంశ సంభూతినిగా ఆ షణ్ముఖుని అక్కున చేర్చుకుని కైలాసం తీసుకుని వెళతారు.

ఆ బాలుడు గంగాగర్భంలో తేజోరూపంలో ఉన్నందుకు గాంగేయుడని, షట్కృత్తికలు వానిని పెంచి పెద్దచేసిన కారణం వల్ల మరియు ఆరుముఖాలు కలవాడు అగుటవల్ల షణ్ముఖుడని, కార్తికేయుడని, అతడు గౌరీశంకరుల పుత్రుడగుటచే కుమారస్వామి అనియు, సుబ్రహ్మణ్యస్వామి అనియు నామాలతో పిలువసాగిరి.

ఇక ఈ “శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి” వారిని సర్పరూపము కలవాడని కొందరు. మరికొందరు ఈ స్వామి ఆరుముఖాలు పన్నెండు చేతులు కలిసిన నిర్గుణ పరబ్రహ్మ తత్వముతో బాలుని రూపంగా అవతరించారని కొందరు అంటూ ఉంటారు. ఈ రెండూ వాస్తవమేనట!

కారణజన్ముడైన ఈ స్వామి పార్వతి పరమేశ్వరులు, దేవతలు కోరిక మేరకు కుమారస్వామిగా చేసి, వానిని దేవతల సర్వసైన్యాధ్యక్షునిగా నియమించి పరమేశ్వరుడు “శూలం” మొదలైన ఆయుధాలను ఇవ్వగా, ఆ జగన్మాత పార్వతి కుమారుని దీవించి “శక్తి” అను ఆయుధాలను ఇచ్చి సర్వశక్తివంతుడైచేసి, తారకాసురు నిపై యుద్ధ శంఖరావాన్ని మ్రోగిస్తారు. అంత ఆ స్వామి నెమలి వాహనారూఢుడై ఆరుముఖాలు పన్నెండు చేతులతో ఊగ్రరూపంధాల్చి ఆరు చేతులతో ధనస్సులను మనో ఆరు చేతులతో బాణాలు ధరించి కొన్ని అక్షౌహిణులను సంహరించి, రాక్షస సేనను ఒకేసారి సంహరించాలని తలచి “సర్పరూపం” దాల్చి వారిని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసి, భీకర యుద్ధము చేసి తారకాసురుని సంహరించి విజయుడైనాడు.

సర్వశక్తి స్వరూపుడైన ఈ స్వామికి దేవేంద్రుడు దేవసేనతో వివాహము జరిపిన ఈరోజును “శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యషష్ఠి”గా పరిగణిస్తారని, సర్వులకు పూజ్యనీయు లైన శ్రీ వేదవ్యాసులవారు దీని విశిష్టతను వివరిస్తారు.

ఈ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి వార్కి గ్రామాలు, పట్టణాలు అనుభేదము లేకుండా దేశం నలుమూలలా దేవాలయాలు కలవు. ఈ రోజున “శ్రీవల్లి దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి” వారికి భక్తులు కళ్యాణోత్సవములు, సహస్రనామ పూజలు తీర్థములు అత్యంత వైభవంగా జరుపుతూ ఉంటారు.

ఈ స్వామి ఆరాధనవల్ల నేత్రరోగాలు, చర్మవ్యాధులు తగ్గుతాయని; పెళ్లికాని వారికి వివాహం జరిగి సత్సంతాన సౌభాగ్యం కలిగి ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యములతో వర్ధిల్లు తారని ప్రజల విశ్వాసం. అలా సంతానం కలిగినవారు శ్రీ స్వామివారి సహస్రనామాలలో ఇష్టమైన పేరును వారి బిడ్డలకు పెట్టు కుంటారు. ఈ పుణ్యదినాన శ్రీ స్వామికి పాలు, పండ్లు, వెండి, పూలు పడగలు, వెండి కళ్ళు మొదలైన మొక్కుబడులు సమర్పించుకుంటూ ఉంటారు.

ఇటువంటి పుణ్యప్రదమైన “శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యషష్ఠి” నాడు మనమంతా శ్రీ స్వామి విశేష పూజలు గావించి శ్రీ స్వామివారి కృపాకటాక్ష వీక్షణలు పొందుదాము.

13. కుమారషష్ఠి

షణ్ముఖులలో కుమారోపాసన (సుబ్రహ్మణ్యోపాసన) ఒకటి. మిగిలినవి. సౌర, శాక్త, వైష్ణవ, గాణాపత్య, శైవములు. అయితే ‘అగ్నిగర్భుడు’ అని పేరు పొందిన సుబ్రహ్మణ్యరాధన అగ్ని ఉపాసనతోనే జరుగుతుందని శాస్త్ర హృదయం. అంచేత పంచదేవతారాధనలో సుబ్రహ్మణ్యుని ప్రస్తావనరాలేదు. అయితే దీపారాధన ‘శివ శక్త్యాత్మకుడైన ఆగ్నేయుని సుబ్రహ్మణ్యుని ఆరాధించడ మేనని తత్వజ్ఞుల వచనం. ఈ విధంగా వైదికమతంలో సుబ్రహ్మణ్యోపాసన చెప్పబడింది.

“...యం సిద్ధ్యంతి స్కందం దేవం సుబ్రహ్మణ్యోం సుబ్రహ్మణ్యోం.”

బ్రహ్మణస్పతి, బృహస్పతిగా వేదంలో వర్ణితుడైన గణపతివలె... సుబ్రహ్మణ్యునిగా (మంత్రవాచ్య పరతత్త్వంగా) స్కందదేవుని కీర్తించారు. బ్రహ్మణస్పతి, సుబ్రహ్మణ్య నామాల సామ్యం పరిశీలించదగ్గది.

సుబ్రహ్మణ్య గణపతులు పరబ్రహ్మ స్వరూపులేగాక, “కుమార” తత్త్వానికి ప్రతీకలు. మాతాపితృతత్త్వానికి ప్రతీకలు.” పార్వతీ పరమేశ్వరులు” ఈ జగత్తుకి ఈ మూడు తత్త్వాలు మూలాలు. అవ్యక్తం, వ్యక్తం, మహత్, అహంకారం.. ఈనాలుగూ పంచభూతాత్మక జగత్తుకి ఆధారమైనవి. ఇందులో మొదటి రెండు-అవ్యక్తం, వ్యక్తం-శివుడు, పార్వతి, మహత్ తత్త్వం..గణపతి.. అహంకారం... కుమారస్వామి. నిజానికి ఒకే పరతత్త్వం యొక్క నాలుగు భూమికలవి.

“అహంకారం” అంటే లోకంలో అనుకొనే ‘గర్వం’ అనే భావం కాదు. ‘నేను’ అనే స్పృహని ‘అహంకారం’ అంటారు. ఈ స్పృహ ‘వ్యష్టి’గానే కాక,

సమిష్టిగానూ ఉంటుంది. (Micro-and Macro Levels.) ఈశ్వరుని పరంగానూ ఈ భావం ఉంటుంది. ఇక్కడి నుంచే సృష్టి విస్తృతి ప్రారంభమవుతుంది. చైతన్యం యొక్క లక్షణం అహంకారం. ఈసృష్టిలో కృత్రిమంగా, యాంత్రికంగా, వైజ్ఞానిక సాంకేతికంగా.... మానవుని మెదడు వంటి జ్ఞాపకశక్తి గల యంత్రాన్నో, కంప్యూటర్‌నో తయారు చేయవచ్చు. కానీ దానికి “నేనీ పనిచేస్తున్నాను” ‘I’ అనే అహంభావం, స్పందన ఇవ్వలేం. అదికేవలం స్వాభావికమైన సృష్టిలక్షణం. అనుభూతులకీ, ఆలోచనలకీ, స్పందనలకీ కేంద్రం ఈ ‘అహం’తత్వమే.

ఈ అహంతత్వానికి ప్రతీక సుబ్రహ్మణ్యుడు. రహస్యంగా అందరిలో ప్రకాశించే పరమాత్మ చైతన్యమిది గనుక ‘గుహ’ అన్నారు స్వామిని. జ్ఞానలక్షణం గల తత్వం గనుక ‘గురుగుహ’ అన్నారు.

పురుషోవిష్ణు రితుక్తః శివోనానామతః స్మృతః।

అవ్యక్తం తు ఉమాదేవీ శ్రీర్వా పద్మనిభేక్షణా ॥

తత్ సంయోగా దహంకారః స చ సేనా పతిరుహః॥

పరమపురుషుడు “విష్ణువు” లేక “శివుడు” అవ్యక్త శక్తి “లక్ష్మి” లేక ఉమాదేవి, వీరిరువురి సమైక్య, సమన్వయ తత్వమూర్తి కుమారస్వామి అని స్కాందపురాణం.

అంటే కుమారస్వామిని అర్చిస్తే శివశక్తుల్నీ, లక్ష్మీనారాయణుల్నీ కలిపి అర్పించినట్లే. ప్రకృతీ పురుషుల ఏకత్వం కుమారస్వామితత్వం. షట్కోణ యంత్రమే షణ్ముఖతత్వానికి ప్రతీక.

ఇది రెండు త్రికోణాల సంయోగము. ఊర్ధ్వంగా సాగే త్రికోణం. శివతత్వం అధోముఖంగా సాగే త్రికోణం. శక్తితత్వం. శివశక్తుల సంకేతమైన రెండు త్రికోణాల ఆగమం షట్కోణం.

ఈ రెండు త్రికోణాల వల్ల ఏర్పడ్డ షట్కోణాలు షణ్ముఖాలకు ప్రతీకలు. దీనివల్ల ఉత్పన్నమయ్యే శక్తి అమోఘం. దివ్యాతి దివ్యం. అందుకే ఈ దివ్య సంకేతాన్ని అనేక ప్రాచీన ఇతరమతాలు కూడా గ్రహించి, ఉపాసించాయి. యూదులు ఉపాసనా చిహ్నంగా దీనిని గ్రహించారు. ఈ విషయంబట్టి భారతీయ మతంయొక్క ప్రభావం ఎటువంటిదో తెలుసుకోవచ్చు. అమోఘమైన శివశక్తిని గురించిన తత్వం కనుక శక్తిధరుడు అన్నారు.

కుమార జననంలోనే అనేక తాత్త్విక మర్మాలు ద్యోతకమౌతాయి. పరతత్వం-అవ్యక్తం నుండి జగద్రూపం తీసుకొనే పరిణామక్రమం కుమార

జననంలో కనబడు తుంది. అమోఘ శివతేజాన్ని పృథ్వి, అగ్ని, జలం (గంగ) నక్షత్రశక్తి (షట్కృత్తికలు) ధరించి చివరకు బ్రహ్మతపోనిర్మితమైన అలౌకిక మహాగ్ని శరవణం (గొప్ప అగ్నిమయమైన రెల్లుతుప్ప) లో రూపుదిద్దుకుంది. శరవణభవుడు-సుబ్రహ్మణ్యుడు.

కాలస్వరూపం : వేదాలలో షణ్ముఖీనమైన సంవత్సరాన్ని స్వరూపంగా స్వామిని వర్ణించారు. కాలాగ్ని స్వరూపమే ఇది. కాలాగ్నిరుద్రుడైన శివుని తేజమే ఈ సంవత్సరాగ్ని. ఆరుముఖాలు, ఆరు రుతువులు. పన్నెండు చేతులు, పన్నెండు మాసాలు. ఇదీ సంవత్సరాగ్ని రూపం. ఈ రూపం ‘చిత్రాగ్ని’అనే నెమలిపై ఆసీనమయ్యింది. వివిధ వర్ణాలను వెదజల్లే కాంతి పుంజమే ఈ నెమలి.

జ్ఞానస్వరూపుడు : జ్ఞానశక్తి మూర్తిమత్వం సుబ్రహ్మణ్య తత్వం. సునిశితమైన మేధాశక్తి ప్రతీక ఆయన చేతిలో శక్తిహస్తం. (బల్లెం). శివజ్ఞానప్రదాయిని అయిన అమ్మవారు ప్రసాదించిన దివ్యాయుధమిది. ఇదే అజ్ఞానమనే తారకాసురుని సంహరించిన జ్ఞానశక్త్యా యుధం. “జ్ఞానశక్త్యాత్మా” అనేది సుబ్రహ్మణ్యనామం. ఇచ్చా జ్ఞానక్రియారూప మహాశక్తిధరం భజే । శివశక్తి జ్ఞానయోగం. జ్ఞానశక్తి స్వరూపకమ్॥ (శివపురాణం) ఇచ్చా, జ్ఞాన, క్రియా అనేమూడు శక్తుల మయమైన శక్తిని ధరించిన జ్ఞానశక్తి స్వరూపుడు, జ్ఞానయోగంలో సాక్షాత్కరించే శివశక్త్యాత్మకతేజః పుంజం- కుమారస్వామి. ఆరుకోణాల చక్రం-బహుముఖీనమైన ప్రజ్ఞకు సంకేతం కనుక కవిత్యానికి, ప్రతిభకీ ఆధారశక్తిగా కూడా కుమారస్వామి ఉపాసన చెప్పబడింది. “షణ్ముఖీ ప్రతిభ”ను ప్రసాదించే ఈ కార్తికేయుని ‘కవి’గా పేర్కొన్నాయి శాస్త్రాలు.

“పుట్టన్ బుట్ట, శరంబునన్ మొలువ” అనే పద్యంలో పోతన గారు... “కావ్య రచనా సామర్థ్యానికి నేను వాల్మీకిని కాను (పుట్టన్బుట్ట) శరవణభవుణ్ణి కాను (శరంబునన్ మొలువ)” అంటూ ప్రార్థించారు. ఈ మాటలో కూడా కవితాశక్తి నిధిగా స్కందుడు గోచరిస్తున్నాడు. శివతేజం స్కన్నమై వచ్చి రూపుకట్టిన దైవం కనుక ఈయన స్కందుడు. రామాయణంలో యాగరక్షణకు విశ్వామిత్రుడు రామ లక్ష్మణులతో వెళుతుండగా, మార్గమధ్యంలో సుబ్రహ్మణ్యుని గాఢను వర్ణిస్తాడు.

కార్తికేయభక్తులు ఇహలోకంలో ఆయుష్షుంతులై పుత్రపౌత్రులతో వర్ధిల్లి అంత్యమున స్కందసాలోక్యాన్ని పొందుతారు. ఓరామా! ఈ కుమారసంభవం ధన్యపుణ్యగాధ” అని విశ్వామిత్రుని మాట (వాల్మీకి రామాయణం -బాలకాండ)

ఏషతే రామ గంగాయా విస్తరోమయా ।
కుమారసంభవశ్చైవధన్యం పుణ్యస్తథైవచ॥
భక్తశ్చయఃకార్తికేయే కాకుత్స్థ భువిమానవాః।
ఆయుష్మాన్పుత్రపౌత్రైశ్చస్కందసాలోక్యతాం వజ్రేత్॥

మహాభారతంలో కూడా ప్రత్యేకించి సుబ్రహ్మణ్య జననగాథ, తారకాసుర సంహారం అద్భుతంగా వర్ణించాడు వ్యాసదేవుడు. కుమారస్వామి జనన నిమిత్తం శివపార్వతుల కళ్యాణం. వారి ఏకత్వమే కుమారుని సంభవం. అందుకే - ఆ కళ్యాణ గాథను 'కుమారసంభవం' అనే గొప్పకావ్యంగా తీర్చి దిద్దాడు కాళిదాస మహాకవి. వాల్మీకులవారి "కుమారసంభవం" అనే మాటను కాళిదాసు తన కావ్యనామంగా గ్రహించారు.

అష్టాదశ పురాణాలలో గణ్యమైన 'స్కాందపురాణం' శివుని నుండి స్కందుడు విన్నది. కనుక ఆయన (స్కంద) పేరునే ఈ పురాణం పేరు పొందింది. తంత్రశాస్త్రంలో కూడా వివిధ సుబ్రహ్మణ్య స్వరూపాలు చెప్పబడ్డాయి.

బాలసుబ్రహ్మణ్యుడు, షణ్ముఖ సుబ్రహ్మణ్యుడు, వల్లీదేవసేనాసమేతుడు... ఇలా అనేక రూపాలు! ఉత్తిత కుండలినీ శక్తికి ప్రతీకగా సుబ్రహ్మణ్యుని 'సర్ప' రూపాన ఆరాధిస్తారు. సుబ్రహ్మణ్యుని శక్తులు-కుండలినీశక్తి చలనానికి, ఆగమనంలో ప్రాకే నాదశక్తికి ప్రతీక 'వల్లీ' (తీగ). ఇంద్రియశక్తులే "దేవసేన" ఈమె ఇంద్రకుమార్తె, ఈ రెండూ చైతన్యానికి పత్నీస్థానాలు. ఈవిధంగా సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని పరబ్రహ్మగా ఉపాసించారు.

"నీవంటి దైవము షడానన ! నేనెందుకు కాననురా! మారకోటులందు గల శృంగారము, ఇందుముఖా! నీ కొనగోటను బోలునే!"- అని స్కందుని కీర్తించారు నాదబ్రహ్మ త్యాగరాజస్వామి.

శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితులు సుబ్రహ్మణ్య సాక్షాత్కారం (తిరుత్తణి క్షేత్రంలో) పొందిన సిద్ధపురుషుడు. కుమారస్వామి గురురూపంగా కనిపించి, కలకండును తినిపించి దీక్షితులను అనుగ్రహించాడు. ఆ స్వామి ప్రసాదంచేతనే సంగీత, సాహిత్య, మంత్రశాస్త్ర, నాదరహస్యాలు కలబోసిన దివ్యకృతుల్ని రచించారు శ్రీ ముత్తుస్వామి.

ప్రతికీర్తన సుబ్రహ్మణ్యుని పేరు పైననే ఆయన నామాలలో ఒకటైన "గురుగుహ నామంతో ముద్రాంకితం చేశారు. "శ్రీగురుగుహ! తారయాశు

మాం శరవణభవ! శ్రీ గురుగుహ! తారయాశుమాం" "స్వామినాథ! పరిపాలయా శుమాం స్వప్రకాశ! వల్లీశ! గురుగుహ! దేవసేనేశ!" ఇలా ఎన్నెన్నో కీర్తనలను ప్రత్యేకించి స్వామిపై రచించారు. "స్వామి" అనే నామం సుబ్రహ్మణ్యునకు సిద్ధమైన నామం. అరుణగిరి నాథుడు- వంటి మహాభక్తులు సుబ్రహ్మణ్యోపాసనలో సిద్ధులు. వేగంగా అనుగ్రహించే కరుణాశువు. శివశక్తుల సమైక్యమూర్తి, అమోఘ మేధాప్రదాత, వంశవర్ధనుడు పరబ్రహ్మ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి. (ఋషిపీఠం వారి సౌజన్యంతో)

14. సుబ్రహ్మణ్య షష్ఠి ప్రాశస్త్యమ్

"మాసానాం మార్గశీర్షోహం" అని గీతాచార్యులు తెలిపినారు. ఇట్లనుటకు కారణములు అనేకములు గలవు. ఏకాదశీ దేవి యొక్క అవిర్భావము మార్గశీర్ష శుక్ల ఏకాదశినాడు జరిగినది. ఈ మార్గశీర్ష మాసములోనే సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని షష్ఠి వచ్చును. కేశి అనే పేరుగల ఒక రాక్షసుడు దేవసేన అను పేరుగల కన్యను బంధించి తీసుకొని పోవుచుండగా దేవేంద్రుడు అడ్డుపడి వజ్రాయుధముతో ఆ రాక్షసుని సంహరించి ఈ దేవసేన తనకు పినతల్లి కుమార్తె అని దేవేంద్రునికి తెలిసినది. అతడు ఈమెనెవరికిచ్చి వివాహము చేయవలెను? అని ఆలోచనలో ఉండేను. ఇంతలో ఈశ్వర తేజస్సును అగ్నిహోత్రుడు రెల్లు పొదలో నిక్షిప్తము చేసిన సందర్భమున మహావీరుడు ఉదయించెను. షట్కృత్తికలు ఆ పిల్లవానిని పెంచి పెద్దచేసిన కారణమున ఆ బాలుడు ఆరుముఖములు కలవాడయ్యెను. అతడు మహాబల సంపన్నుడు. దేవేంద్రుడతనిని ఒక భూతముగా భావించి ఆ బాలునితో యుద్ధముచేసి ఓడిపోయెను. పార్వతీ పరమేశ్వరులు అచటికొచ్చెను. అతడు గౌరీ శంకరుల పుత్రుడని విదితమయ్యెను. కార్తికేయుడని విదిత మయ్యెను. ఈతనికే సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడనియు కుమారస్వామి అనియు నామకరణముచేయబడినది. గుహుండని పేరు కూడా కలదు. తన ఉదర గహ్వరములో అన్నివిద్యలు యిమిడివున్నవి.

నిర్గుణమైన పరబ్రహ్మతత్త్వము సగుణముగా ఈ బాలుని రూపముగా అవతరించిన కారణముగా సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడని పేరువచ్చెను. పుట్టిన ఆరురోజులకే సర్వశక్తి సమన్వితుడైన కారణమున దేవేంద్రుడు, దేవసేననిచ్చి వివాహము చేసేను దేవసేనా సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుల వివాహమైనరోజు సుబ్రహ్మణ్యషష్ఠి సంస్కృత భారతములో 'తస్మాత్ షష్ఠీ మహాతిథిః' అని వేదవ్యాసులవారు దీని ప్రాశస్త్యమును తెలుపు ఒక గాథ దేవీభాగవతములో గలదు. పూర్వము

స్వాయంభూమనువునకు ఉత్తాన పాదుడు, ప్రియవ్రతుడు అని యిద్దరు కుమారులు గలరు. ఉత్తాన పాదుడు ధృవుడు అన్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే ప్రియవ్రతుడు విరక్తిభావము గలవాడై ప్రవృత్తిభావము నందు అభిలాష లేక మోక్షకామియై తపస్సుకు పూనుకొనెను.

తపస్సుకు బ్రహ్మదేవుడు అతనికి ప్రత్యక్షమై నీ ప్రియవ్రతుండు సాంసారిక జీవితము అశాశ్వతమైనది. భోగభాగ్యములు బహు అశాశ్వతము. జీవితము క్షణభంగురము, 'రాజ్యాంతే నరకం ధృవం' అని పెద్దలు చెప్పిన కారణమున నేను రాజ్యమునందు కోరికలేని వాడనయి తపస్సునకు ఉపక్రమించినవి చెప్పెను. అది విని బ్రహ్మ దేవుడు ఓ రాజా! నిండు సంసార సుఖమును విడిచిపెట్టి క్లేశమును పొందుచూ తపస్సుచేయుట వలన ఎట్టి ప్రయాజనము లేదు. కనుక నీవు వివాహము చేసుకొని రాజ్యపరిపాలన చేయుము అని పలికెను.

బ్రహ్మఉపదేశమును తీసుకొని ప్రియవ్రతుడు తపస్సు విరమించి మాలతి అనునామెను వివాహము చేసుకొని ధర్మనిష్ఠతో పరిపాలన చేయదొడగెను. పుత్రసంతతికై అతడు పుత్రకామేష్టి చేయగా కుమారుడు కలిగెను. కాని ఆ పిల్లవాడు మరణించివుండెను.

ప్రియవ్రతుడు ఆ శవమును భుజముపై వేసుకొని శ్మశానమునకు వెళ్ళి ఖననం చేయు ప్రయత్నములో వుండగా ప్రియవ్రతుని వెంట వచ్చిన వాందరరును ఎంతయో దుఃఖించిరి. ఆ అర్థరాత్రి సమయమున ఆకాశంపై ఒక మెరుపు మెరిసెను. ఆ మెరుపు నిలకడగా వుండి భూమి మీదకు దిగుచుండెను. చూడగా చూడగా అది కేవలం మెరుపేకాదు. ప్రకాశించుచున్న దివ్య విమానము, ఆ విమానము ప్రియ వ్రతునకు సమీపమున ఆగెను. ఆ విమానములో నుండి ఒక తేజోవతియైన స్త్రీమూర్తి ప్రియవ్రతుని సమీపమున ఆగెను. ఆ విమానములో నుండి ఒక తేజోవతియైన స్త్రీమూర్తి ప్రియవ్రతునకు దర్శనమిచ్చెను. ఆశ్చర్యపడుచున్న ప్రియవ్రతునితో ఆ స్త్రీమూర్తి నేను ప్రకృతికి అందని దానిని. ఆదిపరాశక్తి యొక్క ఆరవ అంశతో అవతరించినదానిని కనుక నాపేరు షష్ఠీదేవి. దేవసేన అని మరొక పేరుకూడా నాకు కలదు. నేను సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరునకు ధర్మపత్నిని, నా దర్శనము వృధాకాదు. ఎవరికేది కావలసి నను ఈయగలను, నీ కుమారుడిని బ్రతికించెదనని పలికి ఆ షష్ఠీదేవి ఆ పిల్లవానికి ప్రాణదానము చేసి సువ్రతుడు అని పేరు పెట్టెను. ప్రియవ్రతు

డెంతయో ఆనందించెను. ఓ ప్రియవ్రతా! మీరందరును షష్ఠీవ్రతము చేయుడు. మార్గశీర్ష శుద్ధ షష్ఠినాడు షష్ఠీవ్రతమును ప్రారంభించి ప్రతినెలలోను వచ్చిన శుద్ధ షష్ఠినాడు షష్ఠీ వ్రతము సంవత్సరకాలము చేసినచో సత్పురుష సంతానము కలుగునని నుడివి ఆ దేవి అంతర్ధానమాయెను. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర సహితయగు షష్ఠీదేవి వ్రతమాచరించినచో తప్పక సత్పుత్రసంతానము కలుగును. దేవసేనా సుబ్రహ్మణ్యేశ్వ రుల ఆరాధన ఫలితముగా సమస్త శుభములను సర్వలకును లభించును. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని దేవాలయాలు మన భారతదేశములో అనేకచోట్ల ఉన్నాయి. ఆంధ్ర దేశములోనే కాక తమిళనాడులో కూడా ఫళని మొదలగు అనేక పుణ్యక్షేత్రాల్లో సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని ఆరాధన జరుగుతూ ఉన్నది. ప్రతిగ్రామ, పట్టణాల్లో ఆ స్వామికి ఆలయాలున్నాయి.

షష్ఠినాడు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి తీర్థములు, జాతరలు చేసి ఆ స్వామిని కొలుస్తారు. మనదేశంలో అనేకమంది సహస్రనామాలు గల ఆ షష్ఠ్యాఖుని పేర్లను తమ బిడ్డలకు పెట్టుకుంటూంటారు.

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు ఆరు ముఖములు కలవాడని, పన్నెండు చేతులు కలవాడనియు పురాణములలో వర్ణించబడింది. కొన్ని గాథలలో ఈ స్వామి సర్ప స్వరూపుడని అభివర్ణింపబడింది. ఈ రెండింటిలో ఏది నిజం? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం రెండూ నిజలే. తారకాసురునితో యుద్ధం చేసేటప్పుడు నెమలి వాహనమెక్కి ఆరుముఖాలతో గర్జించుచూ, ఆరు చేతులతో బాణములను ధరించి భయంకర యుద్ధము చేశాడు. ఈ సందర్భంలో తారకాసురుని సేన కొన్ని అక్షోహిణీలు వున్నవి. రాక్షసులందరినీ ఒక్కసారి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసి చంపుటకు కుమారస్వామి సర్పరూపమై రాక్షస సేనను చుట్టివేసి ఉక్కిరిబిక్కిరిచేసి క్షణకాలములో రాక్షస సేనను సంహరించెను. అని వ్యాస ప్రోక్త పురాణములలో చెప్పబడినది. కుండలినీశక్తే సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని శక్తి కనుక కుమారస్వామి అనుగ్రహము వలన వర్షుడను పేరుగల నిరక్షరకుక్షి సకలవేదశాస్త్ర పండితుడయ్యెను. ఆ వర్షుని దగ్గర పాణిని, వర్షురుషి మున్నగు వారు విద్యలనభ్యసించెను. వీనిలో పాణిని అనువాడు మొట్టమొదటిలో చదువురాని మొద్దుగా నుండెడివాడు. అతను కుమారస్వామిని గూర్చి తపస్సుచేసి సర్వవిద్యా పరిపూర్ణుడయ్యెను. పాణినీయము అని ప్రసిద్ధి పొందిన వ్యాకరణశాస్త్రం రచించిన మహానుభావుడు ఈ పాణిని, శత్రువినాశనము, శాస్త్ర జ్ఞానము, వేదాంత శాస్త్ర పరిజ్ఞానము మున్నగునవన్నియు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని కటాక్షమువలన లభించెను.

ఆంధ్రాలోని సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రములు

సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు

1. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని బిక్కవోలులో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
2. పెద్దాపురం (అమరగిరి-పాండవులమెట్టపైన) లో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
3. కృష్ణాజిల్లాలోని మోపిదేవిలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
4. కృష్ణాజిల్లాలోని పెదకళ్ళేపల్లిలోని దుర్గానాగేశ్వరస్వామి
5. గుంటూరు జిల్లాలోని పెదనందిపాడు సమీపంలో నాగులపాడు సుబ్రహ్మణ్య స్వామి
6. గుంటూరు జిల్లాలోని పొన్నూరు నాగేంద్రస్వామి (కట్టమూరు అడ్డరోడ్డు నందు)
7. గుంటూరుజిల్లాలోని పెదకూరపాడులో (పుట్ట) నాగేంద్రస్వామి
8. గుంటూరు జిల్లాలోని మంగళగిరి సమీపములో నవులూరు నాగేంద్ర స్వామి
9. కృష్ణాజిల్లాలోని చోడవరం నాగేంద్రస్వామి
10. విజయవాడ కనకదుర్గ ఆలయములో కుమారస్వామి
11. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని పందలపాక (బిక్కవోలు) సోమేశ్వర సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి

12. కృష్ణా జిల్లాలోని చేపూరుపాలెం (శింగరాయపాలెం సెంటర్) (ముదినే పల్లి)లో శ్రీవల్లీదేవసేన సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి
13. కర్నూలుజిల్లాలోని ఎస్.కొత్తూరు (పాణ్యం)లో సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి
14. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని జుత్తిగలో ఉమావాసుకి రవిసోమేశ్వరస్వామి
15. కృష్ణాజిల్లాలోని విజయవాడలోని సత్యనారాయణపురం కుమారస్వామి
16. కృష్ణాజిల్లాలోని మండవల్లిలో నాగసుబ్రహ్మణ్యస్వామి
17. కృష్ణాజిల్లాలోని ఘంటసాలలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
18. గుంటూరు జిల్లాలోని తెనాలి (వైకుంఠపురం పుట్ట)లో నాగేంద్రస్వామి
19. గుంటూరు జిల్లాలోని (దామరపల్లి)లో నాగేంద్రస్వామి
20. గుంటూరు జిల్లాలోని పెదకాకాని (గౌడపాలెం) లో గిరిజాంబ సమేత నాగేంద్రస్వామి
21. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని కోరుకొండలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
22. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని రాజమండ్రిలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
23. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని చేబ్రోలులో కుమారస్వామి
24. నెల్లూరు జిల్లాలోని బాలయపల్లె గ్రామం వద్ద కుమారస్వామి
25. నెల్లూరు జిల్లాలోని మల్లాంలో స్వయంభూ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
26. కర్నూలు జిల్లాలోని ఓర్వకల్లులో నాగేశ్వరస్వామి
27. విశాఖ జిల్లాలోని విశాఖపట్నంలో (ఊర్వశిజంక్షన్) సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
28. విశాఖ జిల్లాలోని విశాఖపట్నంలో (శాంతిపురం) సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
29. సికింద్రాబాద్ స్కందగిరిలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
30. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని నాగర్ కర్నూలులో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
31. చిత్తూరు జిల్లాలోని చిత్తూరులో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
32. నెల్లూరు జిల్లా జొన్నవాడలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
33. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా యనమదుర్తిలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
34. కృష్ణాజిల్లా నందివాడ మండలం రుద్రపాక గ్రామ శివారులో నాగులకోన అవతల (గుడివాడకు 20కి.మీ.) సర్వక్షేత్రములో నాగసుబ్రహ్మణ్యస్వామి
35. కర్నూలు జిల్లాలో ఎస్.కొత్తూరులో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
36. కర్నూలు జిల్లాలో పాణ్యంలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి

2. ఆంధ్రలోని నాగేశ్వరస్వామి ఆలయాలు

1. కృష్ణాజిల్లాలోని పెదకళ్ళేపల్లిలో - శ్రీ దుర్గానాగేశ్వరస్వామి
2. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని మందపల్లిలో - నాగేశ్వరస్వామివారు
3. కర్నూలు జిల్లాలోని ఓర్వకల్లులో నాగేశ్వరస్వామి
4. కర్నూలు జిల్లాలోని పాతకోట (నందికొట్కూరు తాలూకా) నాగేశ్వరస్వామి
5. శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని మోసుబందరులో - మణినాగేశ్వరస్వామి
6. కృష్ణాజిల్లాలోని మచిలీపట్నంలో - నాగేశ్వరస్వామి
7. కృష్ణాజిల్లాలోని మేడూరులో - దుర్గానాగేశ్వరస్వామి
8. ప్రకాశం జిల్లాలోని గిద్దలూరులో - పాతాళనాగేశ్వరస్వామి

3. తమిళనాడులోని సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రములు

1. తమిళనాడులో ఘటికాచలంలో ఘటికాచల మురుగన్
2. తమిళనాడులో రెట్టిపాట్టి (కందగిరి) దండాయుధపాణి
3. తమిళనాడులో చిన్నిల్పట్టి (10 కి.మీ. దిండిగల్) నాన్గుముఖా మురుగన్
4. తమిళనాడులో ఎట్టికుడి (20 కి.మీ. నాగపట్టణం) వేలవన్
5. తమిళనాడులో ఎన్కాన్ (తంజావూరు జిల్లా) షణ్ముగన్
6. తమిళనాడులో కుమారగిరి - (సేలం) దండాయుధపాణి
7. తమిళనాడులో కొంకణగిరి - వట్టమలూల్ (పళనిదగ్గర) మురుగన్
8. తమిళనాడులో రత్నగిరి - (వెల్లూరు - ఆర్కాట్ రూటు) మురుగన్
9. తమిళనాడులో కున్రాకుడి (12కి.మీ. కరైకుడి) కుమరన్
10. తమిళనాడులో కుమార్కోయిల్ (తిరువనంతపురం - నాగర్ కోయిల్ రూటు) కుమరన్
11. తమిళనాడులో మద్రాసు (కుమార్కొట్టమ్) కుమారన్
12. తమిళనాడులో వడపళని (మద్రాసు) దండాయుధపాణి
13. తమిళనాడులో కంకొట్టమ్ (మద్రాసు) ముత్తుకుమారస్వామి
14. తమిళనాడులో కంచిలోని సోమస్కందుడు
15. తమిళనాడులో కంచమలూల్ (20కి.మీ. సేలం) బాలమురుగన్

16. తమిళనాడులో శివన్మలూల్ (నమ్మక్కాల్) బాలమురుగన్
17. తమిళనాడులో కపిలాలమలై (నమ్మక్కాల్) బాలమురుగన్
18. తమిళనాడులో తిండిమలై (10కి.మీ. కోయంబత్తూర్) బాలమురుగన్
19. తమిళనాడులో కలుగుమలైలో మురుగన్
20. తమిళనాడులో కుడిమియమలై (18కి.మీ. పుదక్కోటై) కురుమినాథన్
21. తమిళనాడులో పోల్లాచ్చి (40కి.మీ. కొయంబత్తూర్) సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
22. తమిళనాడులో మల్లామ్ (50కి.మీ. పాండిచ్చేరి) సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
23. తమిళనాడులో తిరుపోరూర్ (16కి.మీ. మహాబలిపురం) సుబ్రహ్మణ్య స్వామి
24. తమిళనాడులో చెయ్యూరు (మధురాంతకం దగ్గర) మురుగన్
25. తమిళనాడులో మదుదమలై (12కి.మీ. కోయంబత్తూర్) సుబ్రహ్మణ్య స్వామి
26. తమిళనాడులో తిరువణ్ణమలై (కాట్పాడి - విల్లిపురం రూటు) మురుగన్
27. తమిళనాడులో ఉతరపు సెన్నమలై (సేలం నుండి బస్సులో) కందే పెరుమాన్
28. తమిళనాడులో వల్లిమలై (30 కి.మీ. తిరుత్తణి) మురుగన్
29. తమిళనాడులో తిరుమలై (5కి.మీ. మద్రాసు) కుమారన్
30. తమిళనాడులో తిరుపోరూరు (50 కి.మీ. మద్రాసు) కుమారన్
31. తమిళనాడులో కేముల్వలూరు (తంజావూరు-నాగపట్టణం రూటు) బాలసుబ్రహ్మణ్యస్వామి
32. తమిళనాడులో చెట్టికులూమ్ (తిరుచ్చి - పెరంబూరు రూటు) బాల సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
33. తమిళనాడులో తిరువిడైకులి (మాయవరం - తరంగబడి రూటు) శివ సుబ్రహ్మణ్యం
34. తమిళనాడులో ఎల్లాత్తూరు (సన్పవార్ యార్ గ్రామం) తిరువణ్ణమలై జిల్లా కందే పెరుమాన్
35. తమిళనాడులో కరామడై (కోయంబత్తూరు జిల్లా) మురుగన్
36. తమిళనాడులో అందవార్ కుప్పం (4కి.మీ. పొన్నేరి, చెబగల్పుట్టు జిల్లా) మురుగన్

37. తమిళనాడులో అందవార్కుప్పం (4కి.మీ.పొన్నేరి, చెంగల్పట్టుజిల్లా) మురుగన్
38. తమిళనాడులో సిక్కాల్ (4కి.మీ. నాగపట్టణం) సింగారావెలన్
39. తమిళనాడులో మైలామ్ (పాండిచ్చేరి-దిండివనం) మురుగన్

4. తమిళనాడులోని ముఖ్య సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు

1. తిరువణ్ణామలై (లేక) అరుణాచలం : శివుని అగ్ని తేజోలింగము. దేవాలయములో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి కొలువైఉన్నారు. ఇక్కడ శ్రీరమణ మహర్షి ఆశ్రమం కూడ కలదు.

2. పులముదిరచోళై (లేక) అలగర్ కోయిల్ : శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారు కొలువై ఉన్నారు.

3. మరుదమలై : శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారు ఉన్నారు.

4. ఇల్లంజి : కుర్తాళం నుంచి 2 కి.మీ.దూరం ఉన్న కుమారస్వామి (మురుగన్) సుప్రసిద్ధ ఆలయం.

5. కురుంజి అండవార్ (కుమారస్వామి) : కొడైకెనాల్ మధురై నుండి 120 కి.మీ. దూరంలో సుబ్రహ్మణ్య స్వామి ఆలయం కలదు.

6. వైడిశ్వరన్ కోయిల్ (ముఖ్యక్షేత్రం) : చిదంబరంకు దగ్గరలో గల ప్రసిద్ధి అంగారక క్షేత్రం. ఇక్కడ నాడీజాతకములు భూత, వర్తమాన, భవిష్యత్తుకాలాన్ని తాళపత్రములలో చూచి చెబుతారు. దర్శించవలసిన కోవెల.

7. కలుగునాదర్ : కలుగుమలై మధురైకు 120 కి.మీ. దూరంలోగల కుమారస్వామి క్షేత్రం , గర్భగుడిలో జంబుకేశ్వరుడు, అఖిలాండేశ్వరి వెలసివున్నారు.

8. తంజావూరు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి : బృహదీశ్వర ఆలయంలోని సుబ్రహ్మణ్య స్వామి ఆలయం చూడదగినది. విగ్రహం చాలాపెద్దది.

9. తిరుగోకర్ణం : పుదుక్కోటకు 5 కి.మీ. దగ్గరలో నున్న తిరుగోకర్ణంలో గుట్టమీద సుబ్రహ్మణ్యస్వామి చూడదగిన దేవాలయం. ఈ ప్రదేశమును కుమారమలై అని అంటారు.

10. వయలూరు : తిరుచ్చికి 8 కి.మీ. దూరములో మురగన్ దేవాలయం వున్నది. తప్పక చూడదగినది. స్వామివారు ఆది కుమారుడు.

11. విరలిమలైర్ : తిరుచ్చికి 30 కి.మీ. దూరములో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆలయం పర్వతం మీద వున్నది. యిక్కడ అందమైన నెమళ్ళుకూడ వున్నాయి.

12. నాగర్ కోయిల్ :- ఇచ్చట గల ఆలయంలో నాగరాజస్వామి స్వయంభువు. ఎదురుగా కొలను వున్నది. గర్భాలయంలో నీరు వూరుతూ వుంటుంది. ఈ నీటినే తీర్థముగా యిస్తారు. ఈ నీటి ఊటలో ఇసుక సంవత్సరములో సగభాగం తెల్లగాను, మిగిలిన భాగం నల్లగాను ఉంటుంది.

13. ఫణ్ పోళి : తిరునల్వేలి జిల్లాలోని తెన్ కాశి తాలూకాలోని ఫణ్ పోలిలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆలయం కలదు.

14. పుదుక్కోట : పుదుక్కోట జిల్లాలోని పుదుక్కోటలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆలయం కలదు.

15. కున్నాండార్ : పుదుక్కోటకు 27 కి.మీ. దూరములో కున్నాండాల్లో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆలయం కలదు.

16. కంచి : ఇచ్చట స్వామి పేరు స్వామినాథుడు. కుమారస్వామికి మామూలుగా తేనె అభిషేకము. దీపావళినాడు మాత్రం ఇక్కడ స్వామివారికి తైలాభిషేకం చేస్తారు.

17. పద్మనాభపురం : నాగర్ కొయిల్ కు 20 కి.మీ. దూరములో వున్నది. ఆరు సుబ్రహ్మణ్యక్షేత్రాలలోని విగ్రహముకన్న పెద్దదైన విగ్రహము వున్నది.

18. మాయవరం : మన్నార్ గుడికి 20కి.మీ. దూరంలో వున్నది. స్వామివారి పేరు మయూరనాథుడు. దీనిని బీదవాళ్ల “దక్షిణకాశి” ప్రసిద్ధి నొందిన క్షేత్రము

ఆరు పడవీడు (ఆరు సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు)

1. పరుముదిరిసోలై : 21 కి.మీ. మధురై
2. తిరుచందూర్ : 40 కి.మీ. తిరునల్వేలి
3. స్వామిమలై : 6 కి.మీ. కుంభకోణం
4. తిరుపురకుండ్రం : 8 కి.మీ. మధురై
5. పళని : 122 కి.మీ. మధురై
6. తిరుత్తణి : 62 కి.మీ. తిరుపతి

❖ 5. కర్ణాటకలో సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు ❖

1. ఉడిపి : శ్రీకృష్ణుని సమేతంగా శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామివారు కొలువై ఉన్నారు.
2. కుక్కేసుబ్రహ్మణ్యం : శ్రీవల్లీదేవిని వివాహం చేసుకొని కుమారు పర్వతం మీద కుమారనదీ తీరంలో వెలసిన బుట్టస్వామి (కుక్కే-బుట్ట) క్షేత్రము ఇది మంగుళూరుకు సుమారు 90 కి.మీ. దూరంలో కలదు.
3. బెంగుళూర్ : బెంగుళూర్ హనుమంత నగర్‌లోగల వినాయకుని గుడిలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి కొలువై వున్నారు.
4. ఘాటి సుబ్రహ్మణ్యం : తల్లితండ్రులు శివపార్వతులతో కలిసి వెలసిన కుమారస్వామి పవిత్రస్థలము. ఇది బెంగుళూరుకు సుమారు 50 కి.మీ. దూరంలో కలదు.
5. శృంగేరి : సూర్యుని గతిని అనుసరించి నవగ్రహస్థంభాలు కల్గిన ప్రత్యేకమైన నవగ్రహ దేవాలయము.
6. కర్ణాటకలోని సంతూరు (5కి.మీ. పాదుబిద్రి) సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
7. కర్ణాటకలోని సుబ్రహ్మణ్యం (166ఉడిపి) సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
8. కర్ణాటకలోని బెంగుళూరు (హనుమత్‌నగర్) కుమారస్వామి

❖ 6. కేరళలో సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు ❖

1. పాలఘాట్ : ఇక్కడ స్వామి కొడుంబు సుబ్రహ్మణ్య స్వామిగా పేరు పొందినారు.
2. మన్నార్ : ఈ క్షేత్రము కొచ్చిన్‌కు సుమారు 150 కి.మీ. దూరంలో కలదు.
3. కుమారనల్లూర్ : ఈ క్షేత్రము కొట్టాయంకు సుమారు 4 కి.మీ. దూరంలో కలదు. నైవేద్యం దేవాలయముల ప్రహరీ గోడలపై ఉంచు ఆచారము.
4. హరిపాడ్ : ఇక్కడ స్వామివారు చతుర్భుజుడుగా ప్రసిద్ధిపొందారు.
5. ఉదయనపురం : ఇక్కడ తారకాసుర సంహారానికి గుర్తుగా తండ్రి కొడుకులకు ఒకేసారి అర్చన, ఊరేగింపు, స్నానోత్సవం జరిపించుకొనే పుణ్యక్షేత్రం, ఉదయనపురంలో వెలసిన ఈస్వామిని ఉదయనపుర తప్పన్ అని పిలుచుకుంటారు.

6. కేరళలో తిరువనంతపురంలో దండాయుధపాణి
7. కేరళలో కుమారనల్లూరు (3 కి.మీ కొట్టాయం) మురుగన్
8. కేరళలో తిరువిల్లాక్కు (నాగర్‌కోయిల్) తిరువనంతపురం మధ్య) మురుగన్

❖ 7. బీహారులో సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలు ❖

1. కార్తికేయ గుడి : పాట్నా నుండి సుమారు 45 కి.మీ. దూరంలో వైశాలి పట్టణంలో ఉన్న ఆలయాన్ని హరికటోరాలని ప్రసిద్ధి. ఇక్కడ నాల్గు ముఖాల శివుని గుడి కూడ కలదు.

❖ 8. విదేశములలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ❖

1. శ్రీలంకలోని కొలంబోకి 280 కి.మీ. దూరములో (18కి.మీ.దూరములో ధైసామలై) కడికమమ్‌లో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
2. మలేసియాలో కౌలాలంపూర్‌కి 20కి.మీ దూరములో పట్టిమలైలో మురుగన్
3. మలేసియాలో పాసంగల్‌లో మురుగన్
4. మలేసియాలో కిల్లాన్‌లో మురుగన్

❖ 9. ఇతర రాష్ట్రాలలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ❖

1. ఉత్తరప్రదేశ్‌లో ఢీల్లి ఉత్తరములో (రామకృష్ణపురం) స్వామిమలైలో స్వామినాథన్ మందిరము.
2. బీహారులో (పాట్నాకు 55కి.మీ.దూరములో) వైశాలిలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి

❖ 10. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానము ❖

ఎస్. కొత్తూరు, పాణ్యం మండలం, కర్నూలుజిల్లా.

ఈ క్షేత్రం కర్నూలుజిల్లా, పాణ్యం మండలం, నందివర్గం గ్రామం ముఖద్వారముగా ఎస్.కొత్తూరు గ్రామములో వెలసియున్నది. ఈ క్షేత్రములోని 12 శిరస్సులతో నాగేంద్రుని రూపములో ఉన్న శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారిని దర్శించి, తరించండి. శాశ్వత అభిషేకం రుసుము 516/-లు. కార్తీకమాసము,

మాఘ, మాసం మరియు మాఘ శుద్ధ షష్ఠి (సుబ్బారాయుని షష్ఠి) లలో శ్రీ స్వామివారికి విశేష పూజలు జరుగును.

జరిగిన అభివృద్ధి పనులు : శ్రీస్వామివార్ని మంటపము, మంటపము చుట్టూ ఇనుప కటాంజనములు, నల్లరాతి మరియు పింక్ రెడ్ గ్రానైటు పలకల మంటపము పై సాలాహారము, మంటపంనుండి పడమర గోడవరకు పూర్తిగా శ్లాబ్ దాదాపు రు. 2.40 లక్షలతో మరియు తూర్పున కొత్తగా 24 రూములు దాదాపు రు. 14 లక్షలతో భక్తాదుల సహకారంతో నిర్మించడమైనది. త్వరలో 3 అంతస్తుల రాజగోపురం పనులు దాదాపు 5.10 లక్షలతో సి.జి.ఎస్. మ్యాచింగ్ నిధులతో ప్రారంభించగలము. దేవస్థానమునకు ఉత్తరాన మరియు ఆగ్నేయ దిశనగల పాతసత్రముల స్థానే కొత్త సత్రములు నిర్మాణపనులు చేయుటకు సంకల్పించియున్నాము. పై నిర్మాణములకు దాతలు విరివిగా విరాళములు; కార్యనిర్వహణాధికారి, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి దేవస్థానం, ఎస్.కొత్తూరు వారి పేరిట పంపవలసినదిగా ప్రార్థన.

11. శ్రీవల్లీ దేవసేన సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానము

చేవూరుపాలెం, శింగరాయపాలెం సెంటర్ (ముదినేపల్లి మండలం) కృష్ణాజిల్లా.

చరిత్ర : 1954వ సం॥రములో కృష్ణాజిల్లా ముదినేపల్లి మండలం, చేవూరుపాలెం, గుళ్లసింగరాయపాలెంగా ప్రసిద్ధి చెందిన శింగరాయపాలెం గ్రామ ములో ఒక దేవతా సర్పరాజము శ్రీ బావాజీ మఠములో శ్రీలక్ష్మీ నరసింహస్వామి వారి దేవస్థానము, తటాకములోనికివచ్చి, స్నానము గావించి తిరిగి వెళ్ళు సందర్భ ములో ఇద్దరు రైతుసోదరులు అయిన శ్రీ ఆనందాసు వెంకన్న శ్రీ యిసుకపల్లి సుబ్బారావు (చేవూరుపాలెం) ఆ దేవతా సర్పరాజముపై రాళ్ళు విసరగా ఆ సర్ప రాజము తల నేలకుబాదుకొని మరణించెను. ఆ సర్పమును గ్రామస్తులు చేవూరు పాలెం కాలువగట్టుపైన పాతిపెట్టగా ఆ రైతుసోదరులకు చూపుపోయినది. దరిమిలా వారియొక్క అపరాధము మన్నించమని శ్రీ స్వామివారికి మ్రొక్కినదర్మిలా ఆ రైతు సోదరులకు చూపు వచ్చినది. ఈ రోజురాత్రి గ్రామపెద్దలకు శ్రీ స్వామివారు కలలో కనిపించి ఆలయము నిర్మించవలసినదిగా ఆదేశించినందున ఆ పాతిపెట్టబడిన సర్పమును వెలికితీసి ఊరేగించి, దహనసంస్కారములు చేయు ప్రదేశముకోసము పెద్దలు, పండితులు శింగరాయపాలెం సెంటర్లో సమావేశమై చర్చించుచుండగా ఆదారినేపోవు అవులమందలో నుంచి ఒక కపిలగోవు అంబా అని అరుచుచూ

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహస్వామి దేవస్థాన తటాకములోనికి దిగి స్నానమాచరించి చెరువు గట్టుపైకి వచ్చి చుట్టూ ప్రదక్షిణములుచేసి మలమూత్రములు విసర్జించి కాలిగిట్టలతో నేలను త్రవ్వతూ అంబా అని అరచుచున్న సందర్భమున ఆ వింత చూస్తున్న పండితులు గ్రామపెద్దలు ఆ ప్రదేశములోనే గుడి నిర్మాణము చేయుట దైవ ఆదేశమని భావించి ఆ దివ్యమైన ప్రదేశములోనే శ్రీ వల్లీదేవ సేనాసమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానము భక్తుల సహకారముతో నిర్మాణము గావించబడి ఆనాటి నుండి ఈనాటి వరకు దినదినాభివృద్ధి చెందుతూ, శ్రీ స్వామివారు భక్తులకోర్కెలు నెరవేర్చుచున్న సంగతి లోకవిదితమే. ఇటువంటి మహా మహిమాన్వితమైన శ్రీ స్వామివారి దర్శనం సర్వదా శ్రేయో దాయకము.

12. శ్రీసోమేశ్వరసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారిదేవస్థానము

పందలపాక, బిక్కవోలు మండలం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. తూర్పుగోదావరిజిల్లా అశేష భక్తజనం సందర్శించే దేవాలయాల్లో పందలపాక దేవస్థానం ఒకటి. స్వామి ఇక్కడ స్వయంభువై శ్రీ సోమేశ్వర సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామిగా అవతరించి, ఇతర ఆలయాలలో వున్న దేవతా మూర్తుల చరిత్రకంటే ఈ స్వామి చరిత్ర విలక్షణమైనది.

13. మోపిదేవీకైత్ర మాహాత్మ్యం

ఒక పురాణగాథ ప్రకారము అగస్త్య మహాముని వింధ్యాచలము నుండి వస్తూ దక్షిణప్రాంతమునకు వచ్చినప్పుడు మోపిదేవి గ్రామ పరిసరములకు రాగానే ఆ ప్రదేశం మనస్సుకు ఎంతో ఆనందము కలిగించింది. వెంటనే తపము ప్రారంభించి నాడు. కొంత కాలము తరువాత సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి ఆ ప్రదేశములో వున్నట్లు అంతర్వాణి చెప్పగా ఆ ప్రదేశమును త్రవ్వి చూడగా అక్కడ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి కనిపించగా అచ్చటనే ఆలయము నిర్మింపజేసి స్వామి వారిని ప్రతిష్ఠించినారు. తరువాత నుండి సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆరాధనలు అందుకొను చున్నారు. అని పురాణ పండితులు చెప్పుచున్నారు. ఇది ఒక పురాణగాథ మాత్రమే.

ఇంకొక గాథకూడ ప్రచారములో వున్నది. 200 సం॥ ఈ ప్రాంతములో కుమ్మరులు ఎక్కువగా వుండేవారు. వీరిలో వీరారపు పర్వతాలు అనే ఒక శివభక్తుడు ఉండేవాడు. ఇతను భక్తులు వద్ద చందాలు పోగుచేసి ఈశ్వరా

లయము కట్టించవలెనని సంకల్పముతో చిన్న ఆలయము నిర్మాణము చేసి అందులో సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని వారిని ప్రతిష్ఠించినారు. తూర్పుముఖముగా వున్న ఆలయములో గర్భగృహములో వల్లీదేవి సేన సమేత సుబ్రహ్మణ్యశ్వరస్వామి కుడివైపు (పుట్టపూజలు) నాగేంద్ర స్వామి వున్నారు.

ఆదివారము, గురువారము ప్రత్యేక అర్చనలు చేస్తారు. మాఘశుద్ధ పక్షినాడు వల్లీ కళ్యాణోత్సవము జరగును. ఇచ్చట స్వామి లింగ రూపము వృత్తాకారములో పలకగా ఉండును. ఇచ్చట ఆలయములో గుర్రం, నంది, గణపతి, గరుత్మంతుడు మట్టి విగ్రహాలు కలవు. ఈ క్షేత్రమును దర్శించినవారికి ఎన్నో విశేషఫలితములు కలుగుచున్నవి.

సంతానము లేనివారికి సంతానము కలుగుతుంది. నేత్రదృష్టి లేనివారికి చూపు వస్తున్నది. ముఖ్యముగా చెవులలో చీముకారుతూ పోటుకలుగు చున్నవారికి వెంటనే నివారణ కలుగుచున్నది. చర్మవ్యాధులు కూడ తగ్గిపోవు చున్నవి. ముఖ్యముగా పిల్లలు పుట్టగానే మరణిస్తున్నవారికి పాపము నివారణ అయి పిల్లలు జీవిస్తున్నారు. పెళ్ళిగాని వాళ్ళకు కుజదోషము తొలగి పెళ్ళుళ్ళు అగుచున్నది.

ఇచ్చట భక్తులు శనివారమునాడు వచ్చి ఆలయ ప్రాంగణములో నిద్రచేసి ఆదివారము ఉదయం స్వామిని దర్శించి అభిషేకము చేయించుకొనవలెను. ముఖ్య ముగా ఇచ్చట స్వామివారికి 70 ప్రదక్షిణములు చేయగలరు. వెండి సర్ప పడగలు చేసినవి, ఆలయ మంటపములోనే అమ్ముచున్నారు. వాటిని కొనుక్కుని హుందీలోవేసి స్వామికి సమర్పించగలరు. మరియు పుట్టపూజలు నిర్వహించవలెను. అనగా పుట్టలో ఆవుపాలుపోసి వడపప్పు నైవేద్యముగా సమర్పించవలెను. ఈ ఆవుపాలు కూడ ఆలయప్రాంగణములోనే అమ్ముతారు. ముఖ్యముగా కుజదోషము కలవారు 1 1/4 కే.జి. కందిపప్పు ఎర్రటి వస్త్రములోకట్టి ఈ ఆలయములో పూజారులకు దానము చేయగలరు. ముఖ్యముగా సర్పదోషము కలవారు. 1 1/4 కేజీ మినుములు కాఫీపొడి వస్త్రములో దానము చేయగలరు. సంతానము లేనివారు మ్రొక్కితే సంతానము కలుగుతుంది. పిల్లలు పుట్టగానే చాలామంది దంపతులు పుట్టు వెంట్రుకలు ఇచ్చటనే తీయించి చెవులు కుట్టిస్తారు. ఇలా చేయుట వలన పుట్టిన పిల్లలకు ఎటువంటి సర్పదోషము తగలదని చాలా మంది విశ్వాసము.

ఈ క్షేత్రమును చేరవలెనంటే విజయవాడ నుండి అవనిగడ్డ వెళ్ళేబస్సు ఎక్కి మోపిదేవి గ్రామములో దిగాలి. ఆలయ ప్రాంగణము ముందరే బస్సు

ఆగును. విజయవాడ ఉయ్యూరు, పామర్రు, చల్లపల్లి తరువాత మోపిదేవి క్షేత్రము బస్సురూటులో వచ్చును. మచిలీపట్నం నుండి, గుడివాడ నుండి వచ్చేవారు పామర్రు జంక్షన్ నుండి రావాలి. తెనాలి నుండి వచ్చేవారు కొల్లిపర మీదగా “కాటేజ్” ద్వారా (కృష్ణానదిలో నీళ్ళు లేనప్పుడు వేసవికాలములో) శ్రీకాకుళం మీదుగా రావచ్చును. ఇది చాలా దగ్గర దారి. కాని కాజ్ వేపై వాహనములు వెళ్ళుచున్నవో లేదో కనుక్కొని రావాలి. మోపిదేవి క్షేత్రము దర్శించుట ఒక భాగ్యము. ముఖ్యముగా కుజ నక్షత్రములలో (మృగశిర, చిత్త, ధనిష్ఠ) పుట్టినవారు రాహు నక్షత్రములలో (ఆరుద్ర, స్వాతి, శతభిషం) పుట్టినవారు ఈ క్షేత్రమును ఖచ్చితముగా దర్శించగలరు.

విజయవాడలో కనకదుర్గదేవాలయము దర్శించి, తరువాత ఉయ్యూరులో శ్రీ సాయిబాబా మందిరము, మంటాడలో రెండు శ్రీ వేంకటేశ్వరాస్వామి దేవాలయ ములు దర్శించిన తరువాత మోపిదేవి సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని దర్శించ గలరు. మోపిదేవి క్షేత్రములో భోజనవసతి లేదు. భక్తులు, దర్శించగోరువారు ముందుగాభోజన ఏర్పాట్లతో రాగలరు. మోపిదేవికి దగ్గరలో 5కి.మీ. దూరములో పెదకళ్ళేపల్లి క్షేత్రములో నాగేశ్వరస్వామిని, దుర్గాదేవిని దర్శించగలరు. తరువాత శ్రీకాకుళంలో ఆంధ్ర మహావిష్ణువును, ఏకరాత్రి ప్రసన్న మల్లికార్జున స్వామిని దర్శించగలరు. ఘంటసాలలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని కూడ దర్శించవచ్చును. యిలా అనేక దేవాలయములు మార్గమధ్యములో కలవు. తెనాలి నుండి వచ్చేవారు వైకుంఠపురం వేంకటేశ్వరస్వామి ఆలయమును దర్శించగలరు. విజయవాడలో సీతమ్మవారి పాదాలువద్ద నున్న శని ప్రత్యేక దేవాలయమును కూడ దర్శించగలరు.

మోపిదేవి క్షేత్రమును కారులో దర్శించేవారు వీలున్నచో అవనిగడ్డపైన వున్న కోడూరు మీదగావెళ్ళి హంసలదీవి వేణుగోపాలస్వామి ఆలయమును (సముద్రతీరం) దర్శించగలరు. మోపిదేవి క్షేత్రమును దర్శించేవారు కనీసం పెదకళ్ళేపల్లిలో దుర్గా నాగేశ్వరస్వామి వారిని దర్శించి కృపపాత్రులు కాగలరు. ఇచ్చట గర్భగృహములో నాగేశ్వరస్వామి ఎడమ వైపున పార్వతీ అమ్మవారు కుడివైపున వీరభద్రుడు, భద్రకాళి, మధ్యభాగమున నందీశ్వరుడు ఆలయమునకు ఎడమవైపున దుర్గా అమ్మవారి ఆలయము) ముందు నవగ్రహ మంటపము మంటపానికి వాయువ్య దిశగా కాలభైరవుడు, నైరుతి దిశగా కళ్యాణ మంటపము, మధ్య నృత్యమంటపముకలవు. ఆలయ ఆవరణలో నైరుతి దిశగా సుబ్రహ్మణ్య స్వామి ఈశాన్య భాగమున నాగమంటపమును, మధ్య ఐదు అంతస్తులు గాలి గోపురము, గాలి గోపురానికి, నృత్యమంటపానికి మధ్య

ఉన్నతమైన ధ్యజస్తంభము. ఆలయము ముందు సరోవరము గవాకారములో ఉంటుంది. ఆలయ ఆవరణలో రెండు మీటర్లు ఎత్తుగల శిలాస్థంభము కలదు. దానినే సత్యస్తంభము అని అంటారు. ఈ స్థంభములమున క్షేత్రరూపుడగు కర్కోటకుడు ప్రతిష్ఠించబడియున్నది. ఆలయమునకు వచ్చినవారు ఈ స్థంభమును దర్శించిన తరువాత నాగేశ్వరస్వామిని దర్శిస్తారు. ఈ క్షేత్రమునకు క్షేత్రపాలకుడు వేణుగోపాలస్వామి. ఈ క్షేత్రమును దక్షిణకాశి అని పిలుస్తారు. స్వామివారు ఒకగుంట రూపములో స్వయంభువు అని చెప్పుతారు. ఇవీ పెదకళ్లేపల్లి క్షేత్ర విశేషములు.

రాహు మహర్దశ జరుగుచున్నవారు, కుజమహర్దశ జరుగుచున్నవారు మోపిదేవీ, పెదకళ్లేపల్లి క్షేత్రములను దర్శించి అభిషేక అర్చనాదులు జరిపించు కున్నచో ఫలితము శీఘ్రముగా కనిపించును. కావున ప్రతి ఒక్కరు తప్పక దర్శించి సుబ్రహ్మణ్యస్వామి కృపకు పాత్రులు కాగలరని ఆశిస్తున్నాను.

చల్లపల్లికి 5 కి.మీ. దూరంలో వున్న పెదకళ్లేపల్లిలోని నాగేశ్వరక్షేత్రం పురాణ ప్రసిద్ధమయింది. ఈ ప్రాంతమంతా అరటి తోటలతో నిండివున్న కారణంగా దీనిని కదళీపురి అంటారు లేదా రంభాపురి అని కూడా అంటారు. దీనికి కర్కోటక క్షేత్రం అనే పేరు కూడా వుంది. ఇక్కడి దుర్గ, పార్వతి, నాగేశ్వరస్వామి స్వయం భూవు అని అంటారు.

జనమేజయుడు చేసే సర్పయాగానికి భయపడిన కర్కోటకుడు మహాశివుణ్ణి ప్రార్థించాడని, కర్కోటక నాగేశ్వరుని రూపంలో పరమశివుడు ప్రత్యక్షమై కర్కోటకుని రక్షించాడని చెబుతారు. మహాశివ రాత్రికి ఇక్కడ పెద్ద ఉత్సవం జరుగుతుంది కృష్ణానది ఇక్కడ ఉత్తర వాహినిగా ప్రవహిస్తుంది.

మోపిదేవి శైవక్షేత్రం, ఇక్కడి శివలింగం అగస్త్య మహర్షిచేత ప్రతిష్ఠించబడింది. ఇక్కడ స్వామి అప్పుడప్పుడు నాగుపాము రూపములో దర్శనమిస్తూ వుంటాడని ప్రతీతి. సంతానార్థులు, రోగగ్రస్థులు ఈ స్వామివారిని కొలిచి మొక్కుబడులను చెల్లించుకొని సత్ఫలితాలు పొందుతూ వుంటారు. మహాశివరాత్రికి ఇక్కడ ఉత్సవాలు జరుగుతాయి.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారు-మోపిదేవి గ్రామము, కృష్ణాజిల్లా

వ్యాఘ్ర పూర్వదిగ్భాగే కుమారక్షేత్ర ముత్తమం. సుబ్రహ్మణ్యోవ సత్యత్ర భుక్తి ముక్తి ఫలప్రదః అని స్కాంధ పురాణములోని సహ్యాద్రి ఖండమున కృష్ణానదీ మహాత్మ్యము తత్తీరస్థక్షేత్రములు నిరూపించు వరుసలో పేర్కొనబడినది. ఈ విషయము సూచించినవారు అగస్త్య మహర్షి.

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి క్షేత్రాల్లో మోపిదేవి క్షేత్రం ప్రసిద్ధమైనది. విజయవాడ నగరానికి 70 కి.మీ. దూరంలో పవిత్ర కృష్ణానదీ తీరాన వెలసిన దివ్యక్షేత్రం మోపిదేవి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి క్షేత్రం లోకశ్రేయస్సు కోసం ఇంద్రాది దేవతల ప్రార్థనను మన్నించిన అగస్త్య మహర్షిలోపాముద్ర సహితుడై మహాపుణ్య క్షేత్రమైన కాశీపట్టణాన్ని వీడి దక్షిణ భారతదేశములో పర్యటిస్తూ శిష్యులతో కలసి కృష్ణానదీ తీరంలో ఉన్న కుమార క్షేత్రానికి విచ్చేసిన సందర్భంలో వెలుగు చూసిన మహాక్షేత్రమే మోపిదేవిక్షేత్రం.

వారణాశిని వీడిన అగస్త్యుడు : అగస్త్య మహర్షి మహాపుణ్యక్షేత్రమైన వారణాశిలో అత్యంత తపోనిష్ఠా గరిష్టులై ఉన్నారు. ఈ ప్రదేశాన్ని నేటికిని “అగస్త్యకాశి” అని పిలుస్తుంటారు. అంతటి మహర్షి లోకక్షేమానికై వారణాశిని వీడి రావలసివచ్చింది. వింధ్యగిరి పర్వతం తామసంతో విజృంభించి ఆకాశంలోకి చొచ్చుకుపోయి సూర్యమండలాన్ని దాటి నిలిచిపోయింది. ఫలితంగా సూర్యగమనం ఆగిపోయి ప్రకృతి స్తంభించి పోయింది. గ్రహసంచారములు నిలిచిపోయినాయి. ప్రజలు పీడితులయ్యారు. భూమి చలించిపోయింది, దేవలోకం గడగడలాడింది, ఇంతటి మహాపద్రవాన్ని నివారించేది అగస్త్య వద్దకు చేరుకుని విషయాన్ని వివరిం చారు. యోగదృష్టితో సర్వము తిలకించిన అగస్త్య మహర్షి లోకశ్రేయస్సు ముఖ్యమని తలంచినవాడై పవిత్ర పుణ్యక్షేత్రం కాశీపురాన్ని వదలితే కల్పాంతమైనను తిరిగి తాను కాశీపురం చేరుకోవడం కుదరదన తెలిసినను అమరకార్యము తప్పదు అను కున్నవాడై కాశీపురాన్ని వీడాలని నిర్ణయాన్ని తీసుకున్నారు. కాశీవిశాలాక్షి విశ్వేశ్వరు లను తన మనోదర్పణంలో నిలుపుకుని లోపాముద్ర సహితుడై కాశీపురం నుండి ప్రయాణం ప్రారంభించారు. త్రోవలోనున్న వింధ్యపర్వతం మహర్షి రాకను గమనించి సాష్టాంగ పడినట్లు పరుండి మహర్షికి త్రోవనిచ్చాడు వింధ్యుడు. అది ఎరింగిన అగస్త్య మహర్షి నేను తిరిగి వచ్చువరకు ఇట్లే ఉండమని శాసించాడు. మునిశక్తికి వింధ్య పర్వతం భయపడి అలాగే ఉండిపోయింది. తపస్వి మనసులో తానీకల్పంలో వచ్చేదిలేదు, వింధ్యుడు పైకి లేచేదిలేదు అనుకున్నారు.

దక్షిణదేశయాత్ర : అగస్త్య మహర్షిలోపాముద్ర సహితుడై శిష్యబృందంతో కలసి తీర్థయాత్రలు చేస్తూ కనిపించిన నదీజలాల్లో స్నానమాచరిస్తూ హృదయ బింబితులైన విశ్వేశ్వరులనందు నిల్చి ఆరాధిస్తూ పయనిస్తున్నారు ఆ ముని దంపతులు ఎప్పుడు ఎక్కడ ఏరీతిగా ఆ ముని తనను స్మరించినాడో ఆయా ప్రదేశాల్లో విశ్వేశ్వరుడు లింగరూపుడై నిలిచినాడు. ఆ ప్రదేశాలు దివ్యక్షేత్రాలుగా భాసిల్లాయి. పుణ్యతీర్థాలుగా వినుతికెక్కాయి.

కుమారక్షేత్ర నిర్ణయం : అగస్త్య మహర్షి సతీయుతుడై పవిత్ర గోదావరీ తీరాల్లో పయనించి కృష్ణానదీ తీరాన్ని చేరుకున్నారు. ఇంద్రకీలాద్రి చేరుకుని కనకదుర్గను పూజించారు. కృష్ణాతీరాన ఉన్న పుణ్యక్షేత్రాలను దర్శిస్తూ పయనం సాగించారు. కృష్ణానది ఉత్తరవాహినిగా ప్రవహిస్తోంది. ఉభయతో రామలింగే శ్వరుల సందర్శించినారు. శ్రీకాకుళాంధ్ర నాయకస్వామినా లోకించినాడు. వ్యాఘ్రపురం చేరుకున్నారు. తన దివ్యదృష్టితో కుమార క్షేత్రమహాత్మాన్ని గాంచినాడు. రెండవ వారణాశిగా తలంచి ఆనందించినాడు. మహర్షి తదేకదృష్టి శిష్యులకు బోధపడలేదు. ఆ ప్రాంతమంత పెద్దపెద్ద పుట్టలతో నిండి ఉంది.

“వ్యాఘ్రస్య పూర్వ దిగ్భాగే కుమారక్షేత్రముత్తమమ్” అనే మాట మహర్షి నోటవెలు వడింది. ఆ రూపును మనసులో చిత్రీకరించుకున్నారు దృష్టి సారించి ముందుకు అడుగు వేశారు. లోపాముద్రయు, శిష్యబృందము మహర్షిని అనుసరిం చారు. ఒకచోట మొంగిసలున్నాయి. పాములున్నాయి, ఈ రెండింటికి సహజవైరము కాని కలసిమెలసి ఆడుకుంటున్నాయి. మరోచోట సర్పము తలను పైకి పెట్టి తోక నుంచి నడుంవరకు చుట్టచుట్టి ఉన్నది. తలపై భాగమున నెమలి నిలిచి ఉన్నది. ఆ దృశ్యం మహర్షికి ఆశ్చర్యం కలిగించింది. నెమలి కాళ్ళకు సంకెళ్ళు వేసుకున్నట్లు పెనవేసుకుని ఒక సర్పం ఉన్నది. మరికొంత దూరంలో నెమలి, పాములు అన్యోన్యంగా ఆటలాడుకుంటున్నాయి. మరొకచోట దివ్యతేజస్సుతో ప్రకాశించే పుట్ట కనిపించింది. ఆ దివ్య తేజస్సు తొలుత కంటికి చూడ లేదన్నట్లును, హృదయానికి మాత్రమే హత్తుకొన్నట్లుగా అనిపించింది. అగస్త్యునితో ఉన్నవారు వీటిని చూడలేక పోయారు. ఎన్నో విశేషములు కలగడంతో ముని తన దివ్యదృష్టిని ప్రసరించినాడు. శిష్యులకు తాను దివ్య దృష్టితో చూచిన విషయాన్ని వివరించాడు.

కృష్ణాస్రవంతి ఉత్తర నదీతీరమున వ్యాఘ్రపురమునకు తూర్పున ఉన్న స్థలము కుమారక్షేత్రము అని తన హృదయములో గుర్తు నిలుపుకొనినాడు. ఈ స్థలము భుక్తి ముక్తి ఫలప్రదము.

సుబ్రహ్మణ్య శబ్దనిరుక్తి : సుబ్రహ్మణ్యుడిందు నివసించుచుండననిన మాటకు కుమారక్షేత్రమునకు పొంతన విషయం మాండవ్యునకు సందేహం కలిగి గురువుతో అది వ్యక్తమొనర్చినాడు. అప్పుడు లోపాముద్రాధిపతి శిష్యులతో విశదీకరించినాడు. మాండవ్యా! నీ సందేహము సరియైనదే సుమా! ఈ ప్రదేశము సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రమని పించుకొనవలె. కాని యట్లు ప్రతీతి కొనలేదు. కారణం, సాక్షాత్తు పరమేశ్వర నిర్దేశత మనుకొనుడు. కుమారమూర్తికే సుబ్రహ్మణ్య మనెడిపేరు. ఇర్వురు వేరుకాదు.

శృతి “నమోజ్యేష్ఠాయచ కనిష్ఠాయచ” అనుచు ఏ వస్తువును బేర్కొన్నదో యది బ్రహ్మము, నిర్గుణము, నిర్వికారము, నిరామయము, అపర బ్రహ్మము. కారణాం తరమున లోకోపకార్థం గిరిజాగిరీశులకు నౌరసత్వం జెంది కుమారమూర్తిగా విరాజ లిది. పురాణ దంపతులను శివులామూర్తిని విడలేని అనుబంధంతో వామాంకమున నిల్చుకొనినారు. ఒకపరి చతుర్ముఖుడు వెలికొండకు చేరినాడు. సమయములో భవుడు కనులుమూసి ధ్యానస్థితిలో నున్నాడు, నాలుగు ముఖములుగల యా విధాతను గని ముక్కుంటిపట్టి బాలకన్యాయంగా “కస్త్యం! నీ వెవరిని అనినాడు నలువ “అహం బ్రహ్మ” అని సమాధానముగా ఇచ్చినాడు. వెంటనే యా కొమరస్వామి నవ్వుచు ఏమి? బ్రహ్మనిర్గుణము, రూపులేదు నీవు రూపముతో తిలకింప బడుచుంటివి. బ్రహ్మ అక్షరుడు నీ రూపము నశించును బ్రహ్మము నిశ్చలము. నీవు చలించు చుంటివి. నీవా శబ్దమునకు తగవని వాదించినాడు. వాణీపతి యేమనుటకశక్తి చాలమి తూష్ణింభూతుడైనాడు. ఆ స్థితిలో శంకరుడు బాహ్యదృష్టుడై “సుష్టుబ్రహ్మణ్య” యనుట జరిగింది. నలువ తలలు వాల్చినాడు. కుమారుడు తండ్రికి సాగిలపడినాడు. శూలి సుబ్రహ్మణ్య పదము నీకు జగద్విశదమౌగాత” అని దీవించినాడు. అభవుని నుడియౌట సుబ్రహ్మణ్య శబ్దము సుస్థిరమై కుమార పదము నామాంతరమైనది.

అల్పదోషం - తపస్సు : తెలియక చేసిన అల్పదోష నివారణార్థం కుమార స్వామి ఉరగరూపం ధరించి తపస్సు చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది అది సనక, సనకస, సనత్కుమార, సనత్కుజాతులనెడి దేవర్షులు సర్వదా ఐదేళ్ళ ప్రాయులై ఉంటారు. పైగా దిగంబరులు, నిరంతరము వారు భగవంతుని ఆరాధనలో ఉంటారు. అట్టివారు ఒకసారి పరమేశ్వర దర్శనార్థమై కైలాసానికి విచ్చేసారు. వారుకైలాసానికి వచ్చిన వేళలో పరమేశ్వరుడులేడు. లోకమాత పార్వతీదేవి, కుమారస్వామి కైలాసంలో కొలువుతీరి ఉన్నారు. ప్రశాంత స్వభావులైన జడదారులైన దేవర్షులను వారి ఆకారా లను వింతగా కుమారస్వామి చూస్తున్నాడు. అదే సమయంలో శచీ, స్వాహా మొదలైన వేల్పు పడచులు, లక్ష్మీ, సరస్వతి గిరిజాదర్శనానికై వచ్చారు. స్త్రీలు వింతవింత ఆభరణాలు, రంగురంగుల చీరలు ధరించినారు. అటుప్రక్క దిగంబరులైన ఋషులు, ఈ వంక వింత ఆకర్షణలతో స్త్రీలు ఒక్కొక్క రూపం ఒక్కొక్కరిగా కనిపించింది. అటు జడదారులు, ఇటు సుందరీమణులు ఇటువంటి ప్రకృతిని చూసి శివకుమారుడు ఘక్కున నవ్వాడు. పార్వతీదేవి కుమారా! ఏల నవ్వెదవు? వారు నేనులా కనిపించడం లేదా? ఆ తాపసులు మీ తండ్రివలే లేరా? బేధమేమైనా

కన్పించినదా అని ప్రశ్నించి నది. ఆ ప్రశ్న విన్న కుమారస్వామి లోలోన బాదపడి నాడు. జగన్మాతకు నమస్కరించి వచ్చిన తాపసులు, స్త్రీలు వెళ్ళిపోయారు. కుమారస్వామి నవ్వివనవనం, పార్వతి అడిగిన మాటలు వారికి తెలియవు. తెలియక చేసిన పనికి మన్నింపమని కుమార స్వామి తల్లిపాదాలు పట్టుకుని ప్రార్థించాడు. చేసిన తప్పుపనికి పరిహారార్థమై తపస్సు చేసుకొనుటకు అనుమతి ఇవ్వమని తల్లిని ప్రార్థించి పడ్డాడు. తల్లి కాదన్నను వినక తపస్సుకోసం బయలుదేరాడు. తన రూపం ఇతరులకు కనిపించకూడదని ఉరగ రూపంలో పుట్టను ఏర్పరుచుకుని అందులో తపస్సుకు ఉపక్రమించాడు. ఒకే పుట్ట ఉంటే ఎవరికైనా సందేహం రావచ్చని ఆ ప్రదేశమంతా పుట్టలతో నింపివేశాడు. ఆ స్వామి మహిమతో సహజ వైరజంతువులు సైతం స్నేహంతో, సమానభావంతో ఉంటున్నాయి అని అగస్త్య మహర్షి తన శిష్యులకు వివరించాడు. అంతేకాక తాను దివ్యదృష్టితో చూచిన దృశ్యాలను సవివరంగా శిష్యులకు తెలియ పరిచినాడు.

భగవంతుడు తన వైనాన్ని పరోక్షంగా భక్తులకు తెలియపరుస్తూ ఉంటాడు. నెమలి ఈకలు ఎట్లుండును? రంగురంగులుగా చూడముచ్చటగా ఉండును. ఎగయు స్వభావము కూడా ఉంది. ప్రకృతి రూపం చిత్రవిచిత్రమై ఉంటుంది. గంతులు చేయడం కూడా సహజం మనం ప్రకృతిని స్వేచ్ఛగా సాగనిస్తే ప్రజలు ప్రళయాన్నే చూస్తారు. దానిని బంధిస్తే కట్టుబాటులో ఉంటుంది. కాబట్టి తాను బ్రహ్మవస్తువుకాన ప్రకృతి తన కైవసమై ఉంటుంది అనే భావం మనకు వ్యక్తీకరించుటే దృష్టాంతము. ఫలికుండలముపై నిలబడినట్లున్నదే ప్రకృతికి తానే ఆధారమని తెలియచేయుట, సకల జీవరాసులలో కుండిలినీ శక్తి ఒకటుంటుంది. అదిపాము చుట్టవలే ఉండి అపానస్థానము నుండి షట్చక్రముకు ఆధారముగా ఉండును.

ఆ కుండలినీయే బ్రహ్మమనుట తదాధారము మీద చక్రస్వరూపిణియైన శక్తి ప్రకృతియున్నదనుట లోకమునకు తెలియపరచేందుకే నెమలి పాముచుట్టపై ఉన్న విధానము. ఇంకోప్రక్క నెమలి మీద ఉన్న పామును చూశామే, అది ప్రకృతి పురుష సంయోగానుబంధ జన్మమీ జగత్తు. శక్తి పురుషులలోని అవినాభావసంబంధమును నిరూపించుటయే అందలి పరమార్థం. ముంగిస, పాములు ఆడుకొనిచున్నవే అది విముక్తినిందించు ముఖ్యసోపానమైన సమానతా సౌజన్యమునకు ప్రతీక అనిశిష్య బృందానికి కుమారక్షేత్ర మహాత్ముని అగస్త్యమహర్షి వివరించెను. అందుకే “యుద్ధాదాచ రతి శ్రేష్ఠః తత్త దేవేతరోజనః అనుట కలదు. తానొనర్చిన పనులు ప్రపంచమునకు సమాచారణీయములు

కాగలవు, కాన తాను తపించుట యాచరించి మనకు చూపించి యాధర్మ్యుడు భవ్యరాధ్యుడైనాడు. సుబ్రహ్మణ్యుడు సర్పమైయున్న తెరగుతెల్పితి, కుమార క్షేత్రమనుట వినిచిత. ఈ క్షేత్రమునంటి కృష్ణానది ప్రవహించు చున్నది కాబట్టి “అత్రస్నానంతు కుర్యాచ్చేత్కోటి జన్మాఘ నాశనమ్” అనేది నానుడి వచ్చింది, ఆ మహోత్తేజస్సు వచ్చేడి కోనయే యా స్వామినాధుడు వసించుతావు. మన పూర్వజన్మ సుకృతమున నీతలమునకు వచ్చితిమి. ఈ విషయమెరిగిడి భాగ్యం లభించినది. అనుచు సతీయుతుడై అగస్త్యముని సాష్టాంగ పడినాడు. శిష్యులు సైతం ప్రణమము లొనర్చినారు. పడగవలె ఉండే శివలింగాన్ని దివ్యతేజస్సు వచ్చే పుట్టమీద ప్రతిష్ఠించాడు మహర్షి. తొలుత స్వామివారిని అర్చించినది అగస్త్య మహర్షివారే. అందుకే మార్గదర్శి మహర్షి అన్నారు పెద్దలు అగస్త్య మహర్షి చేత పూజింపబడిన సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి యొక్క మహాత్మాన్ని అవగతం చేసుకున్న దేవతలు, మునులు ఎందరెందరో స్వామిని సేవించారు. ఆరాధించారు. ప్రశాంతయైన పుణ్యభూమిలో మునులు తపస్సు చేసుకోగలిగారు. ఈ విషయము ఏనాటిదో, ఏ గుడముదో, ఆరోజుల్లో ఈ ప్రదేశము ఎలా ఉండేదో కూడా వర్ణించలేము. ఆకాలంలో పుట్టకు గుడిలేదు. భక్తుల సందడిలేదు. లౌకికపు వైభవమూలేదు.

స్వామి ఆలయం : ఈనాడు మనం చూస్తున్న దేవాలయం సుమారు 500 ఏళ్లక్రిందట లేదని తెలుస్తోంది. ప్రదేశమంత పుట్టలతో నిండి ఉంది. దేవతాదిగణంచే పూజలందుకుంటున్న సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరలింగంకూడా కొన్నాళ్లు కాలగర్భంలో తన ఉనికిని విస్మరింపచేసి పుట్టలోనే అంతర్గతముగా ఉన్నాడు. ఈనాడు మనం చూస్తున్న లింగంను వీరారపు పర్వతాలు అనే మహాభక్తుని కారణంగా చూడగలుగుతున్నాము. పుట్టలున్న ప్రాంతానికి సమీపంలోనే కుమ్మరులు నివశించేవారు. ఆ కుమ్మరి వారిలో వీరారపు పర్వతాలు అనేవాడు ఉండేవాడు. అతడు మహాభక్తుడు. అతనికి స్వామి స్వప్నంలో కనిపించి తను ఎక్కడ ఉన్నదీ, చెప్పి తన లింగమున్న పుట్టను చూపించి ఆలయం ఏర్పరచి పుట్టనుండి లింగమును వెలికితీసి ప్రతిష్ఠించమని చెప్పాడు. పర్వతాలు తనస్వప్న వృత్తాంతాన్ని తనవారందరికీ చెప్పి పుట్టను త్రవ్వి లింగమును వెలుపలికి తీసి పుట్టపై ప్రతిష్ఠ చేశాడు. తను ప్రతిష్ఠించిన దైవానికి తన వృత్తిని అంకితం చేయసంకల్పించి మట్టితో సుబ్రహ్మణ్యస్వామికి ఇష్టమైన వస్తువులను తయారు చేసి కాల్చి అవి చెడిపోకుండా స్వామివారికి సమర్పించి ఆలయంలో ఉంచేవాడు. అలా తయారు చేసిన విగ్రహాల్లో గుర్రం, నంది, కోడి, గరుత్మంతుడు, మహాతపస్సుల విగ్రహాలు ముఖ్యమైనవి. ఆ బొమ్మలను చూస్తే సామాన్యులకు

అలవికాని పనియని ఊహించుకోవచ్చు. ఒకవేళ అతనికంటే గొప్పపని వారు ఉండవచ్చు మట్టిబొమ్మలు చేసి కాల్చవచ్చు. కానీ కాల్చిన బొమ్మలు యథాతథంగా కనిపించడం మాత్రం జరగదు. అవి ఏనాటి బొమ్మలు తయారుచేసి ఎన్నేళ్లు అయిందో ఈనాటికీ చెక్కు చెదరక అలాగే ఉన్నాయి. ఇటీవల కాలంలో ఆలయానికి మరమత్తులు చేసిన మహర్షుల బొమ్మలు పగిలిపోయినాయి. కోడి, నెమలి బొమ్మలకు తలలు పోవడంతో ప్రక్కకు తొలగించారు. ఆలయానికి మరమత్తులు చేసి సుమారు 40 ఏళ్లు అవుతోంది వీరారపు పర్వతాలు ఆనాడు స్వామికి అర్పించి విగ్రహాలు గుర్రము, నంది ఈనాటికీ ఆలయంలో చూడవచ్చు.

మోహినీ పురమే - మోపిదేవి : కాలచక్ర భ్రమణంలో పుట్టలు అన్నీ అంతరించి గ్రామంగా అవతరించింది. గ్రామాన్ని తొలుత మోహినీపురమని పిలిచేవారని పెద్దలు చెబుతుంటారు. అదియు నిజమైయుండవచ్చు “మోహయతీతి మోహినీ మోహింప చేయునది మోహినీ” యనబడుగదా భక్తిభావమును కలిగించి దూరపు వారిని కూడ నాకర్షించి దరికి రప్పించుకొనునది రప్పించుకొను చున్నది. అందువల్ల మోహినీ పురమనెడినుడినధ్యేమ యగును. తర్వాత కాలంలో మోపిదేవిగా పిలవబడుతోంది. పుణ్యక్షేత్రంగా భాసిల్లింది.

స్వామి మహిమలు : సంతానములేని వారికి సంతానం కలిగించడం, కనుల చూపుమందగించినవారికి చక్కనినేత్ర దృష్టిని ప్రసాదించడం చెవుల బాధ పోటును తగ్గించి సుశ్రవణమును కలిగించుట, చీము కారుతున్న నివారణ, శారీర దౌర్బల్యము వల్ల స్త్రీలకు వచ్చే కుసుమ వ్యాధులను నివారించడం, చర్మంపై పొడలను పోగొట్టడం, పూర్వజన్మ దుష్కర్మవల్ల సంతానం నశిస్తుంటే పాపాన్ని తొలగించడం, విద్యాభివృద్ధిని గావించడం, సకలసంపదలు సమకూర్చడం, శారీరక ఆరోగ్యం కలగజేయడం, మనోవ్యధను పోగొట్టి సంసార సౌఖ్యం, సౌభాగ్యం ఒసంగడం స్వామి మహిమలుగా భక్తులు విశ్వసిస్తున్నారు.

సుబ్రహ్మణ్యుని మహిమలన్నియు వర్ణనాతీతము. సుబ్రహ్మణ్యుని దయ, కరుణచేత మోపిదేవి క్షేత్రం పురోగమిస్తోంది. నమ్మకంతో తనవద్దకు వచ్చినవారి కోర్కెలు తీర్చి కరుణించి కాపాడి చల్లని కరుణామృతమును అందించే కుమారస్వామి పరిజనులకు, పురజనులకు, పొరుగువారిపై సైతము పెరటలోనున్న హరిచందనమై కీర్తి గడించినాడు. మోపిదేవి చిన్న పల్లెటూరు అయినను, మండల కేంద్రంగా ఉన్నను స్వామి దయతో మహాపుణ్యక్షేత్రంగా

వర్ధిల్లుతోంది. జిల్లా నలుమూలల నుండేకాక, రాష్ట్రంలోని అనేక ప్రాంతముల నుండి వచ్చి మ్రొక్కుబడులు తీర్చుకుంటు న్నారు. స్వామి మహిమలు వినుటయేకాక స్వయంగా స్వామి మహత్తును తెలుసుకున్న దేవరకోట సంస్థానధీశులు చల్లపల్లి రాజావారు ఆలయాన్ని తమ యాజమాన్యమునకు తీసుకున్నారు. చల్లపల్లి శ్రీమంతు రాజా యార్లగడ్డ శివరామప్రసాదు బహదూర్ వారు ఆలయాన్ని అభివృద్ధిచేశారు. ఆలయానికి చల్లపల్లి జమిందారులు వంశపారం పర్య ధర్మకర్తలుగా ఉన్నారు. దేవదాయ, ధర్మాదాయ శాఖవారు ఆలయంలో భక్తులకు అవసరమైన విధంగా అభివృద్ధి పనులను చేస్తున్నారు.

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి ఆలయం తూర్పుదిశగా ఉంది. గర్భగుడిలో 6 లేక 7 పాముచుట్టల మీద (ఇదేపావనపట్టం) ఈశ్వరుడు (లింగం) ఉన్నాడు ఈయనే సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి. పావనపట్టం క్రింద అందరికి కనపడే విధంగా లోపలికి ఒక రంధ్రం ఉంది. అర్చన, అభిషేక సమయాల్లో ఆ రంధ్రంలో పాలుపోయడం జరుగుతుంది. ఆలయ ప్రదక్షణమార్గంలో దక్షిణంవైపు ఉన్న పుట్టనుండి గర్భగుడి లోపలికిదారి ఉన్నట్లు, ఆ దారినుండే దేవతా సర్పం పయనిస్తుందని భక్తుల విశ్వాసం.

స్వామివారి దర్శనానికి భక్తులు విశేషసంఖ్యలో వస్తున్నారు. భక్తుల సౌకర్యార్థం విశ్రాంతి శాల నిర్మించారు. తమ మ్రొక్కుబడులను వివిధ రూపాల్లో చెల్లిస్తూ తమ భక్తి ప్రపత్తులను చాటుకుంటున్నారు. ముఖ్యంగా ఆలయంలో స్వామి సన్నిధిని చెవిపోగులు కుట్టిస్తారు. తలనీలాలు సమర్పిస్తారు. అన్న ప్రాశన, అక్షరాభ్యాసం వంటివి కోవెలలో జరుపుకుంటారు. మహాన్యాస పూర్వక రుద్రాభిషేకం, మహాన్యాస పూర్వక వారాభిషేకం శాస్త్రోక్తంగా చేస్తారు. చీరమ్రొక్కుబడి, ఉయ్యాల ఊపుమొక్కులు తీర్చుకుంటారు. నాగదోషం ఉన్నవారు, పెళ్లికానివారు ప్రత్యేకంగా పూజలు చేయించు కుంటారు.

చల్లపల్లి రాజా వంశీయులు ఆలయానికి ఆగ్నేయ దిశగా కళ్యాణ మండపం నిర్మించారు.

స్వామివారికి జరుగు విశేష ఉత్సవాలు : శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి వారికి వైదికస్మాత్ర ఆగమబద్ధ విధంగా పూజావిధులు సమర్థంగా నిర్వహించబడతాయి. ఉగాది పర్వదినం, శ్రావణార్చనము, దసరాలో శమీపూజ, కార్తీక దీపారాధనలు, ఆర్ధోత్సవము, నాగులచవితి, నాగపంచమి పర్వదినాల్లో విశేష పూజాది కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి. మాఘమాసంలో కళ్యాణమహోత్సవం, రథోత్సవం, వసంతోత్సవం వైభవంగా జరుగుతాయి.

14. స్వయంభువు మల్లాం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి

శ్లో॥ ద్విషద్భుజం, షణ్ముఖం, అంబికాసుతం
కుమారం, ఆదిత్య సహస్ర తేజసం
వందే మయూరాసన మగ్నిసంభవం
సేనాన్య వంధ్యాహ మభీష్టసిద్ధయే

మనోజ్ఞమైన, చోళపల్లవ శిల్పకళా సమ్మిశ్రశోభితమై మిక్కిలి మాహాత్మ్యం గల శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి వారి దేవాలయం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నెల్లూరు జిల్లా చిట్టమూరు మండలం మల్లాం గ్రామంలో గలదు. ఇది మన రాష్ట్రంలోని సుబ్రహ్మణ్యక్షేత్రాలలో అతి ప్రాచీనమైనది మరియు తలమానికమైనది. ఇచ్చటి దేవేరులు శ్రీవల్లి, దేవసేనలు.

ఈ దేవాలయ మాహాత్మ్యానికి ముఖ్యకారణం ఇచ్చట శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారు స్వయంభువుకావడమే. తారకాసురాది రాక్షస సంహారానంతరం తనకు సంభవించిన బ్రహ్మహత్యాపాతక నివారణార్థం శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారు తిరువాంబూరునందు తపస్సు చేయుచుండెను. (ప్రస్తుతం “మల్లాం” అను పేరుగల గ్రామమునకు పూర్వం “తిరువాంబూరు” అనే పేరుండేది)

పాండ్యరాజ్యాధినేత సేవకులు పల్లకీల నిర్మాణమునకై వెదురు బొంగులను నరుకుచుండగా వాటి మధ్యపుట్టలో తపస్సు చేయుచున్న శ్రీ స్వామివారి హస్తములు తెగి రక్తసిక్తమై హస్త శూర్యుడయ్యెను. రాజసేవకులకు కంటిచూపు పోయెను. రాజునకు అయోమయము తటస్థించెను. దిక్కుతోచక నిరాశా నిస్సృహలకు లోనై ఆందోళన పడుచుండెను. శ్రీ స్వామివారు రాజునకు స్వప్నము నందు దర్శనమిచ్చి తన కచ్చట దేవాలయము నిర్మించి పాపమును బాపుకొమ్మని ఆదేశించెను. భగవంతుని ఆజ్ఞమేరకు రాజు అచ్చట దేవాలయ మును నిర్మించి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనలకు కొరతలేకుండ మడిమాన్యముల నేర్పరచి ధన్యుడయ్యెను.

శ్రీ స్వామివారు తిరువాంబూరునందు స్వయంభువుగా వెలయుటకు కారణమైనట్టియు, తిరువాంబూరు మల్లాం గ్రామంగా పేరొందుటకు గల

పూర్వకథను తెలిసికొందాం. తిరువాంబూరు నందు మల్లాసుర, కొల్లాసురులను రాక్షససోదరు లుండెడివారు. వారు దానిని పరిపాలించుచు ప్రజాకంటకులై ఎల్లవారిని హింసించుచు ప్రజల సిరిసంపదలను దోచుకొనుచుండిరి. వీరివలన బాధలు పడలేక ప్రజలు శ్రీసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారిని శరణువేడిరి. దైవము కరుణించెను. రాక్షసులకు హెచ్చరిక చేసెను. మదాంధులగు రాక్షసులకు శ్రీస్వామి వారి హితవచనములు చెవికి శంఖాది నట్లయ్యెను. చివరకు దండోపాయము అనివార్య మయ్యెను. రాక్షసులకు భగవంతునికి మధ్య సంకుల సమరమయ్యెను. పార్వతీ పరమేశ్వరులు తారకాసుర సంహారామై శ్రీస్వామి వారికిచ్చిన “శక్తి” ఆయుధమును ప్రయోగించెను. మల్లాసుర, కొల్లాసురులు భూమిపైబడి అరకొర ప్రాణములతో నుండిరి.

మరణ సమయమున మల్లాసురుడు తన తప్పును తెలిసికొని స్వామివారి పాదములపైబడి తన జీవితమును చరితార్థము చేయుమని వేడుకొనెను. రాక్షసుని కరుణించి భవిష్యత్కాలమున తిరువాంబూరు మల్లపురముగ పిలువబడుననియు, తనకుజరుగు బ్రహ్మోత్సవములందు అతని వృత్తాంతమును కొర్లపుభయముగ తిలకింతురనియు తెల్పెను. ఆ కారణముననే నేడు బ్రహ్మోత్సవములలో కొర్లపు-భయము ప్రాధాన్యతను సంతరించుకొన్నది. తిరువాంబూరు మల్లాసురుని పేర మల్లపురముగా పేరొంది కాలక్రమమున నేడు మల్లాం గ్రామంగా ప్రసిద్ధి చెందింది. కొల్లాసురుని పేర కొల్లాసురతిప్ప అను ప్రదేశముకూడ ఇచ్చట గలదు.

మల్లాసుర కొల్లాసురులు తమకోటచుట్టు కందకమును త్రవ్వించి లోతుగా నీళ్ళను నింపి కోట భద్రతకై పటిష్ఠమైన ఏర్పాట్లు చేసిరి. ఆ కందకమే నేడు మల్లాం చుట్టు నీరు తిరిగినట్లుండుట వలన ఆ గ్రామమునకు తిరుగుడు మల్లాం అను పేరు కూడ గలదు.

ఇచ్చట శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి వారు స్వయంభువు. కావున ఈ దేవాలయము మిక్కిలి మహిమాన్వితమైనది. ఇది ఎవ్వరిచేతను ప్రతిష్ఠా పింపబడినది కాదు. కుజగ్రహదోష నివారణగలదు. కుజగ్రహమునకు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి వారు అధిష్ఠానదేవత, ఇచ్చట కుజగ్రహమునకు పూజచేసి శ్రీ స్వామివారిని సేవించిన వారికి కుజదోషము పరిహారమై వివాహములు కానివారికి, త్వరలో వివాహములు జరుగుట, జరిగిన వివాహ ములు ఫలప్రద మగుట, అనారోగ్యముగ నుండి నిస్సంతువులైన దంపతులకు ఆరోగ్యముచేకూరి సత్సంతానము ప్రాప్తించుట జరుగును.

బ్రహ్మోత్సవసమయమందు ధ్వజారోహణ (కొడి) నాడ కొడిముద్ద (ప్రసాదము) ను భుజించి సంతానవంతులైన స్త్రీలు కోకొల్లలు. ఈ సమయము నందే శ్రీ స్వామివారికి వల్లీదేవసేనలతో జరుగు కళ్యాణవేడుకలు చూడ ముచ్చటగ నుండును. శ్రీస్వామివారికి జరుగు కళ్యాణసమయముననే ఆలయ ప్రాంగణమున జాతి, మత, కులభేదములు లేక అనేకమంది యువతీయువకులు దంపతులగు చుండిరి. వీరికి శ్రీ వల్లీదేవసేనాసమేత శ్రీసుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి శుభాశీస్సులు లభించి సుఖసంతోషములతో తమవైవాహిక జీవితమును గడుపుదురు.

ఈ దేవాలయమునందలి ఆకర్షణలలో శతస్థంభ కళ్యాణమంటపము ప్రధానమైనది. ఇందలి శిల్పకళావైభవము వర్ణనాతీతము. ఇది రథాకారమున నుండి చూపరులకు వింతగొల్పుచుండును. దీనికి అమర్చబడిన చక్రముల శిల్పకళా నైపుణ్యము అపురూపమైనది. దీనికి పూన్చబడిన అశ్వములు, గజములు, చూచువారలకు ఆనందోత్సాహములు కల్గించుచు భక్తజనులకు స్వాగతము పల్కుచున్నట్లుండును. దీనియందు ఇతిహాస, పురాణ, శాస్త్ర విషయములకు సంబంధించిన ముఖ్యఘట్టములను తెలియజేయు శిల్పములను చూచి ఆనందించ వలసినదేగాని, చదివి, విని తృప్తిజెందు విషయములుగావు. ఈ శిల్పకళ పాండ్య, చోళ, విజయనగర రాజుల శిల్పకళా సంప్రదాయములను పోలియుండుట వలన ఈ రాజ్యములను పాలించు రాజులందరికి ఈ దేవాలయ నిర్మాణము నందు జోక్యము వుండి యుండవచ్చునని భావించవచ్చును. ఈ శిల్పకళావైభవము శైవ, వైష్ణవ, మతసంప్రదాయములకు అతీతమై శివకేశవుల అభేదమును తెలియజేయు చున్నది.

మల్లం గ్రామమున ప్రతి సంవత్సరం భాద్రపద శుద్ధ దశమి నుండి బ్రహ్మోత్సవములు ప్రారంభమగును. వీటిలో నందిసేవ, (కొర్లపుభయము) రథోత్సవం, కళ్యాణరాయబారం, కళ్యాణ తలంబ్రాలు, దోపు మున్నగునవి ముఖ్యమైనవి. ఈ తిరునాళ్ళ సంబరములను తిలకించుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడు రాష్ట్రముల వివిధ ప్రాంతముల నుండి అశేషజనవాహిని తరలివచ్చు దృశ్యములు మహాదానంద కరములు.

దేవాలయ వివరములు :- శ్రీస్వామివారు స్వయంభువు. ఎవరును ప్రతిష్ఠించలేదు. చేతులులేని పుట్టు విగ్రహము దాదాపు రెండు అడుగుల ఎత్తున గర్భగుడిలో గలదు. దానికి కుడివైపున 6 అడుగుల ఎత్తున మూలవిరాట్టు శోభాయమానముగ ప్రకాశించుచుండును. శ్రీ నటరాజ స్వామి, శివకామ

సుందరుల కాంశ్యవిగ్రహములు పరిమాణమున పెద్దవై ఆకర్షణీయముగ నుండును.

ఆలయప్రాంగణమున శ్రీ వినాయకునిదే ప్రథమ దర్శనము. ఈ ఆలయము విశాలమైన ప్రదేశమున మధ్యలో నిర్మింపబడి యున్నది. చుట్టును గల గదులలో భారీఎత్తున పెద్దదైన వినాయక విగ్రహము చూడదగినది. కోమలేశ్వరుని శివలింగం- కామాక్షీదేవి గుడి, చండికేశ్వరుడు, నవగ్రహములు, కాలభైరవస్వామివార్ల సన్నిధులు విశేషములైనవి. ఎత్తైన ధ్వజస్తంభం, బలిపీఠం, మయూరశిల్పం వరుసలో ఒకదాని తర్వాత ఒకటి వుండి దేవాలయం మయూరాగమశాస్త్రం ప్రకారం నిర్మించబడిందని తెలియజేస్తాయి.

ఇది నెల్లూరు జిల్లాలో విజయవాడ-మదరాసు జాతీయ రహదారిపై నుండు నాయుడుపేటకు తూర్పుగా 30 కిలోమీటర్ల దూరమున బంగాళా ఖాతానికి 8 కిలోమీటర్లకు ఇవతల గలదు. నెల్లూరు నుండి కోటమీదుగా మల్లాంకు బస్సులు గలవు. ఇచ్చటి పూజారులలో ఒకరు అర్చకులు, మరియొకరు వేదపారాయణం, మూడవవారు పరిచారకం. వీరు మువ్వరునూ ఆగమశాస్త్ర పండితులైన కారణంగా దేవాలయ కార్యక్రమములన్నింటిని సజావుగా నిర్వహించుచు, సర్వదోష నివారణలకు భక్తులకు సహాయపడుచున్నారు.

ఇటీవల కాలమున ఈ దేవాలయ ప్రాంగణమున శ్రీ కారంచేటి పార్వతీశం గురుకులం వారిచే జంటనాగుల ప్రతిష్ఠ జరుపబడినది. ఇంతగొప్ప దేవాలయం, శిల్పకళల కాణాచిగా ఈ గ్రామంలో వెలిసిందంటే మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమే. ఈ చుట్టుపట్ల ప్రాంతాలలో కొండలుగాని, రాతిగుట్టలుగానిలేవు. ఇంతపెద్ద రాతిస్థంభాలకు కావలసినరాళ్ళు, శిల్పాలకు ఎలా సేకరించారో, ఎలా తెచ్చారో అనూహ్యము.

చోళ, పల్లవరాజుల కాలము ఈ దేవాలయానికి స్వర్ణయుగం, ఇట్టి పురాతన శిల్పకళ నిండి నిబిడికృతమై యున్న దేవాలయాన్ని, స్వామివారిని దర్శించి, అనుగ్రహాన్ని పొందుతారని ఆశిద్దాం.

శక్తిహస్తం విరూపాక్షం శిఖివాహం షఢాననం

దారుణం రిపురోగగ్నం భావమే కుక్కుటద్వయం ||

(చిలుకూరు జయరామిరెడ్డి గారి సౌజన్యముతో)

15. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి - కొత్తపేట, ఇంద్రకీలాద్రి కొండమీద - విజయవాడ

మన భారతదేశములోను అత్యంత శ్రద్ధాభక్తులతో పూజించుచున్నారు. విజయవాడ, ఇంద్రకీలాద్రిపై భక్తాగ్రేసరులైన మా తండ్రిగారు శ్రీ యిద్దిపిల్లి గురువులుదాసు గారు నిత్యం స్నాన అనుష్ఠానములతో ఉదయం సూర్య నమస్కారములు చేయు చుండెడివారు. వారికి 1942సం॥లో ఒకనాటి ప్రాతః కాలమందు శ్రీ స్వామివారు సర్పముగా కనిపించి అంతర్ధానమాయెను. తదుపరి 6వరోజున రాత్రి స్వప్నములో శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి వారు “నాకు ఆలయ నిర్మాణము గావించి భక్తులందరకు తెలియపరచవలసినదిగా చెప్పియున్నారు. ఈ విషయమై కొంతమంది భక్తులకు తెలియపర్చగా వారు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారు దక్షిణ దేశమున ప్రసిద్ధి అని చెప్పగా వారు దక్షిణ దేశయాత్రకు వెళ్ళి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానములు చూచి తిరుత్తణిలో వేంచేసియున్న శ్రీ వల్లీ దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి మాదిరి సంకల్పించుకొని యాత్ర నుండి వచ్చిన వెంటనే పని ప్రారంభించుచూ చుట్టూ ప్రాకారమునకై త్రవ్వచుండగా ఒక గుహయందు శ్రీ బాల సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి విగ్రహము బయల్పడినది. 18-6-1945వ తేదీన వారు అకస్మాత్తుగా పరమపదించినారు. వారు పమపదం చేరబోయే ముందు తన జ్యేష్ఠకుమారుని నన్ను పిలిచి నీవు ఈ స్వామివారి సేవ నేను నా జీవితకాలంలో చేసిన దానికన్నను మిన్నగా యే అపచారములు లేకుండా అందరి అనువృద్ధికతో నిత్యదీపారాధనలు, నైవేద్యములు పూజలు జరిపించుచు, దేవస్థానమును అభివృద్ధి చేయుచూ భక్తులైన వారికి తెలియపర్చుచూ ఉండవలసినదిగా ఆజ్ఞాపించిరి. నా తండ్రిగారి ఆదేశాను సారము గత 51 సం॥లు నుండి శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి, శ్రీవల్లీ దేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివార్ల పూజలు అభివృద్ధి కార్యక్రమములు యథావిధిగా జరుగుచుండుటకు భక్తులు తమకు తోచిన రీతిగా సహాయము చేసి దోహదము గావించిన విషయము అందరికీ తెలిసినదే.

కంచి కామకోటి పీఠాధిపతులు శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ జయేంద్రసరస్వతి స్వామివారు ది. 24-2-1975న ఇడుంబన్, నెమలి మరియు బలిపీఠము, మాజేటి రామచంద్రరావుగారి ద్రవ్యసహాయముచే ప్రతిష్ఠ జరిపి దేవస్థానము యొక్క మెట్ల పునః నిర్మాణమునకు శంకుస్థాపన చేస్తూ కలియుగములో శ్రీ

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి ప్రత్యక్షదైవమని ఆ స్వామిని ఆరాధించిన యెడల సమస్త దేవతలను ఆరాధించినట్లగుననియు 5 ప్రసిద్ధ క్షేత్రములు కొండమీద ఉన్నవి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో విజయవాడలో ఇంద్రకీలాద్రిపై వెలసియున్న శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానము 6వ క్షేత్రముగా పరిగణింపబడి అభివృద్ధి చెందునని, మీ తండ్రిగారు దేవస్థానము నిర్మాణము చేసిరి. నీవు రాజగోపురం, కళ్యాణ మంటపములు నిర్మించి, దేవస్థానము అభివృద్ధి పరచవలెనని చెప్పి మొదటి మెట్టుకి విరాళము ఇచ్చిరి. తన మొదటి మెట్టు దాటిపైకివచ్చు ప్రతి మెట్టు యొక్క దాతలు ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యవంతులగుదురు అనియు, వారికి శ్రీవారి ఆశీస్సులు ఎల్లప్పుడూ తోడుగా నుండుననియు పలికినారు. తదనంతరము దాతల విరాళములతో మెట్ల పునర్నిర్మాణం పూర్తిగావించి ది. 24-10-76న కృష్ణాజిల్లా కలెక్టర్ శ్రీ యస్. సంతానంగారిచే ప్రారంభోత్సవము గావించబడినది. భక్తుల సౌకర్యార్థం మెట్ల ప్రారంభం నుండి దేవస్థానం చేరునంతలో 3 మంటపములు నిర్మింపవలచి కోరినంతనే మొదటి మండపమునకు తనశక్తి మేరకు విరాళమిచ్చి పూర్తిగావించిన దాత శ్రీ పువ్వుల వెంకట్రావుగారు; వారిచ్చిన ప్రోత్సాహము మేరకు ఇంకను 2 మంటపములు కట్టదలచియున్నాము. ఈ మూడు మంటపములపై భారతదేశంలోని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి మహాక్షేత్రములుగా ప్రసిద్ధి చెందిన 6 క్షేత్రములు 1. పళని 2. తిరుత్తణి 3. తిరుచందూర్ 4. స్వామిమలై 5. తిరుప్పుర కుండ్రము 6. పలముదిర్ చోలై క్షేత్రముల విగ్రహములను చిత్రించి నిర్మించుటకు దేవస్థానమువారు నిర్ణయించి ఒక్కొక్క మంటపము నిర్మాణమునకు రూ. 40,000 ఖర్చుఅగునని అంచనా వేసియున్నారు.

ది. 30-3-1980వ తేదీన రాజగోపురం నిర్మాణం నిమిత్తం అప్పటి రోడ్లు, భవనాల శాఖామంత్రి శ్రీ కొణిజేటి రోశయ్యగారు శంకుస్థాపన చేసియున్నారు. ఇప్పటి వరకు సుమారు 30 లక్షల రూపాయల అభివృద్ధి కార్యక్రమములు జరిగి యున్నవి. ఇంకా సుమారు 50 లక్షల రూ॥ల అభివృద్ధి కార్యక్రమములు జరగవలసి యున్నది. దేవస్థానము అభివృద్ధికి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి ఉత్సవ కమిటీ వారు తోడ్పడుతున్నారు. శ్రీ కుర్మాశం శంకరాచార్య జగద్గురు శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ చిదానంద భారతి స్వామివారు, శ్రీ శివతిరువలం శ్రీ పూండిస్వామి, శ్రీ రత్నగిరి స్వామి, శ్రీ కృపానంద వారియారు మొదలగు పెద్దల ఆశీర్వాదములతో అభివృద్ధి కార్యక్రమములు నిర్వహింప బడుచున్నవి. దక్షిణ దేశములో వున్న ఆరు క్షేత్రములవలె ఈ దేవస్థానము చాలా ప్రసిద్ధి చెందియున్నది.

సంతానము లేనివారు పూజించిన, వారికి సంతానం కలుగును. వివాహము కాని వారికి వివాహము జరుగును. పూజించిన భక్తులయొక్క మనోభీష్టములు నెరవేరుచున్నవి. భక్తులు ఇంకా ఎన్నో నిదర్శనములు దర్శించి యున్నారు.

భక్తుల సౌకర్యార్థమై శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారికి కళ్యాణమంటప నిర్మాణము శ్రీ స్వామివారి ఆజ్ఞానుసారము ప్రారంభం అయినది. సుమారు 25 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుఅగునని అంచనా వేసియున్నారు. కావున భక్తులు తమ శక్త్యానుసారం ధన, వస్తు రూపేణా విరివిగా విరాళములు యిచ్చి త్వరగా పూర్తిఅగుటకు ఈకార్యక్రమమునకు తోడ్పడవలసినదిగా మిక్కిలి కోరుచున్నాము.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామివారి ఆశీస్సులు మీకు ఎల్లప్పుడూ ఉండుగాక!

పూజా రుసుముల వివరములు

1. జీవిత సభ్యత్వం నిత్యపూజ	రు. 2,116-00
2. జీవిత కృత్రిక లేక శుద్ధ షష్ఠి	రు. 1,516-00
3. జీవిత పూజా ఉభయము	రు. 1,516-00
4. నిత్యపూజ (నిత్యము 1సం॥నకు)	రు. 301-00
5. కృత్రిక లేక శుద్ధషష్ఠి (సంవత్సరచందా)	రు. 201-00
6. నిత్యపూజ ఒకరోజుకు	రు. 50-00
7. కృత్రిక లేక శుద్ధ షష్ఠిపూజ ప్రతినెల	రు. 25-00
8. 11 ద్రవ్యముల అభిషేకములు (1రోజుకు)	రు. 351-00

గమనిక : ఉభయదాతల పూజ సమయమునకు రాని యెడల వారి గోత్రనామములతో పూజ జరిపించి విభూది, కుంకుమ, ప్రసాదము పోస్తుద్వారా పంపబడును. చిరునామలో మార్పు ఉన్న యెడల వెంటనే తెలుపగలరు. ఫోన్ : 2561696. (0866) ఎమ్.బి.ద్వారా పైకము పంపువారు తమ పూర్తి చిరునామా స్పష్టముగా వ్రాసి పంపగలరు. పైపూజలు జరిపించ దలచినవారు దేవస్థానం అచ్చు రశీదు పొంద ప్రార్థన. దేవస్థానము రశీదు పొందని యెడల వారి గోత్రనామములో పూజ జరుప బడదు. పూర్తి వివరములు కావలసినవారు దేవస్థానమునందు సంప్రదించగలరు.

దేవాలయం తెరచివుంచు వేళలు

ఉదయం 6 గంటల నుండి మధ్యాహ్నం 12 గంటలవరకు, సాయంత్రం 5 గంటలనుండి రాత్రి 8 గంటలు వరకు

16. శ్రీ కుమార సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు

బిక్కవోలు మండలం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అతి ప్రాచీన పుణ్యక్షేత్రములలో బిక్కవోలు (రాజమండ్రి - కాకినాడ కెనాల్ రోడ్ ప్రక్కన) ఆలరారుతూ ఏటేటా జరుగు శ్రీ కుమార సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర షష్ఠి ఉత్సవాల ద్వారా భక్తి కోటిని అలరిస్తోంది. చాళుక్యుల తరువాత కొండవీటి రెడ్లు తరువాత కాలగమనములో పెద్దాపురం, సంస్థా నాధీశుల పాలనలో రాజా వత్సవాయి సూర్యనారాయణ తిమ్మజగపతి మహారాజు కాలంలో కుమార సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి వారి ఆలయం నిర్మించారు.

ఇక్కడ స్వామికి ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. సంతానహీనులైన మహిళలు ఈ స్వామిని నమ్మకుంటే సంతానవంతులు అవుతారని విశ్వాసం. అందుకోసం షష్ఠి రోజున ప్రత్యేకంగా నేయించిన నాగులచీర ధరించి తెల్లవారు జామునుండే ఆలయ ప్రాంగణంలో సాష్టాంగ నమస్కారములు చేస్తూ పడుకుంటే స్వామి కలలో సాక్షాత్తు రించి సంతానాన్ని ప్రసాదిస్తాడని ప్రతీతి. ఇప్పటికీ అనేక మంది మహిళలు ఇక్కడకు వచ్చి ఆ (పుత్రకామేష్ఠి) వ్రతం చేస్తారు. అందుకే ఈ స్వామికి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర షష్ఠి మహోత్సవము నాడు రాజులు ఆధ్వర్యంలోను, నేడు గ్రామస్థుల సహకారంతోను అత్యంత వైభవంగా జరుగుచున్నవి. ఎండోమెంట్స్ వారు కూడా ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారు.

ప్రతి మంగళవారం స్వామి వారికి ప్రత్యేక పూజలు, అభిషేకములు జరుగుతాయి. కృత్రికా నక్షత్రము రోజున, షష్ఠి మంగళవారం రోజున కుజదోషమున్న వారు స్వామి వారికి అర్చిస్తే ఋణబాధలు, మానసిక చికాకులు తొలగి శాంతి లభిస్తుంది. వీలైనవారు ప్రతి నెల అమావాస్య వెళ్లిన పాడ్యమి నుండి షష్ఠి అయ్యే వరకు నియమముతో స్వామిని అర్చించి పూజలు జరిపించుకుంటే శుభములు చేకూరును. అనేక మంది భక్తులు దివ్యానుభవము. శ్రీ కుమార సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి వారి దివ్య మంగళ రూపము భక్తుల కోరికలను తీరుస్తూ ప్రతి సంవత్సరం భక్తకోటిని పెంచు కుంటూ మరో పళనిగా భాసిల్లుతోంది.

(డా॥ రామిరెడ్డి రామమోహనరావు సౌజన్యముతో)

17. తిరుమలలోని కుమారధార తీర్థం

శ్రీవారి ఆలయానికి ఉత్తరంగా ఆరు కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్న పవిత్ర క్షేత్రాలలో కుమారధార తీర్థం ఒకటి. తారకాసురుని చంపిన కుమారస్వామి తనకు అంటిన బ్రహ్మహత్యాపాతకం నుంచి విముక్తి పొందటానికి ఈ తీర్థంలో స్నానమా చరించారని, అందుకే ఈ తీర్థానికి కుమారధార తీర్థం అని పేరొచ్చిందని తెలుస్తోంది. పాపవినాశనం వెళ్ళే దారిలో బస్సు దిగి కొంతదూరం నడిచి వెళ్తే కుమారధార తీర్థం చేరుకోవచ్చు.

18. పాపాల పరిహారకుడు, ఫలప్రదాత పంపనూరు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వస్వామి

ఒక పల్లెటూరు. పేరు పంపనూరు. అనంతపురం జిల్లాలోనిది. పదేళ్ళ క్రితం చుట్టుపక్కలవాళ్ళకే తెలియని ఊరది. ఇప్పుడు సీమలోని మూడు జిల్లాలు మొదలు పంపనూరు వాసులకు గుర్తించడం, భగవంతుడు ఎక్కడ ఉంటాడో భక్తులు అక్కడకు చేరతారని ఇక్కడి క్షేత్రం చెబుతుంది. కొలువై ఉన్న స్వామి సుబ్రహ్మణ్యస్వామి గర్భగుడిలోని స్వామివారి మూర్తి సప్తశిరస్సుల విగ్రహము. అనంతపురంనుండి కళ్యాణదుర్గం వెళ్ళేప్రదాన రహదారి ప్రక్కనే 20 కి.మీ. దూరంలో అతిచిన్న పల్లెటూరు. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని చలవతో ఆదేశను అధిగమించే దిశగా భక్తుల రద్దీ, కానుకల సమర్పణ ఆలయవిస్తరణ పెంచుతున్నాయి. పదేళ్లకిందట గుడిలోని స్వామివారికి దీపం వెలిగించడమే చాలకష్టంగా ఉండేదట, ఇవాళ పెళ్ళిళ్ళలకు అన్నదానములకు విశాలమైన మండపాలు వెలశాయి. ఇంచుమించు కోటి రూపాయలు అభివృద్ధికి ఈ దేవాలయం వెచ్చించగల భక్తాభిమానులను సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి సము పార్జించు కున్నాడు.

పదేళ్లలో ఎంత మార్పు, చూడముచ్చటగా రూపుదిద్దుకుంటుందీ క్షేత్రం. ఖచ్చితంగా ఇది స్వామి మహిమే. బాధలు తుడిచివేసిన స్వామిని మళ్ళీ మళ్ళీ చూడాలిన భక్తులు తపిస్తారు. అందుకు ప్రత్యక్ష నిదర్శనం పంపనూరు ఆలయం. ప్రతి ఆదివారం వేలల్లో భక్తుల సంఖ్య, అందరికీ అన్నదానం, అంతశక్తిని స్వామివారు ఇస్తున్నారు. అని పంపనూరు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి ఆలయ కమిటీ అధ్యక్షుడు 69 ఏళ్ళ ఇనుగూరు నాగభూషణం ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేశారు. శ్రీ కృష్ణదేవరాయల కాలంనాడు ప్రతిష్ఠితమైన ఇక్కడి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి మూర్తి ఐదు రూపాలలో కనిపిస్తుంది. ఈ రూపాలు అలంకారానికి ముందు చూడగలం. ఏకశిలా విగ్రహమిది. 1. గణపతి 2. శివలింగం 3. శిఖివాహనం (నెమలి) 4. ఏక పడగ-సప్త శిరస్సులు 5. సప్త శిరస్సాసనం ఒకేమూర్తిలో స్వామివారు ఇలా ఐదు విధాలా దర్శనం ఇవ్వడం విశేషం.

ఈ మూర్తిని పూజిస్తే కుజదోషం, రాహు-కేతువు కాలసర్ప దోషాలు దూరం, పిల్లలకోసం పరితపించే దంపతులకు ఫలసిద్ధి. వ్యాపారులు, ఉద్యోగులకు వృత్తి క్రమంలో వృద్ధి. వివాహం కానివారికి కళ్యాణప్రాప్తిరస్తు. అనారోగ్య పీడితులు కోలు కుంటారు. ఇక్కడకు ఒకసారి వచ్చి వెల్చిన భక్తులు పునర్దర్శనానికి రావడం జరుగుతోంది. అంటే వాళ్లు బాధల్లోంచి బయట పడుతున్నారనే కదా అర్థం.

ఈ స్వామిని దర్శించే భక్తుల సంఖ్య ఆదివారాల్లో అధికం. తొమ్మిది వారాలు వరసగా పంపనూరు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామిని దర్శించి, పూజిస్తే కష్టాలు క్రమేపీ కరిగిపోతాయని భక్తుల నమ్మిక. మనశ్శాంతికి కొదవ ఉండదు. పుత్రపౌత్రాదులు కలుగుతాయి. ఆర్థికంగా బావుంటారు. ఆదివారం రోజున సామూహిక జపవిధానం ఉంటుంది. ఇతర భక్తులతో కలిసి భక్తిశ్రద్ధలతో జపాదులు చేయాలి. స్వామివారి అనుగ్రహం భాగ్యం తప్పకుండా లభిస్తుంది. పంపనూరులో ఆధ్యాత్మిక భావతరంగాలు వీస్తున్నాయి. పంపనూరు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి స్థలి శైవక్షేత్రం. దీనికి ఎగువ ఎత్తయిన కొండపై వైష్ణవాలయం. లక్ష్మీ సహిత నరసింహుడు. ఇది పురాతనమైనది. ఇప్పుడిప్పుడే అభివృద్ధి దిశగా చూపుసారిస్తోంది. ఈ గుడి నిర్వహణ ప్రభుత్వానిది. శైవ, వైష్ణవ క్షేత్రాల కూడలిగా పంపనూరు ప్రకాశిస్తోంది.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి గుడి ఒకప్పుడు దేవాదాశాఖ ఆధీనంలోనిదే. కనీస పూజలకు అరకొర నిధులు, ఇవాళ డబ్బు దానంతటదే స్వామివారి ప్రాభవ ఉద్ధరణకు సమకూరుతోంది. చాలా ఏళ్ళక్రితం అనంతరపరంలోని నూనెమిల్లు వ్యాపారస్తుడు ఇనుగూరు నాగభూషణం దగ్గరకు ఆలయ కర్తలను శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామిపంపాడు. మార్గశిర శుద్ధ షష్ఠి పూజల ఖర్చుకు కావలసిన ధనాన్ని అర్ధించారు. అప్పటికి పంపనూరు గుడి గురించి వినడమే గానీ చూడలేదు. ఇనుగూరు నాగ భూషణం, ఆలయకర్తల అభ్యర్థనను గౌరవించారాయన. అయితే ఒక నిబంధన అన్నారు. ఈ ఒక్క ఏడాదే కాదు నేను బతికున్నంతకాలం ప్రతి ఏటా మర్గాశిర శుద్ధషష్ఠి పూజకు ఎంత ఖర్చునా భరిస్తాను. ఆ భాద్యత నాకు మాత్రమే పరిమితం కావాలి అన్నారు నాగభూషణం. స్వామివారి పూజాదికాలకై రోజు ఇబ్బంది పడుతోన్న ఆలయ అర్చకులకు, నాగభూషణం మాటల్లో సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు కనిపించాడు. ఆనందంతో అంతకంటే కావలసినది ఏముంటుంది. అని మాట ఇచ్చారు. అప్పటి నుండి స్వామికి మార్గశిర శుద్ధ షష్ఠి పూజ ఆయన పేరుమీదనే. ఒకప్పుడు శిథిలస్థితిలో వుండేది పంపనూరు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామిగుడి. వ్యాపారపరంగా వృద్ధిచెందాడు

నాగభూషణం, ఆలయ ఉద్ధరణ సంకల్పాన్ని ఇనుగూరు మనసులో మొలకెత్తించాడు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి. స్థానిక ఆర్యవైశ్య సంఘంద్వారా దేవాదాయ శాఖను సంప్రదించాడు నాగభూషణం, గుడిని బాగుచేసే బరువు నెత్తికెత్తుకున్నాడు. సహ వ్యాపారస్థులతో ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేశాడు. ఆలయ కమిటీ అధ్యక్షు హోదాలో ఇనుగూరు నాగభూషణం ముందుకు అడుగువేశాడు. 1998లో కొత్తకట్టడాలు మొదలెట్టారు. 2002 ఫిబ్రవరి 23న, శ్రీగణపతి సచ్చిదానంద స్వామి చేతులమీదుగా పూజలు, యజ్ఞాలు జరిపారు. నిర్మాణం పూర్తయిన భోజనశాల, కళ్యాణ మండపాన్ని సచ్చిదానంద ఆవిష్కరించారు. ఇది మేము చేసినది కాదు. భగవంతుడే భక్తుల సౌకర్యార్థం ఏర్పాటు చేశాడు. అంటేన్న నాగభూషణం మాటల్లో భక్తితత్వం స్ఫుటీకరించింది. వ్యక్తిగతంగానూ, కుటుంబపరంగా మాకు ఏరోజున ఎలాంటి కష్టం రాలేదన్నారు. కోరినవన్నీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు ఇచ్చారని నాగభూషణం సంతృప్తి చెందాడు. దాతల విరాళాలు, భక్తుల కానుకలు, ఆలయ వృద్ధికి ఇప్పటికీ ఏ ఖై లక్షలకు పైనే సమకూర్చాయి. ప్రస్తుతం లక్షల బడ్జెట్‌ని కొత్తపనులకు కేటాయించారు. ఈ డబ్బుతో ఆలయముఖ ద్వారం, వేలల్లో ప్రాకారం, భోజనశాల కట్టడాలకు పార్లమెంట్ సభ్యుడు అనంత వెంకట రామిరెడ్డి, ఆత్మకూరు మండలం మాజీ అధ్యక్షుడు తోపుదుర్తి భాస్కరెడ్డి, శాసనసభ్యుడు శైలజానాథ్‌ల చేత శంకుస్థాపన ఇటీవలే చేయించారు. ఒక్క ఆదివారం రోజునే 10 వేల మంది భక్తులకు అన్నదానం చేస్తారు. అందుకే ఈ గుడికి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వస్వామి అన్నదాన సమితి అని పేరు పెట్టారు.

నానాటికి అధికమవుతోన్న భక్తుల గురించి నాగభూషణం చెబుతూ ఆపదల్లో ఆదుకునే దేవుడు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి అన్నారు. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి ప్రక్కనే వేరు వేరుగా శివునికి (లింగం)ని, గౌరిని ప్రతిష్ఠించారు. ఈ మూడు మందిరాలు వరసగా ఉన్నాయి. అర్చకులు సంకేపల్లి కృష్ణశాస్త్రి జయరామశర్మ శాస్త్రోక్తంగా భక్తుల తరపున స్వామివారికి పూజలు జరపుతుంటారు. కష్టాలు, దోషాలూ మనల్ని వెంటాడుతూనే ఉంటాయి. కాపాడగలిగే శక్తిసమన్వితుడు పంపనూరు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు. స్వామిని దర్శించి వేడుకుండే విముక్తి తప్పక లభిస్తుంది.

ఈ ఆలయానికి వెళ్లాలి అనుకునే భక్తులు ముందుగా అనంతపురం పట్టణానికి చేరుకోవాలి. అక్కడి నుండి కళ్యాణదుర్గంకు వెళ్ళే బస్సులో పంపనూరుకు అర్ధగంట ప్రయాణం. వీలుచూసుకుని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామిని దర్శించుకు రండి. ఫలసిద్ధి రస్తు. వివరాలకు : పంపనూరు, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర క్షేత్రమ్, ఫోన్ : (08554) 250688

తేమిదేగాడు సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రములు

ఆరుపడవీడు

మనఃపూర్వకంగా శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామికి నమస్కారంచేస్తే త్రిశక్తులతో కూడిన త్రిమూర్తులకు నమస్కారంచేసినట్లే. ఎందుకంటే శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యుడు ఆరుశక్తులతో కూడినవాడు. అంతేకాదు ఈ స్వామిని అర్చిస్తే అగ్నిదేవునికూడా అర్పించినట్లేనని స్వామివారి మాహాత్మాన్ని నామోన్నత్యాన్నీ స్కందపురాణం చక్కగా వివరిస్తోంది. ఆయన జ్ఞానశక్త్యాత్ముడు, స్కందుడు, అగ్నిగర్భుడు, శరవణోద్భవుడు, కార్తికేయుడు, కుమారస్వామి, షణ్ముఖుడు, శివతేజుడు, శిఖివాహనుడు తదితర నామాలతో భక్తకోటి స్తోత్రాలందుకుంటున్నాడు. బాలసుబ్రహ్మణ్యుడు, షణ్ముఖసుబ్రహ్మణ్యుడు, వల్లీదేవసేనా సమేతుడు ఇలా అనేక రూపాలలో ఆ స్వామి మనకు దర్శనమిస్తారు. సర్పరూపంలో స్వామిని ఆరాధిస్తారు. స్వామి పరమ దయాళువు. కరుణామూర్తి. వంశవృద్ధికరుడు, వల్లీదేవసేనా సమేతుడైన ఆ స్వామి చక్కని దాంపత్యజీవితాన్ని ప్రసాదించే అమృత మూర్తి. ఆయన పరబ్రహ్మస్వరూపుడు.

పరమపురుషుడు విష్ణువు, లేదా శివుడు, అవ్యక్త శక్తి లక్ష్మి లేదా ఉమాదేవి వీరిరువురి సమైక్య సమన్వయ తత్వమూర్తి కుమారస్వామి అని స్కందపురాణం స్పష్టంచేస్తున్నది. అంటే కుమారస్వామిని అర్చిస్తే శివశక్తుల్నీ, లక్ష్మీనారాయణుల్నీ కలిసి అర్పించినట్లే. ప్రకృతి పురుషుల ఏకత్వం కుమారస్వామి తత్వం. షట్కోణ యంత్రమే షణ్ముఖతత్వానికి ప్రతీక. శివతేజం స్కన్నమై వచ్చి రూపుకట్టిన దైవం కనుక ఆయన స్కందుడు అయినాడు. శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామి జ్ఞాన స్వరూపుడు. జ్ఞానశక్తికి మూర్తిమత్వం సుబ్రహ్మణ్యతత్వం. సునిశితమైన

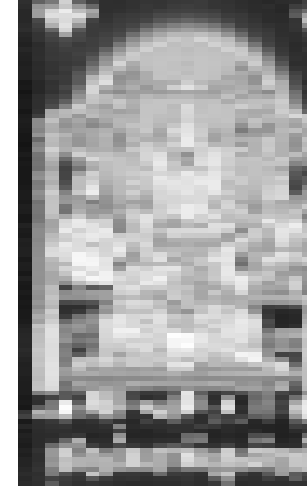

మేధాశక్తికి ప్రతీక ఆయన చేతిలో శక్తిహస్తం. అంటే బల్లెం అన్నమాట. శివజ్ఞాన ప్రదాయిని అయిన అమ్మవారు ప్రసాదించిన దివ్యాయుధం అది. అదే అజ్ఞానమనే తారకాసురుని సంహరించిన జ్ఞానశక్తాయుధం. అందుకనే జ్ఞానశక్త్యాత్మా అనే నామంతో ఆయనను స్తుతిస్తారు. అలాగే ఇచ్చాజ్ఞానక్రియా శక్తులను ధరించిన పరమోన్నత శక్తిమంతుడాయన. శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామి షట్కోణయంత్రస్థితుడు. రెండు త్రికోణాల కలయికే శివశక్త్యాత్మకం. అలా ఏర్పడిందే షట్కోణం. ఈ షట్కోణంలోని ఆరుకోణాలు షణ్ముఖాలకు చిహ్నాలు. శివతత్వానికి శక్తితత్వానికి కుమారస్వామి దృశ్యరూపం కనుక ఆయన “శక్తిధరుడ”యినాడు. అంతేకాక ఈ షట్కోణం బహుముఖీనమైన శక్తులకూ ప్రజ్ఞాపాటవాలకూ నిలయం, కనుక శ్రీసుబ్రహ్మణ్యుడు కవిత్యానికి, ప్రజ్ఞకూ సృజనాత్మకతకూ అధినాయకుడయినాడు. అందుకే శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాయ నమః

తమిళనాడులోని ఆరు పుణ్యక్షేత్రాల్లో శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆలయాలు ప్రసిద్ధి చెందాయి. ఈ ఆలయాల్లో స్వామివారు భక్తకోటి నుంచి నిత్యం ఘనమైన పూజలందుకుంటున్నారు. ఆ క్షేత్రాలేవంటే 1 పల్లె మధురచూలై 2. తిరుత్తణి 3. స్వామిమలై 4. తిరుప్పరకుంద్రా. సృష్టిగతమైన శక్తికి కుమారస్వామి వారే హేతువని స్కాంధపురాణం చెబుతోంది. సమస్త అవరోధాలనూ గణపతి తొలగిస్తే అభీష్టాలను నెరవేర్చే శక్తిని సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారు ప్రసాదిస్తారు. ఆరుముఖాలతో ముల్లోకాలను ఆశ్చర్యపరిచే శక్తిసామర్థ్యాలున్న కుమారస్వామి ప్రస్తావన ఎక్కువగా స్కాంధసంహిత, స్కాంధపురాణాలలోనే దర్శనమిస్తుంది.

సుబ్రహ్మణ్యుని మనసారా సంభావించిన వారికి చిత్తశుద్ధికలిగి తమోగుణం దూరమై జీవనయానంలో మహాంధకారాలు ఛేదించబడి స్కాంధకాంతి అవిష్కృతమవుతుందని నారదుడు చెప్పడం శివమహాపురాణంలో కనిపిస్తుంది.

ఒకచేతిలో మహాశక్తి ఒక చేతిలో ప్రకాశవంతమైన వజ్రాయుధం. ఇంకొక చేతిని కటిపై ఉంచి మరొక హస్తాన్ని అభయహస్తం దాల్చి వుంటాడు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి. నక్కీరుడు అనే మహాకవి మొట్టమొదటిగా సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రాలలో అవి ముఖ్యమైన ఆరు క్షేత్రాలను గురించి ప్రశంసించినది. ఇతను సుబ్రహ్మణ్యుని విజయాలను గురించి అనేక విధాలుగా కీర్తించాడు. నిరక్ష్య రాస్యుడైన మహాభక్తుడు అరుణగిరి నాథుడుకి స్వామి దర్శనమివ్వగా పరవశంతో సుబ్రహ్మణ్య దైవశక్తిని స్వామి నెలకొని వున్న పుణ్య స్థలాన్ని స్తుతించగా వెంటనే అరుణగిరి నాథునికి ఉన్న కుష్టువ్యాధి నయమై కొన్ని శక్తులు సిద్ధులు సిద్ధించాయి. ఈ స్తుతి కావ్యమే “తిరుప్పగళ్” అనే నామముతో ప్రసిద్ధి చెందినది.

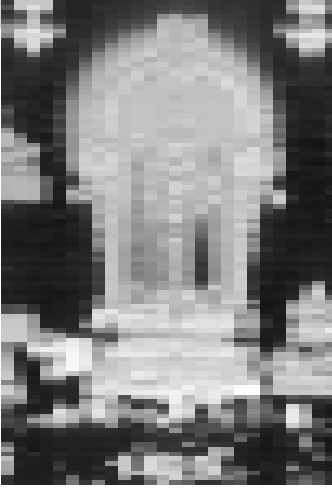

1. తిరుపుర కుండ్రం

1. కొండమీద కుమారస్వామి దేవసేనను వివాహం చేసుకొన్న పవిత్రమైన పుణ్యక్షేత్రము.
2. మధురై పుణ్యక్షేత్రమునకు 10 కి.మీ.దూరములో కలదు.
3. ఈ ఆలయములో 48 స్తంభాలతో ప్రాంగణముతో 1050 అడుగుల ఎత్తుగల కొండపై వున్నది.
4. ఇంద్రుని కోరికమేరకు తన కుమార్తె దేవసేవను వివాహమాడిన ప్రదేశము. ఫాల్గుణమాస ఉత్తరదినాన ఈ క్షేత్రములో వైభవముగా ఉత్సవాలు చేస్తారు.
5. ఇచ్చట స్వామి వారికి గాక ఆయన ఆయుధమైన వేల్ అనేబడే శూలకారపు ఆయుధమునకు అభిషేకము జరుగును.
6. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి వారికిగల ఏకైక గుహాలయం స్వామివారు కార్తికేయన్, దేవయాని.
7. నక్కీరుడు తన విజయాలలో మొట్ట మొదటిగా పేర్కొన్న క్షేత్రము. నక్కీరుని ఒక భూతంనుండి కాపాడుటయేకాక అతనిచర్మవ్యాధుని నయంచేసిన క్షేత్రం.
8. ఇచ్చట పరాశరుని ఆరుగురు కుమారులు మత్స్యరూపం నుండి స్వామి అనుగ్రహం వల్ల శాపవిముక్తులైనారు.
9. స్థలపురాణం ప్రకాశం శూరపద్ముడు, అతని రాక్షసగణాలను సంహరించిన అనంతరం స్వామి దేవతలతో కలిసి తిరుచందూర్ నుండి తిరుపుర కుండ్రం చేరినారు.

10. కొండ శివలింగాకృతిలో వుండుటవలన “శివమలై” అనిపిలుస్తారు. ఈ కొండపై సుబ్రహ్మణ్యుడు కళ్యాణ రూపములో దర్శనమిస్తాడు.
11. పంచ పాండవులు అరణ్యవాసములో పడుకున్న గుహలు వున్నాయి. కొండపైన కాశీవిశ్వేశ్వరాలయం ప్రక్కనే సరస్సు ఉన్నాయి.
12. కొండపైన వున్న సరస్సును స్వామి తన శక్తి బలైంలో సృష్టించాడు కనుక ఈ నీరు ఎన్నటికి ఎండదు. నీరు గంగానదికి సమానమైనది.
13. దీనికి సమీపములో లక్ష్మీతీర్థం, బ్రహ్మతీర్థం వున్నాయి. లక్ష్మీతీర్థం సమీపములో గణపతి ఆలయం వున్నది.
14. లక్ష్మీ తీర్థంలో ఉప్పు మిరపకాయలువేసి మొక్కుకుంటే ఎటువంటి చర్మవ్యాధులు నయము కాగలవు.
15. బ్రహ్మతీర్థంలో స్నానం చేస్తే చక్కెరవ్యాధి నయం కాగలదు ఎందుకనగా అని బ్రహ్మదేవునిచే సృష్టించబడినది.

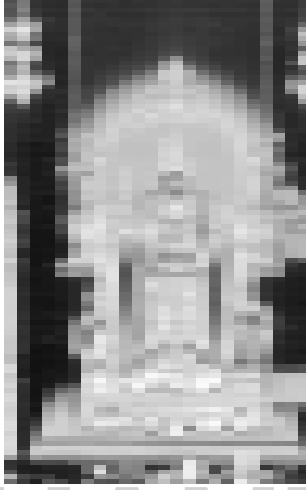

2. పళని

1. మధురై పుణ్యక్షేత్రమునకు 120 కి.మీ. దూరములో వున్నది.
2. ఈ స్వామివారికి కదంబ పువ్వులు అంటే చాలా యిష్టం.
3. ఇచ్చట స్వామివారు అభిషేకప్రియుడు. కోట్లాది అభిషేకములు జరిగినా, జరుగుతూవున్న అరగని తరగని చిన్న విగ్రహం స్వామివారిది.

4. షణ్ముఖ నదీతీరమున శివగిరి కొండమీద ఖనిజాలతో తయారైన విగ్రహరూపం స్వామివారిది.
5. ఇక్కడే నక్కనార్ అనే భక్తుడు జన్మించెను.
6. ఔషధ మొక్కలతో తయారుకాబడిన విగ్రహము. ఇచ్చట దండాయుధపాణి వున్నవాడు.
7. కోయంబత్తూరుకు 105 కి.మీ. దూరములో వున్నది. కొడైకెనాల్ కు 30 కి.మీ. దూరములో వున్నది.
8. అలంకరణలు తీసివేసి విగ్రహానికి అభిషేకములు చేయుదురు. అభిషేక జలము ఔషధముగా వాడుదురు.
9. 9 రకముల ఖనిజధాతువులతో (పాషాణములతో) తయారు కాబడిన విగ్రహము. అభిషేకంచేసిన వాటిలో ఔషధ గుణాలు కన్పడ్తాయట.
10. స్వామివారికి కావడి ఉత్సవములు ప్రత్యేకత, తేనె, పంచదార, పాలు, అరటిపండ్లు గుజ్జులతో అభిషేకములు జరుగును. అభిషేక జలముతో బొల్లి ఆస్త్రా వ్యాధులు నివారణమగును.
11. కొండపైనన్న ఆలయమునకు వెళ్లుటకు దిగుటకు వించ్ ఏర్పాటు కలదు. ఓపిక వున్నవారు ఎక్కుటకు మెట్లు కూడ కలవు.
12. ఈ మధ్యనే దేవస్థానం వారు రోప్ వే కూడ ఏర్పాటుచేసియున్నారు.
13. మొట్టమొదటిసారిగా బిడ్డకుపాలు స్వామివారి కెదురుగా యిచ్చునట్లు మొక్కుబడి ఉన్న ఆలయము.

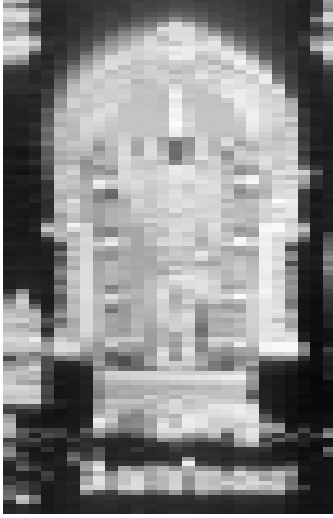

తిరుచందూర్

1. ఈ ఆలయం వెయ్యి సం॥ క్రితం నిర్మించినది. పాండ్యరాజుల నుండి ప్రసిద్ధి చెందిన పుణ్యక్షేత్రము.
2. విష్ణుమూర్తి శనీశ్వరస్వామి సమేతముగా సముద్రతీరాన వెలసిన సుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రము.
3. ఈ క్షేత్రము కన్యాకుమారికి 100కి.మీ. దూరములో కలదు. మరియు తిరునల్వేలి నుండి 48 కి.మీ. దూరములో ఉన్నది.
4. బధిరులకు కరుణించి మాటలు ప్రసాదించు స్వామిగా ప్రసిద్ధి చెందినారు.
5. ఇచ్చట స్వామివారు ఒకచేతిలో జపమాల మరొక చేతిలో పుష్పమును ధరించి వుంటారు.
6. ఇక్కడ కొబ్బరికాయను పూర్తిగా పీచు తీసి వేసికొట్టాలి.
7. ఇక్కడ గల ఆలయంలో 24 బావులున్నాయి. ఇందులో “నాలికణ్” బావిలో తీర్థము తియ్యగా వుంటుంది. మిగతా బావులన్నింట ఉప్పునీరే. శ్రీ మురుగర్ కోవెలలో ప్రధానమైన వాటిలో యిది ఒకటి.
8. భస్మము, గంధము ఆకులలో పెట్టి ప్రసాదముగా ఇస్తారు.

9. దేవాలయం సముద్రతీరము ఇసుకలో కాళ్ళకాలకుండా ప్రయాణించుటకు సిమెంటు రోడ్డు పైన రేకులపెద్దు ఆలయం వరకు వున్నది.
10. శనీశ్వరుని విగ్రహం కల ఏకైక సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆలయం.
11. సముద్రమునకు అతి దగ్గరగల ఆలయానికి ప్రక్కనే మంచి నీరుగల ఆలయము. యాత్రికులందరూ స్నానము చేయుటకు పనికి వస్తుంది. నీరు ఎంత వాడినను తరగదు.
12. రహస్య దీపారాధన జరుగు ఆలయం. తెరవెనుక ఉన్న షణ్ముఖునికి ముందుగా పూజచేసి తరువాత తెరముందు వున్న సుబ్రహ్మణ్యస్వామిపూజ.
13. 45 రోజులు స్వామివారిని పూజించిన మాటలు వచ్చును. పూర్వము ఒక భక్తునికి 45 రోజులు పూజలు జరిగిన తరువాత మాటలు వచ్చి మహాకవి అయ్యెను.
14. జగద్గురు ఆదిశంకరాచార్యులు వారు ఈ క్షేత్రాన్ని దర్శించి స్వామిని సాక్షాత్కరింప జేసుకొని సుబ్రహ్మణ్యభుజంగ స్తోత్రాన్ని రచించాడు. ఇది అత్యంత మహిమాన్వితమైనది. దీని పఠనంవల్ల సర్వవ్యాధులు నశించి శాంతి చేకూరు తుంది.
15. స్కంధషష్ఠి పర్వదినమున భక్తులు ఈ క్షేత్రములో ఆరురోజులు వ్రతం ఆచరించి సుబ్రహ్మణ్యుని అనుగ్రహం పొందుతారు.
16. శూరపద్ముడు అనే రాక్షసుని వధానాంతరం స్వామి తిరుచెందూరులో కొలువై నారు.

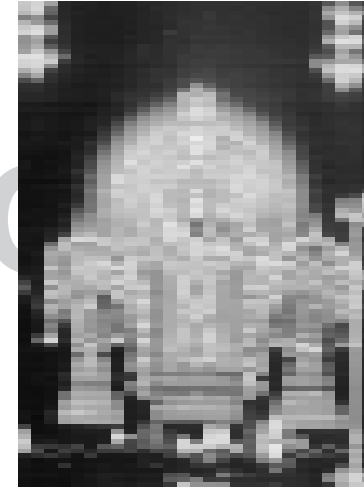

స్వామిమలై

1. ఈ క్షేత్రము కుంభకోణంకు 10 కి.మీ. దూరములోవున్నది.
2. ఇచ్చట స్వామి గురునాథుడుగా శివునకు ప్రణవరహస్యమును చెప్పినట్లుగా వున్న క్షేత్రము.
3. స్కంధునిచే బంధింపబడిన బ్రహ్మ తండ్రి కోరికమేరకు బంధవిముక్తుడు అయినాడు.
4. తరువాత శివుడే స్వయంగా ప్రణవరహస్యం తెలుసుకోవడానికి సుబ్రహ్మణ్యుని ఆశ్రయించగా స్వామి తండ్రికే గురువై అతడి చెవిలో రహస్యాన్ని బోధించాడు.
5. అందువల్ల స్వామికి “స్వామినాథుడు”, శివగురునాథుడు అని పేర్లు వున్నాయి.
6. ఇక్కడ మూడు ప్రాకారాలు, చుట్టూ అనేక దేవాలయములు ఉన్నాయి. తూర్పు ప్రాకారంలో వజ్రతీర్థం అనేతీర్థం ఉన్నది. ఇందులో నీటితోనే స్వామివారికి నిత్యాభిషేకం చేస్తారు. ఈ తీర్థంలో స్నానంచేసినవారికి పుత్రభాగ్యం కలుగుతుంది.
7. ఈ దేవాలయానికి వున్న అరవై మెట్లు అరవై సంవత్సరాల పేర్లని, అరవై దేవతలని సూచిస్తాయి.

8. ఇక్కడ ఇంద్రుడు సుబ్రహ్మణ్యస్వామికై తపస్సుచేసి కోల్పోయిన సర్వశక్తులూ పొంది తన ఐరావతాన్ని స్కంధునికి బహూకరించినారు. అందువల్ల ఉత్సవ సమయాల్లో స్వామిని ఐరావతముపై ఊరేగిస్తారు.
9. ఇక్కడ అధిక సంఖ్యలో వివాహాలు జరుగుతాయి. ఇక్కడ వెలసిన స్వామినాథుడు పుత్రభాగ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.
10. ఇక్కడ జరుపబడే ఉత్సవాల్లో కార్తీక దీపం అతి ప్రాచుర్యమైనది.

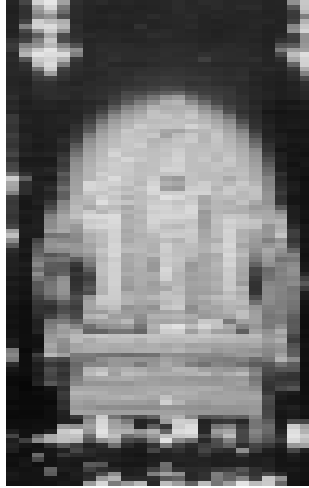

పర్లు ముదిరసాలై

1. ఇచ్చట స్వామివారు చిన్న కొండపై బాల సుబ్రహ్మణ్యముగా భక్తులు కొలుస్తారు.
2. మధురై పుణ్యక్షేత్రమునకు తూర్పుదిశగా 15కి.మీ. దూరములో వున్నది.
3. దీనిని అళగర్ కోయల్ (అందమైనవానికోవెల) అని అంటారు.
4. పళముదిర్చోకై అనగా పళ్ళతోట అని అర్థం.
5. ఇక్కడ సుబ్రహ్మణ్యుడు వల్లీదేవసేనలతో అనుగ్రహిస్తూ వుంటాడు.
6. అవ్వయార్ (భక్తురాలు) నాగపళ్ళు(నేరేడు) అని దాని మూలముగా జ్ఞాన తత్వాన్ని పొందిన కారణముగా దీనికి పళముదిర్చోకై అనిపేరు వచ్చినది.

7. కుమారస్వామి అర్చిస్తే శివశక్తుల్ని, లక్ష్మీనారాయణుల్ని కలిపి అర్చించినట్లే అని ప్రతీతి.
8. అవ్వయార్ మధురై వెళ్లుతూ సేదతీరడానికి నేరేడు చెట్టు క్రింద నిలబడగా ఆకలివేసినది. స్వామి గోవులకాపరి వేషంలో అటువైపు వస్తూ నీకు పళ్లు కావాలా వేడినా? చల్లనివా? అని అడిగినారు.
9. అవ్వయార్ వేడిపళ్లు ఇమ్మని కోరగా సుబ్రహ్మణ్యుడు చెట్టు పట్టుకొని ఊపగా ఆమెక్రింద పడిన పళ్ళని అందుకున్న మట్టి ఊదుకుంటూండగా ఏమిఅవ్వా పళ్లుఅంతగా కాలుతున్నాయా అనిఅడుగగా అవ్వయార్ తనకి అన్నితెలుసు అన్న అహంకారాన్ని పోగొట్టిన బాలుడు ఎవరుఅని ఆశ్చర్యము పొందగాబాలుడు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి రూపంలో దర్శనమిచ్చాడు.
10. అవ్వయార్ అనేక విధములుగా కీర్తించగా స్వామి అవ్వ ప్రతిజీవి ప్రపంచములో మట్టి అనే బంధము వదిలేస్తేగాని పరమాత్ముని దర్శించ గలరు అని జ్ఞానబోధ చేస్తారు.

తిరుత్తణి

1. ఈ క్షేత్రం తిరుపతి చెన్నై - రేణిగుంట మార్గములో వున్నది.
2. ఇచ్చట స్వామి వల్లదేవసేనాసమేతముగా వెలిసియున్నారు.
3. స్వామి వారికి చందనము సమర్పించి భక్తులకు శ్రీపాదరేణువుగా ప్రసాదాన్ని అందజేస్తారు. సర్వవ్యాధి నిర్మూలనము అని నమ్మకము.

4. చెన్నై నుండి 80కి.మీ. దూరములో ఈ క్షేత్రము కలదు.
5. ఇచ్చట స్వామివారు కార్తికేయన్ గా ప్రసిద్ధి చెందినారు.
6. అరక్కోణం నుండి 13 కి.మీ.దూరములో వున్నది. తిరుపతి నుండి 62 కి.మీ. దూరము కంచి నుండి 42 కి.మీ. దూరము
7. ఈ దేవస్థానములో పెద్దగంధపు సానవున్నది. ఎడమ చేతివైపు వైష్ణవి, దుర్గ విగ్రహములు వున్నవి.
8. ఈ క్షేత్రములో స్వామి వేటగాళ్ళ కులానికి సంబంధించిన వల్లదేవిని వివాహమాడి కొలువుదీరాడు.
9. ఈ క్షేత్రానికి “తనికమల” “పూర్ణగిరి” సేరుత్తణి తనికాచలం అనే నామాలు వున్నాయి.
10. తిరుత్తణి కొండ నాలుగువందల అడుగుల ఎత్తున వున్నది. కొండపైకి వెళ్లడానికి 365మెట్లు, నాలుగు ప్రాకారాలు వున్నాయి.
11. ఇచ్చట “ఆడికృత్తిక” అత్యంత వైభవముగా జరుపబడుతుంది. ఇది కాక ప్రతి సం॥ డిసెంబర్ 31వతేదీన జరిగే మెట్లపూజ చూడదగినది.
12. నాలుగు ప్రాకారాల్లో విష్ణుతీర్థం, నాగతీర్థం, బ్రహ్మతీర్థం ఉన్నాయి. సకల దేవతా సన్నిధులు వున్నాయి.
13. గర్భ గృహములో స్వామి దండాయుధపాణిగా వేలాధాయున్ని ధరించి దర్శన మిస్తాడు. కుడిచేతిని తొడపైన పెట్టుకొని ఎడమచేతితో జ్ఞానశక్తి ఆయుధముతో దర్శనమిస్తారు.
14. తిరుపతికి సమీపములో వున్న అత్యంత సుందరమైన సుబ్రహ్మణ్యక్షేత్రము.

2. ఆరు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర దేవాలయాల యాత్ర విశేషాలు

వినాయకుడు విఘ్నేశ్వరుడిగా దేశప్రజలందరి పూజలు అందుకుంటున్నాడు. ఆయన సోదరుడు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని దక్షిణాదిన ముఖ్యంగా తమిళనాట విశేషంగా పూజిస్తారు. దర్శనమాత్రంతో సర్వదోషాలను పోగొట్టే దేవుడిగా ఆయన్ని కొనియాడ తారు. శివుని త్రినేత్రంలో నుండి పుట్టినవాడు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు. ఆయన్నే కార్తికేయుడని, మురుగన్ అని అంటారు.

నెమలి వాహనం కలిగినవాడు, ఆరుముఖాలు, కుంకుమధారి....నెమలి నఖాలలోపాము... ఆయన విగ్రహరూపం. దేవతలకు సైన్యాధిపతి ఆయన. స్వామి ఆయుధం ప్రత్యేకమైంది. త్రిశూలంకాదు, గొడ్డలికాదు, కాని పదునైనది. ఆ ఆయుధంతో శత్రుసంహారమేకాదు అజ్ఞానాన్ని పారద్రోలుతాడు. తమిళ సాహిత్యంలో ఆయనను ఎన్నో పేర్లతోకొనియాడారు. బ్రహ్మను బంధించిన శక్తివంతుడు, తండ్రికి బోధచేసిన పండితుడు ఆయన. మొత్తం నాలుగువందల పేర్లు ఆయనకున్నాయి.

తమిళనాడులో సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామికి నిర్మించబడిన క్షేత్రాలు అనేకం. విరాళిమలై, వాయలూర్, వైదీశ్వరన్ కోయిల్, మైలాడుతురై, తిరుచిరాపల్లి, కలుగుమలై, కున్నకూడి వంటివెన్నో వున్నాయి. అయితే ఇవికాకుండా ఒక ఆరింటిని మాత్రం ప్రత్యేకంగా పేర్కొంటారు. ఆ ఆరు క్షేత్రాలను కలిపి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర షష్ఠ క్షేత్రాలు అంటారు. ఇవన్నీ జీవితకాలంలో ఒకసారి సందర్శించాలి.

తిరుచందూర్

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి దేవాలయాలు ఆరు ప్రధానమైతే వాటిలో ప్రత్యేకమైనది తిరుచందూర్. ఇది కన్యాకుమారికి సమీపంలోవుంది. తిరుత్తణికి 56కి.మీ. దూరంలో వుంది. మిగిలిన అయిదు పుణ్యక్షేత్రాలు కొండలులేదా గుట్టల మీద వుండగా తిరుచందూర్ క్షేత్రం సముద్రతీరంలో వున్నది.

పైగా ఇక్కడి స్వామికి ఆరుముఖాలు, పన్నెండు చేతులు, ఏ దేవాలయం లోనైనా స్వామినిదర్శించే ముందు పాదాల్ని కడుక్కోవటం ఆచారం. అందుకై దేవాలయ ప్రాంగణంలో ఒకబావి వుంటుంది. కాని ఈ క్షేత్రంలో దేవాలయ ప్రవేశానికి ముందు సముద్రంలో కాళ్ళు కడుక్కోవాలి. ఇక్కడి పుష్కరిణిలో స్నానం ఆచరించటం ఆరోగ్యానికి మంచిది.

ఇది తొమ్మిది తీర్థముల కలయికతో ఏర్పడినది. ఈ క్షేత్రంలోనే సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు ఏనుగును అధిష్టించి సూరపద్ముడు అనే రాక్షసునితో పోరాడి సంహరించాడు.

ఈ దేవాలయం ఆరంభంలో ఇసుకరాయితో నిర్మితమైంది. కాని హిందూ మహాసముద్రపు గాలులకు ఆ దేవాలయ నిర్మాణం దెబ్బతింది. ఆ తర్వాతి కాలంలో పునరుద్ధరణలో భాగంగా మూడు ప్రాకారాలను నల్లగ్రానైట్తో నిర్మించారు. సాధారణంగా దేవాలయ గోపురం తూర్పుదిశగా వుంటుంది. కాని ఇక్కడ పడమర ముఖంగా వుంటుంది. ఇది తొమ్మిది అంతస్తుల గోపురం. నూటముప్పై ఏడు అడుగుల ఎత్తున వుంటుంది.

ఇక్కడి ఒక ప్రత్యేకత, అరుదైన అంశం దేవాలయానికి 200 గజాల దూరంలో కనిపిస్తుంది. ఇక్కడ రెండు బావులు ఒకదానిలో ఒకటి నిర్మించబడున్నాయి. వెలుపలిగావున్న బావిలోనీరు అంతస్వచ్ఛంగా వుండదు. వాసనవేస్తుంది. కాని లోపలి బావిలో నీరు స్వచ్ఛంగా వుంటుంది. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు రాక్షససంహారం తరువాత అలసిన తన సేనలకుదాహం తీర్చేందుకు తన త్రిశూలంతోగుచ్చి పాతాళగంగను పైకి తెప్పించాడంటారు.

స్వామిమలై

తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని ప్రసిద్ధ పుణ్యక్షేత్రం. కుంభకోణంకి సమీపంలో వుంది స్వామిమలై. ప్రసిద్ధ చారిత్రాత్మక నగరం తంజావూరునుండి 32 కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్న స్వామిమలై చేరి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని కొలవవచ్చు. శివుని రెండవ కుమారుడు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు, తమిళులు ముద్దుగా మురుగు అని సంబోధిస్తారు. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు తండ్రికే విద్యనేర్చినవాడు. ఓంకారనాదం బ్రహ్మ, విష్ణు, శివులనే త్రిమూర్తులకు ప్రతీక అని వివరించాడు. ప్రణవనాదానికి తగిన అర్థం వివరించని బ్రహ్మను ఈ క్షేత్రంలోనే సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు బంధించాడని, ఆ తర్వాత ముక్కోటి దేవతల ప్రార్థనల్ని ఆలకించి వదిలాడని అంటారు. సమీపంలో తిరువలాంచులి వుంది. ఇక్కడి దేవాలయానికి అరవై మెట్లున్నాయి. గర్భగుడికి ఎదురుగా స్వామి నెమలి వాహనంకాక ఏనుగు వుండటం ఒకవిశేషం. దేవాలయానికి మూడు ప్రాకారాలున్నాయి. తొలి ప్రాకారం భూమట్టంలో, రెండవది సగం మెట్ల ఎత్తులో, ఇక మూడవ ప్రాకారం గర్భగుడిచుట్టూ వుంటాయి. కింది ప్రాకారందగ్గర మీనాక్షి సుందరేశ్వరుల మందిరాలున్నాయి. రథోత్సవంనాడు ఉపయోగించే బంగారు రథం వుంది.

పళని

దిండిగల్-కోయంబత్తూర్ రైలుమార్గంలోని పళని రైల్వేస్టేషన్లో దిగితే రెండు మైళ్లదూరంలో కొండ కనిపిస్తుంది. మధుర మీనాక్షీదేవిని దర్శించి బస్సులో పళని రావచ్చు. లేదా కొడైకెనాల్ విహారయాత్ర ముగించి రెండు గంటలలోపు ప్రయాణంతో ఇక్కడికి చేరవచ్చు.

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని ప్రసిద్ధక్షేత్రాలలో మూడవది ఇది. ఈ కొండకు కింది తిరువావిసాన్ కుడి దేవాలయం, కొండమీద పళని ఆండవార్ మందిరం వున్నాయి. పళని ఆండవార్మందిర గోపురం బంగారపు పూతపూసిన విమానం కలిగివుండి ప్రత్యేకంగా ఆకర్షిస్తుంది. ఇక్కడి మూలవిరాట్టు అయిన సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు దండాయుధపాణి. ఆయన చేతిలో దండంవుంటుంది. మెడలో రుద్రాక్షమాలతో దర్శనమిచ్చే ఈ స్వామిది సాధురూపం.

పళనిస్వామిని హిందువులే కాదు ముస్లిమ్లు కూడా పూజిస్తారు. ముస్లిమ్లు ఆయన్ని పళని బాబాగా కొలుస్తారు. వారు గర్భగుడిలోకిరాక బైట అరుగుపై తమ ప్రార్థనలు చేస్తారు.

పళని పరిసరాల్లో పలు ఇతర దేవాలయాలున్నాయి. శ్రీమారియమ్మన్ మందిరం, పెరియ ఉదయార్ మందిరం వున్నాయి. పెరియ ఉదయార్ మందిరంలో లింగరూపంలో బృహదీశ్వరుడు, మహావిష్ణువు, నటరాజమూర్తి దర్శనమిస్తారు. శ్రీ బృహన్నాయకి అమ్మన్ మందిరం మరో ప్రసిద్ధమందిరం. పళని ప్రాంతంలోని ఐవర్మలైలో పాండవులు అరణ్యవాసంలో కొంత సమయం గడిపారంటారు.

తిరుప్పారకుండ్రం

మధురకు 8 కి.మీ. దూరంలో వుంది తిరుప్పారకుండ్రం. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు దేవతలను రక్షించే భారం తీసుకున్నాడు. సూరపదుడనే రాక్షసుని, అతని సేనలను ఓడించిన మురుగన్ ఈ క్షేత్రం దగ్గరికి వచ్చాడు. తమను రక్షించినందుకు కృతజ్ఞతగా ఇంద్రుడు తన కూతురు దేవయానిని ఇచ్చి పెళ్లిజరిపించాడు. ఆ వివాహం జరిగిన ప్రదేశంలోనే నేడు తిరుప్పారకుండ్రం ముంది. అందువల్లే ఈ దేవాలయానికి ప్రాముఖ్యత ఎక్కువ.

ఆకాశాన్ని తాకే గోపురం, దాని వెనకకొండ...చాలాదూరం నుండి భక్తులను ఆకర్షిస్తాయి...ఇది సూర్యచంద్రుల కలయిక ప్రాంతమంటారు.

తమిళులు తమ వివాహాలు జరుపుకునే పుణ్యక్షేత్రం. తమిళుల వివాహాలు విశేషంగా జరుపుకునే ఫాల్గుణమాసంలో ఈ దేవాలయంలో రద్దీ అధికంగా వుంటుంది. దేవాలయ ప్రాంగణంలోని పుష్కరిణిలో నీరు ఎంతో స్వచ్ఛంగా వుండి అట్టడుగునవున్న వస్తువులు కూడా కనిపిస్తాయి. ఈ పుష్కరిణిలో ఈదే చేపలకు ఆహారం వేయటం ఇక్కడికి వచ్చిన పిల్లలు సరదాగా చేసే పని.

తిరుత్తణి

ఆంధ్ర సరిహద్దుకు సమీపంలో వున్న పుణ్యక్షేత్రం తిరుత్తణి. తిరుపతి, కంచి, చెన్నైల నుండి ఇక్కడికి బస్సుమార్గాలున్నాయి. ఇక్కడ వల్లీసహిత సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి కొలువైవున్నాడు. వల్లిమలై అనే సమీప పర్వత శ్రేణుల్లోవేటాడిజీవించే గిరిజన సంతతికి చెందిన వల్లిసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడినే పెళ్ళి చేసుకుంటానంటుంది. ఆమె ప్రేమను పరీక్షించేందుకు పలు ప్రయత్నాలు చేస్తారు.

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి సోదరుడైన వినాయకుడు మదపుటేనుగు రూపంలో భీకరంగా ప్రవర్తిస్తూ వల్లిని భయపెట్టాడు. ఆమె పరుగు పరుగు వెళ్ళి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని శరణుచేరి ఆయన్ను గట్టిగాపట్టుకుంటుంది. ఆయన ముదుసలిరూపంలో కనిపిస్తాడు. అయినా ఆయనే తన ప్రాణవల్లభుడని వల్లి పట్టుకుంటుంది. అప్పుడు వినాయకుడే దగ్గరుండి వల్లితో స్వామి వివాహం జరిపిస్తాడు.

ఈ దేవాలయంలో మూలవిరాట్టుకు ఎదురుగా వుండే ఏనుగు పెడముఖంగా వుంటుంది. పశ్చిమానికి చూడవలసిన ఏనుగు తూర్పు ముఖంగా వుంది. ఆ ఏనుగు ఐరావతం. ఇంద్రుని వాహనం, తన కూతురు దేవయానిని ఇచ్చి వివాహంచేసి అల్లునికి సమర్పించిన కానుకలలో ఐరావతం కూడా వుంది. ఐరావతం స్వర్గం వీడటంతో ఇంద్రుని సంపద తరిగిపోసాగింది.

మామ స్థితిని గమనించిన అల్లుడు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి ఐరావతాన్ని వెనక్కి ఇస్తానంటాడు. కాని అల్లునికి ఇచ్చిన బహుమతి వెనక్కి తీసుకోవటం భావ్యంకాదని, అయితే ఐరావతం కనుచూపు స్వర్గలోకంవైపు వుండేవిధంగా అనుమతించమని దేవేంద్రుడు కోరాడు. అందుకు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి అంగీకరించాడు. అందుకే ఐరావతం అలా తూర్పుముఖంగా వుంటుంది ఇక్కడ.

పాలముదిర్సోలై

మధురైనుండి 4కి.మీ. దూరంలో వున్న క్షేత్రం పాలముదిర్సోలై. ఇక్కడి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి నాలుగు చేతులు కలిగిన విగ్రహం. ఆ విగ్రహాని

కిరువైపుల ఆయన భార్యలు వల్లి, దేవయానిల విగ్రహాలున్నాయి. ఈ విగ్రహంచేతిలో పాషాణంతో తయారైన ఆయుధం వుంటుంది. ఇది ఒక విశేషం. మూల వార్గా ఆయన్ని ఇక్కడ కొలుస్తారు.

ఈ స్థల వృక్షపండ్లు స్కంధపష్టి రోజున సరిగా పరిపక్వానికి రావటం ఇక్కడి విశేషం. దేవాలయ సమీపంలోని ఒక వృక్షం వేలాది సంవత్సరాలుగా పూజలు అందుకుంటున్నది. ఆ చెట్టుదగ్గరే స్వామి బాలరూపంలో కనిపించి తమిళ కవి, భక్తుడు అవ్వయార్ని పరీక్షించాడంటారు.

పాలముదిర్సోలై క్షేత్రాన్ని అలగర్కోయిల్ కొండలలోనిదిగా గుర్తిస్తారు. ఇక్కడ అలగర్విష్ణు మందిరం వుంది. ఇది ఒక సుందర ప్రదేశం. విశేష వృక్ష, జంతు సంపదగల అటవీ ప్రాంతం. ఇక్కడి ప్రకృతి విశేషాలను, వృక్షజంతువర్ణనల్ని వేల సంవత్సరాలక్రితం నక్కీరుడు తన గ్రంథాలలో వర్ణించినరీతిలో నేటికీ వున్నాయి.

(బి.అర్చన సౌజన్యముతో)

3. తిరుత్తణి

పుష్పాలలో తామరలా, నదులలో గంగానదిలా, నగరాలలో కాంచీ పురంలా, పర్వతాలలో శ్రేష్ఠమైన పర్వతం 'తనిగైమలై' అని స్కంధ పురాణంలో కచ్చియప్పశివా చార్యులు పేర్కొన్నారు. తనిగైమలై అనే ప్రసిద్ధిచెందిన తిరుత్తణి దివ్యక్షేత్రంలో తమిళుల ఆరాధ్యదైవం అయిన కుమారస్వామి కొలువైవున్నారు.

తిరువళ్ళూరు జిల్లాలో వున్న ఈ దివ్యక్షేత్రం చెన్నై-ముంబయి రైలు మార్గంలో అరక్కోణంకు ఉత్తరంవైపు 13 కిలోమీటర్ల దూరంలోనూ చెన్నై నుండి 84 కి.మీ.ల దూరంలోనూ ఉంది. ఈ క్షేత్రం 'తొండైనాడు' అనే ప్రాంతంలో వున్నట్లు తమిళప్రాచీన గ్రంథాలు పేర్కొంటున్నాయి.

తొండైనాడు రాజధాని కాంచీపురం దక్షిణాన, విరింజిపురం, వళ్ళిమలై, శోళింగపురం పడమర దిక్కున, తిరువాలంగాడు తూర్పున, శ్రీకాళహస్తి, తిరుపతి క్షేత్రాలు ఉత్తరదిక్కున సరిహద్దులుగా వున్నతిరుత్తణిలో సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి కొండపై కొలువై భక్తుల కోర్కెలను తీర్చుతున్నారు.

దేవతలను రక్షించేందుకు శూరపద్ముడు అనే రాక్షస రాజును సంహరించ డానికి సుదీర్ఘ సమరం జరిపి, వల్లిదేవిని పరిణయమాడటానికి పుళిందులతో యుద్ధంచేసి అలసటచెందిన కుమారస్వామిసేద తీరిన క్షేత్రమే తిరుత్తణిగై.

తిరుత్తణి క్షేత్రాన్ని ఎగువ తిరుత్తణి అనీ దిగువ తిరుత్తణి అనీ భక్తులు పిలుస్తుంటారు. ఎగువ తిరుత్తణిలో కొండపై కుమారస్వామి కొలువై భక్తులకు కనువిందు చేస్తుండగా, దిగువ తిరుత్తణిలో సర్వపాపాలను హరించే 'శరవణ తీర్థం' అనే పుష్కరిణి భక్తులను పునీతులను కావిస్తోంది. తిరుత్తణిగై క్షేత్రాన్ని త్రిమూర్తులతో పాటు శ్రీరాముడు, ఇంద్రుడు, వాసుకి సందర్శించి కుమారస్వామి కృపాకటాక్షాల్ని పొందినట్లుగా పురాణగాథలున్నాయి.

ఆలయ చరిత్ర :- తిరుత్తణి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి దేవాలయం అత్యంత ప్రాచీనమైనదని వివిధ శివాచార్యుల రచనలను బట్టి తెలుస్తోంది. స్వామివారి భక్తాగ్రేసరుడూ, విజయనగర రాజులలో ఒకరైన ప్రఫుల దేవరాజు (క్రీ.శ. 450) కాలంనాటి శివాచార్యులు అరుణగిరి నాథర్ తన 'తిరుప్పగళి'పాటలలో తిరుత్తణి క్షేత్రవైభవాన్ని అత్యంత రమణీయంగా వర్ణించారు.

దీనినిబట్టి తిరుత్తణి ఆలయం ఆరు వందల సంవత్సరాలకుపూర్వమే సుప్రసిద్ధ క్షేత్రంగా పేరుగడించిందనీ తెలుస్తోంది. తొమ్మిది వందల సంవత్సరాలకు పూర్వం కచ్చియప్పశివాచార్యులు స్కంధ పురాణంలో ఈ క్షేత్రం యొక్క ప్రాశస్త్యాన్ని వివరిస్తూ పర్వతాలలో కైలాసానికి ఉన్న విశిష్టత తిరుత్తణిగై పర్వతానికి ఉందనీ పేర్కొన్నారు.

పల్లవ సామ్రాజ్యాధీశుడు అపరాజిత వర్మ(క్రీ.శ. 875-893) శిలా శాసనం, మొదటి పరందగ చోళన్ (క్రీ.శ. 907-953) శిలాశాసనం ప్రకారం వెయ్యేళ్ళకు ముందు పల్లవ, చోళరాజులు ఈక్షేత్రాన్ని దర్శించి స్వామివారి కరుణాకటాక్షాలు అందుకొన్నారనీ తెలుస్తోంది. ఇప్పటికీ 13 వందల సంవత్సరాలకు పూర్వమే తిరునా వుక్కరసర్ అనే శివభక్తుడు తిరుత్తణిగై వైభవాన్ని వివరిస్తూ దేవేంద్రుడే ఈ క్షేత్రాధిపతి కుమారస్వామిని దర్శించారని పేర్కొన్నారు.

వీటన్నింటినీ బట్టి తిరుత్తణి 1500 ఏళ్ళకు ముందే పుణ్యక్షేత్రంగా భాసిల్లిందని చెప్పవచ్చు. రెండువేల ఏళ్ళకు పూర్వం 'నక్కీరన్'అనే తమిళ పండితుడు 'తిరుమురు గాట్రుపడై' అనే గ్రంథంలో కుమారస్వామి కొలువైవున్న ఆరు పర్వతాలలోనే అత్యంత శ్రేష్ఠమైన పర్వతం 'తిరుత్తణిగై' అని పేర్కొన్నారు. ఇంతటి ప్రాచీన చరిత్ర కలిగిన తిరుత్తణి క్షేత్రాన్ని భక్తులు పదే పదే దర్శిస్తూ వుండటం విశేషమే! ఈ దివ్యక్షేత్ర మహిమలను కచ్చియప్ప శివాచార్యులు స్కంధపురాణంలోనూ, కచ్చియప్పమునీశ్వరులు 'తనిగైపురాణం'లోనూ కందప్పదేశికర్ తనికాచల పురాణంలోనూ, తమదైన బాణీలలో గేయ రూపంలో వివరించారు. శివభక్తాగ్రేసరుడు అరుణ గిరినాథర్ తన 63 తిరుప్పగళి పాటలను ఈ క్షేత్రానికి అంకితమిచ్చారు.

వడలూరు రామలింగ అడిగళార్ తన 'తిరువరుద్దా'లో ఈక్షేత్రవైభవాన్ని వివరించారు. 17వ శతాబ్దానికి చెందిన ముత్తుస్వామి దీక్షితర్ అరుదైన సంగీత కృతులతో స్వామివారి కీర్తిని చాటారు.

స్వామివారి దర్శించే విధానం :- తిరుత్తణి క్షేత్రానికివిచ్చేసే భక్తులు దిగువ తిరుత్తణిలోని శరవణతీర్థం (పుష్కరిణి)లో స్నానంచేసి, పరిశుభ్రమయిన దుస్తులు ధరించి, నుదుటిపై విభూతి రేఖలు దిద్దుకొని మెడలో రుద్రాక్ష తదితర శైవచిహ్నాలను ధరించి అత్యంత భక్తిభావంతో కాలినడక దారిలోని మెట్లపై అడుగుపెట్టాలి. మెట్లమీదుగా వెళ్ళేసమయంలో స్వామివారి వైభవాలను తెలిపే భజనకీర్తనలను గానం చేయడమో లేక 'మురుగా శరణం'అంటూ పదేపదే నినాదాలుఇస్తూ కొండపైకి చేరుకోవాలి. శిఖరాగ్రానికి వెళ్ళాక తూర్పు ప్రాకారంలోని ధ్వజస్తంభ విఘ్నేశ్వరుని, ఐరావతాన్ని దర్శనం చేసుకోవాలి. దక్షిణప్రాకారంలో వున్న ఇంద్రతీర్థాన్ని దర్శించాక ఆలయంలో అడుగుపెట్టాలి.

ఆలయంలోపల ఆపత్నహాయవినాయకుడికి, వీరబాహు తదితరాది నవవీరు లకు, కుమారలింగేశ్వరునికి మొక్కాలి. ఆ తర్వాతే మూలస్థానంలో వేంచేసి యున్న జ్ఞానశక్తి ధారుడిగా కొలువైన తనిగైమురుగుని, వల్లి, దేవానై అమ్మవార్లను దర్శనం చేసుకోవాలి. ఇక్కడి మూలవిరాట్టును భక్తులు నిశితంగా పరిశీలిస్తే స్వామి వారి వక్షస్థలంవద్ద గుండ్రటి పల్లపుప్రదేశం కనబడుతుంది.

మహావిష్ణువు చెంతనున్న శంఖు, చక్రాలను తారకాసురుడు అపహరించు కెళ్ళిన తరువాత, కుమారస్వామి, ఆ రాక్షసుణ్ణి సంహరించి వాటిని స్వాధీనపరచు కొంటారు. శంఖుచక్రాలను మహావిష్ణువుకు సమర్పించటానికి ముందుగా కొంత తడవు సుదర్శన చక్రాన్ని తన వక్షస్థలంవద్ద కుమారస్వామి ధరిస్తారు. ఆ సుదర్శన చక్రధారణవల్ల కల్గిన గాయం స్వామివారి విగ్రహం వక్షస్థలంపై గుండ్రటి పల్లంగా దర్శనమిస్తోందని చెబుతుంటారు.

అఖండ కర్పూరజ్యోతి :- సుదర్శన చక్రం ధరించిన చోట చందనం పూతను పూస్తారు. ఆ చందనాన్ని తిరుమేనిపూసు (శ్రీపాదరేణు) అని పిలుస్తారు. ఆ చందనాన్ని భక్తులకు పంపిణీ చేయడం ఆనవాయితీగా జరుగుతోంది. ఆ చందనాన్ని తింటే సర్వరోగాలు మటుమాయమవుతాయని భక్తుల ప్రగాఢ విశ్వాసం.

దిగువ తిరుత్తణి నుండి శ్రీవారు కొలువైవున్న ఎగువ తిరుత్తణికి కాలినడకన వెళ్లేదారిలో 365 మెట్లున్నాయి. ఏడాదికి ఎన్నిరోజులో అన్ని మెట్లెక్కి స్వామివారిని దర్శనం చేసుకుంటే ఏడాది పొడవునా స్వామిని సేవించిన పుణ్యం

దక్కుతుందనీ భక్తుల నమ్మిక. ఈ మెట్లు తక్కువ ఎత్తులో ఉండటంతో భక్తులు పర్వతారోహణకు కష్టపడాల్సిన పనిలేదు. మెట్లమీదుగా భక్తిగీతాలను ఆలపిస్తూవెళ్తుంటే మార్గమధ్యంలో బ్రహ్మతీర్థం, విఘ్నేశ్వరుడు, బ్రహ్మలింగేశ్వరులను దర్శనం చేసుకోవచ్చు.

పర్వతశిఖరాగ్రం చేరుకుంటే తూర్పు బాహ్యప్రాకారం కనపడుతుంది. ఈ ప్రాకారానికి కొద్దిదూరంలో కర్పూర కొబ్బరై స్వామివారి సన్నిధికి అభిముఖంగా ఉంటుంది. కృత్తిక తదితర పర్వదినాలలో భక్తులు తమ మొక్కుబళ్ళను ఈచోట కర్పూరం వెలిగించి తీర్చుకుంటారు. భక్తులు వెలిగించే కర్పూరజ్యోతులన్నీ కలసి అఖండ జ్యోతిగా వెలుగుతుందిక్కడ. ఆలయ వైశాల్యం సుమారు వెయ్యి అడుగులు మాత్రమే. తేరువీధిని ప్రదక్షిణంచేసుకుంటూ వెళితే దక్షిణద్వారానికి ఎదురుగా దక్షిణంవైపున ఇంద్రనీల తీర్థం కనపడుతుంది.

ఈ తీర్థపు జలాలు స్వామివారికోసం ఉపయోగపడుతున్నాయి. ఈ తీర్థంలో భక్తులు అడుగుపెట్టనీయకుండా ఆలయ అధికారులు కట్టుదిట్టంచేస్తారు.

ఈ తీర్థాన్ని దర్శించి ఇంకాస్త ముందుకెళితే వాహన మంటపం కన్పిస్తుంది. ఉత్సవాల సందర్భంగా స్వామివారు వివిధ వాహనాల్లో ఇక్కడినుండే ఊరేగింపుగా వెళ్ళి భక్తులకు కనువిందుచేస్తారు. పడమటి ప్రాకారంవద్ద మెట్లదారి ఉంటుంది. ఉత్తరంవైపు ప్రాకారం చివరన నవాబ్వాద్యమంటపం ఉంది. స్వామివారి నిత్యపూజల వేళల్లో మహమ్మదీయులు ఈ మంటపంలో మంగళవాయిద్యాలను మ్రోగించటం విశేషం.

తూర్పు బాహ్యప్రాకారంనుండి తూర్పు ద్వారం మీదుగాను, ఉత్తరద్వారం మీదుగాను కొన్ని మెట్లెక్కితే స్వామివారి సన్నిధిచేరుకోవచ్చును.

ఆలయంలో అంగప్రదక్షిణ :- తూర్పుద్వారం వెలుపల, ఉత్తరదిక్కుగావున్న వినాయకుడిని దర్శించి, లోపలకు వెళితే బాహ్యప్రాకారాన్ని చేరుకోవచ్చు. లోపలకు వెళితే బాహ్య ప్రాకారాన్ని చేరుకోవచ్చు. ఇక్కడే కృత్తిక పర్వదినాల్లో భక్తులు అంగ ప్రదక్షిణం చేస్తారు. ఈ ప్రాకారాన్ని దాటివెళితే ఉమామహేశ్వరుల సన్నిధిని దర్శించ వచ్చు. ఇంకాస్తముందుకెళితే సర్వవాద్య మంటపం, ఉచ్చిపిళ్ళయార్ సన్నిధి కనబడతాయి.

తూర్పుప్రాకారంలోని ధ్వజస్తంభ వినాయకుడిని, ఐరావతాన్ని దర్శించు కున్నాక సన్నిధిలోకెళ్ళవచ్చు. ఇంద్రుడి ఐరావతం స్వామికి అభిముఖంగా గాక తూర్పు దిక్కుగా నిలిచివుంటుంది. ఐరావతం ఇలా నిలిచి ఉండటానికి కారణాన్ని (పురణాగాథలవల్ల) పరిశీలిస్తే ఓ ఆసక్తికరమైన కథను తెలుసుకోవలసి

ఉంటుంది. స్వామివారు దేవసేనను పరిణయమాడినప్పుడు ఇంద్రుడు తన ఐరావతాన్ని కట్టుకానుకల కింద బహూ కరించారు. ఇంద్రలోకాన్ని ఐరావతం విడిచిపెట్టడంతో ఆ లోకంలో అష్టేశ్వరాలు క్రమేణా తగ్గిపోయాయి. ఆ కొరతను తీర్చడంకోసం దేవేంద్రుడు స్వామివారిని చెంగల్వ పూలతో సేవించి ప్రసన్నం చేసుకుంటారు.

స్వామివారు ప్రత్యక్షమై తనకు కానుకగా ఇచ్చిన ఐరావతాన్ని తిరిగి తీసుకోమని ఇంద్రుడిని ఆజ్ఞాపిస్తారు. ఐతే కానుకగా ఇచ్చిన ఐరావతాన్ని తీసుకెళ్లేందుకు దేవేంద్రుడి మనసొప్పుదు. ఐరావతం కూడా సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని సన్నిధిని విడిచి పెట్టేందుకు తటపటాయించింది. ఈ లోపున ఇంద్రుడికి ఓ యోచనతట్టింది. ఐరావతం స్వామి సన్నిధిలోవుంటూ, దేవేంద్రలోకం వున్న తూర్పు దిక్కువైపు నిలబడి వుంటే తన లోకంలో అష్టేశ్వరాలు నిలిచి ఉంటాయని ఇంద్రుడు తెలిపారు. స్వామి వారు 'తథాస్తు' అన్నారు.

ఐరావతానికి మొక్కాలి :- ఈ కారణంగానే ఐరావతం స్వామివారికి అభిముఖంగా నిలబడక ఇంద్రలోకంవైపు తిరిగినిలిచి ఉందని చెబుతుంటారు. స్వామివారిని దర్శించే భక్తులు తప్పనిసరిగా ఐరావతాన్ని మొక్కుతుంటారు. ఇక సన్నిధిద్వారం దక్షిణదిక్కుగా 'ప్రసన్నఖాదర్ ఈశ్వరర్' అనే శివ సన్నిధిని చూడవచ్చు. ఖాదర్ అనే నవాబు ఇక్కడ శివలింగాన్ని ప్రతిష్ఠించారని చెబుతుంటారు. సన్నిధి ద్వారం ఉత్తరంవైపు కాలుమంటపం, ఆలయ కార్యాలయం వున్నాయి. ఉత్సవ సమయాలలో స్వామివారు ఇష్టదేవేరుల సమేతంగా కాలుమంటపంలో కొలువవు తారు. ఇక ద్వితీయ అంతర ప్రాకారంలోకెళ్తే మడపల్లి, కామాక్షిదేవి సమేత ఏకాంబరేశ్వరుల సన్నిధి, షణ్ముగస్వామి మూలవర్ణసన్నిధి, ఆరుముగస్వామి అభిషేకమంటపం, కుమారలింగేశ్వర సన్నిధి, స్వామివారి చందనం తయారీకోసం దేవేంద్రుడు కానుకగా ఇచ్చిన నాపరాయి కన్పిస్తాయి. తూర్పు ప్రాకారం ఉత్తరంవైపున షణ్ముగమూర్తి ఉత్సవర్లు కనిపిస్తారు.

ప్రదోష సమయాల్లో సాయంత్రం ఆరున్నర తర్వాత ఈ ఉత్సవర్లకు దీపారాధన జరుగుతుంది. ఆ తర్వాతనే మూలవిరాట్టుకు అభిషేకం, పూజలు, దీపారాధన జరుగు తాయి. షణ్ముగ స్వామివారికి తూర్పున అపత్యహాయ వినాయకపెరుమాళ్, వారి పక్కనే అరుణ గిరినాథర్ వీరభద్రులు, నవవీరులు, వీరబాహుదేవర్, సూర్యమూర్తిని భక్తులు తిలకిస్తారు. ఈ ప్రాకారం నుండి లోపలివైపు ప్రాకారానికెళ్ళే మెట్లను 'పంచాక్షరిమెట్లు' అంటారు.

మూడో ప్రాకారానికి వెళ్ళేందుకు పంచాక్షరి మెట్లను దాటుకుని వెళ్ళాలి. తొలుత తపన మంటపం, తర్వాత అర్థమంటపం ఉంటాయి. ఆ తర్వాత తపన వినాయకుడు దర్శనమిస్తారు. వీటిని దాటుకుని వెళ్తే జ్ఞానసిద్ధులైన తిరుత్తణిగై సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారిని దర్శించుకోవచ్చు.

మూలస్థానానికి ఇరువైపులా స్వామివారి ఇష్టసఖులు వల్లి, దేవసేన కొలువై వున్నారు. మూలవిరాట్టును దర్శనం చేసుకొని వెలుపలికి వస్తే తూర్పు లోపలి ప్రాకారంలో ఉత్తరంవైపు దేవసేన సన్నిధి, దక్షిణంవైపు వల్లిదేవి సన్నిధిని చూడవచ్చు.

వల్లిదేవి సన్నిధి తరువాత పడమటి ప్రాకారం మధ్యన బాలసుబ్రహ్మణ్యం సన్నిధిని తిలకించవచ్చు. ఆరుద్ర దర్శన ఉత్సవరోజుల్లో ఈ స్వామికి వేడినీటితో అభిషేకం జరపటం విశేషం. ఉత్తరప్రాకారంలో సుమద్రేసురర్, చంద్రేసురర్ సన్నిధి, వల్లియరై-భైరవర్ సన్నిధి ఉంటాయి.

త్రిమూర్తులు దర్శించిన దివ్యక్షేత్రం

తిరుత్తణిగై క్షేత్రాన్ని త్రిమూర్తులు సందర్శించి కుమారస్వామి కృపాకటాక్షా లను పొందారని పురాణాల ద్వారా తెలుస్తోంది.

బ్రహ్మ :- బ్రహ్మదేవుడు తిరుత్తణి స్వామిని పూజించి సృష్టి కార్యక్రమాలను నిర్వహించే అద్భుతశక్తిని పొందారనీ, శూరపద్ముడు అపహరించుకెళ్ళిన సకల ఐశ్వర్యాలను స్వామివారి అనుగ్రహంతో పొందగలిగారని పురాణగాథలలో పేర్కొన్నారు. సరస్వతీదేవి కూడా ఇక్కడి స్వామివారిని దర్శనం చేసుకున్నదని చెబుతున్నారు. ఆలయానికి మెట్లమీదుగా వెళ్లేదారిలో 'బ్రహ్మతీర్థం'వుంది.

విష్ణువు :- తిరుత్తణి క్షేత్రాధీశుణ్ణి ప్రార్థించి మహావిష్ణువు తారకాసురుడు అపహరించుకెళ్ళిన శంఖు చక్రాయుధాలను పొందగలిగారు. స్వామివారికి కృతజ్ఞతా సూచకంగా శ్రీ మహావిష్ణువు ఈ క్షేత్రంలో 'విష్ణుతీర్థం' నిర్మించారని చెబుతుంటారు. తిరుత్తణి పర్వతంపై ఆలయానికి పడమటి వైపున ఈ తీర్థం వుంది.

మహేశ్వరుడు :- తనయుడు కొలువైవున్న 'తనిగై'లో తండ్రి ప్రణవోపదేశం పొందిన ప్రసిద్ధక్షేత్రం తిరుత్తణిగై అనీ పురాణ గాథలనుబట్టి తెలుస్తోంది. తిరుత్తణిలో సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని ధ్యానించి మహా శివుడు ప్రణవోపదేశం పొందారు. తండ్రికి ప్రణవ పాఠాలు చెప్పిన గురువుగా ఇక్కడి స్వామివారు కీర్తి గడించటం విశేషం. తనయుడి మంత్రోపదేశం విని మహాశివుడు

ఆనందంతో అట్టహాసంచేశారు. మహాశివుడు అట్టహాసం చేశారన్నవాదనలకు వత్తాసుగా తిరుత్తణికి ఈశాన్యంలో నందియారువద్ద 'వీరాట్టహాస ఈశ్వరాలయం' వుంది.

శ్రీరాముడు :- శ్రీరామచంద్రుడు కూడా తిరుత్తణి దివ్యక్షేత్రాన్ని దర్శించి స్వామివారిని పూజించి రావణాసురుడి సంహారానికి తగు శక్తిసామర్థ్యాలను పొందారని పురాణగాథలవల్ల తెలుస్తోంది. రావణ సంహారం తర్వాత మరోమారు కుమారస్వామిని శ్రీరాముడు దర్శనం చేసుకొన్నారట. రావణసంహారంతో శ్రీరాముడు విజయం సాధించటంతో ఇక్కడి శ్రీరాముడికి 'విజయరాఘవ పెరుమాళ్' పేరాచ్చింది. విజయరాఘవ పెరుమాళ్ ఆలయం తిరుత్తణి ఆలయానికి దక్షిణదిక్కుగా వుంది.

ఇంద్రుడు :- దేవలోకం నుండి శూరపద్ముడు అపహరించుకెళ్ళిన సంఘనిధి, పద్మనిధి, కామధేనువు, చింతామణి, కల్పతరువు తదితర ఐశ్వర్యాలను తిరిగి పొందటం కోసం దేవేంద్రుడు ముప్పుటలా సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని పూజించారు. కనుకనే కొండమీది గుడి దక్షిణప్రాకారానికి ఎదురుగా 'ఇంద్రనీలాచ్చునై' అనే తీర్థం వుంది. ఈ తీర్థంలోని జలాలనే స్వామివారి కుంభాభిషేకం, తిరుమత్తైపళ్ళి పూజలకు ఉపయోగిస్తున్నారు.

నందిదేవుడు :- శివుడంతటివాడే తన పుత్రుడైన కుమారస్వామి నుండి ప్రణవోపదేశం పొందటంతో, నందిదేవుడు సైతం ఈ క్షేత్రాన్ని సందర్శించి జ్ఞానసిద్ధిని పొందారట, స్వామివారిని నందిదేవుడు ధ్యానించిన గుహకూడా కొండపై వుంది. ఆ గుహను 'నందిగుహ' అని పిలుస్తున్నారు.

వాసుకి సర్పం :- దేవతలంతా కలిసి అమృతం కోసం క్షీరసాగరమథనానికి వాసుకి సర్పాన్ని వాడటంతో ఆ సర్పానికి గాయాలయ్యాయి. తన గాయాలను మాపుకోవటానికి వాసుకి సర్పం తిరుత్తణి స్వామి దర్శించింది. స్వామివారు ఆ సర్పం గాయాలను పటాపంచలుచేశారు. స్వామివారిని పూజించే ముందు వాసుకి సర్పం ఓ కోనేటిలో స్నానమాచరించేది. ఆ కోనేటిని నాగతీర్థమని చెప్తుంటారు. ఆదిశేషుడు ఈ స్వామి దర్శనం చేసుకున్నారు. ఆదిశేషుడు స్నానమాచరించిన తీర్థానికి ఆదిశేషతీర్థమని పిలుస్తున్నారు. ఈ తీర్థం, విష్ణుతీర్థానికి పడమరవైపున కొండదారికి దక్షిణదిక్కున వుంది. అగస్త్య మహాముని, నారదులు, సప్తఋషులు ఈక్షేత్రాన్ని సందర్శించారని పౌరాణిక ఆధారాలున్నాయి.

(ఎ.విజయకుమారిగారి సౌజన్యముతో)

తిరుత్తణి

తిరుత్తణి క్షేత్రం, ఆంధ్రప్రదేశ్ నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలవారికి, తమిళనాడులోని ఉత్తర ప్రాంతం వారికి చాలా పవిత్రమైన పుణ్యక్షేత్రం. రేణిగుంట నుంచి ఆర్కోణం వెళ్ళేరైలు మార్గంలో ఆర్కోణం కన్నా సరిగా, ఎనిమిది మైళ్ళ ముందుగానే వచ్చే స్టేషన్ తిరుత్తణి. అనగా ఆర్కోణానికి ఉత్తరంగా ఎనిమిది మైళ్ళదూరంలో తిరుత్తణి, ఆర్కోణానికి దక్షిణంగా పదహారు మైళ్ళదూరంలో కంచి వున్నాయి.

మన దేశమాజీ రాష్ట్రపతి శ్రీ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ గారు జన్మించినది ఈ తిరుత్తణిలోనే.

పరమశివుని కుమారుడయిన కుమారస్వామి యొక్క ఆరు అంశలు వెలసి యున్న ఆరు పుణ్యక్షేత్రాలలోను, ఈ తిరుత్తణి నాలుగవక్షేత్రం. తన యిద్దరు భార్యలైన దేవయాని, శ్రీవల్లి అనే వారితో ఈ ఊరిలో కొలువు చేస్తూ వున్నాడు శ్రీ కుమార స్వామి. సముద్ర మట్టానికి సుమారు 700 అడుగుల ఎత్తున వున్న ఒక చిన్న కొండమీద కుమారస్వామి దేవాలయం వుంది.

దేవాలయం వున్న కొండకు సుమారు మైలుదూరంలో రైల్వే స్టేషన్ వుంది. రిక్షాలు, ఆటోలు, సమృద్ధిగా వున్నాయి. కొండకు దిగువనే బస్సు స్టాండు వుంది. ఈ బస్సు స్టాండును ఆనుకునే, దేవస్థానంవారి సత్రం వుంది. ఈ సత్రంగాక అనేక కాటేజీలు గూడా వున్నాయి. అద్దె సుమారు ముప్పయి రూపాయలు వుంటుంది.

తిరుత్తణి ఓ మాదిరి పట్టణం. కాని కొండమీద దేవాలయం మాత్రమే వుంది. దేవాలయం చుట్టూ విశాలమయిన ఆరుబయలు ప్రదేశం వుంది. అత్యంత ప్రశాంత వాతావరణంలో నిండి వుండే ఈ ప్రదేశంలో తిరుగుతూ వుంటే, భక్తిమాట అటుంచి మనసు మనమే మరిచిపోయేటంత తన్మయత్వం కలుగుతుంది.

మహావిష్ణువు యొక్క ఆయుధమైన చక్రాన్ని తారకాసురుడు అనే రాక్షసుడు అపహరించుకొని పోగా, దేవతల సేనాధిపతి అయిన ఈ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు అనబడే కుమారస్వామి, ఆ తారకాసురుడు అనే రాక్షసుడినే గాకుండా, అతని తమ్ముడయిన శూరపద్ముడనేవాడిని గూడా సంహరించి, విష్ణువు యొక్క చక్రం తిరిగి ఆయనకు ఈ తిరుత్తణిలోనే యిచ్చాడు.

ఒకప్పుడు ఈ కుమారస్వామి బ్రహ్మదేవుని దగ్గరకు వెళ్ళి ప్రణవ మంత్రానికి అర్థం చెప్పమని అడిగాడుట. బ్రహ్మదేవుడు చెప్పలేకపోయేటప్పటికి

ఆయనను ఈ కుమారస్వామి బంధించాడుట. తరువాత తనను ఎన్నో విధాలుగా స్తుతిస్తూ ప్రార్థించిన బ్రహ్మదేవునికి, ఒక మునిరూపం ధరించి వచ్చిన కుమారస్వామి ఆ ప్రణవ మంత్ర రహస్యం ఈ ఊరిలోనే ఉపదేశించి, ఆయనను బంధవిముక్తుణ్ణి చేశాడుట, కొండ ఎక్కడానికి వున్న మెట్ల దారి మొదలయ్యే చోటనే ఒక చిన్న పుష్కరిణి వుంది. దీనిని బ్రహ్మకుండం అని అంటారు. కొలనులాగా వుండే ఒక చిన్న పుష్కరిణిలో స్నానం చేస్తే అనేక దీర్ఘవ్యాధులు కూడా నయమవుతాయని భక్తుల నమ్మకం.

తారకాసురుని సంహరించి, తిరిగి తనకు ఇంద్ర పదవిని ప్రసాదించి నందుకు కృతజ్ఞతగా దేవేంద్రుడు తన కుమార్తె అయిన దేవయాని అనే ఆమెను కుమారస్వామికి యిచ్చి వివాహంచేస్తాడు. అయితే, ఈ తిరుత్తణికి, దగ్గరలోనే వున్న వల్లిమలై (వల్లి పర్వతం) అనే కొండమీద 'శ్రీవల్లి' అనే ఆమె కుమారస్వామిని భర్తగా కోరుకుంటూ గొప్ప తపస్సు చేస్తూ వుంటుంది. రాక్షస సంహారానంతరం ఆ రౌద్రం తగ్గిన కుమార స్వామి, పరమశాంతమూర్తిగా మారి, ఈ ఊరికివచ్చి, ఆ 'శ్రీవల్లి' అనే కన్యను కూడా పెళ్లాడి, తదనంతరం ఈ వూరిలోనే తన యిద్దరు భార్యలతోను సుఖంగా కాపురం చేసికొంటూ వుండిపోయాడు.

కొండమీద ఈ గది ప్రక్కనే దేవేంద్రుడు ఒక వనం ఏర్పాటు చేశాడు. "ఇంద్రవనం" అని పిలువబడే ఒక చిన్న పూలవనం ఇప్పటికీ వుంది. ఆ వనంలో దేవేంద్రుడు ఒక ప్రత్యేకమయిన మొక్క ఒకటి నాటాడుట. ఆ మొక్కకు ప్రతిరోజూ కేవలం మూడు పూవులు మాత్రమే పూస్తాయట. ఇప్పటికీ ఆ మూడు పూవులతోనే ప్రతిరోజూ స్వామివారికి నిత్యపూజ ప్రారంభింప బడుతుందని అంటారు.

ఈ తిరుత్తణి వూరు నానుకునే ఒక వాగు లాంటిది వుంది. శివుని వాహన మయిన నందీశ్వరుడు ఒకప్పుడు దీని ఒడ్డున కూర్చుని, కుమారస్వామిని గూర్చి తపస్సుచేసి, ఆయన అనుగ్రహం వలన జ్ఞాన మార్గం తెలుసుకొన్నాడుట, అందువల్ల ఈ వాగును 'నందినది' అని పిలుస్తారు.

ఈ నంది నది తీరంలోనే, విజయ రాఘవస్వామి, విరాటేశ్వరుడు, ఆర్మ్యగ స్వామి, అనే ఆలయాలు వున్నాయి. ఇందులో ఆర్మ్యగస్వామి అంటే కుమారస్వామి సంవత్సరంలో మూడు రోజులు అంటే, మాఘమాసంలో సూర్యుడు ఈ ఆర్మ్యగ స్వామిని స్వయంగా పూజిస్తాడుట. ఆలయపు గోడకు వున్న ఒక రంధ్రంలో నుంచి, సూర్యకిరణాలు ప్రసరించి, మొదటిరోజున స్వామివారి పాదాలమీద, రెండవ రోజున హృదయ భాగంమీద, మూడవ

రోజున శిరస్సుమీద పడతాయట. ఈ మూడు రోజులు అనేక వేలమంది భక్తులు ఈ ఆలయానికి వచ్చి దర్శనం చేసికొంటూ వుంటారు.

కొండమీద వున్న కుమారస్వామివారి ఆలయంలో నాలుగడుగుల ఎత్తు వున్న ఒక పెద్ద నాపరాయి వుంది. దీనిమీద ప్రతిరోజూ కిలోలకొద్దీ గంధం అరగదీసి తయారుచేస్తూ వుంటారు. ఎన్నో శతాబ్దాలుగా, ఇదే రాయిమీద ఇలాగే ప్రతిరోజూ ఇంతింత గంధం అరగదీస్తూ వున్నా ఆ రాయి మాత్రం అలా గరుకుగానే వుంది. అందువల్ల ఈ రాయి కొన్ని ప్రత్యేక ఔషధశక్తులు కలిగివున్నదని అంటారు. ఈ రాయి మీదనుంచి తీసిన గంధాన్నే స్వామివారికి అలంకారంగా వాడి తిరిగి, స్వామివారి ఒంటిమీదనుంచి తొలగించిన గంధాన్ని కొంచెం నోటిలో వేసికొంటే సర్వవ్యాధులూ నయమవుతాయని నమ్మకం.

అమృతంకోసం దేవతలు, రాక్షసులు మందర పర్వతంలో క్షీరసాగర మధనం జరిపినప్పుడు, కవ్వపు తాడుగా ఉపయోగపడిన వాసుకి, తనవంటిమీద అప్పుడు కలిగిన గాయాల్ని, ఈ తిరుత్తణిలోని స్వామిని ప్రార్థించి నయము చేసికొన్నాడట.

ఈ తిరుత్తణిలో ప్రతి సంవత్సరంలోనూ రెండు ప్రధానమయిన ఉత్సవాలు జరుగుతాయి. మొదటిది 'ఆదికృత్తిక'. ఈ రోజు కుమారస్వామి యొక్క జన్మదినం. ఇది సుమారుగా జ్యేష్ఠ, ఆషాఢమాసాలలో వస్తుంది. ఈ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని మరొక గుర్తు 'కావడి'. ఈయనకు చెంగలవ్వుపూలు చాలా ప్రీతికరమట. 'ఆది కృత్తిక' ఆ రోజు కుమారస్వామి యొక్క 'జన్మదినం. ఇది సుమారుగా జ్యేష్ఠ, ఆషాఢ మాసాలలో వస్తుంది. ఈ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని మరొక గుర్తు 'కావడి.' ఈయనకు చెంగలవ్వుపూలు చాలా ప్రీతికరమట. దాని వలన ఈయనకు చెంగలవ్వు రాయుడు అనే పేరు కూడ వుంది. 'ఆది కృత్తిక, పర్వదినం రోజున అనేక లక్షలమంది ఈ తిరుత్తణిస్వామి దర్శనానికి వస్తారు. అనేక వేలమంది చెంగలవ్వుపూలు అలంకరించిన కావడి నొకదానిని భుజాన మోసుకుంటూ వచ్చి ఈ స్వామిని సేవించుకోవడం. ఈ స్వామి పేరిట, వున్న మొక్కుబడి, ఇదిగాక, చాలామంది భక్తులు, కుమారస్వామి ఆయుధమైన 'శూలం' రకరకాల సైజులలో వున్న వాటిని, ఒళ్ళంతా గుచ్చుకొని వచ్చి, ఈ స్వామిని దర్శించి సేవించుకొనడం మరొక మొక్కుబడి.

ఇక రెండవ పర్వదినం డిసెంబరు ముప్పై ఒకటవతేది. ఈ ఉత్సవం బ్రిటీష్ వారి పరిపాలనా కాలంలో ప్రారంభం అయింది. తిరుత్తణికి ఆనుకునే వల్లిమలై అనే కొండ వుంది. ఒక స్వామివారు ఆ కొండమీద ఒక చిన్న

ఆశ్రమం నిర్మించుకుని, అందులోనే తన సన్యాస జీవితం గడుపుతూ వుండేవాడట. అప్పట్లో ప్రతికొత్త సంవత్సరం మొదటిరోజున, అంటే, ప్రతి జనవరి ఒకటవ తారీఖున, ప్రభుత్వోద్యోగు లందరూ, తమ తమ ఆఫీసులలోని పై అధికారులకు, ఉదయమే వెళ్లి, నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు చెప్పుకోవాల్సి రావడం ఒక నిబంధనలాంటి ఆచారంగా వుండేది. అయితే అప్పటి ప్రతి ప్రభుత్వ కార్యాలయంలోనూ, పెద్ద అధికారులందరూ బ్రిటిష్ వారే అయివుండటంతో, భారతీయులకు ప్రస్తుతం బ్రిటిష్ వారి పరిపాలన మీద వున్న వ్యతిరేక భావ కారణంగా, చిన్న ఉద్యోగస్థులందరూ అలా ఉదయానే బలవంతంగా వెళ్లి, ఆ బ్రిటిష్ అధికారులకు నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు చెప్పవలసి రావడం, మనసుకు కష్టంగా అనిపించటం సహజం. అందువల్ల ఆ బ్రిటిష్ అధికారుల దగ్గరకు వెళ్లటానికి ముందే, అంటే తెల్లవారుతూనే, మొదట సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆలయానికి వెళ్లి దర్శనంచేసికొని, ఆ తర్వాతనే ఆఫీసులకు వెళ్ళమని, కొండమీద ఆశ్రమంలో నివసిస్తున్న స్వామివారు సలహాయిచ్చారుట. అప్పటినుంచి ప్రతి సంవత్సరము జనవరి ఒకటవ తారీఖున ఉదయాన్నే ఈ స్వామి దర్శనం చేసికొనడం, ఆ తర్వాతనే తమ తమ ఆఫీసులకు వెళ్ళటం ప్రారంభించారుట. అప్పటి ప్రభుత్వోద్యోగులందరూ, కాలక్రమేణా, భక్తులయిన వారందరూ ఇదే పద్ధతిని పాటించడం మొదలయింది. ఆ కారణంగా ప్రతి సంవత్సరమూ, డిసెంబరు ముప్పై ఒకటవ తేదీ కల్లా కొన్ని లక్షలమంది భక్తులు ఈ తిరుత్తణి వస్తారు. సరిగా అర్ధరాత్రి పన్నెండు గంటలు దాటగానే, భక్తుల కొండమీద వున్న స్వామివారి ఆలయానికి చేరుకోవడం ప్రారంభిస్తారు. మరొక విచిత్రమయిన విషయం ఏమిటంటే, స్వామి ఆలయం వున్న కొండ ఎక్కడానికి వుండే మెట్లు సరిగ్గా మూడు వందల అరవై అయిదు వున్నాయి. అందువల్ల భక్తులు ఒక్కొక్క మెట్టుమీద ఒక్కొక్కటి చొప్పున కర్పూర దీపాలు, లేక ప్రమిదదీపాలు, లేకపోతే, మైనపు వత్తులు వెలిగిస్తూ సంవత్సరం లోని మూడువందల అరవై అయిదు రోజులూ, తమకు శుభమే కలగాలని ప్రార్థిస్తూ కొండపైకి సాగిపోతుంటారు. ప్రతి సంవత్సరం జనవరి మొదటి తేదీన తిరుపతి మొదలైన పుణ్యక్షేత్రాలను దర్శించడమనే పద్ధతి. ఈ తిరుత్తణిలోనే ఆరంభ మయింది.

ఇక అన్ని దేవాలయాలలాగానే, ఈ తిరుత్తణి ఆలయంలోను అనేకరకాల పూజలు (సేవలు) జరుగుతాయి. ఈ తిరుత్తణిలోనే గాక ప్రతిచోట వున్న ప్రతి కుమారస్వామి ఆలయంలోను పాలతోగాని, విభూతితోగాని అభిషేకం చేయడం అనేది ఒక ప్రత్యేకత. అయితే, తగినన్ని పాలులేకపోతే విభూది మనమే

తీసుకువెళ్ళాలి. సాధారణంగా గుడి ఆవరణ దగ్గరే ఈ రెండూ కూడా అమ్ముతూవుంటారు. ఈ అభిషేక సేవ చేయించడానికి కొంత ఛార్జివుంటుంది. అలాగే ఫలానా టైము అని గూడా వుంటుంది.

తిరుత్తణిలోని స్వామివారికి ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు, తిరిగి ఉదయం పది గంటలకు, మరల సాయంత్రం ఎనిమిది గంటలకు ఈ అభిషేక సేవలు జరుగుతాయి. ఆలయం యొక్క ఆవరణలోనే వున్న దేవస్థానంవారి ఆఫీసులో ఇందుకు తగిన టిక్కెట్లు కొనుక్కుని, పాలు లేక విభూతి గూడా ముందే ఏర్పాటు చేసికొని, ఈసేవ చేయించుకొనవచ్చు. కాగా తిరుత్తణిలోని స్వామికి, పూర్తిగా బంగారు పూత పూసిన పద్దెనిమిది అడుగుల ఎత్తు వుండే రథం ఒకటి వుంది. స్వామివారి ఉత్సవ విగ్రహాలు ఈ రథంలో వున్నాయి. ఆలయ ప్రాకారం చుట్టూ ముమ్మారు త్రిప్పటం ఒక రకమైన సుమారు వెయ్యి రూపాయలు రుసుము కట్టిన భక్తలకోసం ఈ సేవ నిర్వహిస్తారు.

తిరుత్తణి సౌకర్యములు

విశ్రాంతి గృహములు గల నియమములు

1. **తణిగై ఇల్లము :** కాటేజ్ మరియు గృహములు బస్టాండుకు సమీపం
2. **కారికేయ నిలయము :** కాటేజ్ మరియు గృహములు అరక్కోణం మార్గమున కొండకు వెళ్ళుటాట్ రోడ్డుకు ఎదురుగా
3. **శరవణ పొయ్యెగై నిలయము :** కోనేటి సమీపమున ఉత్తర పశ్చిమముల యందు సేవలు మరియు కట్న వివరములు
1. సాధారణము అష్టోత్తర అర్చనచేయించి పోస్టల్ ద్వారా స్వామివారి దివ్యప్రసాదము పంపుటకు కట్నము రూ. 25-00
2. ప్రతి మాసములలో కృత్తిక లేక తమనామ నక్షత్రపేరిట అష్టోత్తరార్చన చేయించి దివ్య ప్రసాదము పోస్టల్ ద్వారా ఒక ఏడాదికి పంపుటకు రూ. 350-00
3. అష్టోత్తర అర్చన కట్నము రూ. 2-00
4. కృత్తిక మరియు తిరుప్పగళ్ మొట్టొత్తవ రోజులలో అష్టోత్తర కట్నము రూ. 5-00
5. అమ్మవారు వినాయక సన్నిధులలో అర్చనకు రూ. 2-00

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

...సుబ్రహ్మణ్యరాధన.....209...

105

...210.....సుబ్రహ్మణ్యరాధన...

6. త్రిసతి అర్చనలకు రూ. 10-00
7. సహస్రనామార్చన రూ. 100-00
8. తలనీలాలు కట్టుమురూ. 10-00
9. విభూది, పన్నీరు, గంధము, పాలు, పెరుగు, తేనే, కొబ్బరి నీరు మున్నగురూ. 30-00
వాటిని అభిషేకము చేయుటకు ఒక్కొక్క దానికి కట్టము
10. చెవులు కుట్టుటకు కట్టుమురూ. 5-00
11. పెండ్లి చేసుకొనుటకు కట్టుము రూ. 100-00

పూజవేళలు

విశ్వరూప దర్శనము	ఉదయం	5-00 గంటలకు
అరుణోదయపు అభిషేకము	ఉదయం	8-00 గంటలకు
ఉచ్చికాలపు అభిషేకము	ఉదయం	10-00 గంటలకు
సంద్యావేళపు అభిషేకము	సాయంత్రం	5-00 గంటలకు
అర్థజామపూజ	రాత్రి	8-00 గంటలకు
శయనగృహపూజ	రాత్రి	9-00 గంటలకు

గమనిక :- ఉత్సవ రోజులలో పూజాసమయములు మార్పులకు లోబడినవి. ప్రతి ప్రకృతిక రోజులలో అరుణోదయపు అభిషేకములను ఉదయం 4-00 గంటలు ప్రాంతమున జరుపబడును.

ఈ దేవస్థానమునకు చెందిన ఇతర ఉప దేవస్థానముల వివరములు

1. శ్రీ సుందర వినాయక ఆలయము, తిరుత్తణి - బజారులో
2. శ్రీ లక్ష్మీనరసింహస్వామి ఆలయము, తిరుత్తణి - కోనేటికి వెల్లు మార్గమున
3. శ్రీ సప్త కన్నియమ్మల ఆలయము, తిరుత్తణి - 2-00 కి.మీ. (కన్నికాపుర మార్గములో)
4. శ్రీ షణ్ముఖ స్వామి ఆలయము, తిరుత్తణి - 2-00 కి.మీ.
5. శ్రీ విజయరాఘవ స్వామి ఆలయము, తిరుత్తణి - 2-00 కి.మీ
6. శ్రీ వీరాటేశ్వరస్వామి ఆలయము, తిరుత్తణి - 2 1/2 కి.మీ

7. శ్రీ వీరభద్రస్వామి ఆలయము, తిరుత్తణి - కాటేజ్ సమీపమున
8. శ్రీ సహశ్రీ శ్వరస్వామి ఆలయము, తిరుత్తణి - కాటేజ్ సమీపమున
9. శ్రీ పావాడ వినాయక ఆలయము, తిరుత్తణి - మెట్ల మార్గమునందు
10. శ్రీ పడవేటమ్మ వారి ఆలయము, తిరుత్తణి - తిరుమలలో
11. శ్రీ వటారణ్యేశ్వరస్వామి ఆలయము, తిరువాలంగాడు - 32 కి.మీ. అరక్కోణం-చెన్నై మార్గములో
12. శ్రీ భద్రకాళియమ్మవారి ఆలయము, తిరువాలంగాడు - 32 కి.మీ. అరక్కోణం చెన్నై మార్గములో
13. శ్రీ సాక్షిభూదేశ్వరస్వామి ఆలయము, పరియసూర్ - 35 కి.మీ. నగరి-పళ్ళిపట్టుమార్గం
14. శ్రీ నాథదీశ్వరస్వామి ఆలయము, కరింబేడు - 35 కి.మీ నగరి పళ్ళిపట్టు మార్గం
15. శ్రీ కరిమాణిఖ్య స్వామి ఆలయము, కరింబేడు - 12 కి.మీ. తిరుత్తణి - రేణిగుంట మార్గం
16. శ్రీ మహిషాసురమర్ధిని ఆలయము, మద్దూరు - 12 కి.మీ. తిరుత్తణి - రేణిగుంట మార్గం
17. శ్రీ అగతిశ్వరస్వామి ఆలయము, మద్దూరు - 12 కి.మీ. తిరుత్తణి - రేణిగుంట మార్గం
18. శ్రీ కోదండరామస్వామి ఆలయము, నెడుంబరము - 15 కి.మీ. తిరుత్తణి - చెన్నై మార్గం
19. శ్రీ సంతాన గోపాలస్వామి ఆలయము, సంతానవేణుగోపాలపురం - తిరుత్తణి-చిత్తూరుమార్గం
20. శ్రీ మాణిఖ్యవాచగస్వామి ఆలయము, గురువారజుపేట - 12 కి.మీ.
21. శ్రీ వాగీశ్వరస్వామి ఆలయము తిరుప్పూచూరు - 36 కి.మీ. తిరుత్తణి - చెన్నై మార్గం
22. శ్రీవిద్యావనిత పల్లవ పరమేశ్వర శివ ఆలయము కూరం - 42 కి.మీ. తిరుత్తణి కంచిమార్గం

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది గ్రంథములకొరకు....

... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ..... 211 ...

106

... 212 ..... సుబ్రహ్మణ్యరాధన ...

23. శ్రీ నాగేశ్వరస్వామి ఆలయము పెద్దనాగపూడి - 36 కి.మీ. తిరుత్తణి (వయా) శోలింగపురం, చిత్తూరుమార్గం.

కళ్యాణ మండపముల కట్టు వివరములు

1. బంగారురథోత్సవము రూ. 1250-00
2. వెండిరథోత్సవము రూ. 2200-00
3. వెండి మయూర వాహనము ఇతర వాహనముల ఉత్సవము రూ. 2000-00
4. ఖేడయ ఉత్సవము రూ. 500-00
5. బంగారు కవచము రూ. 250-00
6. పంచామృత అభిషేకం రూ. 600-00
7. కళ్యాణ ఉత్సవం రూ. 1100-00
8. గంధపు అలంకారము కట్నం రూ. 101-00
గంధము ఖరీదు: ప్రస్తుతము 1100-00 రూ. 1201-00

కళ్యాణ మండపము కట్టు వివరములు

1. శ్రీ షణ్ముఖస్వామి కళ్యాణమండపము రూ. 3000-00
2. శ్రీ తణిగేశన్ కళ్యాణ మండపము రూ. 3000-00
3. శ్రీ వళ్ళియమ్మ కళ్యాణ మండపము రూ. 2250-00
4. శ్రీదేవసేన కళ్యాణ మండపము రూ. 1800-00
కొండమీద గుడికిపోవు వాహనముల వసతికలదు. ప్రతి ఒక్కరికి రానుపోను బస్ చార్జీ 10రూ. కొండమీద నుండి క్రింద దిగు వారికి 5 రూ. చెల్లించవలెను.

భక్తుల విశ్రాంతి కుటీరములు మరియు గదుల కట్టణములు వివరములు

1. ఎ.సి.కాటేజ్ 1కి కట్నము (రిజర్వేషన్ చేయబడవు) రూ. 3500-00
2. కుటీరము (కాటేజ్) 1కి సాధారణముగ ఒక్కరోజునకు బుకింగ్ చేయుటకు కట్నము రూ. 100-00
అధిక పక్షముగ రూ. 140-00
3. గదులు ఒక రోజునకు రూ. 25-00 మొదలు రూ. 50-00 వరకు గలవు

4. అడ్వాన్సు రిజర్వేషన్ చేయుటకు (సాయంత్రం 3-00 గం|| నుండి మరు దినము 3-00 గం|| వరకు కాటేజ్-1కి రూ. 220-00 గది 1కి రూ. 130-00

రిజర్వేషన్ చేయువారు పైకమును 15 రోజులకు ముందుగా దేవస్థాన కార్యాలయమునకు చేరునట్లు పంపవలయును.

తిరుచందూరు

తమిళనాడులో అతి ప్రధానమయిన పుణ్యక్షేత్రాలలో తిరుచందూరు ఒకటి. అంతేకాక అతిభాగ్యవంతమయిన ఆలయాలలో కూడా ఒకటి. సుబ్రహ్మణ్యస్వామి యొక్క ఆరు అంశలలో రెండవ అంశకు సంబంధించిన ఆలయమే ఈ తిరుచందూరు ఆలయం. తిరుచందూరు ఆలయం సముద్రం ఒడ్డునేవుంది. ఆలయపు వెనుకవైపు గోడలకు సముద్రపు అలలు కొట్టుకుంటూ వుంటాయి. ఈ ఆలయం చాలా పురాతన మయినదిగా చెబుతారు. ఈ ఆలయానికి ఎన్నో కోట్ల రూపాయల విలువగల ఆస్తిపాస్తులు వున్నాయి. తమిళనాడులో అత్యంత అధిక ఆదాయం గల ఆలయాలలో ఇది ఒకటి.

పరమేశ్వరుడైన శివుడు దేవగణాలకు అధిపతి. కాగా తారకాసురుడు అనే రాక్షసుడు దేవతలను హింసించి, అమితంగా బాధిస్తూ వుండేవారు. అతనిని సంహరించడానికిగాను, దేవతలందరూ వెళ్ళి పరమేశ్వరుని ప్రార్థించగా ఆయన ఆ బాధ్యతను తన కుమారుడైన కుమారస్వామికి అప్పగించాడు. అప్పుడు కుమారస్వామి మొట్టమొదటగా, గొప్ప తపస్సుచేశాడు. అతని తల్లి పార్వతీదేవి ఆదిశక్తి రూపంలో ప్రత్యక్షమై, తన శక్తినంతా పొదిగిన ఒక బల్లెం (శూలం) కుమారునికి ప్రసాదించింది. వెంటనే, త్రిమూర్తులు, మిగిలిన దేవతలు అందరూ కూడావచ్చి, తమ తమ అంశంకు సంబంధించిన శక్తులన్నీ ఆ బల్లెంలో నింపారుట, అనంతరం, దేవగణాలను వెంటబెట్టుకొని, తారకాసురునితో యుద్ధంచేసి, చివరకు అతడిని, అతని తమ్ముడైన శూరపద్ముని సంహరించాడు. ఆ తారకాసురుని సంహరించినది ఈతిరుచందూరులోనే అని స్థలపురాణం. తారకాసురునితో యుద్ధం ఆరురోజులు జరిగిందట. ఆరవరోజున తారకాసుర సంహారం జరిగిందట. ఆ రోజు కార్తీక శుద్ధ పృష్టి, దీనిని తమిళులు 'స్కంధపృష్టి' అంటారు. కార్తీకశుద్ధ పాడ్యమి మొదలు పృష్టి రోజు వరకూ తమిళనాడు అంతటా ఎన్నో ఉత్సవాలు జరుగుతాయి. చివరి రోజయిన స్కంధపృష్టి రోజున చాలా కోలాహలంగా వుంటుంది. సుబ్రహ్మణ్యస్వామికి సంబంధించిన అన్ని దేవాలయాలలోను, ఎన్నోరకాల కార్యక్రమాలతో ఈ ఆరు రోజులూ ఉత్సవాలు జరిగినా,

మోహన్ పబ్లికేషన్స్, కోటగుమ్మం, రాజమండ్రి -1.

ముఖ్యమైన కార్యక్రమం ఈ తిరుచందూరులోనే జరుగుతుంది. స్కంధపష్టివాడు ఈ తిరుచందూరుకు సుమారు పదిహేను నుండి ఇరవై లక్షలమంది వస్తారు.

తారకాసురుని సంహరించిన తరువాత అతని తమ్ముడైన శూరపద్ముడు పారిపోవటం మొదలు పెట్టాడుట, కుమారస్వామి శూరపద్ముని వెంటబడగా, ఆ ఆ రాక్షసుడు ఒకచోట ఒక మామిడిచెట్టుగా మారిపోయాడుట. కుమారస్వామి తన బల్లెంతో ఆ చెట్టును రెండుగా చీల్చి శూరపద్ముని గూడా చంపివేశాడుట. అప్పుడు ఆ చెట్టులోని ఒకభాగం నెమలిగాను, మరొకభాగం ఒక కోడిగాను రూపం దాల్చా యట. ఆ రెండింటిని స్వామి తన వాహనాలుగా చేసికొన్నాడట, ఆయన ఆయుధమైన బల్లె సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని గుర్తుగా పూజింపబడుతూ వుంటుంది.

పళనిలోనూ, తిరుచందూరులోనూ మరే యితర ఆలయాలలోనూ లేని ఒక గొప్ప యిబ్బంది వుంది. స్వామివారికి రోజూ నిర్వహింపబడే పూజా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తూ వుండే అర్చకులు, గర్భగుడిలో స్వామి విగ్రహం దగ్గర వుండనే వుంటారు. కాని గుడి ముందర ఆవరణలో అనేకమంది బ్రాహ్మణులు తిరుగుతూ వుంటారు. మనం దర్శనం చేసికోవటానికి నుంచునే 'క్యూ' అంతటా గూడా ఈ అనధికార పూజారులు ఎంతోమంది తిరుగుతూ వుంటారు. మనం స్వామివారికి గాను కొనుక్కుని వచ్చిన కొబ్బరికాయ మొదలైన పూజా సామానులు వుంచుకున్న బుట్టగాని, పళ్లెంగాని మన చేతిలో చూడగానే, అనధికార పూజారులు వెంట తగుల్తారు. 'అర్చన' చేయిస్తామంటూ మన పూజాసామాను మనం వారిలో ఎవరికో ఒకరికి అప్పగించ వలసిందే. వారే స్వామివారి దగ్గరకు వెళ్లినట్లు వెళ్లి, కొబ్బరికాయ రెండు ముక్కలుచేసి పట్టుకొచ్చి, మొత్తం పూజాసామాను మనకు తిరిగి అప్పగిస్తారు. అర్చన చేసి వచ్చా మని చెబుతూ, దీనికిగానూ మనం వారికి ఎంతో కొంత ముట్టచెప్పుకోవాల్సి వుంటుంది. ఈ తిరుచందూరులో స్వామికి, ఉదయం సుమారు పది పదకొండు గంటల మధ్య తిరిగి సాయంత్రం మరొక మారు, విభూతి అభిషేకం చేసే కార్యక్రమం వుంటుంది.

తిరుచందూరులో గుడి వాకిటి ముందరే బీచ్, సముద్రం ఏమీ ప్రమాదకరంగా కూడా వుండదు. స్నానంచేస్తే మహదానందంగా స్నానం చేసే చోటనే, అంటే బీచ్లో పొడుగాటి షెడ్లు వున్నాయి. బట్టలు మార్చుకోవడానికి, ఆరవేసుకోవటానికి చాలా అనుకూలంగా వుంటుంది. ఆ షెడ్లకు చివరగా అంటే గుడివైపు వుండే కొసగాకుండా అవతలి వైపు వుండే కొసను ఒక పెద్ద గది లాంటిది వుంది. సముద్రపు ఒడ్డున ఇరవయి గజాల దూరంలో మంచినీటిని

బావి వుండటం ఆశ్చర్యం కలిగించక మానదు. సముద్రంలో స్నానంచేసి వచ్చిన వారందరూ, తిరిగి ఈ బావిలో (దిగటానికి మెట్లు వున్నాయి) స్నానం చేసి ఆ పైన బట్టలు మార్చుకుంటారు.

పళని

కుమారస్వామి యొక్క ఆరు అంశలకు సంబంధించి వెలసిన ఆరు దేవాలయాలలోనూ, పళనిలోని దేవాలయమే ప్రధానమైనదని సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని భక్తుల విశ్వాసం, కుమారస్వామి దేవాలయాలలోనేగాక, తమిళనాడులోని దేవాలయా లన్నిటిలోను అత్యంత భాగ్యవంతమయిన ఆలయాలలో ఈ పళని దేవాలయం ప్రముఖమయినది. దిండిగల్లు నుంచి కోయంబత్తూరు వరకు ఉన్న రైలుమార్గంలో మధ్యగా వుంది పళని. రైలుమీద వెళితే దిండిగల్లు నుంచి పళని 49 కి.మీ. సుమారు గంటన్నర ప్రయాణం, కోయంబత్తూరు నుంచి 109 కి.మీ. ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు మూడు గంటలు, పాసింజరు నాలుగు గంటలు. కోయంబత్తూరు నుంచి రామేశ్వరం వరకూ వున్న ఒకరైలు, పళని, దిండిగల్లు, మధురై మీదుగావుంది. అంటే ఈ రైలులో మధురై పళని మధ్య దిండిగల్లులో మారకుండా ప్రయాణించవచ్చు.

పళని దేవాలయం ఒక రకం కొండమీద వుంది. పైకి ఎక్కటానికి మెట్లదారి వుంది. మెట్ల దారిని అనుకునే చదునైన రోడ్డు దారిగూడా వుంది. మూలాలు వారుతేలికగా నడుచుకుంటూ ఎక్కేయవచ్చు. మెట్ల దారికి కొంచెం అవతలగా సుమారు 100 గజాల దూరంలో చిన్న రకం రైలు పెట్టెలలాంటి వాటిలో కొండపైకి తీసుకువెళ్ళే రోప్‌వే వుంది. ఛార్జి మనిషికి సుమారు పదిహేను రూ॥లు వుంటుంది.

ఆలయం సుమారు 450 అడుగుల ఎత్తున వున్న కొండమీద వున్నది. ఈ కొండను ఎదుంబన్ కొండఅంటారు. ఒకానొకప్పుడు అగస్త్యుడు ఈ ప్రాంతంలో తపస్సు చేసికొంటూ ఎందుకో రెండు కొండలను సృష్టించాడు. అందులో ఒక కొండ పేరు పగిరి, తర్వాత, అగస్త్యుడు తన శిష్యులలో ఒకడయిన 'ఎదుంబన్' అనే రాక్షసుడిని ఒకడిని పిలిచి, ఆ రెండు కొండలను ఒక కావడిలో చెరొక ప్రక్క నుంచి, తన వెనుకే మోసుకు రమ్మనిచెప్పి, కొంతదూరం పోయాక తను బ్రహ్మలోకం వెళ్లాడుట. కావడి మోసుకుంటూ వెళ్తూవున్న ఎదుంబన్, కొంతదూరంపోయింతర్వాత, కావడిలో ఒకవైపు క్రిందకు వంగిపోయి, బరువుగా వున్నట్లు అనిపించగా, కావడి క్రిందకు దించి చూశాడట. కావడిలో శివగిరి వున్న వైపు క్రిందకు దిగి ఉండటం. ఆ కొండమీద సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు ఒకచిన్న

బాలుని ఆకారంలో కూచుని వున్నాడట. అతనిని దిగిపొమ్మని ఎదుంబన్ గద్దించాడుట. వెంటనే స్వామి ఒకదండ (గద)తో ఎదుంబన్ను కొట్టి చంపి వేశాడుట. ఇంతలో అక్కడకు తిరిగి వచ్చిన అగస్త్యుడు, విషయం తెలిసికొని, శాంతించవలసిందిగా స్వామిని ప్రార్థించాడట. అంతట స్వామి, శాంతించి ఎదుంబన్ను తిరిగి బ్రతికించడమే గాక, తను ఇకముందు ఆ రెండవ కొండమీదే వుంటానని, తనను దర్శించడానికి వచ్చేవారు ముందుగా ఎదుంబన్ దర్శనం చేసికొన్న తర్వాతనే, తనను దర్శిస్తారని వరం యిచ్చాడట. పళనిలో కొండమీదకు వెళ్లేమార్గం పక్కనే ఈ ఎదుంబన్ విగ్రహం వున్న మందిరం లాంటి ఆలయం వుంది. ఆలయం ఉన్న కొండను ఎదుంబన్ కొండ అంటారు.

అయితే కుమారస్వామి మొదట శివగిరి కొండమీద చేరటానికి ఒక ఇతిహాసం వుంది. ఒకసారి బ్రహ్మదేవుడు పరమేశ్వరుని దర్శనార్థం కైలాసం వచ్చాడు. ఆయన చేతిలో ఒక పండు వుంది. అది అపురూపమయిన బ్రహ్మజ్ఞానంతో నిండిన ఫలం అని చెప్పి పరమశివుని చేతిలో పెట్టాడట. ఆ సమయానికి అక్కడే వున్న ఇద్దరు పుత్రులలో ఎవరికి ఆ ఫలం ఇవ్వాలో అర్థంగాక, ఈ సమస్త విశ్వాన్ని ప్రదక్షిణం చేసి ముందుగా వచ్చినవారికి ఆ ఫలం ఇస్తానని చెప్పాడట. కుమారస్వామి వెంటనే, తన నెమలి సింహాసనం ఎక్కి బయలుదేరిపోయాడట. తన మరుగుజ్ఞు రూపంతో వేగంగా ప్రయాణించ లేని వినాయకుడు, తన తండ్రి చుట్టూ ప్రదక్షిణంచేసి, సమస్త విశ్వమూ పరమేశ్వరుని ప్రతి రూపమేగనుక, తను విశ్వప్రదక్షిణం చేసి వచ్చేసినట్లే అన్నాడట. అతని మాటలకు మెచ్చి ఆ ఫలం వినాయకునకు యివ్వగా, ఆయన దానిని తినివేశాడట. కొంతసేపటికి విశ్వప్రదక్షిణం పూర్తి చేసుకుని వచ్చిన కుమారస్వామి జరిగిన విషయం తెలిసికొని, కోపంతో ఒక మూలకుపోయి కూర్చున్నాడట. అప్పుడు పరమేశ్వరుడు కుమారుని బుజ్జగించి, సంపూర్ణమయిన బ్రహ్మజ్ఞానం మొత్తమూ నీలోనే యిమిడివుంది. కనుక నీకు జ్ఞానం చేకూర్చే మరో ఫలం ఎందుకు అని సర్దిచెప్పాడుట. అలా పరమేశ్వరుడు కుమారునితో, “బ్రహ్మజ్ఞాన ఫలానివి సాక్షాత్తునీవే” అన్న మాటలను క్లుప్తంగా, “ఫలానివి నీవే” అని ఉదహరించటంగామారి, కాలక్రమేణా “పళనీ” అయి రాసు రాసు ‘పళని’ అయింది.

ఈ ఆలయంలోని విగ్రహం, కుమారస్వామి నెమలి సింహాసనం మీద పద్మాసనం వేసుకుని కూర్చున్న చిన్న బాలుని రూపంలో వుంటుంది. కనుకనే ఈ స్వామిని “బాలసుబ్రహ్మణ్యం” అని ఉదహరిస్తూ వుంటారు. కుమారస్వామి ఎదుంబన్ ఒక దండంతో చంపాడు కనుక ఈయనకు “దండాయుధపాణి” అని గూడా పేరు.

భక్తులు ఈ స్వామివారికి పాలతో అభిషేకం చేయడం సంప్రదాయంగా వస్తున్న పద్ధతి. అందువల్ల చుట్టుప్రక్కలవారు వారి ఇంటినుంచే పాలు తెచ్చుకుంటూ వుంటారు. లేదంటే గుడి ఎక్కేమెట్ల మొదటనే వున్న దుకాణాలలో పాలు అమ్ముతారు. ఖరీదు మామూలుకన్నా రెట్టింపుపైనే వుంటుంది.

హోటల్ పేరు	ఫోన్ నెం. 04545	ఛార్జీలు
బైసన్ వెల్స్ జంగిల్ లాడ్జ్	04542-2240566	850-2450
హోటల్ తమిళనాడు	2241156	350-595

తమిళనాడులో శివమహాదేవునికి, ఆ స్వామి మహితపరివారమైన అర్థాంగి పార్వతీదేవి, పెద్దకుమారుడు గణేశుడు, చిన్న కుమారుడు సుబ్రహ్మణ్యుడు, వీరికి ఉన్న ప్రాచుర్యం, ప్రాధాన్యం, ప్రసిద్ధి ఇతర దైవాలకు, వారి కుటుంబాలకు లేదనడం అత్యుక్తికాదు - అత్యంత సహజోక్తి! అసలు తమిళప్రదేశమే పరమ పావనమైన విశాల శివక్షేత్రమని, ఇక ‘చిదంబరం’ అయితే సాక్షాత్తు ‘భూలోకకైలాసమే’ నని ఇక్కడి దివ్యజ్ఞానుల దృఢవిశ్వాసం! తమిళ మంటే శివమని, శుభమని, జ్ఞానమని, అమృతమని వారి నిశ్చితాభిప్రాయం! అందుకు తగినట్లుగానే తమిళ సీమలో అడుగడుగునా మనకు అనేక పెద్ద, చిన్న సుందర శివవరివారమందిరాలు గోచరమవుతాయి....అశ్రర్యానందాలను కలిగిస్తాయి.

శ్రీకృష్ణ భగవానుని ప్రకటన!

ఇక, ప్రత్యేకించి సుబ్రహ్మణ్యుని విషయానికివస్తే-చిన్నస్వామి అయిన ఈ ముద్దు మురిపాల ముగ్ధ మోహన స్వామికి ఘనమైన, గణనీయమైన చరిత్రే ఉంది. అన్నిటిని మించి-‘రుద్రాణాం శంకర శ్యామ్ని’ ఏకాదశ రుద్రులలో శంకరుడను నేనే-అని ‘శ్రీమద్భగవద్గీత’లో స్పష్టంచేసిన శ్రీకృష్ణభగవానుడు-అదే గీత, అదే ‘విభూతియోగం’ అధ్యాయంలో, తదుపరి శ్లోకంలో ‘సేనానీనా మహంస్కందః’ దివ్య సేనాపతులలో దేవ సేనానాయకుడైన స్కందుడను-అనగా కుమారస్వామిని నేనే- అని విస్పష్టంగా వెల్లడించడం గమనార్హం! భగవానుని ఈ ప్రకటనలలోని అంతరార్థం రూపాలు వేరైనా పరబ్రహ్మం ఒక్కడే, నామాలు భిన్నమైనా పరమాత్మ ఒక్కడే అనే సత్యాన్ని సర్వులకూ తెలియజెప్పడమే!

కుమార ఆవిర్భావ కథ :- సుబ్రహ్మణ్యుని పేర్ల విషయానికి వస్తే అవి చాలా చాలానే ఉన్నాయి. కుమార, కుమరన్, కుమారస్వామి, స్కంద, పణ్మంగం, శరవణ, శరవణన్, గుహ, గుహన్, మురుగ, మురుగన్- ఇలా ఎన్నిపేర్లే....ఎన్ని

ప్రసిద్ధులో! సుబ్రహ్మణ్య స్తుతిలో ‘సుబ్రహ్మణ్యం నదీపుత్రం’ అని, అందులోనే ‘శివ సుతం’ అని, స్వామీ అష్టోత్తరశతనామావళిలో ‘పార్వతీప్రియ నందనాయ’ అని, ‘గంగా సుతాయ’ అని పేర్కొనడం జరిగింది! విశేషం ఏమంటే పరాశక్తి అయిన పార్వతీమాత పావన గంగారూపిణియై ఉన్న తరుణంలో కుమారుని ఆవిర్భావం సంభవించింది! అందుకే ఈ వివరణ అవసర మయింది. అసమాన దేవసేనాపతి, తారకాసుర సంహారకుడు అయిన స్వామిని ‘శక్తిధరుడు’గా అష్టోత్తరంలో చెప్పినప్పటికీ - స్తుతిలో మాత్రం కుమారుడు ‘పాశం ధనుశ్చక్రం-వజ్రం శక్తి మసించశూల’ అంటూ షణ్ముఖుడు అనేకమైన దివ్యాస్త్ర శస్త్రసంపన్నుడని, అద్వితీయ శక్తిసామర్థ్య సంయుతుడని కీర్తించడం జరిగింది.

భక్తివత్సలుడు :- ఇక, భక్తులు కోరిన వరాలను ప్రసాదించడంలోను, వారిని కంటికిరెప్పలా కాపాడటంలోను మురుగన్ కి మురుగనే సాటి అని తమిళనాడు వాసులు నొక్కి వక్కాణిస్తారు... ఈ సందర్భంగా ఎన్నో సంఘటనలను ఏకరువు పెడతారు. మానికవాసగర్, తిరునావుక్కరసార్, అప్పార్, సంబంధార్ వంటి మహిత సాధుపుంగవులు, భక్తకవులు అయితే - స్కందుని ఉదార సంపదను, మహిమలను ప్రశంసిస్తూ ఎన్నెన్నో మధురగీతాలను రచించి, గానంచేసి తమిళసీమలో విస్తృతంగా ప్రచారం చేశారు.

శరవణుడు సర్వశుభకరుడని, అక్షయ ఫలప్రదాత అని, రోగనాశకుడని, వంశవృద్ధి కరుడని - అష్టోత్తరంలో వెల్లడించడం జరిగింది. స్వామి వంశవృద్ధి కరుడని, కనుకనే ఎక్కువమంది ఆయనకు వివాహానిధికి, సంతాన ప్రాప్తికి, ఈ విషయాలలో సకల దోషనివారణకుగాను ప్రత్యేక వ్రతాలు, నోములు, పూజలు చేస్తారు. నియమ నిష్ఠలతో ప్రార్థనలు గావిస్తారు.

‘పళని’ పేరు ఎలా వచ్చింది :- తమిళనాడులో సుబ్రహ్మణ్య స్వామిగల వైభవ ఆలయాలలో ‘పళని’ ప్రముఖమైనది. ఈ పుణ్యనామం వెనుక ఓ ఆసక్తికరమైన పురాణగాథ ఉంది. శివదేవుడు ఒక సందర్భంలో తన ఇరువురు ప్రియపుత్రులైన గణేశుని, కుమారుని పిలిచి, యావత్తు విశ్వాన్ని వారిలో ఎవరు ముందుగా ప్రదక్షిణ చేసి వస్తారో వారికి ఒక అద్భుతమైన ఫలాన్ని ఇస్తానని చెబుతారు. వెంటనే కుమారస్వామి నెమిలి వాహనం ఎక్కి విశ్వాన్ని చుట్టి రావడానికి బయల్దేరుతాడు. తన వాహనవేగం ఏమిటో బాగా తెలిసిన వినాయకుడు కొద్దిసేపు యోచనచేసి, విశ్వరూపుడైన తన తండ్రి శివదేవుని చుట్టూ అత్యంత భక్తిశ్రద్ధలతో ప్రదక్షిణగావించి ఆ అద్భుత ఫలాన్ని పొందుతాడు!

త్వరత్వరగా విశ్వప్రదక్షిణం పూర్తిగావించుకొని వచ్చిన సుబ్రహ్మణ్యస్వామి జరిగిన సంగతి తెలుసుకొని అలుగుతాడు. అది చూసి శివదేవుడు జాలిపడి

‘అన్నయ్యకు ఇచ్చిన ఫలం గురించి నీకెందుకు చింత! నీవే ఒక అద్భుత ఫలానివి ‘పలం-ని’ నీ పేరిట ఒక సుందర, మహితపుణ్యక్షేత్రం ఏర్పడేటట్లు అనుగ్రహిస్తున్నాను. అది నీ సొంత క్షేత్రం. అక్కడికి వెళ్ళి నివాసం ఉండు’ అంటూ కుమారుని బుజ్జగించాడు. అపురూపమైన వరం ప్రసాదించాడు! దాంతో వైభవమైన ‘పళని’ రూపు దిద్దుకుంది. అది కుమారుని విశిష్ట నివాస క్షేత్రమయింది.

మురుగన్ కొండ :- పళనిలోని మురుగన్ ఆలయం సహజ సిద్ధమైన ప్రకృతిశోభలతో విలసిల్లే కన్నులపండువైన కొండపై నిర్మితమైంది. దీనిని ‘మురుగన్ కొండ’ అని కూడా అంటారు. ఆలయ సందర్శనకు 659 మెట్లను ఎక్కవలసి ఉంది. అంతశక్తిలేని వారి కోసమై ‘ఏరియల్ రోప్-వే’ ఏర్పాటుచేశారు. గిరి ప్రదక్షిణకోసమై కొండ చుట్టూరా చక్కని రోడ్లు వేశారు. సాధారణంగా భక్తులు ముందు గిరి ప్రదక్షిణచేసి ఆ తర్వాత కొండ ఎక్కుతారు.

కొండ ఎక్కడానికి వీలుగా ఏర్పాటు చేసిన మెట్లను స్వామిభక్తులు నిర్మింప జేశారు. మెట్లపై దాతల పేర్లు చెక్కబడి ఉన్నాయి. స్వామి దివ్యనామాలను తనివితీరా స్మరించు కుంటూ భక్తులు ఈ మెట్లను ఎక్కుతారు! దోవలో వ్యాపురి కోమన్ మంటపం, కుమారవడివేలార్ మందిరం, ఇదుంబన్ కోయిల్ ఉన్నాయి. సమీపంలోనే కుంపిని మయిల్వేల పుడసామి ఆలయం ఉంది. ఈ ఆలయాన్ని ఈస్టిండియా కంపెనీవారు తమసంస్థను అంతర్గత సంక్షోభంనుంచి కాపాడి నందుకు స్వామికి కృతజ్ఞతగా నిర్మింపజేసి సమర్పించుకున్నట్లు తెలుస్తోంది.

సుందర ప్రకృతి దృశ్యాలు :- మెట్లన్నీ ఎక్కి కొండపై భాగం చేరగానే చుట్టూరా కనిపించే సుందరప్రకృతి దృశ్యాలు మనసును పులకరింప జేస్తాయి..... అలసటను పూర్తిగా పోగొడతాయి... నూతనోత్సాహాన్ని నింపుతాయి. తొలిగా మనకు మనోహరమైన రాజగోపురం దర్శనమిస్తుంది. అయిదు అంతస్తులతో 63 అడుగుల ఎత్తుగల ఈ కళాత్మకగోపురం సందర్శకులను ఎంతగానో అలరిస్తుంది.

గోపురద్వారంగుండా కాస్త ముందుకు వెడితే వరవేల్ మంటపం గోచరమవు తుంది. ఈ మంటపస్తంభాలు సుందరమైన శిలాచిత్రాలతో మంత్రముగ్ధులగావిస్తాయి. ఈ మంటపం తర్వాత నవరంగ మంటపం ఉంది. ద్వారం వద్ద అటు, ఇటు 5 1/2 అడుగుల ఎత్తుగల ద్వారపాలకుల విగ్రహాలు ఆకర్షణీయంగా తీర్చిదిద్దారు. స్వామి దర్శనంకోసం భక్తులు ఈ మంటపంలో బారులు తీరి నిలబడతారు.

ఔషధ గుణయుక్త విగ్రహం :- గర్భగుడిలో ప్రతిష్ఠితమైన కమనీయ కుమారస్వామి విగ్రహం 18మంది సిద్ధులలో ప్రముఖుడైన భోగార్ పర్యవేక్షణలో రూపొందింపబడిందని, ఇది ఔషధగుణాలు కలిగిన అపురూప విగ్రహమని విజ్ఞులు చెబుతారు. దీనిని 'నవపాషాణం' అనే విశేషమైన శిలను మలచి తయారుచేశారని, ఇందులో శక్తిమంతమైన మూలికా పదార్థాలను నిక్షిప్తం చేశారని అంటారు. అయితే ఇందుకు ఏ విధమైన ప్రత్యేక ప్రక్రియను అనుసరించారో, అనుసంధానం చేశారో ఆ వివరాలేవీ ఇంతవరకు తెలియరాలేదు. ఈ సందర్భంగా మరో విశేషం ఏమంటే- కొన్ని ప్రత్యేకమైన మూలికల కోసమై భోగార్ తన ఆప్తశిష్యుడైన పులిపానిని చైనాదేశం పంపించి అక్కడినుంచి వాటిని తెప్పించారని అంటారు.

ఈ విగ్రహం విశిష్టత ఏమంటే- స్వామి పూజల సందర్భంగా ధూప, దీప సమర్పణల సమయాలలో వెలువడే ఉష్ణానికి విగ్రహంలోని సునిశితమైన మూలికా పదార్థం క్రియాశీలమై ఒక విధమైన వాయువులను వెడల గ్రక్కుతుందని, వాటిని పీల్చినవారికి కొన్ని వ్యాధులకు సంబంధించిన దోషాలు హరించుకుపోయి ఆరోగ్యవంతులవుతారని పెద్దలు చెబుతారు! శిలలజాతి, మూలికాపదార్థ మిశ్రవణం వేరయినప్పటికీ ఇటువంటి ఔషధ గుణయుక్తమైన విగ్రహాలు గురువాయూరు శ్రీకృష్ణ మందిరంలోను, కొడైకెనాల్ సమీపంలోగల పూంపరైలోని ఆలయంలోను ప్రతిష్ఠితమై ఉన్నాయని విజ్ఞుల విశ్వాసం!

కోరిన వరాలనిచ్చే దేవుడు :- మూలస్థానంలో కొలువుదీరిన కుమారస్వామి బహుఉదారస్వామిగా, భక్తజన సంరక్షకుడుగా, కోరిన వరాల ప్రసాదించే కొండంత దేవుడుగా అపురూప దివ్యదర్శన భాగ్యాన్ని అందజేస్తారు. తన్మయత్వం కలిగిస్తారు. అపరిమిత ఆనందాన్ని సమకూర్చుతారు!

స్వామిదర్శనార్థం ప్రతిరోజు అధిక సంఖ్యలో భక్తులు వస్తారు. కృత్రికా సూనుడైన కుమారునికి ప్రతినెల కృత్రికా నక్షత్రంనాడు ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహిస్తారు. ఆషాఢ కృత్తిక సందర్భంగా విశేష వైభవ ఉత్సవాన్ని అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులతో జరుపు తారు. ఈ ఉత్సవాన్ని తిలకించడానికి తమిళనాడు నలుమూలల నుంచేగాక- దేశం లోను, విదేశాలలోనుగల సుబ్రహ్మణ్యస్వామి భక్తులు గణనీయ సంఖ్యలో తరలివస్తారు! ఉత్సవసమయంలో మురుగన్ కొండ ఉజ్వల దీపకాంతులతో మెరిసిపోతూ మరపురాని మధురానుభూతులను ప్రాప్తింపజేస్తుంది.

(మట్టెగుంట రాధాకృష్ణగారి సౌజన్యముతో)

మోహన్ పబ్లికేషన్స్, కోటగుమ్మం, రాజమండ్రి -1.

శ్రీ కుక్కె సుబ్రహ్మణ్య - కర్ణాటక

శ్రీ కుక్కెసుబ్రహ్మణ్య క్షేత్రం సుల్లియా తాలూకాలో దక్షిణ కన్నడ జిల్లాలో పుత్తూరుకు 32 మైళ్ళు సకిలేశ్వర్ కు 50 మైళ్ళు దూరంలో వున్నది. ఆదిశంకరుడు ఇక్కడికి వచ్చినట్లుగా శంకర విజయంలో వున్నది. శంకరులు సుబ్రహ్మణ్య భుజంగ స్తోత్రంలో 'భజేకుక్కులింగం' అని ప్రస్తుతించడం వలన ఈక్షేత్రాన్ని పూర్వం కుక్కె పట్టణమని పిలిచేవారని తెలుస్తోంది. పూర్వం 12వ శతాబ్ది నాటికి ఈ దేవాలయం హోయసల బల్లాల రాజుల అధీనంలో వుండేది.

పరశురామ సృష్టిలోని పుణ్యక్షేత్రం సుబ్రహ్మణ్య, దారి మార్గమంతా అరణ్యప్రదేశమే. ఇక్కడ వర్షాలు ఎక్కువ. కుమార్తారానదీ తీరాన వున్నది. ఇక్కడ సంతానార్థం నాగప్రతిష్ఠలు చేస్తారు. ఇక్కడి పూజాదికాలు వైఖానస ఆగమ శాస్త్రప్రకారంగా జరుగుతాయి. కార్తీక బహుళ ద్వాదశి నుండి మార్గశిర శుక్ల పూర్ణిమ వరకు సుబ్రహ్మణ్య దేవాలయంలో ఉత్సవాలు జరుగుతాయి.

ఇక్కడ కుమారస్వామి, దేవసేన, వాసుకి, కుక్కెలింగరూపంలో శివుడు పార్వతితో కలిసి వెలసి వున్నారు. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని ఆలయం విశాలమైనది. ఆవరణ కూడ చాలా పెద్దది.

ఈ క్షేత్రానికి సంబంధించిన కథ ఒకటి వున్నది. కశ్యపుని భార్య అదితి. దేవతలు ఆడుకుంటూంటే పరవశురాలై చూస్తూ అసిత మహర్షి రాకని గమనించలేదు. ఆగ్రహించిన ఋషి శాపఫలితంగా నిశితాశిని అనే రాక్షసిగా జన్మించి తామాసురుణ్ణి వివాహమాడింది. తామాసురుడు వేదాలను దొంగిలించి సముద్రంలో దాగినాడు. మత్స్యవతారుడైన విష్ణువు రాక్షసుని సంహరించాడు. తర్వాత నిశితాశిని ధారానదిని చేరి స్నానం చేయగానే ఆమెకి శాపవిమోచనం అయింది. ఈ క్షేత్రంలో వాసుకిని మూడు దినాలు పూజించి అదితిదేవి తన భర్తను చేరింది. అప్పుడు కశ్యపుడు అదితిదేవితో సుబ్రహ్మణ్యక్షేత్ర మహిమను గూర్చి యిలా చెప్పాడు. కృతయుగంలో మహర్షులు ఇక్కడ సిద్ధి పొందారు. పరశురాముడు క్షత్రియ నిర్మూలనం తర్వాత ధారానదీ స్నానంవల్ల మాతృహత్యా పాతకం నుండి విముక్తి పొందాడు. "సాంబుడు కుష్మరోగం నుంచి ఇక్కడే విమోచనం పొందాడు. ఇదీ ఈ క్షేత్రంలోని మహిమ విశిష్టత.

ఈ ఆలయంలో ఉదయం 5 గంటలకు సుప్రభాతం, నాదస్వరం వినిపిస్తాయి. తర్వాత అభిషేకం, పవమాన రుద్రసూక్తంతో జరుగుతుంది. దేవస్థానం వారి ఆవును తీసుకుని వచ్చిన తర్వాతనే నివేదన జరుగుతుంది.

నైవేద్యం ఆవుకి యిచ్చిన తర్వాత హారతి యిస్తారు. గోపూజ అనంతరం సహస్రనామార్చన సన్నాయిమేళం మ్రోగుతుండగా జరుగుతుంది. దీన్ని కోలాలు సహస్రనామ పూజ అంటారు. మైసూరు మహారాజు తరపున నిర్వహిస్తారు. దీని తర్వాత తొమ్మిది అవసరపూజలు, ఋగ్వేద, యజుర్వేద పారాయణలు జరుగుతాయి. పది గంటలకు పంచామృతాభిషేకం, సహస్రనామార్చన, నాద స్వరం తర్వాత మహానివేదన. అన్నం, తీపి పదార్థాలు, పాయసం, పళ్లు, నేయి, తాంబూలం సమర్పిస్తారు. తర్వాత మహాపూజ జరుగుతుంది. రథ, చక్ర, కూర్మ, మహా మంగళారతులిస్తారు. గంటలు మ్రోగుతుండగా భక్తులు దర్శనం చేసుకుంటారు. ఇది మహాపూజ, అర్చకుడు శంఖంలో తీర్థాన్ని భక్తులమీద చల్లుతారు. సాయంకాలం హారతి, దీపతిగసేవ ఆ తర్వాత సహస్ర నామార్చన దాని తర్వాత మళ్లీ శంఖతీర్థం చల్లుతారు. మంత్రార్చన సమయంలో మైసూరు మహారాజు వారిని ఆశీర్వదిస్తారు.

సుబ్రహ్మణ్యాలయానికి తూర్పువైపు నుంచి ప్రవేశం, భక్తులు వెనుక నుంచి వచ్చి విగ్రహానికి ముందుకువచ్చి ఆరాధిస్తారు. విగ్రహానికి ముందు గరుడ స్తంభం వుంటుంది. స్తంభం దాటాక అంతరప్రాకారం. దాని తర్వాతలోని ప్రాకారం, ఆ తర్వాత గర్భగుడి వుంటుంది. ఎత్తైన పీఠం మీద షణ్ముఖుడు, వాసుకి కొంచెం క్రిందుగా శేషుడు వుంటారు. ప్రతిరోజూ పంచామృతాభిషేకం జరుగుతుంది. మకర సంక్రాంతి నాడు కుక్కె లింగస్వామి రథయాత్ర వుంటుంది. గుడికి దక్షిణంగా భైరవుని గుడి వుంటుంది.

కపాలేశ్వరుని షణ్ముఖస్వామి ప్రతిష్ఠించాడని చెబుతారు. ఉమా మహేశ్వరులు, సూర్యుడు, అంబిక, విష్ణు, గణపతులు లోపలి ప్రాకారపు గోడవద్ద దర్శనమిస్తారు. ఇది నారద ప్రతిష్ఠ అంటారు. మధ్వాచార్యులు, లక్ష్మీనరసింహ దేవతలను దక్షిణపు దిక్కుగా ప్రతిష్ఠించినారట.

11వ శతాబ్దినాటి హోయసల బల్లాలరాజు విగ్రహం ఇక్కడ వున్నది. ఇంకా ద్వైత సంప్రదాయానుసారం మధ్వుల మఠం కూడ ఇక్కడ వున్నది. శృంగేరి మఠం వున్నది. గుడి కెదురుగా దర్పణ తీర్థాన్ని చూడవచ్చు. ఒక 100 మీ. దూరంలో ఆది సుబ్రహ్మణ్యగుడి వున్నది. ఇక్కడ ఒక పెద్దపుట్ట వుంటుంది. ఇది చాలా చిన్న మందిరం. దర్పణ తీర్థం ఒడ్డున 300 మీ. దూరంలో రుద్రపాదాలున్నాయి. రాతిమీద అడుగుల ముద్రలు చూడవచ్చు. ఇక్కడ నదిపేరు కుమార ధారానది. కుమారస్వామిని మహాసైన్యాధిపతిగా అభిషేకించినందువల్ల ఈ నది కుమారధార అని పేరు పొందింది. ఈ కుమారధారకి రెండు కి.మీ. దూరంలో మత్స్యతీర్థం వున్నది. ఇక్కడ అవబృధ

స్నానం జరుగుతుంది. గుడి నుండి ఒకమైలుదూరంలో అగ్రహార సోమనాథ గుడివున్నది. ఇక్కడ పంచమతీర్థం కూడా వున్నది. ఇది 30 కి.మీ. దూరంలో వున్నది. దూరం నుంచి ఒకటిగానే కనబడినా మూడు శిఖరా లున్నాయి. వీటిని శేషపర్వతం, సిద్ధపర్వతం, కుమారపర్వతం అంటారు. కుమార పర్వతం శేషుడి ఏడు తలలుగా కనిపిస్తుంది. ఈ పర్వతం మీదనే రెండు అడుగుల (పాదాల) ముద్రలున్నాయి. ఇక్కడి శిలలు షణ్ముఖాలతో వుంటాయి. వీటిని ఇళ్ళకు తెచ్చుకుని పూజ చేసు కుంటారు.

(శ్రీ గోటేటి గౌరీసరస్వతిగారి సౌజన్యముతో)

సుబ్రహ్మణ్య ఉపాసన మంత్రములు

1. ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం సం శరవణభవాయ స్వాహా !
2. ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం ఏం ఈం నం లం సౌః శరవణభవ
3. ఓం హ్రీం సౌం శరవణభవ సౌం హ్రీం ఓం
4. ఓం హ్రీం విరూపాక్షాయ రుద్రాయ శరవణభవాయ నమః
5. ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం ఏం ఈం నం లం సౌః శరవణభవ
6. ఓం శ్రీం హ్రీం క్లీం ఇం ఈం ణం స్వాం శరవణ భవాయ (దేహిమే తనయం స్వాహా)
7. ఓం శరవణభవాయ హ్రీం నారాజాయ మమదేహి సర్వవంశ్యాది రోగాన్ నాశయ నాశయ వజ్రదేహం కురు కురు సంతానోత్పత్తి దేహి దేహి సకలకార్యాణి సాధయ సాధయ ఫట్ స్వాహా !
8. తత్పురుషాయ విద్మహే శిఖిర్ధ్వజాయ ధీమహి తన్నో స్మందః ప్రచోదయాత్.

గత 20 సం॥రాలుగా నిరాటంకముగా శ్రీసాయి తత్వ ప్రచారం చేస్తున్న ఏకైక మాసపత్రిక
స్థాపితం : 1985 (ప్రమా నిన్నుపేక్షింతునా?)

ఓమ్ శ్రీ సాయిరామ్

శ్రీ సాయిబాబా తత్వ ప్రచార మాసపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు : గురుదేవులు శ్రీ ఆదిపూడి మోహనరావు మహారాజ్ గారు
గౌరవ సంపాదకులు : శ్రీమతి ఆదిపూడి దుర్గాంబ మోహనరావు గారు
డా॥ ఆదిపూడి సాయిరామ్ గారి గౌరవ సంపాదకత్వంలో...

మీకు పరిచయం కలిగిన శ్రీసాయి భక్తుల చిరునామాలు ఒకపోస్టు కార్డుపై వ్రాసి ఈ క్రింది
అడ్రెస్ కు పంపించినచో వారికి "ఓం శ్రీసాయిరామ్" మాసపత్రిక ఉచితంగా పంపబడును.

శాశ్వతనిధి సభ్యులకు విశేషము

- పోషకులు** : 1. రూ. 1,116/- కట్టినవారికి 36 గ్రంథములు (చిన్నవి) పోస్టు ద్వారా అందజేయబడును. 2. అంతేకాక వారి ఫోటో కృతజ్ఞతతో ప్రచురించబడును.
- రాజపోషకులు** : 1. రూ. 2,116/- కట్టినవారికి 48 గ్రంథములు (చిన్నవి) పోస్టు ద్వారా అందజేయబడును. 2. అంతేకాక వారి కుటుంబసభ్యులు ముగ్గురువి జాతకములు పరిశీలించి జాతకచక్రములు మరియు పరహార క్రియలు ఉచితముగా అందజేయబడును. వారి ఫోటో కృతజ్ఞతతో ప్రచురించబడును.
- మహారాజపోషకులు** : 1. రూ. 3,116/- కట్టినవారికి 63 గ్రంథములు (చిన్నవి) పోస్టు ద్వారా అందజేయబడును. 2. అంతేకాక వారి కుటుంబసభ్యులు 5గురువి జాతకములు పరిశీలించి జాతకచక్రములు మరియు పరహార క్రియలు ఉచితముగా అందజేయబడును. వారి ఫోటో కృతజ్ఞతతో ప్రచురించబడును.
- జీవిత సభ్యత్వం** : రూ. 540/- మాసపత్రికకు ఒకసారి రుసుము చెల్లించినవారికి శ్రీసాయి సచ్చరిత్ర, శ్రీ గురుచరిత్ర (బైందులు) ఉచితముగా అందజేయబడును.
- ఇందులో** : శ్రీ సాయిబాబా సందేశములు, కీర్తనలు, పద్యములు - శ్రీ సాయినాథుని గూర్చి పరిశోధనాత్మక వ్యాసములు-మహాత్మ్యం, యోగుల, అవధూతల, సిద్ధపురుషులచరిత్రలు, వారి లీలలు-శ్రీసాయి ఆస్థాత్తర శతనామ భావార్థము-శ్రీదత్తాత్రేయ అవతార పరంపరలీలలు-పాఠకుల స్పందన-పుణ్యక్షేత్రముల ప్రాశస్త్యం మరియు పండుగల ప్రాధాన్యత-ఆధ్యాత్మిక సందేహములకు "సాయిప్రశ్న" ద్వారా స్వామి మధుసూదన సరస్వతి గారి సమాధానములు-పాఠకులకు "మాప్రశ్న" ఉత్తమమైన జవాబుకు బహుమతి-ప్రత్యక్షముగా శ్రీసాయిని సేవించిన భక్తుల అనుభవములు - సమాధి అనంతరము శ్రీ సాయిలీలలు - ఈ నెలలోని పండుగలు - ధ్యానము, పూజ, జపము, యోగము మొదలగు సాధనా పద్ధతులపై వ్యాసములు - ప్రశ్నావళి-శ్రీసాయి భక్త శిఖామణుల పరిచయము. ఇంకా ఎన్నో విశేషాంశములతో ప్రతినెలా వెలువడుతుంది. శ్రీ సాయిభక్తులు చదివి ఆనందం పొందవలసినది.

స్వస్యుగా నేరంః!

నేర్పింనుంః !!

చందా వివరములు

సంవత్సరచందారూ. 54/-

2 సంవత్సర చందారూ. 100/-

జీవిత చందారూ. 540/- (5వాయిదాలో చెల్లించవచ్చును)

దయచేసి తమ చందాలు

ఎం.ఓ. ద్వారాగానిలేదా డి.డి. ద్వారాగాని పంపించవలెను.

కె.రామకోటేశ్వరరావు, కార్యదర్శి,
4-7-84, కొరిటిపాడు, గుంటూరు-7.

మీ అదృష్ట రత్నమును ధరించండి

నవగ్రహారాధన రచయిత, జ్యోతిష్కులు, పంచాంగకర్త, పరిశోధకులు శ్రీ ఆదిపూడి వేంకట శివసాయిరామ్ గారి ద్వారా తమ జాతక ఫలితములు తెలుసుకొనగోరువారు యీ క్రింది వివరములను వ్రాసి పంపగలరు.

1. పేరు 2. జన్మతేదీ (నెం, సం॥) 3. జన్మ సమయం (పగలు/రాత్రి), 4. జన్మస్థలం (జిల్లాపేరు)

మీ అద్రసుతో 250/- ఎం.ఓ ద్వారా పంపినచో వారికి ధరించవలసిన ఉంగరము, రుద్రాక్ష, అదృష్టసంఖ్య, వారము, దైవము, మొదలగు విశేషాంశములు తెలుపుచూ జాతక చక్రము పుస్తక రూపములో అందజేయబడును.

సాయి జ్యోతిషవాణి

4-7-84, కొరిటిపాడు,
గుంటూరు-7.

రుద్రాక్షలు కావలసిన వారు

1. ఏకముఖ (అర్ధచంద్రకారము) చంద్రముఖి, 2. ద్విముఖి, 3. త్రిముఖి, 4. చతుర్ముఖి, 5. పంచముఖి, 6. షణ్ముఖి, 7. సప్తముఖి, 8. అష్టముఖి, 9. నవముఖి, 10. దశముఖి, 11. ఏకాదశముఖి, 12. ద్వాదశముఖి, 13. ముఖాలరుద్రాక్ష 14. 14 ముఖాల రుద్రాక్ష, 15. గౌరిశంకర రుద్రాక్షలు

మరియు రుద్రాక్ష మాలలు అన్ని రకముల సైజులు కావలసిన వారు ఆర్ధరుపై నిజమైన రుద్రాక్షలు. హరిద్వార్ నుంచి తెప్పించబడును. కావలసిన వారు ఈ క్రింది అద్రసుకు వ్రాసి సంప్రదించగలరు. పైకము పంపినవారికి రుద్రాక్షలు కొరియర్ ద్వారా అందజేయబడును.

ఓం శ్రీ సాయిరామ్ బ్రహ్మ

డోర్ నెం. 45-48-6/2, అబిద్ నగర్, అక్కయ్యపాలెం,
విశాఖపట్టణం - 16. ఫోన్ : (0891) 2765066

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

1. ప్రతకథలు - పూజలు

శ్రీ వినాయక ప్రతం	వెల రూ. 5	నాగేంద్ర స్వామి పూజ	9
శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజా-పుణ్యాహవాచనం	20	సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	9
శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజ (కాశీపాకక్షేత్రమాహాత్మ్యంతో)	9	రామదేవుని కథ	9
లక్ష్మీగణపతి పూజాకల్పం	...	శివదేవుని కథ	9
వరలక్ష్మీ ప్రతం	5	విష్ణుపూజ (విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రసహితం)	9
కేదారేశ్వర ప్రతం	5	శ్రీకృష్ణ పూజ, గోపూజ	9
త్రినాథ ప్రతం(కలర్)	5	లక్ష్మీనరసింహపూజ	9
త్రినాథప్రతం(సాదా)	3	రాఘవేంద్రపూజ	9
క్షీరాబ్ధి ప్రతం	5	విశ్వకర్మపూజ	9
మంగళ గౌరీప్రతం	9	శనైశ్వరపూజ	9
వైభవలక్ష్మీ ప్రతం ఫోటో యంత్రంతో	15	వేంకటేశ్వరపూజ	9
శ్రీలక్ష్మీ కుబేర ప్రతం (ఫోటో యంత్రంతో)	15	బ్రహ్మంగారి నిత్యపూజ	9
కనకమహాలక్ష్మీ ప్రతం (కామేశ్వరీపాటతో)	15	సూర్య నిత్యపూజ	9
సంతోషిమాతా ప్రతం	15	సపగ్రహ నిత్యపూజ	9
ఏదు శనివారాల ప్రతం	15	సకలదేవతా అష్టోత్తర శతనామావళిపూజ	9
సత్యనారాయణప్రతం	15	పంచాయతన పూజ	45
శ్రీ సువర్చలాహనుమద్దీక్ష	15	రుక్మిణీ కల్యాణం	15
శివదీక్ష	9	అష్టనాగపూజ	30
మార్గశిర లక్ష్మీనారాలప్రతం	...	ఏ దేవునికి ఏవుష్ణాలతో పూజించాలి?	30
శ్రీ వేంకటేశ్వర (దీక్ష) గోవిందమాల	...	ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	30
కాత్యాయనీ ప్రతం	15	ఏదేవునికి ఏవిధముగాదీపారాధనచెయ్యాలి?	30
సౌభాగ్య గౌరీప్రతం	15	ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	30
తిరుప్పావై (ధన్వంతరీసప్రతం)	30	సంకష్టహరచతుర్థి శ్రీమహాగణపతి ప్రతం	20
స్త్రీల ప్రతకథలు	25	పంచముఖ ఆంజనేయనిత్యపూజ	15
స్త్రీలప్రతకథలు:స్థూలాక్షరి(నేదుసూరింగంగాధరరావుగారి)	45	హనుమద్ ప్రతం	30
స్త్రీలపాటలు (కామేశ్వరీపాటతో)	27	28 ప్రతములు	99
సర్వదేవతా పూజావిధానం	15	పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	30
ఆరుప్రతాలు	25	కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150
ధన్వంతరీ ప్రతకల్పం	9	కలశపూజలు (విడివిడిగా)	150
రాహుకాలంలోదుర్గాదేవీపూజా	9	ఉమామహేశ్వర ప్రతం	30
పార్వతీ నిత్యపూజ	9	2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు	
తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు	9	శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	31
శ్రీ చక్రపూజ	9	సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	99
శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్	9	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళి: (63)	20
శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)	30	విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రొన్)	20
లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	9	లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్(క్రొన్)	30
శ్రీలలితా నిత్యపూజ(లలితాసహస్రనామస్తోత్రంతో)	9	లలితా సహస్రనామములు	18
శ్రీ గాయత్రీ నిత్యపూజ	9	లక్ష్మీ సహస్రనామములు	18
అన్నపూర్ణ నిత్యపూజ	9	దుర్గా సహస్రనామములు	18
శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ నిత్యపూజ	9	ఆంజనేయ సహస్రనామములు	18
శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	9	శివ సహస్రనామములు	18
మహిషాసుర మర్ధినీపూజ	9	విష్ణు సహస్రనామములు	18
రాజరాజేశ్వరీ నిత్యపూజ	9	గణపతి సహస్రనామములు	18
శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	9	సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	18
కాలభైరవ నిత్యపూజ	9	గాయత్రీ సహస్రనామములు	18
శివపూజ	9	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	18
వీరభద్ర పూజ	9	శ్రీరామా సహస్రనామములు	18
ఆంజనేయ నిత్యపూజ	9	లక్ష్మీనృసింహసహస్రనామములు	18
		సరస్వతి సహస్రనామములు	18

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.

లక్ష్మీగణపతి సహస్రనామములు	18	హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	9
సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	18	దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	9
శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	18	పంచముఖఆంజనేయస్తోత్రమ్	9
మణిద్వీపవర్ణన (పెద్దది)	18	దండక రత్నాలు	9
సంద్యాపందనం	18	ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు-పంచారామాలతో	9
మంత్రపుష్పమ్	18	శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	9
హనుమాన్ చాలీసా	7	పంచ అధర్వణ శీర్షములు	9
(పాకెట్) మణిద్వీపవర్ణన	7	ప్రార్థనా శ్లోకములు	9
ఆరు చాలీసాలు	9	గణపతి స్తోత్రమాల	9
శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	7	శ్రీ గురుగీత	9
వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	7	సర్వదేవతా కవచములు	9
ఆరుదండకాలు	5	సర్వదేవతా అష్టకములు	9
వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5	హిందూ సంస్కృతినంప్రదాయాలు	9
అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	7	విష్ణు స్తోత్రమాల	9
దేవిఖడ్గ మాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్ధినీ స్తోత్రంతో)	7	దేవీ స్తోత్రమాల	9
నమశ్శివాయ గేయామృతం	5	శివస్తోత్రమాల	9
బాలాత్రిపుర సుందరీ స్తోత్రకదంబం	81	విష్ణు స్తోత్రములు	9
సుందరకాండ (పాకెట్)	9	భర్తృలహరి సుఖాషితాలు	9
భగవద్గీత మూలం	18	నవవిధ భక్తిమార్గాలు	9
రామరక్షాస్తోత్రమ్	18	నవదుర్గులు	9
స్తోత్ర రత్నావళి	30	దశమహావిద్యలు	9
పురాణపందలలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్ (మినీ)	8	తిరుపతి వెళదాం	9
పురాణపంద లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్ (మినీ)	8	నవగ్రహస్తోత్రమాల	30
పురాణపంద విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	8	మహాన్యాసమ్	30
పురాణపంద ఆదిత్య హృదయం	8	సుందరకాండ గానామృతం	30
మంత్రపుష్పం (మినీ)	8	సంధ్యా వందనం (పెద్దది)	30
శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	30	పురాణపంద రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం	
కుజదోషం	9	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	36
కాలసర్ప దోషం	9	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	36
మీ అప్పులు తీరాలా?	9	స్థూలాక్షరిలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	81
దృష్టిదోషాలు నివారణ	9	మూకపంచశతీ	81
సర్వదేవతా ధ్యానశ్లోకములు	9	పురాణపందవారి సౌందర్యలహరి	
పంచసూక్తములు	9	(శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	108
సంధ్యావందనం	9	గోమాతపూజావిధానము	7
శ్రీరామదూతంశిరసానమామి(తాత్పర్యంతో)	9	ఆనందసిద్ధి - శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108
రుద్రసమకమ్-చమకమ్	9	3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు	
మన్యుసూక్త-మంత్రపారాయణం	9	శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర	99
గాయత్రీమంత్రాలు	9	సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	99
పంచరత్న స్తోత్రాలు	9	బొమ్మల గురుచరిత్ర	...
కరాచలంబ స్తోత్రాలు	9	బొమ్మల సాయిచరిత్ర	...
దశావతార స్తోత్రాలు	9	బాలలబాబా శ్రీ సాయిచరితం	9
అష్టోత్తర శతనామస్తోత్రాలు	9	శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	99
భుజంగ స్తోత్రాలు	9	శ్రీసాయిసన్నిధిద్వారకామాయిలీలలు	....
ప్రాతఃస్మరణాలు	9	శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రాస్)	50
జపమంత్రాలు	9	శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రాస్)	50
సర్వదేవతా సుప్రభాతములు	9	దాసగణకృత శ్రీసాయి చరిత్ర	30
ద్వాదశ నామస్తోత్రాలు	9	నవనాథ చరిత్ర	90
కుమారస్వామి స్తోత్రమాల	9	శ్రీ సాయిచరిత్ర(బైందు)ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	50
సుదర్శన స్తోత్రమాల	9	శ్రీ గురుచరిత్ర (బైందు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	50

సత్యదత్తప్రతం దత్తాత్రేయ		4. జ్యోతిషాలు	
పూజాకల్పం,సహస్రంతో	15	'శుభసమయ' గంటల పంచాంగం	30
అనఘాదేవీ ప్రతం	15	సనాతన వైదిక బ్రాహ్మణ పంచాంగం	
శ్రీ సాయిసచ్చరిత్ర గానామృతం	15	(పంగిపురపువారి పత్రికసైజ్జపంచాంగం)	69
శ్రీ గురుచరిత్ర గానామృతం	45	'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	50
భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	25	చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తాపంచాంగము	50
మనసులోనిప్రశ్నకుశ్రీసాయిబాబాజవాబులు	25	గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	116
అక్షరక్రమములో శ్రీసాయిసూక్తులు	25	శ్రీచక్ర పంచాంగము(రాష్ట్రతొలిమహిళపంచాంగకర్త)	30
శ్రీసాయి అష్టోత్తరశతనామావళీమాహాత్మ్యం	25	వేంకట్రామాఙ్కో సిద్ధాంతాలు	
శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	15	రేలంగితంగిరాలవారి గంటలపంచాంగము	30
శ్రీ సాయిభజనమాల	15	తంగిరాల పెద్దపంచాంగం	39
శ్రీ సాయి భజన్స్	15	కాలచక్రం జ్యోతిష క్యాలండర్	20
శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	15	గ్రహబలం క్యాలండర్(శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిబీబి)	20
శిరిడిహారతులు (భావంతో)	15	శుభలగ్నం (తంగిరాల) క్యాలండర్	20
ప్రతిగురువారంసాయినిత్యపూజ	8	శుభముస్తు (పిడపర్తి) క్యాలండర్	20
"శ్రీసాయి"కోటి	15	సాదా క్యాలండర్	5
"శ్రీసాయిరామ్"కోటి	12	పాకెట్ క్యాలండర్	10
ద్వారకామాయి భక్తిగీతాలు	9	తాజకనీలకంఠీయమ్	100
శ్రీ సాయిబాబా భక్తిమాల	9	40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	207
శ్రీలక్ష్మీ సాయిభక్తిమాల	9	40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	150
శ్రీ ద్వారకామాయిభక్తిమాల	9	కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	150
శ్రీ శిర్డిభక్తిమాల	9	జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	150
శ్రీ సాయిబాబా భక్తిమాల	9	మానసాగరి జాతకపద్ధతి	150
శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	9	వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	150
శ్రీ సాయివేయనామాలు	4	వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	81
శ్రీ సాయి సహస్ర నామావళి	9	సింపుల్ రెమిడిస్	....
శ్రీ సాయి చాలీసా-సుప్రభాతం	9	హోరాసార	.....
శ్రీ సాయినాథ చాలీసా	9	శంభు హోరప్రకాశిక	.....
శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	9	పూర్వ వరాశరి	100
శ్రీ సాయి నిత్యపూజ (పాకెట్)	9	పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200
శ్రీ దత్తాత్రేయ నిత్యపూజ F	9	1940-60వరకు పాతపంచాంగములు	225
శ్రీ సాయి సూక్తులు	9	ప్రశ్న సింధు	90
శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	9	నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	36
శ్రీసాయి నక్షత్రమాలిక	9	సర్వార్థ ఫలచంద్రిక	90
హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	10	సూర్యసిద్ధాంత పంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	150
భక్తుల సందేహాలకుబాబా సమాధానాలు	45	దృక్పిద్ధాంత పంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	150
శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	45	అయుర్వాయ నిర్ణయం	36
శ్రీ పిర్డిసాయి లీలామృతం (VG)	25	పంచప్రాచీన జ్యోతిషాలు	36
ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	10	జాతక గణిత ప్రవేశిక	30
పిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	90	భృగు సూత్రాలు	36
సాయిపూజావిధి	30	జ్యోతిషమర్మబోధిని	45
సాయిమహిమ	....	జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	45
సాయిసత్యప్రతం	15	ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	45
సాయి అనుగ్రహమ్	116	జాతక మకరందం	30
నవగురువారాల ప్రతకల్పము	12	జ్యోతిష సరస్వతి	30
శ్రీదత్తలీలామృతము	72	మీజననకాల విశేషాలు	30
హృదయంలో సాయి	12	ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	30
శ్రీపిరిడిసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్చరిత్ర)	81	జ్యోతిష స్వయంబోధిని	30
		శుభముహూర్త శిరోమణి	30

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.

సక్షత్ర ఫలమంజరి	30	జాతక రహస్యాలు	250
పంచాంగం చూసే విధానం	30	జాతకమార్పాడం (కొండపల్లి)	250
సర్వార్థ జ్యోతిషం	30	జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక (కొండపల్లి)	250
ప్రాథమిక జ్యోతిషం	30	గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	90
నవరత్నములు శుభయోగములు	30	శనిగ్రహరెమిడీస్	90
జ్యోతిషభావఫలచంద్రిక-1	...	జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	90
శుభశకునాలు	20	నాడీజ్యోతిషం	45
హస్తరేఖాఫలితాలు	30	వివాహజ్యోతిషమంజరి	45
సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	30	గార్గేయం మీ గ్రహబలం రెమిడీస్	....
ముహూర్త దీపిక	81	మీ పుట్టినతేదీనిబట్టి మీ జీవితరహస్యాలు	
పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	20	(స్వామిరాలజీ లైఫ్ గైడ్)	81
కలలు ఫలితాలు	20	సక్షత్రపారిజాతం (గోరనవీరభద్రాచార్య)	45
నిత్యజీవితంలో అదృష్ట సంఖ్యలు	9	లగ్నపారిజాతం (గోరనవీరభద్రాచార్య)	45
నిత్యజీవితంలో సక్షత్రాలు	9	గౌతమసంహిత	45
జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	30	హోరరత్నమాల	45
మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం)		బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు	
-పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250	జ్యోతిష విద్యారంభం	50
జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	90	గ్రహభావ బలములు	50
గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం(1940-2050)	900	కాలచక్రదశ	50
ప్రశ్నచందేశ్వరమ్	45	అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50
జాతకాలంకారం	36	జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50
జ్యోతిష వైద్య రత్నావళి	36	పురోగామి జాతకం	50
ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250	భావార్థరత్నాకరం	75
జాతకచక్రం మీరే వేసుకోవచ్చు	30	భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75
జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి		అష్టకవర్గ పద్ధతి:	75
(నూరుయోగాలఫలితాలు)	90	జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75
అంగసాముద్రికం	30	ప్రశ్నతంత్ర	75
హస్త సాముద్రికం	40	ముహూర్తం	75
వధూవర గుణ సమ్మేళనం	....	విశిష్ట జాతకములు	125
లాల్ కితాబ్	81	భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125
జాతకరాజము	36	300 ముఖ్యమైన యోగములు	125
శకునశాస్త్రం	36	జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	250
ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	100	రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి	
పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	150	శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు	
అష్టకవర్గ	45	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	రూ. 200
బృహత్జాతకం(ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ)	200	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200
లగ్నరత్నాకరం	36	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200
షట్పంచాశిక	120	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200
40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	150	భావార్థరత్నాకరము	75
40 రోజుల్లో సక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	207	ముహూర్త చింతామణి	150
కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	45	స్వప్న శాస్త్రము	30
ముహూర్తచింతామణి	81	శతయోగమంజరి	75
సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	45	ప్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250
ప్రసిద్ధవృక్షుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	150	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	150
అదృష్టరెమెడీస్	99	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	150
ములుగువారిరాశిఫలితాలు(12రాశులువారికి)	36	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	150
ములుగువారిరాశిఫలితాలు విడివిడిగా఑క్యోక్తీ	10	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	150
గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	36	అనుభవసులభవాస్తు - 1	75
జ్యోతిష రెమిడీస్	300	అనుభవసులభవాస్తు - 2	125

5. వాస్తులు			6. మంత్రశాస్త్రాలు		
40 రోజుల్లో “వాస్తువిద్య” నేర్చుకొనండి	180	సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	45	సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	45
వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు (బైందు)	108	మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	45	మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	45
వాస్తుసుబట్టి మీ ఇల్లు	30	సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	45	సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	45
మీరూ మీ వాస్తు	30	దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	45	దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	45
గృహవాస్తు చిట్కాలు	30	సదాచార దీపిక	45	సదాచార దీపిక	45
వాస్తు పూజ	30	గాయత్రీ తంత్రమ్	108	గాయత్రీ తంత్రమ్	108
వాస్తు సూత్రములు	30	గుప్త సాధన తంత్రం	45	గుప్త సాధన తంత్రం	45
వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	30	యంత్రసిద్ధి	333	యంత్రసిద్ధి	333
వాస్తు సూక్తులు	10	మంత్రశక్తి	45	మంత్రశక్తి	45
గృహవాస్తు వర్ణాలు	90	దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	45	దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	45
దోలనవిద్య ఉపయోగాలు (దౌజింగ్)	36	మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	250	మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	250
విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	45	తాంత్రిక పంచాంగం	45	తాంత్రిక పంచాంగం	45
విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇండ్ల ఆయములు	81	హవన తంత్రం	250	హవన తంత్రం	250
విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం (చిత్రాల)	....	పంచదశ మహాఖండ తంత్రం	90	పంచదశ మహాఖండ తంత్రం	90
ప్రాచీన వాస్తుశాస్త్రములు	36	మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150	మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150
ఆధునిక గృహవాస్తు	81	ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360	ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360
శుభవాస్తు	207	షోడశనిత్యతంత్రం	250	షోడశనిత్యతంత్రం	250
శుభవాస్తు సలహాలు	36	శాక్తేయతంత్రం	250	శాక్తేయతంత్రం	250
వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	90	యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	45	యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	45
వాస్తుశాస్త్రం	45	రుద్రయామళతంత్రం	250	రుద్రయామళతంత్రం	250
హౌస్ ప్లాన్లు	30	ప్రపంచసారతంత్రం	45	ప్రపంచసారతంత్రం	45
గృహవాస్తుసారం	30	బదనిక తంత్రమ్	45	బదనిక తంత్రమ్	45
గృహవాస్తు చంద్రిక	30	ఉచ్చిష్ట గణపతి తంత్రమ్	45	ఉచ్చిష్ట గణపతి తంత్రమ్	45
గృహవాస్తు దర్పణం	30	రుద్రాష్టాధ్యాయః	90	రుద్రాష్టాధ్యాయః	90
జ్యోతిష - గృహవాస్తు చంద్రిక	....	పరశురామతంత్రమ్	108	పరశురామతంత్రమ్	108
వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	...	లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250	లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250
వాస్తు శిరోమణి	...	గంధర్వ తంత్రమ్	45	గంధర్వ తంత్రమ్	45
శ్రీకృష్ణవాస్తు	....	హిరణ్యకూలిని తంత్రమ్	250	హిరణ్యకూలిని తంత్రమ్	250
పంచవాస్తు పారిజాతం	90	మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250	మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250
వాస్తుదిండిమమ్	45	శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250	శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250
వాస్తుదుందిభి	90	కామధేనువు తంత్రం	360	కామధేనువు తంత్రం	360
విశ్వకర్మవాస్తుశాస్త్రము	...	శూలినిదుర్గాతంత్రం	360	శూలినిదుర్గాతంత్రం	360
కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	45	సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	45	సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	45
శల్యవాస్తు, జలవాస్తు (దంతూరిపందరీనాథ్)	81	మహామంత్రశాస్త్రసంగ్రహః	150	మహామంత్రశాస్త్రసంగ్రహః	150
మయవాస్తు (గోరనపిరభద్రాచార్య)	120	యంత్ర మంత్ర తంత్ర	45	యంత్ర మంత్ర తంత్ర	45
		శూలినిదుర్గాతంత్రం (చిన్నది)	100	శూలినిదుర్గాతంత్రం (చిన్నది)	100
7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు			7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు		
శ్రీ లక్ష్మీ తంత్రమ్	360	భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	45	భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	45
శ్రీ గురు తంత్రం	108	గణేశ ఆరాధన 1	90	గణేశ ఆరాధన 1	90
సర్వ (నాగ)తంత్రం	250	గణేశోపాసన 2	90	గణేశోపాసన 2	90
మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాకల్పమ్)	360	నవగ్రహారాధన	144	నవగ్రహారాధన	144
మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాకల్పమ్)	360	నవగ్రహవైభవం	90	నవగ్రహవైభవం	90
శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200	నవగ్రహ రెమెడీస్	90	నవగ్రహ రెమెడీస్	90
మంత్రసిద్ధి	90	నవగ్రహ వేదం	90	నవగ్రహ వేదం	90
మంత్రసాధన	45	శనిగ్రహారాధన	90	శనిగ్రహారాధన	90
తంత్రజాలం	45	ఆదిత్యారాధన	90	ఆదిత్యారాధన	90
యక్షిణీ తంత్రం	45	సుబ్రహ్మణ్యారాధన	90	సుబ్రహ్మణ్యారాధన	90
పాశుపత తంత్రం	90	శ్రీ శివ ఆరాధన	90	శ్రీ శివ ఆరాధన	90
మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	45	లక్ష్మీ ఆరాధన	90	లక్ష్మీ ఆరాధన	90

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.

హనుమదారాధన	90	చతుర్వేదములు	108
లలితారాధన	90	సహస్రలింగార్చన	120
శ్రీ చక్రారాధన	...	బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము	200
గాయత్రీ ఆరాధన	90	బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము	200
వీరభద్రారాధన	90	బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము	200
కాలసర్వ యోగం	90	కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైదు	36
నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	90	పంచమవేదం మహాభారతం	81
నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	90	దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	81
సుందరకాండ వచనం	90	తాళపత్ర సమాహార గోపురం	144
వేదసూక్తములు	90	శ్రీ హయగ్రీవ ఆరాధన	90
అష్టాదశపురాణములు	...	శ్రీలక్ష్మీనరసింహ ఆరాధన	90
వేమన పద్యసారామృతం	90	దైవారాధన	90
పండగలు పర్వదినాలు	90	(సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	90
కుజగ్రహారాధన	90	గణపతిభాష్యం	90
భైరవారాధన	90	దక్షిణామృత శంఖములు	45
సూక్తిరత్నాలు	90	108 దివ్యదేశాల విష్ణువైతదర్శని	30
మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...)	144	ధర్మసింధువు(కేస్బైండింగ్)	240
పురాణపండ రామాయణం	90	గీతారాధన	90
పురాణపండ భారతం	90	యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	90
పురాణపండ భాగవతం	90	శ్రీ శివగీత	108
శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	90	భారతీయ శైవవైతయాత్రాదర్శిని	100
సర్వదేవతా స్వరూపుడు వేంకటేశ్వరుడు	90	చిలుకూరి బాలాజీపరిత్ర	30
హనుమచ్ఛరిత్ర	90	నవయోగులు	90
పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	45	ఆంధ్రప్రదేశ్లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	90
శ్రీ దేవీ సప్తశతి	90	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళి (పెద్దది)	
మానవధర్మాలు	.....	-(108 అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	90
గరుడపురాణం	36	భగవత్స్తుతి	90
మాఘపురాణం	30	సూర్యోపాసన	30
శివపురాణం	30	8. వైద్య గ్రంథాలు	
వైశాఖపురాణం	30	అహారం ఆరోగ్యం	30
స్థూలాక్షరి మాఘపురాణం	45	మూలికావైద్య చిట్కాలు	30
స్థూలాక్షరి శివపురాణం	45	ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	20
స్థూలాక్షరి వైశాఖపురాణం	45	ఆయుర్వేద వైద్యం	30
కార్తిక పురాణం	25	గృహవైద్య రహస్యాలు	30
సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	45	ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి - సెట్	...
మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	150	గృహవైద్యసారం	30
పెద్దబాలశిక్ష	36	హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	45
గాయత్రీ మహిమ	30	ప్రకృతివైద్యం	30
మత్స్య యంత్ర మహిమ	45	అహారం-వైద్యం	81
పురాణనామ చంద్రిక	.....	సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	81
వేదమంత్ర సంహిత	108	ఆయుర్వేదమ్	30
వృక్షదేవతలు	36	అనుపాసనతరంగిణి	....
హనుమద్విజయం	30	ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	90
హనుమద్వైభవమ్	30	దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు	
యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	150	వాకడం - ఉపయోగాలు	90
సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150	ఆకుకూరలు	...
నవగ్రహ దర్శనమ్	90	వనమూలికావైద్యం	300
నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	90	ఏకమూలికావైద్యం	90
సాలగ్రామములు	90	అష్టాంగ హృదయం(4భాగాలు)	1200

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.

రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	90	పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	30
ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	90	గొట్టిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	30
ఒబెసిటీ	90	గానవిద్యాబోధిని	90
హెల్త్ గైడ్	90	అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	90
అయుర్వేదం-జీవనవేదం	90	పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	30
ఫుడ్ థెరపి	90	భక్తానంద భజనకీర్తనలు (ఓల్డ్ సీసీ స్టైల్)	30
న్యూచురల్ థెరపి	90	సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	30
సంపూర్ణ ఆరోగ్యానికి 20ని॥	90	బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు (జానపదగీతాలు)	30
కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	90	11. హిట్స్ సాంగ్స్	
యోగామంత్ర	90	ఘంటసాల భగవద్గీత	15
యోగా సందే టు మందే	90	ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	90
హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్ టుడే	90	పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	90
హెల్త్ షైల్	108	ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	90
9. అయుష్షు - భవానీ రకాలు		ఎస్. జానకి సుమధురగీతాలు	90
శ్రీ అయుష్షు లీలామృతం	25	వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	90
శ్రీ అయుష్షు ఆరాధన	45	సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి హిట్స్	....
శ్రీ అయుష్షు యాత్రా విశిష్టత	45	సినీభక్తిగీతాలు	90
శ్రీ అయుష్షు భజనపాటలు	45	12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు	
శ్రీ అయుష్షు పూజాకల్పం	15	శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	45
శ్రీ అయుష్షు భక్తి గీతాలు	15	శాకాహార వంటలు	20
శ్రీ అయుష్షు దీక్ష F	9	మాంసాహారవంటలు	20
శ్రీ అయుష్షు భజనమాల F	9	చిట్టిచిట్కాలు	20
శ్రీ అయుష్షు నిత్యపూజ P	9	అందానికి చిట్కాలు	20
శ్రీ అయుష్షు నిత్యనియమావళి P	6	పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	20
శ్రీ భవానీ లీలామృతం (దుర్గాభవానీదీక్ష)	25	పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	9
దేవీలీలామృతం	81	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శారీబోర్డర్స్	30
శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	15	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	30
దేవీ భక్తిగీతాలు	15	చిన్నారలకు చిరుతిళ్ళు	20
జై భవానీదీక్ష F	9	వసందైన ఫాస్ట్ ఫుడ్ వంటలు	20
భవానీదీక్ష P	6	పలావ్లు, ఫ్రైడ్ రైస్లు, వెరెటీరైస్లు	20
దేవీ భక్తిమాల	9	వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	20
శ్రీ అయుష్షు భజనావళి	99	శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్ వెజ్)	45
అయుష్షుపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్ తో)	15	ఇంగ్లీషులో ఆడపిల్లల పేర్లు	36
10. భజనలు - కీర్తనలు		ఇంగ్లీషులో మగపిల్లల పేర్లు	36
అన్నమయ్య కీర్తనలు (బిగ్)	15	క్రైక్ ఫాస్ట్ వంటలు	20
అన్నమయ్య కీర్తనలు (చిన్నవి)	9	పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	20
శ్రీరామదాసు కీర్తనలు (బిగ్)	15	మైక్రోవేవ్ వంటలు	81
శ్రీరామదాసు కీర్తనలు (చిన్నవి)	9	సర్వదేవతాభక్తిమాల	30
త్యాగయ్య కీర్తనలు	9	పిల్లల పేర్లు (బాబు)	30
సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20	పిల్లల పేర్లు (పాప)	30
వసుంధర మంగళ హారతులు	20	మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	30
సర్వదేవతా భజనలు	30	వివిధ రకాలు	
జానపదగీతాలు	20	ఎందరో మహానుభావులు	150
చిట్టి పొట్టి పాటలు	9	యోగాసనాలు	30
జాతీయ గీతాలు	9	సూర్యసమస్కారములు	30
శివభక్తి మాల	9	పొడుపుకథలు (పెద్దది)	20
విష్ణు భక్తిమాల	9	పొడుపు కథలు (చిన్నవి)	5
దేశభక్తి గీతాలు	30	కాలజ్ఞాన తత్వాలు	20
సాభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	30	హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	15

ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వభోధిని	15	కాళహస్తి దేవీభాగవతం	90
జనరల్ నాటెడ్జ్	15	కులార్తవ తంత్రమ్	150
సూరు ఎక్కాలు	7	అచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం(ఒరిజినల్)	250
1-100 టేబుల్ బుక్	7	యోగాసనాలు (VG/TNL)	30
శ్రీరామకోటి	25	రామరాయ వాస్తుశాస్త్రం (ముద్రగడ రామారావు)	90
శ్రీశివకోటి	25	ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్చాలీసా	9
మేజిక్	20	ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	70
అంకెలతో గారడీ	20	అష్టముఖ గండభేరుండతంత్రం	75
ప్రేమకథలు	20	బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	75
యువతరంగాలు (యువతరంకోసం)	20	తరిగొండవెంగమాంబవివిత-శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యం	150
ప్రేమా నీకు జోహార్లు (లవ్డిక్లనరీ)	20	శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	36
హృదయస్పందన (కవితలు)	20	గీతాంజలి (రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్)	45
వాత్సల్యం కామసూత్రాలు	30	కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు	75
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	30	శ్రీలలితాసహస్రనామము (భాస్కరభాష్యం)	500
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	25	శ్రీదేవీభాగవతం బైండు	261
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	25	శ్రీశివపురాణం బైండు	260
విజయం మీదే	30	ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము	
కలిసి జీవిద్దాం	30	-ఫలితజాతక సూత్రములు	595
నాదబ్రహ్మపాసన (ధ్యానం+సంగీతం+మేలు కలయిక)	90	విశ్వకర్మ ప్రకాశము	106
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్)	90	ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన	250
క్రియాయోగం	30	గుప్తవాస్తు వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి	150
ఆనందంగా జీవిద్దాం	81	నారద సంహిత	150
హరిశ్చంద్ర నాటకం	45	రాహుకేతువులు సమస్త ప్రభావములు	100
మ్యాజిక్ గైడ్-ట్రీక్కులు,తమాషాలు-కపటిప్రపంచం	90	అంగారకుడు (కుజుడు)	45
చదరంగం	90	పురోహిత దర్శని (గౌరనవీరభద్రాచార్య)	150
వాత్సల్యం కామసూత్రాలు	90	విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు	225
పంచసాయకం	90	వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక	100
రతిరహస్యాలు	90	మహాదశా పారిజాతం	100
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	90	25సం॥ పంచాంగం (2000-2025)	250
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	90	Latitude - Longitude (English)	50
మార్షల్ ఆర్ట్స్ (కరాటే,కుంగ్ ఫూ,నేర్పుకోండి)	90	జాతక నారాయణీయం(వాద్రేపువారివి) రూ.	150
మంత్రశాస్త్రమహోదధి	90	వాస్తు నారాయణీయం	120
అసతోమయ సద్గమయ	36	యోగాపఠీఖండం	120
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	90	ముహూర్త సింధువు	150
చింతామణి (నాటకం)	50	జయభారతి (పురాణపండ్రీనివాస్)	21
పాండవ ఉద్యోగం (నాటకం)	45	జయహే...జయహే...	27
బాలనాగమ్మ (నాటకం)	50	జయతు...జయతు...	27
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	30	సాయి...	45
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి)	45	శ్రీమాలిక	20
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	25	ఆరతిసాయిబాబా	25
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	90	అంగారకుడు	45
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్మాలు (బైండు)	45	శుక్రడు	45
కాళహస్తి శివపురాణం	90	రాహుకేతువుల సమస్త ప్రభావాలు	100

తమకు ఏ బుక్స్ కావలసిన, మనియార్డర్ని, డి.డి.గాని క్రింది అడ్రస్కు పంపగలరు.

ఫోన్ : 2462565 (0883)
మోహన్ పబ్లికేషన్స్,

సహస్రాధిక తెలుగు ప్రి ఇ-గ్రంథములకై వీక్షించండి.... అజంతా హోటల్ ఎదుట,

WWW.MOHANPUBLICATIONS.COM కోటగుమ్మం, రాజమండ్రి.

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.